

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Απριλίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 52

NOMOS ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4605

Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (EEL 157 της 15.6.2016) - Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

Άρθρο 1
Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (EEL 157)

Μετά το άρθρο 22 του ν. 1733/1987 (Α΄ 171) προστίθενται άρθρα 22Α, 22Β, 22Γ, 22Δ, 22Ε, 22ΣΤ, 22Ζ, 22Η, 22Θ, 22Ι και 22Κ ως εξής:

«Άρθρο 22Α
(άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2016/943)
Πεδίο Εφαρμογής - Ορισμοί

1. Οι διατάξεις των άρθρων 22Α-22Κ του παρόντος εφαρμόζονται στις τεχνογνωσίες και στις επιχειρη-

ματικές πληροφορίες που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικά απόρρητα) και οι οποίες παράγουν έννομα αποτελέσματα στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 22Α-22Κ του παρόντος δεν θίγουν:

α) την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης,

β) την εφαρμογή των ενωσιακών ή εθνικών κανόνων που επιβάλλουν στους κατόχους εμπορικού απορρήτου να αποκαλύπτουν, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων εμπορικών απορρήτων, στο κοινό ή σε διοικητικές ή δικαστικές αρχές στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων των αρχών αυτών,

γ) την εφαρμογή των ενωσιακών ή εθνικών κανόνων που επιβάλλουν ή επιτρέπουν στα όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τις εθνικές δημόσιες αρχές να αποκαλύπτουν πληροφορίες που υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις, τις οποίες τα ανωτέρω όργανα, οργανισμοί ή αρχές κατέχουν σύμφωνα με, και σε συμμόρφωση με, τις υποχρεώσεις και τα προνόμια που προβλέπονται στο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο,

δ) την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων και το δικαίωμά τους να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και την αντίστοιχη πρακτική.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 22Α-22Κ δεν αποτελούν λόγο περιορισμού της κινητικότητας των εργαζομένων. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την άσκηση της κινητικότητας, η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22Α-22Κ δεν δικαιολογεί:

α) τον περιορισμό της εκ μέρους των εργαζομένων χρήσης των πληροφοριών, που δεν συνιστούν εμπορικό απόρρητο σύμφωνα με την περίπτωση α΄ της παραγράφου 4,

β) τον περιορισμό της χρήσης εκ μέρους των εργαζομένων της εμπειρίας και των δεξιοτήτων που έχουν νομότυπα αποκτήσει στο σύνθητες πλαίσιο της εργασίας τους,

γ) την επιβολή στους εργαζομένους, μέσω των συμβάσεων εργασίας τους, πρόσθετων περιορισμών εκτός όσων προβλέπονται από το εθνικό ή ενωσιακό δίκαιο.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) ως «εμπορικό απόρρητο» νοούνται οι πληροφορίες οι οποίες πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα) είναι απόρρητες, με την έννοια ότι, είτε ως σύνολο είτε από την άποψη του ακριβούς περιεχομένου και της διάταξης των συνιστωσών τους, δεν είναι ευρέως γνωστές σε πρόσωπα που ανήκουν στους κύκλους που ασχολούνται συνήθως με αυτό το είδος πληροφοριών ούτε άμεσα προσβάσιμες στα πρόσωπα αυτά,

ββ) έχουν εμπορική αξία που απορρέει από τον απόρρητο χαρακτήρα τους,

γγ) το πρόσωπο, που έχει αποκτήσει νόμιμα τον έλεγχο επί των εν λόγω πληροφοριών, έχει καταβάλει εύλογες προσπάθειες, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, για την προστασία του απόρρητου χαρακτήρα τους,

β) ως «κάτοχος εμπορικού απόρρητου» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ελέγχει νόμιμα ένα εμπορικό απόρρητο,

γ) ως «παραβάτης» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παράνομα έχει αποκτήσει, χρησιμοποιήσει ή αποκαλύψει εμπορικό απόρρητο,

δ) ως «παράνομα εμπορεύματα» νοούνται τα εμπορεύματα των οποίων το σχέδιο, τα χαρακτηριστικά, η λειτουργία, η διαδικασία παραγωγής ή η εμπορία αποκτούν σημαντικό πλεονέκτημα από την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικών απορρητών.

Άρθρο 22B

(άρθρα 3, 4 και 5 της Οδηγίας 2016/943)

Απόκτηση, χρήση και αποκάλυψη εμπορικών απορρητών

1. Η απόκτηση εμπορικού απορρητού θεωρείται νόμιμη, όταν το εμπορικό απόρρητο προέρχεται από οποιονδήποτε από τους εξής τρόπους:

α) ανεξάρτητη ανακάλυψη ή δημιουργία,

β) παρατήρηση, μελέτη, αποσυναρμολόγηση ή δοκιμή ενός προϊόντος ή αντικειμένου που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού ή που βρίσκεται νόμιμα στην κατοχή του αποδέκτη των πληροφοριών, ο οποίος δεν υπέχει νόμιμη υποχρέωση περιορισμού της απόκτησης του εμπορικού απορρητού,

γ) άσκηση του δικαιώματος των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους στην ενημέρωση και τη διαβούλευση, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και την αντίστοιχη πρακτική,

δ) οποιαδήποτε άλλη πρακτική, η οποία, υπό τις περιστάσεις αυτές, είναι σύμφωνη με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη.

2. Η απόκτηση, η χρήση ή η αποκάλυψη εμπορικού απορρητού θεωρείται νόμιμη αν επιβάλλεται ή επιτρέπεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.

3. Η απόκτηση εμπορικού απορρητού χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου του θεωρείται παράνομη όταν διενεργείται με:

α) μη επιτρεπόμενη πρόσβαση, ιδιοποίηση ή αντιγραφή εγγράφων, αντικειμένων, υλικών, ουσιών ή ηλεκτρονικών αρχείων που νόμιμα βρίσκονται υπό τον έλεγχο του κατόχου του εμπορικού απορρητού, τα οποία περιέχουν το εμπορικό απόρρητο ή από τα οποία μπορεί να εξαχθεί το εμπορικό απόρρητο, ή

β) οποιαδήποτε άλλη συμπεριφορά η οποία, υπό τις περιστάσεις αυτές, θεωρείται αντίθετη στα χρηστά συναλλακτικά ήθη.

4. Η χρήση ή η αποκάλυψη εμπορικού απορρητού θεωρείται παράνομη όποτε πραγματοποιείται χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου του εμπορικού απορρητού από πρόσωπο που αποδεδειγμένα πληροί οποιαδήποτε από τις εξής προϋποθέσεις:

α) έχει αποκτήσει το εμπορικό απόρρητο παράνομα,

β) έχει παραβιάσει συμφωνία εμπιστευτικότητας ή άλλη υποχρέωση μη αποκάλυψης του εμπορικού απορρητού,

γ) έχει παραβιάσει συμβατική ή άλλη υποχρέωση να περιορίζει τη χρήση του εμπορικού απορρητού.

5. Η απόκτηση, η χρήση ή η αποκάλυψη εμπορικού απορρητού θεωρείται, επίσης, παράνομη όταν ένα πρόσωπο, κατά τη στιγμή της απόκτησης, της χρήσης ή της αποκάλυψης, γνώριζε ή όφειλε, υπό τις περιστάσεις, να γνωρίζει ότι το εμπορικό απόρρητο έχει αποκτηθεί άμεσα ή έμμεσα από άλλο πρόσωπο, το οποίο χρησιμοποιούσε ή αποκάλυπτε το εμπορικό απόρρητο παράνομα, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

6. Η παραγωγή, η προσφορά ή η διάθεση στην αγορά παράνομων εμπορευμάτων, ή η εισαγωγή, η εξαγωγή ή η αποθήκευση παράνομων εμπορευμάτων για τους σκοπούς αυτούς θεωρείται, επίσης, παράνομη χρήση εμπορικού απορρητού όταν το πρόσωπο που ασκεί αυτές τις δραστηριότητες γνώριζε ή όφειλε υπό τις περιστάσεις, να γνωρίζει ότι, το εμπορικό απόρρητο έχει χρησιμοποιηθεί παράνομα, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

7. Αίτηση παροχής δικαστικής προστασίας με αντικείμενο τη λήψη μέτρων ή την καταβολή αποζημιώσεως, που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ-22Ι, απορρίπτεται, όταν η θεωρούμενη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του εμπορικού απορρητού έχει πραγματοποιηθεί:

α) για την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ή

β) για τη διαπίστωση αδικοπρακτικής συμπεριφοράς ή παράνομης δραστηριότητας, με την προϋπόθεση ότι ο εναγόμενος ενήργησε προς τον σκοπό της προστασίας του γενικού δημόσιου συμφέροντος,

γ) όταν το εμπορικό απόρρητο αποκαλύφθηκε από τους εργαζομένους στους εκπροσώπους τους, στο πλαίσιο της νόμιμης άσκησης εκ μέρους των αντιπροσώπων αυτών των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, εφόσον η αποκάλυψη αυτή ήταν αναγκαία για την άσκηση των συγκεκριμένων καθηκόντων,

δ) χάριν προστασίας έννομου συμφέροντος που αναγνωρίζεται από το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 22Γ
(άρθρα 7 και 8 της Οδηγίας 2016/943)
Αναλογικότητα, αποφυγή καταχρηστικής
προσφυγής στη δικαιοσύνη
και προθεσμία παραγραφής

1. Τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέσα ένδικης προστασίας που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ-22Ι εφαρμόζονται κατά τρόπο ο οποίος:

- α) είναι αναλογικός,
- β) αποτρέπει τη δημιουργία εμποδίων για το νόμιμο εμπόριο στην εσωτερική αγορά,
- γ) παρέχει διασφαλίσεις κατά της καταχρηστικής τους χρήσης.

2. Το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτημα του εναγομένου, όταν η αίτηση που αφορά την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικών απορρήτων είναι προδήλως αβάσιμη και διαπιστώνεται ότι ο ενάγων κίνησε τη δικαστική διαδικασία καταχρηστικά ή κακόπιστα, να διατάξει την καταβολή στον εναγόμενο αποζημίωσης ανάλογης προς την ζημία που υπέστη εξαιτίας της προσβολής της προσωπικότητάς του.

3. Οι αξιώσεις για τη λήψη μέτρων ή την επιδίκαση αποζημιώσεως, που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ-22Ι, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τότε που ο κάτοχος του εμπορικού απορρήτου έλαβε γνώση είτε της προσβολής είτε της ζημίας και του προς αποζημίωση υπόχρεου.

Άρθρο 22Δ
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2016/943)
Προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα
των εμπορικών απορρήτων κατά
τις δικαστικές διαδικασίες

1. Οι διάδικοι, οι δικηγόροι ή άλλοι εκπρόσωποί τους, οι μάρτυρες, οι πραγματογνώμονες και κάθε άλλο πρόσωπο που συμμετέχει σε δικαστική διαδικασία που αφορά την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, ή που έχει πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία αποτελούν μέρος των εν λόγω δικαστικών διαδικασιών, απαγορεύεται να χρησιμοποιούν ή να αποκαλύπτουν οποιοδήποτε εμπορικό απόρρητο ή θεωρούμενο εμπορικό απόρρητο, που ευρίσκεται εις χείρας των αρμόδιων δικαστικών αρχών, το οποίο έχει χαρακτηριστεί εμπιστευτικό και περιήλθε σε γνώση τους λόγω αυτής της συμμετοχής ή της πρόσβασης ύστερα από τεκμηριωμένη αίτηση κάποιου ενδιαφερομένου.

Η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου παραμένει σε ισχύ και μετά την ολοκλήρωση των δικαστικών διαδικασιών, αλλά λήγει αν:

α) κριθεί με τελεσίδικη απόφαση ότι το θεωρούμενο εμπορικό απόρρητο δεν πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22Α,

β) με την πάροδο του χρόνου, οι εν λόγω πληροφορίες καθίστανται ευρέως γνωστές σε πρόσωπα που ανήκουν στους κύκλους που ασχολούνται συνήθως με αυτό το είδος πληροφοριών ή καθίστανται άμεσα προσβάσιμες από αυτά.

2. Το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήσεως του διαδίκου, να λαμβάνει ειδικά μέτρα που είναι αναγκαία προκειμένου να προστατευτεί η εμπιστευτικότητα κάθε εμπορικού απορρήτου ή θεωρούμενου εμπορικού απορρήτου, το οποίο χρησιμοποιείται ή αναφέρεται κατά την εξέλιξη της δικαστικής διαδικασίας που αφορά την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνουν τη δυνατότητα:

α) να περιορίζεται εν όλω ή εν μέρει η πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο περιέχει εμπορικά απόρρητα ή θεωρούμενα εμπορικά απόρρητα, το οποίο υποβάλλεται από τους διαδίκους ή τρίτους, σε περιορισμένο αριθμό προσώπων,

β) να επιτρέπεται η πρόσβαση στην ακροαματική διαδικασία, καθώς και στα αντίστοιχα πρακτικά ή καταγραφές της διαδικασίας σε περιορισμένο αριθμό προσώπων, όταν ενδέχεται να αποκαλυφθούν εμπορικά απόρρητα ή θεωρούμενα εμπορικά απόρρητα,

γ) να διατίθεται σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που δεν περιλαμβάνεται στον περιορισμένο αριθμό προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' ένα μη εμπιστευτικό κείμενο της δικαστικής απόφασης, στην οποία τα αποσπάσματα που περιέχουν εμπορικά απόρρητα έχουν αφαιρεθεί ή αναδιατυπωθεί.

Ο αριθμός των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' δεν υπερβαίνει αυτόν που είναι αναγκαίος, για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με το δικαίωμα των διαδίκων σε άσκηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και δίκαιη δίκη και περιλαμβάνει ένα τουλάχιστον φυσικό πρόσωπο για κάθε διάδικο και τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή άλλους εκπροσώπους των εν λόγω διαδίκων.

3. Το δικαστήριο, όταν αποφασίζει σχετικά με τα μέτρα της παραγράφου 2 και αξιολογεί την αναλογικότητά τους, λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να διασφαλιστεί το δικαίωμα σε άσκηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και σε δίκαιη δίκη, τα νόμιμα συμφέροντα των διαδίκων και των, κατά περίπτωση, τρίτων, καθώς και κάθε ενδεχόμενη βλάβη των διαδίκων και των, κατά περίπτωση, τρίτων, που απορρέει από την αποδοχή ή την απόρριψη των σχετικών μέτρων.

4. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 ή 3 πραγματοποιείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (ΕΕL 119).

Άρθρο 22Ε
(άρθρο 10 της Οδηγίας 2016/943)
Ασφαλιστικά μέτρα

1. Εφόσον πιθανολογείται προσβολή εμπορικού απορρήτου, το μονομελές πρωτοδικείο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κ.Πολ.Δ., μπορεί, ύστερα από αίτημα του κατόχου του εμπορικού απορρήτου, να διατάξει οποιοδήποτε από τα εξής ασφαλιστικά μέτρα έναντι του φερόμενου ως παραβάτη:

α) την παύση ή, ανάλογα με την περίπτωση, την απαγόρευση της χρήσης ή της αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου σε προσωρινή βάση,

β) την απαγόρευση της παραγωγής, της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά ή της χρήσης παράνομων εμπορευμάτων ή της εισαγωγής, της εξαγωγής ή της αποθήκευσης παράνομων εμπορευμάτων για τους σκοπούς αυτούς,

γ) την κατάσχεση ή την παράδοση των εμπορευμάτων, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι παράνομα, συμπεριλαμβανομένων των εισαγόμενων εμπορευμάτων, ώστε να εμποδιστεί η είσοδος ή η κυκλοφορία τους στην αγορά.

Στις περιπτώσεις της παρούσας, εφαρμόζεται το άρθρο 687 Κ.Πολ.Δ. και, εφόσον απαιτείται, χορηγείται προσωρινή διαταγή σύμφωνα με το άρθρο 691Α Κ.Πολ.Δ.

2. Εναλλακτικά, σε σχέση με τα μέτρα της παραγράφου 1, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να εξαρτά τη συνέχιση της θεωρούμενης παράνομης χρήσης του εμπορικού απορρήτου από την κατάθεση εγγυήσεων, με σκοπό να εξασφαλιστεί η αποζημίωση του κατόχου του εμπορικού απορρήτου. Απαγορεύεται η αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου έναντι κατάθεσης εγγυήσεων.

Άρθρο 22ΣΤ

(άρθρο 11 της Οδηγίας 2016/943)

Προϋποθέσεις προσφυγής και εγγυήσεις

1. Σε σχέση με τα μέτρα του άρθρου 22Ε, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να απαιτεί από τον αιτούντα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία μπορεί να θεωρηθούν διαθέσιμα, προκειμένου να πιθανολογηθεί ότι:

α) υφίσταται εμπορικό απόρρητο,

β) ο αιτών είναι ο κάτοχος του εμπορικού απορρήτου,

γ) το εμπορικό απόρρητο έχει αποκτηθεί παράνομα, χρησιμοποιείται ή αποκαλύπτεται παράνομα, ή ότι επίκειται παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψή του.

2. Το μονομελές πρωτοδικείο, κατά τη λήψη της απόφασης λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης που περιλαμβάνουν ανάλογα με την περίπτωση:

α) την αξία και τα λοιπά ειδικά χαρακτηριστικά του εμπορικού απορρήτου,

β) τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία του εμπορικού απορρήτου,

γ) τη συμπεριφορά του καθ' ου κατά την απόκτηση, τη χρήση ή την αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου,

δ) τις επιπτώσεις της παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου,

ε) τα νόμιμα συμφέροντα των διαδίκων, όπως και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η αποδοχή ή η απόρριψη των μέτρων έναντι των διαδίκων,

στ) τα νόμιμα συμφέροντα τρίτων,

ζ) το δημόσιο συμφέρον,

η) την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

3. α. Τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως αν ο αιτών δεν ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση ενώπιον του αρμόδιου πολιτικού δικαστηρίου, μέσα σε εύλογη προθεσμία που προσδιορίζεται στην απόφαση που τα διατάσσει. Αν η απόφαση δεν ορίζει τέτοια προθεσμία, τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως αν ο αιτών δεν ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση μέσα σε είκοσι

(20) εργάσιμες ημέρες ή τριάντα μία (31) ημερολογιακές ημέρες, ανάλογα με το ποια περίοδος είναι η μεγαλύτερη, από τη δημοσίευση της απόφασης.

β. Τα ασφαλιστικά μέτρα ανακαλούνται ύστερα από αίτημα του καθ' ου, αν οι επίμαχες πληροφορίες δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22Α για λόγους που δεν μπορεί να καταλογιστούν στον καθ' ου.

4. Το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να εξαρτά τη λήψη των μέτρων του άρθρου 22Ε από την εκ μέρους του αιτούντος χορήγηση κατάλληλης εγγυήσης ή την παροχή ισοδύναμης διασφάλισης, με σκοπό να εξασφαλιστεί η αποκατάσταση τυχόν ζημίας του καθ' ου και, όπου ενδείκνυται, κάθε άλλου προσώπου θιγόμενου από τα μέτρα. Αν τα μέτρα του άρθρου 22Ε ανακληθούν σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 3, αν παύσουν να ισχύουν λόγω πράξης ή παράλειψης του αιτούντος ή αν διαπιστωθεί, εκ των υστέρων, ότι δεν υπήρξε καμία παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου ή απειλή τέτοιας συμπεριφοράς, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάξει τον αιτούντα, ύστερα από αίτημα του καθ' ου ή του ζημιωθέντος τρίτου, να τους παράσχει εύλογη αποζημίωση για την όποια ζημία προκλήθηκε από τα μέτρα αυτά.

Άρθρο 22Ζ

(άρθρο 12 της Οδηγίας 2016/943)

Δικαστικές διαταγές και μέτρα αποκατάστασης

1. Κατά την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία διαπιστώνεται παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτημα του ενάγοντος, να διατάξει κατά του παραβάτη ένα ή περισσότερα από τα εξής μέτρα:

α) την παύση ή, ανάλογα με την περίπτωση, την απαγόρευση της χρήσης ή της αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου,

β) την απαγόρευση της παραγωγής, της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά ή της χρήσης παράνομων εμπορευμάτων ή της εισαγωγής, της εξαγωγής ή της αποθήκευσης παράνομων εμπορευμάτων για τους σκοπούς αυτούς,

γ) τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αποκατάστασης σε σχέση με τα παράνομα εμπορεύματα,

δ) την καταστροφή του συνόλου ή μέρους εγγράφου, αντικειμένου, υλικού, ουσίας ή ηλεκτρονικού αρχείου που περιέχει ή ενσωματώνει το εμπορικό απόρρητο ή, όπου ενδείκνυται, την παράδοση στον ενάγοντα του συνόλου ή μέρους των εν λόγω εγγράφων, αντικειμένων, υλικών, ουσιών ή ηλεκτρονικών αρχείων.

2. Μεταξύ των μέτρων αποκατάστασης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 συγκαταλέγονται τα εξής:

α) ανάκληση των παράνομων εμπορευμάτων από την αγορά και διάθεσή τους σε φιλανθρωπικές οργανώσεις,

β) αφαίρεση των χαρακτηριστικών που καθιστούν τα εμπορεύματα παράνομα,

γ) καταστροφή των παράνομων εμπορευμάτων ή όπου ενδείκνυται απόσυρσή τους από την αγορά, με την προϋπόθεση ότι, η απόσυρση δεν υποσκάπτει την προστασία του επίδικου εμπορικού απορρήτου.

3. Το δικαστήριο διατάσσει την εκτέλεση των μέτρων που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 με δαπάνη του παραβάτη, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι για το αντίθετο. Τα εν λόγω μέτρα ισχύουν με την επιφύλαξη ενδεχόμενης αποζημίωσης που μπορεί να οφείλεται στον κάτοχο του εμπορικού απορρήτου λόγω της παράνομης απόκτησης, χρήσης και αποκάλυψής του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 941 επ. Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 22Η
(άρθρο 13 της Οδηγίας 2016/943)
Προϋποθέσεις προσφυγής, εγγυήσεις
και εναλλακτικά μέτρα

1. Το δικαστήριο, κατά την εξέταση αίτησης για έκδοση των διαταγών και των μέτρων αποκατάστασης του άρθρου 22Ζ, λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης που περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση:

- α) την αξία ή άλλα ειδικά χαρακτηριστικά του εμπορικού απορρήτου,
- β) τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία του εμπορικού απορρήτου,
- γ) τη συμπεριφορά του εναγομένου κατά την απόκτηση, τη χρήση ή την αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου,
- δ) τις επιπτώσεις της παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου,
- ε) τα νόμιμα συμφέροντα των διαδίκων, όπως και τις επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει η αποδοχή ή η απόρριψη των μέτρων έναντι των διαδίκων,
- στ) τα νόμιμα συμφέροντα τρίτων,
- ζ) το δημόσιο συμφέρον,
- η) την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Όταν το δικαστήριο περιορίζει τη διάρκεια ισχύος των μέτρων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 22Ζ, η διάρκεια αυτή πρέπει να είναι επαρκής προκειμένου να εξαιρεθεί κάθε εμπορικό ή οικονομικό πλεονέκτημα που θα μπορούσε να έχει αποκομίσει ο παραβάτης από την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου.

2. Τα μέτρα των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του 22Ζ ανακαλούνται ή άλλως παύουν να παράγουν αποτελέσματα, ύστερα από αίτημα του εναγομένου, αν, στο διάστημα που μεσολαβεί, οι επίμαχες πληροφορίες δεν πληρούν πλέον τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22Α για λόγους που δεν μπορεί να καταλογιστούν άμεσα ή έμμεσα στον εναγόμενο.

3. Ύστερα από αίτημα του προσώπου έναντι του οποίου ενδέχεται να ληφθούν τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 22Ζ, το δικαστήριο μπορεί, αντί να επιβάλει τα μέτρα αυτά, να διατάξει την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στο ζημιωθέντα, αν πληρούνται σωρευτικά οι εξής όροι:

α) το ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατά τη χρήση ή την αποκάλυψη δεν γνώριζε ούτε όφειλε, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, να γνωρίζει ότι το εμπορικό απόρρητο αποκτήθηκε από τρίτο που χρησιμοποίησε ή αποκάλυψε το εμπορικό απόρρητο παράνομα,

β) η εκτέλεση των εν λόγω μέτρων θα προκαλούσε δυσανάλογη ζημία στο πρόσωπο αυτό,

γ) η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στο ζημιωθέντα διάδικο κρίνεται εύλογη.

Όταν διατάσσεται χρηματική αποζημίωση αντί των μέτρων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 22Ζ, αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος των δικαιωμάτων ή των λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν, αν το εν λόγω πρόσωπο είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίμαχο εμπορικό απόρρητο για τη χρονική περίοδο κατά την οποία θα μπορούσε να έχει απαγορευτεί η χρήση του εμπορικού απορρήτου.

Άρθρο 22Θ
(άρθρο 14 της Οδηγίας 2016/943)
Αποζημίωση

1. Αν το ζητήσει ο ζημιωθείς διάδικος, το δικαστήριο διατάσσει τον παραβάτη, ο οποίος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι προέβαινε σε παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, να καταβάλει στον κάτοχο του εμπορικού απορρήτου αποζημίωση ανάλογη προς την πραγματική ζημία που υπέστη ως αποτέλεσμα της παράνομης απόκτησης, χρήσης ή αποκάλυψης. Η ευθύνη για την καταβολή αποζημίωσης εκ μέρους εργαζομένων προς τους εργοδότες τους για παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου του εργοδότη περιορίζεται, αναλόγως, αν οι εργαζόμενοι είχαν ενεργήσει χωρίς δόλο.

2. Κατά τον καθορισμό της αποζημίωσης της παραγράφου 1, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες, όπως τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις, περιλαμβανομένης της απώλειας κερδών, τις οποίες υπέστη ο ζημιωθείς διάδικος, τα αθέμιτα κέρδη που έχει αποκομίσει ο παραβάτης και, κατά περίπτωση, άλλα στοιχεία, πέραν των οικονομικών, όπως την ηθική βλάβη που έχει προκαλέσει στον κάτοχο του εμπορικού απορρήτου η παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψή του. Εναλλακτικά, το δικαστήριο μπορεί, κατά περίπτωση, να καθορίζει κατ' αποκοπή αποζημίωση βάσει στοιχείων, όπως, τουλάχιστον, το ύψος των δικαιωμάτων ή των λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν, αν ο παραβάτης είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίδικο εμπορικό απόρρητο.

Άρθρο 22Ι
(άρθρο 15 της Οδηγίας 2016/943)
Δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων

1. Σε περίπτωση δικαστικής προσφυγής κατά της παράνομης απόκτησης, χρήσης ή αποκάλυψης εμπορικού απορρήτου, το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει, ύστερα από αίτημα του ενάγοντος και με δαπάνη του παραβάτη, ενδεδειγμένα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή μερικής δημοσίευσής της.

2. Σε οποιοδήποτε μέτρο από όσα αναφέρονται στην παράγραφο 1 προστατεύεται η εμπιστευτικότητα των εμπορικών απορρήτων όπως προβλέπεται στο άρθρο 22Δ.

3. Όταν αποφασίζει αν θα διατάξει μέτρο της παραγράφου 1 και αξιολογεί την αναλογικότητά του, το δικαστήριο λαμβάνει, όπου χρειάζεται, υπόψη την αξία του εμπορικού απορρήτου, τη συμπεριφορά του παραβάτη ως προς την απόκτηση, τη χρήση ή την αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου, τις επιπτώσεις της παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου, καθώς και την πιθανότητα περαιτέρω παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου από τον παραβάτη. Το δικαστήριο λαμβάνει, επίσης, υπόψη κατά πόσον οι πληροφορίες για τον παραβάτη θα επιτρέψουν να προσδιοριστεί το φυσικό πρόσωπο και, σε καταφατική περίπτωση, κατά πόσον η δημοσίευση αυτών των πληροφοριών δικαιολογείται, ιδίως υπό το πρίσμα της ενδεχόμενης βλάβης που μπορεί να προκαλέσει το εν λόγω μέτρο στην ιδιωτική ζωή και τη φήμη του παραβάτη.

Άρθρο 22Κ

(άρθρα 16 και 17 της Οδηγίας 2016/943)

Κυρώσεις - ανταλλαγή πληροφοριών

1. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις σε κάθε πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται ή αρνείται να συμμορφωθεί με οποιοδήποτε μέτρο λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 22Δ, 22Ε και 22Ζ.

2. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις περιλαμβάνουν τη δυνατότητα να επιβληθούν περιοδικές χρηματικές ποινές, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς μέτρο που λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 22Ε και 22Ζ.

3. Εθνικός ανταποκριτής για κάθε θέμα εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ-22Ι ορίζεται ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ).

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από τεκμηριωμένη πρόταση από τον ΟΒΙ, καθορίζονται το είδος των κυρώσεων, τα κριτήρια για την κλιμάκωσή τους, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Άρθρο 2

Εθνικό Συμβούλιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης το Εθνικό Συμβούλιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΕΣυΒι), στο οποίο συμμετέχουν ως μέλη:

- α) ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας,
- β) ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή,
- γ) ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας,
- δ) ο Γενικός Γραμματέας Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- ε) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- στ) ο Ειδικός Γραμματέας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ),
- ζ) ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται εκ περιτροπής ο Γε-

νικός Γραμματέας Βιομηχανίας και ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.

2. Το ΕΣυΒι είναι όργανο συντονιστικό και έχει ως έργο:

α) την καταγραφή των πρωτοβουλιών και δράσεων των Υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων που είναι αρμόδιοι για τη ρύθμιση, την εποπτεία, την προώθηση και την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας στην Ελλάδα,

β) τη χάραξη μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη βιομηχανική ιδιοκτησία στην Ελλάδα,

γ) τον συντονισμό των δράσεων και πρωτοβουλιών των αρμοδίων Υπουργείων και φορέων σύμφωνα με την ανωτέρω στρατηγική,

δ) την επεξεργασία προτάσεων για την εφαρμογή ενωσιακών και διεθνών ρυθμίσεων, δράσεων, πολιτικών και προτύπων και την υιοθέτηση σχετικών βελτίστων πρακτικών,

ε) την επεξεργασία προτάσεων για δράσεις ενημέρωσης του κοινού για τη βιομηχανική ιδιοκτησία,

στ) την παρακολούθηση και καταγραφή των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών των ρυθμίσεων βιομηχανικής ιδιοκτησίας στην Ελλάδα, ιδίως με τη δημιουργία σχετικών δεικτών.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η συγκρότηση του οργάνου με τον ορισμό αναπληρωματικών μελών, η εξειδίκευση του έργου και η λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΕΣυΒι) ως προς τη σύγκληση, τη λήψη αποφάσεων, το συντονισμό και τον απολογισμό δράσεων και τη διοικητική υποστήριξή του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 3

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987 (Α' 171)

Στον ν. 1733/1987 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 1 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο ΟΒΙ είναι αυτοχρηματοδοτούμενος τεχνολογικός φορέας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 45 του άρθρου 2 του ν. 4310/2014 (Α' 258) και εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4512/2018 (Α' 5).»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7Α αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Από τις 15.4.2019 η κατάθεση στον ΟΒΙ των αιτήσεων για χορήγηση κάθε είδους τίτλων και πιστοποιητικών βιομηχανικής ιδιοκτησίας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων για τη βιομηχανική ιδιοκτησία, γίνεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο. Οι αιτήσεις υπογράφονται ηλεκτρονικά είτε με την ηλεκτρονική υπογραφή του στοιχείου 10 του άρθρου 3 του Κανονισμού 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 (ΕΕ L 257), η οποία έχει νομική ισχύ και είναι παραδεκτή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 25 του εν λόγω Κανονισμού είτε με την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του στοιχείου 12 του

άρθρου 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του Κανονισμού 910/2014, η οποία έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 25 του εν λόγω Κανονισμού. Τα σχετικά τέλη καταβάλλονται αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικών πληρωμών. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΒΙ, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες, οι τεχνικές προδιαγραφές και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας, καθώς και οι τρόποι καταβολής των σχετικών τελών και οι ημερομηνίες των πληρωμών.»

3. Στο άρθρο 7Α προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1 εφαρμόζεται η απόφαση 12625/1/2014 του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 3258), με ανάλογη εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 (ΕΕL 257)».

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7Α του ν. 1733/1987 ισχύουν αναδρομικά από 17.1.2018.

5. Στο άρθρο 8 του ν. 1733/1987 μετά την παράγραφο 6 προστίθεται παράγραφος 6α ως εξής:

«6α. Ο καταθέτης μπορεί, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της τελικής έκθεσης έρευνας του ΟΒΙ, να επαναδιατυπώσει τις αξιώσεις της αίτησης, περιορίζοντας την έκταση και το περιεχόμενο της αιτούμενης προστασίας. Η περιγραφή, ο τίτλος, η περίληψη και τα σχέδια επαναδιατυπώνονται, αντιστοίχως, σε περίπτωση προφανούς ανακολουθίας τους με το περιεχόμενο των αξιώσεων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 6 έως 15 του άρθρου 8.»

Άρθρο 4

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987 για τις άδειες εκμετάλλευσης

Στον ν. 1733/1987 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 12 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η συμφωνία για την παραχώρηση συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία καταχώρισής της στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.»

2. Μετά το άρθρο 12 προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

Άρθρο 12Α

Δημόσια προσφορά αδειών εκμετάλλευσης

1. Ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να προβεί σε δημόσια προσφορά συμβατικών μη αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης του διπλώματός του, με ή χωρίς αποζημίωση, υποβάλλοντας έγγραφη δήλωση στον ΟΒΙ ότι διατίθεται να επιτρέψει τη χρήση της ευρεσιτεχνίας, που προστατεύεται με το εν λόγω δίπλωμα, από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο με την ιδιότητα του δικαιούχου. Η δήλωση καταχωρίζεται στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο Τεύχος Δ' με τίτλο «Μητρώο ανοικτών αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτε-

χνίας», το οποίο αναρτάται σε ξεχωριστή ιστοσελίδα στο διαδικτυακό τόπο του ΟΒΙ και δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, στον δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας παρέχεται έκπτωση από το ποσό των οφειλόμενων ετήσιων τελών προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, το ύψος της οποίας καθορίζεται γενικά ή κατά κατηγορία περιπτώσεων από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΒΙ και η οποία παρέχεται από την ημερομηνία καταχώρισης της δήλωσης στο μητρώο ανοικτών αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και μόνο για το χρονικό διάστημα που ισχύει η δημόσια προσφορά. Στον δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ο οποίος προβαίνει σε προσφορά αδειών εκμετάλλευσης χωρίς αποζημίωση σε φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας του ν. 4430/2016 (Α' 205) ή σε δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του ν. 3429/2005 (Α' 314), που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και δεν υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του νόμου αυτού, παρέχεται απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των οφειλόμενων ετήσιων τελών προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για το χρονικό διάστημα που ισχύει η δημόσια προσφορά.

3. Η προσφορά μπορεί να αποσυρθεί, οποτεδήποτε, με έγγραφη κοινοποίηση στον ΟΒΙ, εφόσον κανείς δεν έχει εκδηλώσει στον δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας πρόθεση να κάνει χρήση της ευρεσιτεχνίας που προστατεύεται με το εν λόγω δίπλωμα. Η απόσυρση της προσφοράς αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης.

4. Δεν είναι δυνατή η προσφορά των αδειών των παραγράφων 1, 2 και 3 όταν υπάρχει αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματος, η οποία έχει καταχωρηθεί στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ή εφόσον έχει υποβληθεί αίτηση καταχώρισης τέτοιας άδειας. Με την υποβολή της δημόσιας προσφοράς δεν μπορεί να γίνει δεκτή αίτηση καταχώρισης αποκλειστικής άδειας στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας παρά μόνον αν αποσυρθεί η προσφορά.

5. Η αποδοχή της δημόσιας προσφοράς νομιμοποιεί οποιοδήποτε πρόσωπο να κάνει χρήση της ευρεσιτεχνίας που προστατεύεται με το δίπλωμα ως μη αποκλειστικός δικαιούχος.

6. Όποιος επιθυμεί να κάνει χρήση της ευρεσιτεχνίας που προστατεύεται με το δίπλωμα επί τη βάση της δημόσιας προσφοράς πρέπει να το δηλώσει στον ΟΒΙ, υποδεικνύοντας τη χρήση της ευρεσιτεχνίας, στην οποία πρόκειται να προβεί. Ο ΟΒΙ κοινοποιεί τη δήλωση στο δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και στον αιτούντα. Ο αιτών νομιμοποιείται να χρησιμοποιήσει την ευρεσιτεχνία με τον τρόπο που έχει υποδείξει μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της δήλωσης, την οποία έχει υποβάλει στον ΟΒΙ.

7. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των μερών και ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μέρους και ακρόασης αμφοτέρων, ο ΟΒΙ καθορίζει το χρηματικό ποσό της αποζημίωσης που πρέπει να πληρώσει ο δικαιούχος. Ο ΟΒΙ μπορεί να τροποποιήσει την οφειλόμενη αποζημίωση αν έχουν προκύψει στοιχεία τα οποία καθιστούν την

αποζημίωση, που έχει καθοριστεί, προδήλως ακατάλληλη. Η αίτηση για τροποποίηση της αποζημίωσης δεν μπορεί να υποβληθεί πριν παρέλθει ένα (1) έτος από την έκδοση της απόφασης καθορισμού της. Οι αποφάσεις του ΟΒΙ για καθορισμό ή τροποποίηση της οφειλόμενης αποζημίωσης υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζεται ο τρόπος καταχώρισης των δημόσιων προσφορών αδειών εκμετάλλευσης, καθώς και οι διαδικασίες συναινετικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν.»

Άρθρο 5

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987 για τη μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης

Το άρθρο 13 του ν. 1733/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης

1. Ο ΟΒΙ μπορεί να παραχωρεί σε τρίτους, χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου, μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει παρέλθει τριετία από τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή τετραετία από την κατάθεση της αίτησης για χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας,

β. η σχετική εφεύρεση δεν υπήρξε αντικείμενο εκμετάλλευσης στην Ελλάδα ή, εφόσον υπήρξε, η εν λόγω εκμετάλλευση δεν αρκεί για την κάλυψη της εγχώριας ζήτησης.

Για τους σκοπούς του παρόντος, ως εκμετάλλευση νοείται και η εισαγωγή προϊόντων που κατασκευάστηκαν σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

2. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης δεν παρέχεται αν ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας δικαιολογήσει τη μη εκμετάλλευση ή τη μη επαρκή εκμετάλλευση στη χώρα.

3. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης:

α) δεν έχει αποκλειστικό χαρακτήρα,

β) δεν μπορεί να μεταβιβαστεί παρά μόνον από κοινού με το τμήμα της επιχείρησης ή πελατείας το οποίο εκμεταλλεύεται την εφεύρεση,

γ) περιορίζεται στο μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίο έχει παρασχεθεί η άδεια,

δ) η χρήση της επιτρέπεται κατά κύριο λόγο για την κάλυψη της ζήτησης στην εγχώρια αγορά,

ζ) εφόσον έχει χορηγηθεί για κύριο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, η άδεια εκτείνεται και στο συμπληρωματικό πιστοποιητικό προστασίας,

ε) όταν το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αφορά τεχνολογία στον τομέα των ημιαγωγών, επιτρέπεται μόνο η χρήση της άδειας από κρατικές αρχές για μη εμπορικούς σκοπούς ή για την άρση των συνεπειών μιας πρακτικής που έχει κριθεί ως αντιβαίνουσα στον ανταγωνισμό ύστερα από σχετική δικαστική ή διοικητική διαδικασία.

4. Ο κάτοχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να ζητήσει από τον ΟΒΙ τη χορήγηση μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εφόσον η εφεύρεσή του σχετίζεται με την εφεύρεση του προγενέστερου διπλώματος και δεν είναι δυνατή η εκμετάλλευση αυτής της εφεύρεσης χωρίς να θιγούν τα δικαιώματα των κατόχων του προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η άδεια χορηγείται μόνο αν η εφεύρεση του μεταγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας στηρίζεται σε σημαντική τεχνική πρόοδο μεγάλης οικονομικής σπουδαιότητας σε σχέση με την εφεύρεση του προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Εφόσον χορηγηθεί η άδεια, ο δικαιούχος του πρώτου διπλώματος ευρεσιτεχνίας δικαιούται να λάβει παράλληλη άδεια με εύλογους όρους για τη χρήση της εφεύρεσης που κατοχυρώνεται με το δεύτερο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η άδεια υποχρεωτικής εκμετάλλευσης του πρώτου διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν μπορεί να εκχωρηθεί παρά μόνον από κοινού με το δεύτερο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

5. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης χορηγείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου στον ΟΒΙ. Η αίτηση συνοδεύεται από στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν ότι ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει προσπάθειες να εξασφαλίσει την άδεια του δικαιούχου με εύλογους οικονομικούς όρους και προϋποθέσεις, και οι προσπάθειες αυτές δεν έχουν ευοδωθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Ο ΟΒΙ εκδίδει απόφαση επί της αίτησης μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Αντίγραφο της αίτησης για χορήγηση μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης κοινοποιείται στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ο τελευταίος μπορεί να υποβάλει εγγράφως τις παρατηρήσεις του ενώπιον του ΟΒΙ μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της αίτησης.

6. Αν η αίτηση γίνει αποδεκτή, ο ΟΒΙ χορηγεί τη μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης. Η άδεια περιέχει την έκταση του δικαιώματος εκμετάλλευσης της εφεύρεσης, τη διάρκεια ισχύος της, την προθεσμία έναρξης της εκμετάλλευσης της εφεύρεσης στην Ελλάδα, καθώς και το ύψος και τους όρους αποζημίωσης του δικαιούχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας από τον δικαιούχο της άδειας. Το ύψος και οι όροι της αποζημίωσης καθορίζονται ανάλογα με την έκταση της βιομηχανικής εκμετάλλευσης της προστατευόμενης εφεύρεσης.

7. Η απόφαση της παραγράφου 6 καταχωρίζεται στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και κοινοποιείται στα πρόσωπα της παραγράφου 5. Η απόφαση τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής της στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

8. Ύστερα από αίτηση του κατόχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή της μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης, ο ΟΒΙ μπορεί να τροποποιεί τους όρους χορήγησης της άδειας, εφόσον υπάρχουν νέα στοιχεία που δικαιολογούν την τροποποίηση, ή να ανακαλεί τη μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης, εφόσον ο δικαιούχος της δεν εφαρμόζει τους όρους της άδειας ή εφόσον οι προϋποθέσεις για την παροχή της έπαυσαν να υπάρχουν. Η απόφαση

του ΟΒΙ επί της αίτησης για ανάκληση ή τροποποίηση της άδειας εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Αν η άμεση ανάκληση προκαλεί σημαντική βλάβη στον δικαιούχο της μη συμβατικής άδειας, ο ΟΒΙ μπορεί να επιτρέψει τη συνέχιση της εκμετάλλευσης για εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια. Η παράγραφος 7 εφαρμόζεται αναλόγως.

9. Ο δικαιούχος μιας μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης έχει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους κατόχους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

10. Οι αποφάσεις του ΟΒΙ για χορήγηση, τροποποίηση ή ανάκληση των μη συμβατικών αδειών εκμετάλλευσης υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 6 **Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987** **για την υποχρεωτική αδειοδότηση**

Το άρθρο 14 του ν. 1733/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14 **Υπαγωγή σε καθεστώς υποχρεωτικής** **αδειοδότησης**

1. Για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να υπάγεται σε καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης, ύστερα από γνωμοδότηση του ΟΒΙ, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.

2. Λόγοι δημόσιου συμφέροντος συντρέχουν όταν:

α) τα προϊόντα ή οι μέθοδοι παραγωγής που προστατεύονται με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διατίθενται στο κοινό σε ανεπαρκή ποσότητα, ποιότητα, ή σε ασυνήθιστα υψηλές τιμές σε σχέση με τις τιμές ομοειδών προϊόντων σε ομοειδείς αγορές,

β) η εκμετάλλευση του εν λόγω διπλώματος ευρεσιτεχνίας επιβάλλεται για λόγους δημόσιας υγείας,

γ) η εκμετάλλευση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας συνιστά πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού,

δ) η εκμετάλλευση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με πρότυπο το οποίο εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον,

ε) η έλλειψη εκμετάλλευσης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας πλήττει την οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας.

3. Πριν από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1 καλείται ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και κάθε άλλο πρόσωπο, που είναι σε θέση να παράσχει χρήσιμες συμβουλές, να εκθέσει τις απόψεις του.

4. Με την απόφαση της παραγράφου 1, ύστερα από γνωμοδότηση του ΟΒΙ, καθορίζεται το ύψος και οι όροι καταβολής αποζημίωσης στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Το ύψος της αποζημίωσης καθορίζεται ανάλογα με την έκταση της βιομηχανικής εκμετάλλευσης της εφεύρεσης. Σε περίπτωση διαφωνίας του δικαιούχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για το ύψος της αποζημίωσης, η αποζημίωση καθορίζεται από το κατά τόπο μονομελές πρωτοδικείο, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

5. Μετά την υπαγωγή ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης, κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να υποβάλλει αίτηση ενώπιον του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τη χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης του εν λόγω διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η άδεια εκμετάλλευσης εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, με την οποία προσδιορίζεται σαφώς η χρονική διάρκεια και το πεδίο εφαρμογής της. Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 εφαρμόζεται αναλόγως.

6. Για λόγους που αφορούν την εθνική άμυνα της χώρας, μπορεί να παρέχεται άδεια εκμετάλλευσης μιας εφεύρεσης εντός της Επικρατείας σε φορείς του δημόσιου τομέα με αιτιολογημένη απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εθνικής Άμυνας. Σε αυτή την περίπτωση, ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ενημερώνεται για την παραχωρηθείσα άδεια το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης. Οι παράγραφοι 2 έως 5 εφαρμόζονται αναλόγως.»

Άρθρο 7 **Υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης**

Μετά το άρθρο 14 του ν. 1733/1987 προστίθεται άρθρο 14Α ως εξής:

«Άρθρο 14Α **Υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης** **του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006**

1. Οι αιτήσεις για χορήγηση υποχρεωτικών αδειών εκμετάλλευσης του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2006 (ΕΕ L 157) υποβάλλονται στον ΟΒΙ. Η άδεια χορηγείται με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στα άρθρα 6 έως 10 του Κανονισμού και πρέπει να είναι σαφώς ορισμένη ως προς τη διάρκεια, το αντικείμενο και την αποζημίωση που καταβάλλεται στον δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, για το οποίο έχει χορηγηθεί η υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης.

2. Η υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης του ΟΒΙ περί αποδοχής της αίτησης στον αιτούντα και τον δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

3. Ο ΟΒΙ μπορεί να ανακαλέσει την υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006, αν ο κάτοχος της άδειας δεν τηρεί τους όρους της.

4. Οποιαδήποτε παραβίαση του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006 και του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 793/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 (ΕΕ L 135) λογίζεται ως προσβολή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, για το οποίο έχει χορηγηθεί η υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης.

5. Η απόφαση του ΟΒΙ για τη χορήγηση υποχρεωτικής άδειας εκμετάλλευσης του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006 υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 8 Ρυθμίσεις για τις κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας

Μετά το άρθρο 22Κ του ν. 1733/1987 προστίθεται άρθρο 22Λ ως εξής:

«Άρθρο 22Λ Κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας

1. Ως κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας νοούνται συμφωνίες βάσει των οποίων δύο ή περισσότερα μέρη δημιουργούν ένα ενιαίο τεχνολογικό έργο, για το οποίο παραχωρείται άδεια εκμετάλλευσης. Οι συμφωνίες για τη σύσταση κοινοπραξίας εκμετάλλευσης τεχνολογίας καταχωρίζονται στο μητρώο μεταφοράς τεχνολογίας και δημοσιεύονται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

2. Η σύσταση και η λειτουργία των κοινοπραξιών εκμετάλλευσης τεχνολογίας, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο βασικές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης από αυτές, πρέπει να πληροί σωρευτικά τους εξής όρους:

α) η συμμετοχή στη δημιουργία της κοινοπραξίας είναι ανοικτή σε όλους τους ενδιαφερόμενους κατόχους δικαιωμάτων τεχνολογίας,

β) προβλέπονται επαρκείς διασφαλίσεις, ώστε να εξασφαλίζεται ότι αντικείμενο της κοινοπραξίας γίνονται μόνο βασικές τεχνολογίες, οι οποίες είναι κατ' ανάγκη και συμπληρωματικές,

γ) προβλέπονται επαρκείς διασφαλίσεις, ώστε η ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών να περιορίζεται σε αυτές που είναι αναγκαίες για τη σύσταση και τη λειτουργία της κοινοπραξίας,

δ) οι άδειες εκμετάλλευσης των τεχνολογιών που αποτελούν αντικείμενο της κοινοπραξίας παραχωρούνται στην κοινοπραξία σε μη αποκλειστική βάση,

ε) οι άδειες εκμετάλλευσης των τεχνολογιών που αποτελούν αντικείμενο της κοινοπραξίας παραχωρούνται σε όλους τους δυνητικούς δικαιοδόχους και με όρους δίκαιους και εύλογους, οι οποίοι δεν προκαλούν διακρίσεις,

στ) οι συμβαλλόμενοι που συνεισφέρουν τεχνολογία στην κοινοπραξία και οι δικαιοδόχοι είναι ελεύθεροι να αμφισβητήσουν την ισχύ και τον βασικό χαρακτήρα των τεχνολογιών που αποτελούν αντικείμενο της κοινοπραξίας,

ζ) οι συμβαλλόμενοι που συνεισφέρουν τεχνολογία στην κοινοπραξία και οι δικαιοδόχοι παραμένουν ελεύθεροι να αναπτύξουν ανταγωνιστικά προϊόντα και τεχνολογίες.

3. Οι κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο μη βασικές τεχνολογίες, πρέπει να εξετάζονται κατά περίπτωση για συμμόρφωση με το δίκαιο ανταγωνισμού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών είναι δυνατή η σύσταση κοινοπραξίας εκμετάλλευσης τεχνολογίας ειδικού σκοπού για την αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών, καθώς και η δημιουργία χρηματοδοτικών κεφαλαίων με σκοπό την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένα πεδία.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Άρθρο 9 Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3982/2011 (Α' 143) για το μετοχικό κεφάλαιο

1. Η παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ΕΑΝΕΠ είναι εταιρεία ειδικού σκοπού για την οποία ισχύουν τα εξής:

α) Το μετοχικό της κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής, όπως περιγράφονται στα σχέδια που περιλαμβάνονται στο Επιχειρηματικό Σχέδιο, προβλέπονται στην υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης γ' και στις περιπτώσεις δ' και ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 46 και εγκρίνονται με την υπουργική απόφαση του άρθρου 47 παράγραφος 1. Το πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του παραπάνω μετοχικού κεφαλαίου καταβάλλεται σε μετρητά. Η πιστοποίηση του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου του δέκα τοις εκατό (10%) δεν αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης ίδρυσης ΕΠ, ενώ η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου πιστοποιείται μόνο μετά την έκδοση της υπουργικής απόφασης του άρθρου 47 παράγραφος 1, σύμφωνα με οριζόμενα στο παρόν.

Αν ο προϋπολογισμός των έργων υποδομής αυξηθεί με τροποποίηση της απόφασης του άρθρου 47 παράγραφος 1, η εταιρεία υποχρεούται σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για την κάλυψη του ανωτέρω ποσοστού.

β) Μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του άρθρου 47 παράγραφος 1, η ΕΑΝΕΠ υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, τα έγγραφα πιστοποίησης του μετοχικού κεφαλαίου της, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 20 του ν. 4548/2018 (Α' 104), όπως δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.

Παράταση αυτής της προθεσμίας χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

γ) Αν η ΕΑΝΕΠ είναι ιδιοκτήτης μέρους ή ολόκληρης της εδαφικής έκτασης του Επιχειρηματικού Πάρκου, η αξία της έκτασης αυτής μπορεί να αποτελέσει τμήμα του ως άνω μετοχικού κεφαλαίου, σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτού κατ' ανώτατο όριο. Στην περίπτωση αυτή, η αξία της έκτασης υπολογίζεται από ορκωτό εκτιμητή και το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας που πρέπει να πιστοποιηθεί, κατά τα ανωτέρω, σε μετρητά, και εντός της οριζόμενης προθεσμίας των έξι (6) μηνών, ανέρχεται στο πέντε τοις εκατό (5%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής. Αν η αξία της έκτασης υπολείπεται του πενήντα τοις εκατό (50%) του ζητούμενου ποσού, αναλόγως αναπροσαρμόζεται και το μετοχικό κεφάλαιο που καταβάλλεται σε μετρητά, ώστε το σύνολο του ποσού που συγκεντρώνεται, και αποτελείται από το αντίστοιχο της αξίας της έκτασης ποσό και το μετοχικό κεφάλαιο σε μετρητά, να ισούται

με το δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού των έργων υποδομής, κατ' ελάχιστον.

δ) σε περίπτωση τμηματοποιημένης υλοποίησης και ανάπτυξης του επιχειρηματικού πάρκου σε δύο φάσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 53, το ποσοστό των ανωτέρω εδαφίων υπολογίζεται επί του συνολικού προϋπολογισμού των έργων υποδομής.»

2. Στο άρθρο 45 του ν. 3982/2011 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Η πρωτοβουλία ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου μπορεί να αναληφθεί και από Εταιρία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) υπό σύσταση. Στην περίπτωση αυτή, η σύσταση της ΕΑΝΕΠ πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε έξι (6) μήνες από την δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου 47, χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να εκπληρωθούν και οι απαιτήσεις της παραγράφου 4. Στην περίπτωση αυτή η πλήρωση των οικονομικών προϋποθέσεων αποδεικνύεται από τα παρακάτω προσκομιζόμενα έγγραφα και στοιχεία που κατατίθενται πριν την έκδοση της παραπάνω απόφασης:

α) σύντομη παρουσίαση των φυσικών και νομικών προσώπων που αποτελούν τους μετόχους της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ,

β) απόφαση του διοικητικού συμβουλίου των νομικών προσώπων, μετόχων της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ, στο πλαίσιο των καταστατικών τους υποχρεώσεων, για την καταβολή του ποσού ίδιας συμμετοχής σε μετρητά, καθώς και την πηγή προέλευσης των χρημάτων,

γ) υπεύθυνη δήλωση των φυσικών προσώπων - μετόχων της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ, με την οποία ο κάθε μέτοχος ξεχωριστά δηλώνει ότι, θα συμμετέχει στον Φορέα ΒΕΠΕ, ότι θα καταβάλει το ποσό της ίδιας του συμμετοχής σε μετρητά που αναφέρεται σε αυτόν, καθώς και την πηγή εξεύρεσης των χρημάτων,

δ) δημοσιευμένους Ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων χρόνων, εφόσον λειτουργούν επί τριετία, για τα νομικά πρόσωπα, μετόχους της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ, που εκ του νόμου υποχρεούνται να δημοσιεύσουν Ισολογισμό ή οικονομικές καταστάσεις για τους μη υπόχρεους δημοσίευσης Ισολογισμού,

ε) τραπεζικά έγγραφα ή λοιπά έγγραφα για το ύψος των διαθεσίμων του κάθε μετόχου, φυσικού ή νομικού προσώπου, της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ,

στ) υπεύθυνη δήλωση για την κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του κάθε μετόχου, φυσικού ή νομικού προσώπου, της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ.»

Άρθρο 10

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3982/2011 (Α' 143)

1. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Όταν στην πολεοδομική μελέτη που εγκρίνεται, προβλέπεται η δημιουργία υπαίθριων ή στεγασμένων χώρων στάθμευσης σε κοινόχρηστους ή κοινωφελείς χώρους στάθμευσης του επιχειρηματικού πάρκου, η χωρητικότητά τους υπολογίζεται με βάση τις προβλεπόμενες διαστάσεις και μεγέθη των υπαίθριων ή στεγασμένων

σταθμών αυτοκινήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 455/1976 (Α' 169). Στα κτήρια που ανεγείρονται σε επιχειρηματικό πάρκο, όπου προβλέπεται η ύπαρξη κοινοχρήστων χώρων στάθμευσης, ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης που επιβάλλεται να κατασκευαστεί για τις ανάγκες του κάθε κτηρίου, υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί ο αναλογούν αριθμός κοινόχρηστων θέσεων στάθμευσης. Η αναλογία αυτή αντιστοιχεί στο κλάσμα της επιφάνειας του οικοπέδου που κατασκευάζεται το κτήριο, δια της συνολικής επιφάνειας των οικοπέδων που προκύπτει από την πολεοδομική μελέτη, μετά την αφαίρεση των κοινόχρηστων και κοινωφελών επιφανειών. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για ΒΙΠΕ του ν. 4458/1965, ΒΕΠΕ του ν. 2545/1997 και ΕΠ του ν. 3982/2011 που κατασκευάστηκαν με βάση προϊσχύουσες διατάξεις.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από επιτόπιο έλεγχο οργάνου και σύνταξη της έκθεσης ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου, διαπιστώνεται η ολοκλήρωση των έργων υποδομής. Η απόφαση αυτή αποτελεί την άδεια λειτουργίας του επιχειρηματικού πάρκου. Επιτρέπεται η διαπίστωση τμηματικής ολοκλήρωσης των έργων υποδομής, εφόσον αυτό είναι δυνατό από τεχνική άποψη. Στην περίπτωση αυτή, η υλοποίηση, της υλοποίησης και λειτουργίας του επιχειρηματικού πάρκου μπορεί να γίνεται σε δύο φάσεις και σε δύο (2) διακριτά τμήματα αυτού, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο. Η υλοποίηση της πρώτης φάσης του επιχειρηματικού σχεδίου λαμβάνει χώρα στις προθεσμίες της παραγράφου 4. Η διαπίστωση τμηματικής ολοκλήρωσης των έργων υποδομής, εφόσον αυτό είναι δυνατό από τεχνική άποψη, εφαρμόζεται και στους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, εφόσον έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2545/1997 (Α' 254) οι κοινές υπουργικές αποφάσεις, και δεν έχει εκδοθεί η διαπιστωτική απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ιδίου νόμου για την ανάκλησή τους.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 54 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες του δεύτερου μέρους του παρόντος, καθώς και οι επιχειρήσεις του άρθρου 1 του ν. 4302/2014, οι οποίες εγκαθίστανται σε επιχειρηματικά πάρκα, δεν υποχρεούνται στη διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 43, ούτε στην έκδοση άδειας εγκατάστασης.»

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την εκπλήρωση της προϋπόθεσης της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2, προσμετρώνται οι επιφάνειες όλων των υφισταμένων κτηριακών υποδομών που εξυπηρετούν δραστηριότητες του άρθρου 43.»

5. Η παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στα διοικητικά όρια του οποίου είναι εγκαταστημένη η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ ή υφίσταται άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση για την οποία έχει εκδοθεί η απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 56, παρέχει στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στον χώρο του επιχειρηματικού πάρκου ή την Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση, τις ίδιες υπηρεσίες που παρέχει και στις λοιπές περιοχές που βρίσκονται στα διοικητικά του όρια, όπως υπηρεσίες καθαριότητας, φωτισμού κοινοχρήστων χώρων, συλλογής απορριμμάτων, ανταποδοτικά, με τα εισπραττόμενα, δημοτικά τέλη. Κατ' εξαίρεση, η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την ανάθεση σ' αυτήν μέρους ή του συνόλου των ως άνω υπηρεσιών, με ανάλογη μεταβίβαση των δημοτικών τελών. Το ύψος των ανταποδοτικών τελών προσδιορίζεται επί συγκεκριμένου πλαισίου παρεχομένων υπηρεσιών που συμφωνείται μεταξύ ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ και Ο.Τ.Α., με ανοικτή ανταγωνιστική διαδικασία την οποία μπορεί να διενεργεί και η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος των ανωτέρω συμβάσεων, η διαδικασία απόδοσης των τελών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι συμβάσεις κοινοποιούνται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Σε κάθε περίπτωση, η χρέωση δημοτικών τελών ανά τ.μ. στεγασμένης επιφανείας για τις επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί εντός επιχειρηματικού πάρκου ή άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης (ΑΒΣ) για την οποία έχει εκδοθεί η απόφαση, της παραγράφου 1 του άρθρου 56, δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μέση χρέωση για την αντίστοιχη δραστηριότητα εκτός του επιχειρηματικού πάρκου.

Αν, μετά από πρόταση προς τον αρμόδιο Ο.Τ.Α. για την υπογραφή της σύμβασης, αυτή δεν συναφθεί, τότε μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης εκδίδει διαπιστωτική απόφαση με την οποία το ογδόντα τοις εκατό (80%) των καταβαλλομένων τελών από τις επιχειρήσεις εντός του οργανωμένου υποδοχέα που εισπράττονται από τη Δ.Ε.Η. αποδίδεται στην ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό για κάλυψη κοινοχρήστων δαπανών.

Στην περίπτωση αυτή, η ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ αναλαμβάνει να παρέχει, στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στον χώρο του επιχειρηματικού πάρκου ή την ΑΒΣ, τις ως άνω ανταποδοτικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τις προβλέψεις του οικείου Κανονισμού Λειτουργίας.

Το εναπομείναν είκοσι τοις εκατό (20%) των καταβαλλομένων τελών που αποδίδεται στον Ο.Τ.Α., θεωρείται ανταποδοτικό τέλος για την λειτουργία του επιχειρηματικού πάρκου ή της ΑΒΣ εντός των διοικητικών του ορίων.»

6. Στο άρθρο 59 του ν. 3982/2011 προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

«3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, μετά από αίτημα που υποβάλλεται από τον Φορέα Διαχείρισης ή από επιχειρήσεις ή σωματείο αυτών που εκπροσωπεί τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) των εγκατεστημένων επιχειρήσεων σε ΒΙΠΕ του ν. 4458/1965,

ΒΕΠΕ του ν. 2545/1997 και ΕΠ του ν. 3982/2011, συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης για την εξέταση των προτάσεων τροποποίησης υφιστάμενου κανονισμού λειτουργίας. Στην Επιτροπή συμμετέχουν εκπρόσωποι της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, του Φορέα Διαχείρισης, του πλέον αντιπροσωπευτικού Σωματείου με μέλη τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις ή ελλείψει αυτού εκπροσώπου τους, καθώς και του αρμόδιου Επιμελητηρίου. Των εργασιών της Επιτροπής προεδρεύει ο εκπρόσωπος της αρμόδιας Διεύθυνσης της ΓΓΒ. Έργο της Επιτροπής Διαβούλευσης είναι η διατύπωση έκθεσης, η οποία διαβιβάζεται στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, με απόφαση του οποίου συντελείται η τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθορίζεται πλαίσιο κοινών κανόνων και κατευθύνσεων οργάνωσης και λειτουργίας των επιχειρηματικών πάρκων για τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της ΕΔΕΠ, τους όρους και προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εντός του επιχειρηματικού πάρκου, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και οικονομικές υποχρεώσεις ιδιοκτητών ακινήτων και επιχειρήσεων, τα δικαιώματα και υποχρεώσεις ιδιοκτητών ακινήτων και επιχειρήσεων, τις ρυθμίσεις οργάνωσης και διαχείρισης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, πραγμάτων και εγκαταστάσεων, τα θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχων, τα θέματα που διασφαλίζουν την διοικητική αποτελεσματικότητα της ΕΔΕΠ και εξασφαλίζουν τον ανταποδοτικό χαρακτήρα των επενδύσεων ανάπτυξης επιχειρηματικών πάρκων, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό και ειδικό θέμα αναγκαίο για τη λειτουργία των επιχειρηματικών πάρκων και τίθεται προθεσμία για την εναρμόνιση όλων των εγκεκριμένων Κανονισμών Λειτουργίας σε αυτό.»

7. Η παράγραφος 3 του άρθρου 62 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι επιχειρήσεις του Δεύτερου Μέρους του παρόντος, καθώς και οι επιχειρήσεις του άρθρου 1 του ν. 4302/2014 που μετεγκαθίστανται σε επιχειρηματικά πάρκα, απαλλάσσονται από την καταβολή φόρου εισοδήματος για την υπεραξία που προκύπτει από την εκποίηση των ακινήτων και των λοιπών εγκαταστάσεών τους, κατά το μέρος που αντιστοιχεί στο κόστος μετεγκατάστασής τους. Αν, μέσα σε πέντε (5) έτη από τη μετεγκατάσταση, η επιχείρηση παύσει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μέσα στο επιχειρηματικό πάρκο, υποχρεούται σε επιστροφή του ποσού της φοροαπαλλαγής με τις νόμιμες προσαυξήσεις. Το ποσό που αποτελεί αντικείμενο απαλλαγής συνυπολογίζεται στο ποσό της δημόσιας επιχορήγησης, εφόσον η επιχορηγούμενη επιχείρηση ενταχθεί σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα που αντιστοιχεί σε ποσοστό μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο, που προβλέπεται από τον εκάστοτε ισχύοντα Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για κάθε Περιφέρεια της Χώρας.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΗΣ ΑΤΥΠΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΤΩΝ ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ ΤΟΥ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ**

Άρθρο 11

Μετά το άρθρο 56 του ν. 3982/2011 (Α' 443) προστίθενται άρθρα 56Α και 56Β ως εξής:

«Άρθρο 56Α

Οργάνωση και εξυγίανση της Άτυπης Βιομηχανικής Συγκέντρωσης στην περιοχή Οινοφύτων του Νομού Βοιωτίας

1. Η περιοχή άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης του Ασωπού ποταμού, που εκτείνεται εκατέρωθεν της Εθνικής Οδού Αθηνών - Λαμίας και πέριξ της Δημοτικής Ενότητας Οινοφύτων του Δήμου Τανάγρας του νομού Βοιωτίας, χαρακτηρίζεται ως περιοχή που χρήζει περιβαλλοντικής και λειτουργικής εξυγίανσης κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 56. Τα ακριβή όρια της περιοχής αυτής καθορίζονται στον από Ιουνίου 2017 χάρτη κλίμακας 1:10.000 και το τεύχος συντεταγμένων, που προσαρτώνται σε σμίκρυνση ως Παράρτημα Α' και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος.

2. Η χαρακτηριζόμενη με την προηγούμενη παράγραφο περιοχή, είναι Οργανωμένος Υποδοχέας Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παραγράφου 4 του άρθρου 41, στα πλαίσια του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Στρατηγικών Επεμβάσεων (ΟΣΣΠ) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, για την αστική, κοινωνική, περιβαλλοντική και επιχειρηματική εξυγίανση της ευρύτερης περιοχής της Λεκάνης Απορροής Ασωπού (ΛΑΠ), για το οποίο έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας 16784/9.2.2018 (Β' 609) και σε αυτήν μπορεί να ιδρυθεί αποκλειστικά και μόνο Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (ΕΠΕ), τα όρια του οποίου θα καταλαμβάνουν κατά παρέκκλιση της διατάξεως της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 56 μέρος ή το σύνολο της έκτασης που οριοθετείται με το τοπογραφικό διάγραμμα της προηγούμενης παραγράφου, εξαιρουμένων τυχόν εκτάσεων, δασικών, γαιών υψηλής παραγωγικότητας, αρχαιολογικών χώρων, ζωνών απαλλοτρίωσης σιδηροδρομικών γραμμών και οδών, συμπεριλαμβανομένου του πλάτους αυτών ή άλλων εκτάσεων που βάσει κείμενων διατάξεων απαγορεύεται να ενταχθούν σε επιχειρηματικό πάρκο. Εκτάσεις για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου, στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, εξαιρούνται από την περιοχή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και η κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 47 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, για τις εκτάσεις αυτές, εκδίδεται κατά τις οικείες διατάξεις.

Τα όρια του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης (ΕΠΕ) της παρούσης παραγράφου μπορούν να επεκταθούν και πέραν της άνω οριοθετημένης εκτάσεως αποκλειστικά

προς τις όμορες περιοχές που καθορίζονται στο εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του πρώην Δήμου Σχηματαρίου Βοιωτίας (ΦΕΚ ΤΑΑΠΘ 607/31.12.2010) ως Ζώνες Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΒΙΠΑ, Ζώνη Ανάπτυξης Βιομηχανικών Δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης, Ζώνη Χονδρεμπορίου), στις οποίες υφίσταται Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση (ΑΒΣ) και χρήζουν εξυγίανσης. Η επέκταση αυτή που δεν μπορεί να υπερβεί το τριάντα τοις εκατό (30%) του εμβαδού της έκτασης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εγκρίνεται με την κοινή υπουργική της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του παρόντος νόμου.

3. Για την ίδρυση, τον καθορισμό και τη λειτουργία του ΕΠΕ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Τρίτου Μέρους (άρθρα 41 έως 64), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 56Β

Ρυθμίσεις για την ίδρυση και ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης στην περιοχή Οινοφύτων του νομού Βοιωτίας

1. Στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΑΝΕΠ του ΕΠΕ του προηγούμενου άρθρου συμμετέχει υποχρεωτικά ένας τουλάχιστον από τους εξής φορείς: α) Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, β) Δήμος Τανάγρας, γ) Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Σύνδεσμος Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας»,

δ) Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΕΤΒΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ Α.Ε.» και ε) Επιμελητήριο Βοιωτίας.

2. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 53 η ανάπτυξη και λειτουργία του ΕΠΕ του άρθρου 56Α μπορεί να υλοποιείται τμηματοποιημένα και σταδιακά, κατά μέγιστο σε τέσσερα (4) διακριτά τμήματα της έκτασης του ΕΠΕ και αντίστοιχα σε έως τέσσερις (4) φάσεις. Στην περίπτωση αυτή η τμηματοποίηση, οι φάσεις, τα τμήματα και ο προϋπολογισμός των έργων υποδομής κάθε φάσης περιγράφονται αναλυτικά στο επιχειρηματικό σχέδιο της παραγράφου 5 του άρθρου 46. Αν η ανάπτυξη και λειτουργία του ΕΠΕ υλοποιείται τμηματοποιημένα, η υλοποίηση της πρώτης φάσης πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών της παραγράφου 4 του άρθρου 53. Η υλοποίηση κάθε επόμενης φάσης πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών της παραγράφου 4 του άρθρου 53, με ημερομηνία έναρξης της υλοποίησης την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης Διαπίστωσης της ολοκλήρωσης των έργων Υποδομής της παραγράφου 3 του άρθρου 53, για κάθε προηγούμενη φάση. Ο αναλυτικός χρονικός προγραμματισμός καθορίζεται στο εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο της παραγράφου 5 του άρθρου 46. Η κατασκευή κεντρικής μονάδας καθαρισμού αποβλήτων περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στην πρώτη φάση.

3. Στην περίπτωση τμηματοποιημένης υλοποίησης και λειτουργίας του ΕΠΕ, ως προς το μετοχικό κεφάλαιο ισχύουν τα εξής:

Η ΕΑΝΕΠ υποχρεούται να αυξάνει το μετοχικό της κεφάλαιο:

α) Με την υποβολή της αίτησης της παραγράφου 5 του άρθρου 46 το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΑΝΕΠ δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ένα τοις εκα-

τό (1%) του απαιτούμενου συνολικού προϋπολογισμού των έργων υποδομής (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), όπως αυτά περιγράφονται στο επιχειρηματικό σχέδιο της παραγράφου 5 του άρθρου 46.

β) Τμηματικά σε δύο (2) φάσεις στους κατωτέρω χρόνους κατά το υπόλοιπο ποσό, ώστε το σύνολο του καταβληθέντος μετοχικού κεφαλαίου της ΕΑΝΕΠ να μην είναι μικρότερο του δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού των έργων υποδομής (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), του πρώτου τμήματος και φάσης ανάπτυξης, όπως περιγράφονται στο επιχειρηματικό σχέδιο της παραγράφου 5 του άρθρου 46, εκ του οποίου ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) καταβάλλεται σε μετρητά:

(1) εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου 47 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%),

(2) εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης της έγκρισης της πράξεως εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης (παράγραφος 3β του άρθρου 52 του παρόντος νόμου) στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%).

γ) Η προθεσμία για την κάλυψη του προβλεπόμενου μετοχικού κεφαλαίου κάθε επόμενου τμήματος και φάσης ανάπτυξης υπολογίζεται από την έναρξη υλοποίησης κάθε αντίστοιχου τμήματος και φάσης ανάπτυξης.

4. Η πολεοδομική μελέτη καταρτίζεται από την ΕΑΝΕΠ για το σύνολο της έκτασης του ΕΠΕ, με την επισήμανση των τμημάτων ανά φάση ανάπτυξης σε περίπτωση τμηματοποιημένης υλοποίησης, και υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή εντός έτους από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου 47. Η πράξη εφαρμογής καταρτίζεται από την ΕΑΝΕΠ και υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή εντός ενός (1) έτους από την δημοσίευση της απόφασης έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης. Στην περίπτωση τμηματοποιημένης ανάπτυξης και λειτουργίας του ΕΠΕ, η ΕΑΝΕΠ μπορεί να καταρτίζει την πράξη εφαρμογής και να την καταθέτει στην αρμόδια υπηρεσία ανά τμήμα και φάση ανάπτυξης, οπότε η προθεσμία της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 52 υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 53 της προηγούμενης φάσης.

5. Η εισφορά σε γη αποτελείται από ποσοστό επιφάνειας της κάθε ιδιοκτησίας πριν από την πολεοδομική της, το οποίο ανέρχεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας, μη εφαρμοζόμενου του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 52. Σε ειδικές περιπτώσεις συγκεκριμένων ακινήτων και αν αυτό επιβάλλεται για πολεοδομικούς λόγους, η εισφορά σε γη μπορεί να περιορίζεται και σε χαμηλότερο ποσοστό κατά περίπτωση, με αντίστοιχη αύξηση της εισφοράς σε χρήμα των συγκεκριμένων ακινήτων. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

6. Η εισφορά σε χρήμα καταβάλλεται σε έξι (6) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις και μπορεί να μετατραπεί, εν όλω ή εν μέρει, σε αντίστοιχη εισφορά σε γη μετά από αίτημα του ιδιοκτήτη γηπέδου. Στο Επιχειρηματικό Σχέδιο της

παραγράφου 5 του άρθρου 46 προβλέπεται υποχρεωτικά ο τρόπος χρησιμοποίησης ακινήτων που τυχόν προκύπτουν από την εν λόγω μετατροπή της εισφοράς σε χρήμα σε εισφορά σε γη, για τους σκοπούς της ΕΑΝΕΠ.

7. Εφόσον επιβάλλεται από ειδικές αντικειμενικές ανάγκες πολεοδομικής φύσης, κατά το στάδιο έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης, μπορεί να περιορίζονται οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 52, με εξαίρεση τις διατάξεις για την υποχρέωση δημιουργίας χώρων υψηλού πρασίνου περιμετρικά του ΕΠΕ που διατηρούνται σε ισχύ. Το ελάχιστο ποσοστό των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων στην περίπτωση αυτή μπορεί να καθορισθεί συνολικά χαμηλότερο του είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής επιφάνειας του ΕΠΕ, και συμπεριλαμβάνει χώρους εντός αυτού με ήδη διαμορφωμένη τέτοια χρήση, εξαιρουμένων των οδών του εθνικού οδικού δικτύου, η μείωση όμως του ποσοστού των κοινοχρήστων δεν μπορεί να υπερβαίνει την ποσοστιαία μείωση που επέρχεται συνολικά στην εισφορά σε γη, με βάση την ανωτέρω περίπτωση της παραγράφου 5 του παρόντος.

8. Με την απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 47 και κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 53 και της παραγράφου 2 του άρθρου 58 ανατίθεται αποκλειστικά στην ΕΔΕΠ η διοίκηση και διαχείριση του ΕΠΕ και καθορίζονται οι αρμοδιότητές της.

9. Στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΔΕΠ συμμετέχουν υποχρεωτικά κύριοι ή μισθωτές εκτάσεων που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της συνολικής έκτασης της παραγράφου 1 του άρθρου 56Α. Στη διοίκηση της ΕΔΕΠ μπορεί να συμμετέχουν ένας ή περισσότεροι από τους φορείς της παραγράφου 1.

10. Η λειτουργία, συντήρηση και διαχείριση των έργων υποδομής και η κυριότητα των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και εγκαταστάσεων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 48, περιέχονται στην ΕΔΕΠ με την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 53 για το σύνολο του ΕΠΕ και στην περίπτωση διαπίστωσης τμηματικής ολοκλήρωσης για το αντίστοιχο τμήμα ή φάση που η απόφαση αυτή αφορά.

11. Σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος ιδρύεται ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού (ΕΑΝΕΠ) κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 45 του ν. 3982/2011 (Α' 143), για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου των άρθρων 56Α και 56Β του ίδιου νόμου, με τη συμμετοχή τουλάχιστον ενός από τους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143). Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και χωρίς τη συμμετοχή των φορέων αυτών.

12. Η Εταιρεία Διαχείρισης (ΕΔΕΠ) του Επιχειρηματικού Πάρκου των άρθρων 56Α και 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143) ιδρύεται σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την ίδρυση της ΕΑΝΕΠ και μέχρι εννέα (9) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο 58 και τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143).

13. Σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, η ανώνυμη εταιρεία της παραγράφου 11 υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης αίτηση για την έγκριση ανάπτυξης του ΕΠΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 46 και στο άρθρο 47 με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 56Α και 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143). Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

14. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παραγράφου 13, λύεται και παύει να έχει αρμοδιότητες η Εταιρεία Διαχείρισης (ΕΔΕΠ) του Επιχειρηματικού Πάρκου, εφόσον έχει ιδρυθεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 12 του παρόντος.

15. Εάν παρέλθει άπρακτη οποιαδήποτε από τις προθεσμίες των παραγράφων 11 και 13 του παρόντος, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να δημοσιεύσει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ίδρυση, οργάνωση, λειτουργία και εκτέλεση των έργων υποδομής Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011, εντός της περιοχής της παραγράφου 1 του άρθρου 56Α του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Άρθρο 12 Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 112/2012 (Α' 197)

Στο π.δ. 112/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Α', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του Παραρτήματος Α', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωρισθεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) και (II), αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη υδραυλικού με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη υδραυλικού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

2. Στο άρθρο 6 προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

Άρθρο 13 Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 113/2012 (Α' 198)

Στο π.δ. 113/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) οι κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Β', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του Παραρτήματος Β', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) οι κάτοχοι τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωρισθεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) και (II), μετά την κτήση του τίτλου σπουδών τους αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του βοηθού χειριστή μηχανημάτων έργου με σχετική αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Ε', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του βοηθού χειριστή μηχανημάτων έργου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

2. Στο άρθρο 6 προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

Άρθρο 14 Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 114/2012 (Α' 199)

Στο π.δ. 114/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Α', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του Παραρτήματος Α', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωρισθεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) και (II), αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη εγκαταστάσεων καύσης με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη εγκαταστάσεων καύσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

2. Στο άρθρο 6 προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται

για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

3. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 9 προστίθενται παράγραφοι 2Α και 2Β ως εξής:

«2Α. Άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 511/1977 (Α' 162) και για τις οποίες δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 ή 2, θεωρούνται, εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει αίτηση έως τις 30.6.2020, συνοδευόμενη από αποδεικτικό καταβολής παραβόλου τετραπλάσιου από το προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του άρθρου 8 και από στοιχεία που τεκμηριώνουν προϋπηρεσία δύο (2) ετών ως εξής:

α) βεβαίωση υπηρεσίας από αντίστοιχο εργοδότη,

β) εφόσον πρόκειται για ελεύθερο επαγγελματία, αντίγραφα εκκαθαριστικών φορολογικών δηλώσεων ή κατάσταση τιμολογίων, η οποία για κάθε τιμολόγιο αναφέρει την ημερομηνία έκδοσης και τον αριθμό του τιμολογίου, για την παροχή υπηρεσιών εγκατάστασης-συντήρησης καυστήρων υγρών καυσίμων.

Στη συνέχεια οι άδειες αυτές θεωρούνται κάθε οκτώ (8) έτη, σύμφωνα με το άρθρο 8. Οι κάτοχοι των αδειών αυτών έχουν το δικαίωμα εκτέλεσης των εργασιών του παρόντος που αφορούν αποκλειστικά τα υγρά καύσιμα.

2Β. Αν ο ενδιαφερόμενος αδυνατεί να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παραγράφου 2Α, η άδεια ανακαλείται και, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να έχει το δικαίωμα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας του παρόντος, οφείλει να εφοδιαστεί με τη νέα άδεια του εγκαταστάτη εγκαταστάσεων καύσης, η οποία εκδίδεται μετά την υποβολή σχετικής αίτησης και ύστερα από επιτυχή εξέταση σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 7. Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει το παράβολο που καθορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 13 και 15 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011 (Α' 143).»

4. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 7 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Ο αδειούχος εγκαταστάτης συντηρητής καυστήρων υγρών καυσίμων, καθώς και όσοι εμπíπτουν στην παράγραφο 2Β, με προϋπηρεσία έξι (6) τουλάχιστον μηνών στις εγκαταστάσεις καύσης αερίων καυσίμων, αποκτά την άδεια του εγκαταστάτη εγκαταστάσεων καύσης, ύστερα από εξετάσεις.»

Άρθρο 15

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 115/2012 (Α' 200)

1. Στο π.δ. 115/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στο άρθρο 6 προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για τον σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

β. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 12 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Β, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του Παραρτήματος Β', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) ή (II), μετά την κτήση του τίτλου σπουδών τους αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη μηχανικού εγκαταστάσεων με σχετική αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Α', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη μηχανικού εγκαταστάσεων για όλες τις ειδικότητες, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

γ. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 18 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I), αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) ή (II), μετά την κτήση του τίτλου σπουδών τους αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη οξυγονοκολλητή ή/και ηλεκτροσυγκολλητή με σχετική αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Α', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη οξυγονοκολλητή ή/και ηλεκτροσυγκολλητή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

2. Όπου στις διατάξεις του π.δ. 115/2012 αναφέρονται οι λέξεις «απολυτηρίου γυμνασίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «απολυτηρίου υποχρεωτικής εκπαίδευσης».

Άρθρο 16

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 1/2013 (Α' 3)

Στο π.δ. 1/2013 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες σήμερα δεν λειτουργούν και οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Α', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του Παραρτήματος Α', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) ή (II), αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ψυκτικού με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης

των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ψυκτικού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

2. Στο άρθρο 6 προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

Άρθρο 17

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 108/2013 (Α' 141)

Στο π.δ. 108/2013 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Δ', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του Παραρτήματος Δ', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) ή (II), αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ηλεκτρολόγου με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Α', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ηλεκτρολόγου Α' Ειδικότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011.»

2. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Δ', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της του παραρτήματος Δ', αντίστοιχης ειδικότητας, αφού αποκτήσουν, κατά περίπτωση, την απαιτούμενη προϋπηρεσία.»

3. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 7 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Δ', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του παραρτήματος Δ', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) ή (II), αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ηλεκτρολόγου φωτοβόλων σωλήνων και επιγραφών με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, υπόδειγμα της οποίας παρέχεται στο Παράρτημα Α', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ηλεκτρολόγου

φωτοβόλων σωλήνων και επιγραφών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011.»

4. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Δ', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της του Παραρτήματος Δ', αντίστοιχης ειδικότητας, αφού αποκτήσουν, κατά περίπτωση, την απαιτούμενη προϋπηρεσία.»

5. Οι περιπτώσεις (II) και (III) της παραγράφου 1 του άρθρου 9 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Δ', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτωσης (I) ή των σχολών του Παραρτήματος Δ', αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτώσεων (I) ή (II), αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ηλεκτρολόγου Δ' Ειδικότητας, με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, υπόδειγμα της οποίας παρέχεται στο Παράρτημα Α', και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ηλεκτρολόγου Δ' Ειδικότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011.»

6. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2Α του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Δ', καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της του Παραρτήματος Δ', αντίστοιχης ειδικότητας, αφού αποκτήσουν, κατά περίπτωση, την απαιτούμενη προϋπηρεσία.»

7. Στο άρθρο 11 προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτόν, από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

Άρθρο 18

Θητεία μελών εξεταστικών επιτροπών

1. Η παρ. 2 του άρθρου 2 της 411/14/Φ.Γ.9.6.4./ 2013 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης, Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 21), η παρ. 2 του άρθρου 2 της 10574/661/Φ.Γ.9.6.4/2013 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 2190) και η παρ. 2 του άρθρου 2 της 10169/639/Φ.Γ.9.6.4(ΣΤ)/2013 απόφασης των Υπουρ-

γών Εσωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 1983) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής διορίζονται για θητεία δύο (2) ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί μία φορά, για ίσο χρόνο. Η ιδιότητα του μέλους της εξεταστικής επιτροπής μπορεί να αποκτηθεί ξανά με την πάροδο δύο (2) ετών. Ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει σε περίπτωση αδυναμίας εξεύρεσης νέων μελών με τα κατάλληλα σχετικά προσόντα και ο εκ νέου διορισμός των μελών πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένος. Η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή αν αυτό αποβιώσει, παραιτηθεί, χάσει την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκε ως μέλος της εξεταστικής επιτροπής, καθώς και για λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των καθηκόντων του. Στην τελευταία περίπτωση, η πράξη αντικατάστασης πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένη.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 2 της 7667/520/Φ.Γ.9.6.4.(Γ)/2013 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 1447) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής διορίζονται για θητεία δύο (2) ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί μία φορά για ίσο χρόνο. Η ιδιότητα του μέλους της εξεταστικής επιτροπής μπορεί να αποκτηθεί ξανά με την πάροδο δύο (2) ετών. Ο τελευταίος περιορισμός, δηλαδή η απαιτούμενη πάροδος των δύο (2) ετών, δεν ισχύει σε περίπτωση αδυναμίας εξεύρεσης νέων μελών με τα κατάλληλα σχετικά προσόντα και ο εκ νέου διορισμός των μελών πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένος. Η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή αν αυτό αποβιώσει, παραιτηθεί, χάσει την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκε ως μέλος της εξεταστικής επιτροπής, καθώς και για λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των καθηκόντων του. Στην τελευταία περίπτωση, η πράξη αντικατάστασης πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένη. Κατ' εξαίρεση, η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή, αν το νέο μέλος είναι κάτοχος του πιστοποιητικού κατηγορίας Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 303/2008 ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2067 και αντικαθιστά μέλος που δεν διαθέτει το εν λόγω πιστοποιητικό.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Άρθρο 19
Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 2459/1997
(Α' 17)

Στο άρθρο 36 του ν. 2459/1997 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στην παράγραφο 1 οι λέξεις «εκτός σεισμών.» διαγράφονται.
2. Στην παράγραφο 3 η λέξη «ολοσχερώς» διαγράφεται.

Άρθρο 20
Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 3325/2005
(Α' 68)

Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3325/2005, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4155/2013 (Α' 120), αντικαθίσταται ως εξής:

«Συμπλήρωση δραστηριότητας επιτρέπεται, εφόσον χρησιμοποιείται ο ίδιος μηχανολογικός εξοπλισμός ή ίδιου τύπου και ίσης ή μικρότερης ισχύος μηχανολογικός εξοπλισμός και δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας ή εφόσον πρόκειται για καθετοποίηση της μονάδας, χωρίς να αλλάζει ο βαθμός όχλησης της προκύπτουσας εγκατάστασης αθροιστικά.»

Άρθρο 21
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4177/2013
(Α' 173) για τη διακίνηση και αγορά προϊόντων

Στο ν. 4177/2013 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 20, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 2 του άρθρου 83 του ν. 4413/2016 (Α' 148), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τη διαπίστωση των παραβάσεων της παραγράφου 3 ο έλεγχος διενεργείται και με ειδικά μετασκευασμένο για το σκοπό αυτόν αυτοκινούμενο όχημα με συμβατικές πινακίδες κυκλοφορίας, χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση στον ελεγχόμενο.

Κατά την αναζήτηση στοιχείων από τον ενδιαφερόμενο για το διενεργηθέντα έλεγχο, δεν παρέχονται ο αριθμός κυκλοφορίας και τα λοιπά στοιχεία ταυτοποίησης του οχήματος, τα στοιχεία ταυτότητας των ελεγκτών, η ημερομηνία και η ώρα ελέγχου που αποτυπώνονται στην εκτύπωση των αποτελεσμάτων της μέτρησης, καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία της σχετικής απόδειξης εσόδου, στοιχεία τα οποία διατίθενται μόνο στις εισαγγελικές και δικαστικές αρχές, κατά την εξέταση των υποθέσεων, για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των στοιχείων του εν λόγω ελέγχου.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων και ο προσδιορισμός της ταυτότητας του ελεγχόμενου πρατηρίου υγρών καυσίμων, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS), δεν αμφισβητούνται για οποιονδήποτε λόγο και προσβάλλονται μόνο για λόγους πλαστότητας.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται οι προδιαγραφές του ειδικού οχήματος, του συστήματος μέτρησης του όγκου του παραλαμβανόμενου καυσίμου και του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) για την απόδειξη της ακριβούς θέσης και την ταυτοποίηση του ελεγχόμενου πρατηρίου, καθώς και οι διαδικασίες ελέγχου, τα είδη και ο τρόπος παραγωγής και αξιολόγησης των επίσημων έντυπων στοιχείων που δημιουργούνται κατά τον έλεγχο, το μέγιστο ανεκτό σφάλμα του μετρητικού συστήματος που χρησιμοποιείται, τα προγράμματα εκπαίδευσης των ελεγκτών, η έγκριση της τεχνικής τους επάρκειας, η αποζημίωσή τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 26 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, εφόσον οι διοικητικές κυρώσεις έχουν επιβληθεί από τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου, ενώπιον του Υπουργού Οικονομικών, εφόσον οι διοικητικές κυρώσεις έχουν επιβληθεί από το ΣΔΟΕ, και ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής.»

Άρθρο 22

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4302/2014 (Α' 225)

Στον ν. 4302/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Το τμήμα Υποστήριξης Περιφερειών, Μητρώων Επιθεωρητών και Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Μητρώων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής (κύριες και δευτερεύουσες δραστηριότητες) μπορεί να εγκαθίστανται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 ή οριοθετημένων σύμφωνα με τους όρους του από 24.4.1985 π.δ., εφόσον δεν υφίσταται ειδικός όρος προστασίας της αντίστοιχης περιοχής κατά τις κείμενες διατάξεις. Για τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής ισχύουν οι όροι δόμησης των βιομηχανικών κτηρίων. Σε περιοχές που επιτρέπονται οι εμπορικές αποθήκες και όχι βιομηχανικά κτίρια, επιτρέπεται η εγκατάσταση των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής με τους όρους δόμησης που ισχύουν για τις εμπορικές αποθήκες. Στα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπονται: α) οι κύριες δραστηριότητες της περίπτωσης β' του άρθρου 1, β) οι δευτερεύουσες - συμπληρωματικές δραστηριότητες της περίπτωσης β' του άρθρου 1, εξαιρουμένων των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, γ) η αποθήκευση προϊόντων ελεγχόμενης θερμοκρασίας σε ψυγεία.»

ΜΕΡΟΣ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ

Άρθρο 23

Τροποποίηση Καταστατικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Α.Ε. (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.)

Το καταστατικό της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., που κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), τροποποιείται ως εξής:

1. Στο τέλος της περίπτωσης δ' του άρθρου 1 του Καταστατικού προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μπορεί, επίσης, να καλύπτει τις ανάγκες στέγασης των γραφείων των γενικών και ειδικών γραμματέων,

υφυπουργών, αναπληρωτών υπουργών και υπουργών, στους οποίους υπάγονται οι φορείς αυτοί, καθώς και τις ανάγκες στέγασης του εποπτεύοντος την Μ.Ο.Δ. Α.Ε. Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και των εποπτευόμενων φορέων του.»

2. Στο άρθρο 1 του Καταστατικού προστίθεται περίπτωση ιζ' ως εξής:

«ιζ) Μπορεί να υποστηρίζει φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και ιδίως Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα κατά την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων ή από άλλα εθνικά, ενωσιακά ή διεθνή αναπτυξιακά προγράμματα ή από άλλους πόρους.»

3. Το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης α' του άρθρου 8 του Καταστατικού αντικαθίσταται ως εξής:

«Για το προσωπικό που αποσπάται από το δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 34 και 37 του ν. 4314/2014 (Α' 265).»

4. Η περίπτωση ζ' του άρθρου 8 του Καταστατικού αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) Επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. σε φορείς εκτός των Ειδικών Υπηρεσιών και των Κοινών Γραμματειών των ΕΠ Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας του ν. 4314/2014 καθώς και των υπηρεσιών συντονισμού, εφαρμογής ή διαχείρισης άλλων συγχρηματοδοτούμενων ενωσιακών και διεθνών προγραμμάτων ως εξής:

αα) σε φορείς ή υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το ενιαίο σύστημα κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224),

ββ) σε οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και στα νομικά τους πρόσωπα για την υποστήριξη στο σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων χρηματοδοτούμενων από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Η απόσπαση γίνεται κατά παρέκκλιση των διατάξεων για το ενιαίο σύστημα κινητικότητας του ν. 4440/2016 και έχει διάρκεια έως πέντε (5) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης σε περίπτωση συνέχισης της υποστήριξης έως πέντε (5) έτη. Η απόσπαση πραγματοποιείται με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εσωτερικών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και του φορέα υποδοχής, η οποία υποβάλλεται προς το Δ.Σ. της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. για τη σύμφωνη γνώμη του. Αν απαιτείται άρση υφιστάμενης απόσπασης, αυτή περιλαμβάνεται στην απόφαση απόσπασης του προηγούμενου εδαφίου. Η δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπώμενου προσωπικού βαρύνει τον φορέα υποδοχής,

γγ) σε φορείς ή υπηρεσίες ή ανεξάρτητες αρχές που εξαιρούνται από το ενιαίο σύστημα κινητικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4440/2016, μέχρι ποσοστού τρία τοις εκατό (3 %) του συνόλου του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Εταιρείας.

Η απόσπαση έχει διάρκεια έως πέντε (5) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης έως πέντε (5) έτη και πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του αρμόδιου για τον φορέα υποδοχής Υπουργού, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και του φορέα υποδοχής, η οποία υποβάλλεται προς το Δ.Σ. της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. για τη σύμφωνη γνώμη του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις. Αν απαιτείται άρση υφιστάμενης απόσπασης, αυτή περιλαμβάνεται στην απόφαση απόσπασης του προηγούμενου εδαφίου. Η δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπώμενου προσωπικού βαρύνει τον φορέα υποδοχής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις.»

5. Η περίπτωση η' του άρθρου 8 του Καταστατικού αντικαθίσταται ως εξής:

«η) Για τη στήριξη των αστικών αρχών που υλοποιούν Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ), οι οποίες ανήκουν σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού της Περιφέρειας Αττικής, επιτρέπεται η απόσπαση έως δύο (2) υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ανά αστική αρχή, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ενιαίου συστήματος κινητικότητας του ν. 4440/2016, ύστερα από δημόσια πρόσκληση της αστικής αρχής ή του αντίστοιχου δήμου, με την οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Η απόσπαση των επιλεγέντων υπαλλήλων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από αίτηση της αστικής αρχής ή του αντίστοιχου δήμου στο Δ.Σ. της ΜΟΔ Α.Ε. για τη σύμφωνη γνώμη του. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται μπορούν να καταλάβουν θέση ευθύνης Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος ανάλογα με τα τυπικά τους προσόντα και σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται από τις οικείες διατάξεις που διέπουν το φορέα που αποσπώνται. Η απόσπαση διαρκεί μέχρι τη λήξη της υλοποιούμενης ΟΧΕ και η δαπάνη μισθοδοσίας και τυχόν επιδόματος θέσης ευθύνης βαρύνει τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε.»

Άρθρο 24

Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας

Στον ν. 4314/2014 (Α' 265) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η παράγραφος 31 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«31. Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос σημασίας: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν τον έλεγχο σώρευσης, όπως αυτή περιγράφεται στους Κανονισμούς Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας (ΕΕ) 1407/2013, 1408/2013, 717/2014 και 360/2012 της Επιτροπής.»

2. Μετά το άρθρο 57 προστίθεται άρθρο 57Α ως εξής:

«Άρθρο 57Α

Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ)

1. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ τηρεί Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρα-

τικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας, στο οποίο καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν τον έλεγχο σώρευσης για την παρακολούθηση της τήρησης των Κανονισμών Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας (ΕΕ) 1407/2013, 1408/2013, 717/2014 και 360/2012 της Επιτροπής.

2. Η χρήση του πληροφοριακού συστήματος της παραγράφου 1 για την καταχώριση και τον έλεγχο σώρευσης των ενισχύσεων ήσσοнос σημασίας είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που τις χορηγούν, ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης.

3. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ διασφαλίζει τη δυνατότητα διασύνδεσης του εν λόγω συστήματος με το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων της υποπαραγράφου Β' 8 του ν. 4152/2013 (Α' 107).

4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του.»

Άρθρο 25

Δημοσιονομικές διορθώσεις

1. Στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Μετά το πέμπτο εδάφιο της υποπαραγράφου β.3 της παραγράφου 3 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Μέχρι τη δημιουργία του λογαριασμού παρακατάθεσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, για τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα εποπτευόμενα από αυτούς νομικά πρόσωπα εφαρμόζονται οι υποπαραγράφοι β.1 και β.2 της παραγράφου 3. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τις εντοπισθείσες πριν από την έναρξη ισχύος αυτής μη επιλέξιμες δαπάνες.»

β) Μετά την παράγραφο 4 προστίθενται παράγραφοι 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Αν οι Αρμόδιες Αρχές της παραγράφου 1 του άρθρου 4 διαπιστώσουν παρατυπία κατά την υλοποίηση δράσεων ή πράξεων που οφείλονται σε πράξη ή παράλειψη του λήπτη επιχορήγησης ή χρηματοδότησης, από την οποία προκύπτει αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη, αυτή καταλογίζεται σε βάρος του λήπτη της επιχορήγησης ή της χρηματοδότησης, όταν αυτός διαφέρει από το δικαιούχο της δράσης ή της πράξης. Η πράξη καταλογισμού εκδίδεται με απόφαση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, οργάνου.

6. Αν οι Αρμόδιες Αρχές της παραγράφου 1 του άρθρου 4 διαπιστώσουν παρατυπία που οφείλονται σε πράξη ή παράλειψη των δομών παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, από την οποία προκύπτει αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη, αυτή καταλογίζεται σε βάρος των ανωτέρω δομών, με απόφαση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, οργάνου. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και αν έχει διαπιστωθεί παρατυπία του προηγούμενου εδαφίου και δεν έχει εκδοθεί απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση.

7. Δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται σε δαπάνες συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 σε συνέχεια διαπίστωσης παρατυπιών στο πλαίσιο ελέγχων της Αρχής Ελέγχου, οι οποίες, όπως αποτυπώνονται στις σχετικές εκθέσεις ελέγχου της, αφορούν ελλείψεις ή εσφαλμένη εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου από τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης και όχι παρατυπία εκ μέρους του δικαιούχου της κρατικής ενίσχυσης, δεν οδηγούν σε ανάκτηση των σχετικών ποσών από το δικαιούχο της ενίσχυσης.

Η ρύθμιση της παρούσας εφαρμόζεται αν:

α. έχει διαπιστωθεί παρατυπία του προηγούμενου εδαφίου και δεν έχει εκδοθεί, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση,

β. έχουν εκδοθεί, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αποφάσεις δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση.

Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης μπορεί, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να ζητήσει από την Αρχή Ελέγχου την εξέταση της σχετικής σύστασης επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης που αναφέρεται στην έκθεση οριστικών αποτελεσμάτων και την ανάκληση του σκέλους της απόφασης που αφορά την ανάκτηση, αν αυτή επιβλήθηκε για τους λόγους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Η Αρχή Ελέγχου εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του πρώτου εδαφίου και σε θετική περίπτωση δέχεται το αίτημα και είτε εκδίδει απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, χωρίς ανάκτηση, είτε ανακαλεί το σκέλος της απόφασης που αφορά την ανάκτηση, διαφορετικά απορρίπτει το αίτημα. Τα ποσά των ανωτέρω δημοσιονομικών διορθώσεων μειώνουν το συνολικό όριο πληρωμών από εθνικούς πόρους του φορέα χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του επόμενου έτους. Από την υποβολή εμπρόθεσμου αιτήματος, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, μέχρι την έκδοση απόφασης της Αρχής Ελέγχου επ' αυτού, αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης την οποία αφορά το αίτημα».

2. Από την έναρξη ισχύος της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, οι αποφάσεις δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση, που έχουν εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε βάρος της δικαιούχου ΕΕΤΑΑ ΑΕ, στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης, ανακαλούνται αυτοδίκαια και παύει η διαδικασία είσπραξης των σχετικών ποσών. Στη συνέχεια, το αρμόδιο όργανο εκδίδει νέες αποφάσεις σε βάρος των δομών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014.

Άρθρο 26

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014

Στο ν. 4314/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης ε' της παραγράφου 7 του άρθρου 13 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη

του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ της παραγράφου 5 του παρόντος.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 39 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης τοποθετείται ο Προϊστάμενος της ΕΑΣ και οι Προϊστάμενοι των Ειδικών Υπηρεσιών και των μονάδων τους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας. Αντίστοιχα, με απόφαση του Προέδρου της Μ.Ο.Δ. ΑΕ τοποθετούνται οι προϊστάμενοι της Κεντρικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.) της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. Οι ανωτέρω προϊστάμενοι τοποθετούνται στις θέσεις αυτές για θητεία πέντε (5) ετών, στη λήξη της οποίας οι θέσεις επαναπροκηρύσσονται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 2.

β) Οι προϊστάμενοι που είχαν επιλεγεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3614/2007 ή του παρόντος νόμου ή με ειδικές διατάξεις και δεν τοποθετηθούν ως προϊστάμενοι κατ' εφαρμογή της διαδικασίας της παραγράφου 2, τοποθετούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ή του Δ.Σ. της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., αντίστοιχα, που εκδίδεται συνεκτιμώντας τη σχετική αίτησή τους και τις υπηρεσιακές ανάγκες, σε θέση στελέχους στην υπηρεσία όπου υπηρετούσαν ως προϊστάμενοι ή σε άλλη Ειδική Υπηρεσία του άρθρου 4 ή στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., εφαρμοζομένων των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 36 του παρόντος, εξαιρουμένου του επιδόματος ευθύνης του άρθρου 16 του ν. 4354/2015. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται μετά από κάθε προκήρυξη της παραγράφου 2 για τους υπαλλήλους που δεν επιλέγονται εκ νέου ως προϊστάμενοι.»

3. Στο άρθρο 41 του ν. 4314/2014 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Για το σύνολο του προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των Κοινών Γραμματειών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Συνεργασίας της περιόδου 2014 - 2020, αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία η με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή με σύμβαση έργου προηγούμενη απασχόληση».

4. Η παράγραφος 6 του άρθρου 41 αναριθμείται σε παράγραφο 7.

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 47 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις περιπτώσεις δράσεων και πράξεων κρατικών ενισχύσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου Περιφερειάρχη που εποπτεύει τον φορέα διαχείρισης εγκρίνονται οι προκηρύξεις και προσκλήσεις προς τους δικαιούχους ενισχύσεων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του άρθρου 13. Η σύμφωνη γνώμη αφορά στην τήρηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και στη χρήση του ΠΣΚΕ. Στις προκηρύξεις και προσκλήσεις ορίζονται οι δικαιούχοι των ενισχύσεων, οι επιλέξιμες δαπάνες, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια υπαγωγής, οι προθεσμίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

6. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 48 πριν από τη φράση «Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων» προστίθεται η λέξη «Γενική».

7. Στο άρθρο 53Α προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:
 «6. Η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού της ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, στην οποία αναφέρονται σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία που δικαιολογούν την ανωτέρω υπερωριακή εργασία. Στην απόφαση αυτή καθορίζεται ο αριθμός των υπαλλήλων, το χρονικό διάστημα και οι ώρες υπερωριακής απασχόλησής τους. Οι πιστώσεις για την υπερωριακή απασχόληση των παραπάνω υπαλλήλων εγγράφονται σε συλλογική απόφαση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η αποζημίωση για το σύνολο του προσωπικού δύναται να καταβάλλεται από τη ΜΟΔ Α.Ε. και να καλύπτεται από την Τεχνική Βοήθεια του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ ή από εθνικούς πόρους. Ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.»

8. Η παράγραφος 6 του άρθρου 58 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τα ΤΕΠ ή του αρμόδιου Περιφερειάρχη για τα ΠΕΠ και ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων διαχειριστικών αρχών συγκροτείται η επιτροπή παρακολούθησης για κάθε ΕΠ και ορίζονται ο πρόεδρος, τα μέλη και οι αναπληρωτές τους.»

Άρθρο 27 **Πληρωμές του Προγράμματος Δημοσίων** **Επενδύσεων**

1. Για την πραγματοποίηση των πληρωμών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν.4270/2014 (Α' 143) μπορεί να ορίζεται υπεύθυνος λογαριασμού ή εισηγητής για την εκκαθάριση υπάλληλος άλλης, εκτός της αρμόδιας για την πληρωμή, υπηρεσίας ή υπάλληλος του ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Η ανάθεση των καθηκόντων γίνεται παράλληλα με τα κύρια καθήκοντα του υπαλλήλου με εντολή του Προϊσταμένου του, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 30 του ν. 3528/2007 (Α' 26) και δεν δημιουργεί οποιαδήποτε άλλη ιεραρχική σχέση.

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 ισχύει από την 1η.1.2018.

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ** **ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ** **ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ**

Άρθρο 28 **Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 5, 6, 8,** **11, 18 και 20 του ν. 4399/2016**

Στον ν. 4399/2016 (Α' 117) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας μεγάλης επιχείρησης με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων οικονομικών ετών.»

2. Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) επιχειρήσεις που κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για ενίσχυση έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση και για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή δεν δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν μέσα σε περίοδο δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση. Ως «μετεγκατάσταση» ορίζεται η μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση).

Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ.»

3. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός αν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για τον σκοπό αυτόν για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

Οι μισθώσεις αυτές μπορεί να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Γ.Γ.Π.Σ (taxi) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή καταχωρείται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ με την επιφύλαξη του άρθρου 67. Οι ενισχύσεις που παρέχονται σε κάθε φορέα δεν μπορεί να υπερβαίνουν σωρευτικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων κατά το ποσοστό συμμετοχής τους ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την

επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.»

5. α. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής ή, ύστερα από έγκριση, παράτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτωση α', μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την υπόθεση ότι τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μέσα στη νέα προθεσμία. Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ μέσα στην αρχική ή την παραταθείσα προθεσμία ολοκλήρωσης.»

β. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19.»

6. Οι υποπεριπτώσεις αα' και ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 αντικαθίστανται ως εξής:

«αα. η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή, εναπομένει ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ανωτέρω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης,

ββ. η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.»

Άρθρο 29

Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 4399/2016

1. Μετά το άρθρο 27 του ν. 4399/2016 προστίθεται άρθρο 27Α, ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Δεν απαιτείται δημοσίευση των αποφάσεων συγκρότησης των συλλογικών οργάνων του παρόντος, όπως των επιτροπών αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, των επιτροπών εξέτασης των ενστάσεων, των οργάνων ελέγχου επενδύσεων, της Επιτροπής Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών και των γνωμοδοτικών επιτροπών αλλά απαιτείται η ανάρτηση στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

2. Η ρύθμιση της παραγράφου 1 αφορά και τις αποφάσεις συγκρότησης των συλλογικών οργάνων που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται στο πλαίσιο εφαρμογής των νόμων 3908/2011 (Α' 8) και 3299/2004 (Α' 261). Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4399/2016 (Α' 117).

Άρθρο 30

Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 65 και 67 του ν. 4399/2016

Στον ν. 4399/2016 (Α' 117) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 65 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) το συνολικό επιλέξιμο κόστος της επένδυσης υπερβαίνει τα δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ,

β) το επενδυτικό σχέδιο δημιουργεί μία (1) τουλάχιστον θέση εργασίας ανά ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ επιλέξιμου κόστους επένδυσης.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 67 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εναλλακτικά, ο φορέας της επένδυσης μπορεί να κάνει χρήση της φορολογικής απαλλαγής της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 και να του χορηγηθεί ενίσχυση έως του ποσού των επτά εκατομμυρίων (7.000.000) ευρώ:

α. με βάση τα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, για το σύνολο των δαπανών της παραγράφου 1 του άρθρου 66,

β. με βάση τα ποσοστά και ποσά ενίσχυσης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11, για τις δαπάνες της παραγράφου 2 του άρθρου 66. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου και η δικαιούμενη ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20.»

Άρθρο 31

Κατάργηση διάταξης του άρθρου 71 του ν. 4399/2016

Η περίπτωση ιγ' της παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4399/2016 καταργείται.

Άρθρο 32

Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 78 και 82 του ν. 4399/2016

1. Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 78 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στον ν. 3908/2011 ανεξάρτητα από το χρόνο υπαγωγής τους και εφόσον κάνουν χρήση του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής αυτοτελώς ή συνδυαστικά με άλλο κίνητρο, έχουν εφαρμογή αναλόγως οι υποπεριπτώσεις αα' και ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 20.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 82 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στα μέλη του Μητρώου Αξιολογητών του άρθρου 7 του π.δ. 33/2011 (Α' 83), που πραγματοποίησαν αξιολογήσεις επενδυτικών σχεδίων του ν. 3908/2011 (Α' 8) από τις 30 Ιουνίου 2011 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011, καταβάλλονται οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην 2/88585/0022/21.12.2012 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Υ.Ο.Δ.Δ. 592).»

Άρθρο 33

Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 85 του ν. 4399/2016

Στον ν. 4399/2016 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 10 του άρθρου 85 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις αποφάσεις ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδύσεων που έχουν εκδοθεί μέχρι την 31η Μαρτίου 2019 ο φορέας της επένδυσης υποχρεούται στην υποβολή των στοιχείων για τη δήλωση τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων μέχρι την 31η Ιουλίου 2019. Σε κάθε περίπτωση, ο φορέας της επένδυσης υποχρεούται στην υποβολή των στοιχείων πριν από την εκταμίευση της εγκριθείσας ενίσχυσης που πραγματοποιείται μετά την ημερομηνία αυτή.»

2. Η παράγραφος 11 του άρθρου 85 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Οι λέξεις «εντός διετίας» της παρ. 2 του άρθρου 3 της 41766/26.9.2013 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 2589) αντικαθίστανται από τις λέξεις «εντός εξαετίας». Για τη διενέργεια των διοικητικών ελέγχων της απόφασης αυτής μπορεί να εφαρμόζεται αναλόγως η 20283/3.5.2012 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 1518) πλην της παραγράφου 5 αυτής.»

3. Στην παράγραφο 17 του άρθρου 85 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην 26226/3.3.2017 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών (Υ.Ο.Δ.Δ. 117) αφορούν ποσά πλέον Φ.Π.Α. και έχουν εφαρμογή από την έναρξη ισχύος της ανωτέρω απόφασης. Τα μηνιαία όρια αποζημιώσεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζονται σωρευτικά σε ετήσια βάση και όχι πέρα του ποσού των δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400.00) ευρώ.»

Άρθρο 34

Τροποποίηση διάταξης του άρθρου 14B του ν. 3908/2011

Στο τέλος της παρ. Δ' του άρθρου 14B του ν. 3908/2011 (Α' 8) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με την ίδια απόφαση ορίζονται δικαιολογητικά, όροι και προϋποθέσεις για την υποβολή αιτημάτων τροποποίησης μετά την έκδοση απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδυτικών σχεδίων.»

Άρθρο 35

Ρυθμίσεις για τα επενδυτικά σχέδια των νόμων 2601/1998, 3299/2004 και 3908/2011

1. Φορείς επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/1998 (Α' 81) και για τα οποία δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις ολοκλήρωσης ή ανάκλησης, οφείλουν, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να υποβάλουν αίτηση στις αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του νόμου αυτού με γνωστοποίηση του βαθμού υλοποίησης του επενδυτικού έργου τους.

2. Για τα επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των νόμων 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8), το ενισχυόμενο ποσό που αφορά έργα σύνδεσης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μειώνεται στην περίπτωση και κατά το ποσοστό συμμετοχής έτερου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας στο κόστος κοινών έργων σύνδεσης στη βάση της εγκριμένης ισχύος, με αντίστοιχη αναμόρφωση του συνολικού ενισχυόμενου ποσού, ύστερα από αίτηση του φορέα της επένδυσης.

3. Ποσό ενίσχυσης που έχει καταβληθεί για τα επενδυτικά σχέδια της προηγούμενης παραγράφου επιστρέφεται κατά το ανωτέρω ποσοστό ή συμψηφίζεται με υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό ενίσχυσης στον φορέα, εντόκως, ύστερα από αίτησή του. Το ποσό των αναλογούντων τόκων υπολογίζεται από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας επιμερισμού του κόστους μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του έτερου παραγωγού μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Το ύψος του επιτοκίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 794/2004, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Κανονισμού 271/2008 της Επιτροπής της 30ης Ιανουαρίου 2008.

4. Η περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 35/2011 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Αν έχει προκαταβληθεί ποσό επιχορήγησης που είναι μεγαλύτερο από αυτό που οριστικοποιείται με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, επιστρέφεται άτοκα το υπερβάλλον ποσό, μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στον φορέα της επένδυσης.

Με την κατάθεση στην αρμόδια υπηρεσία των σχετικών παραστατικών πληρωμής του επιστρεφόμενου ποσού αποδεσμεύεται η υποβληθείσα εγγυητική επιστολή.

Σε περίπτωση μη επιστροφής του υπερβάλλοντος ποσού, μέσα στην προθεσμία του ενός (1) μηνός, καταπίπτει μερικώς και κατά το οφειλόμενο ποσό η εγγυητική επιστολή.»

5. Οι διατάξεις του π.δ. 35/2011 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για επενδυτικά σχέδια του ν. 3299/2004.

Άρθρο 36 Ταμεία Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΤΧΕΣ)

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ιδρύονται Ταμεία Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΤΧΕΣ). Η χρηματοδότηση των ΤΧΕΣ πραγματοποιείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Τα κεφάλαια των ΤΧΕΣ τοποθετούνται σε νεοιδρυθέντα Ταμεία Επιχειρηματικών Συμμετοχών εφεξής «Ταμεία» (funds). Τα «Ταμεία» αυτά αποτελούν είτε Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) του ν. 4209/2013 (Α' 253) είτε Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54) είτε Εταιρίες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Ε.Κ.Ε.Σ.) του ν. 2367/1999 (Α' 261) ή αντίστοιχα σχήματα παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού: α) ορίζεται η επενδυτική στρατηγική του Ταμείου Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΤΧΕΣ), β) καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής του ΤΧΕΣ στα «Ταμεία» για την επίτευξη της επενδυτικής στρατηγικής του ΤΧΕΣ, γ) ορίζεται Διαχειριστής Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων του ν. 4209/2013 (Α' 253) ως ανάδοχος φορέας εφαρμογής του ΤΧΕΣ, ύστερα από σχετική συμφωνία χρηματοδότησης, δ) συγκροτείται η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΧΕΣ με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της επενδυτικής στρατηγικής του ΤΧΕΣ, το συντονισμό της υλοποίησής της και τη σύννομη και αποτελεσματική λειτουργία του, και ε) ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται οι αποζημιώσεις των μελών της Επενδυτικής Επιτροπής για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

4. Το Κεφάλαιο ΙΑ' (άρθρα 59, 60 και 61) με τίτλο «ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» του ν. 4399/2016 αντικαθίστανται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 59

Δικαιούχοι, υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια και επιλέξιμες δαπάνες

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος είναι οι Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.

2. Τα είδη των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο παρόν ορίζονται με την απόφαση Προκήρυξης του καθεστώτος και επιλέγονται από τα σχέδια που αναφέρονται στο άρθρο 7.

3.α. Τα υπαγόμενα στο παρόν επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των δαπανών του άρθρου 8.

β. Επιπλέον και συμπληρωματικά προς τις περιφερειακές ενισχύσεις της περίπτωσης α' μπορούν να ενισχυθούν και α) για τις δαπάνες των παραγράφων 1, 2, 6 και 10 του άρθρου 9 και β) για τις δαπάνες αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή/και παραγωγής θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ για ίδια χρήση της παραγράφου 8 του άρθρου 9.

γ. Τα επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις δαπάνες της παραγράφου 7 του άρθρου 9, τα επενδυτικά σχέδια Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών, Υβριδικών Σταθμών από ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ), τα επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων και παραγωγής θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις δαπάνες της παραγράφου 8 του άρθρου 9 και τα επενδυτικά σχέδια αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ενισχύονται μόνο για τις δαπάνες της παραγράφου 9 του άρθρου 9.

Άρθρο 60

Είδη, εντάσεις και ύψος ενισχύσεων

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν επενδυτικά σχέδια ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στις περιπτώσεις α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 8.

2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για το σύνολο των δαπανών του άρθρου 8 χορηγούνται με βάση τα ανώτατα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, όπως αυτά ορίζονται στην παραγράφου 1 του άρθρου 11 και για τις δαπάνες των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 59 με βάση τα ανώτατα ποσοστά ενίσχυσης, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 11.

3. Το ποσοστό της επιχορήγησης για το παρόν καθεστώς ενισχύσεων ορίζεται στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12, για τα οποία το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται στο εκατό τοις εκατό (100%). Το ποσοστό ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης παρέχεται στο εκατό τοις εκατό (100%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο παρόν καθεστώς.

4. Το συνολικό ύψος ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην παράγραφο 3 του άρθρου 11.

Άρθρο 61

Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου

Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος αξιολογούνται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 14. Στα επενδυτικά σχέδια θα διενεργείται διοικητικός ενδιάμεσος έλεγχος και επιτόπιος τελικός έλεγχος, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16.»

Άρθρο 37
Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 19
του ν. 2579/1998

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 2579/1998 (Α' 31) η τελεία αντικαθίσταται με κόμμα και προστίθεται η φράση «- τη σύσταση και τη συγκρότηση του ελληνικού συμβουλίου ανταγωνιστικότητας (national productivity board) και τη συνεργασία με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά εθνικά συμβούλια ανταγωνιστικότητας.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Α.Ν. 89/1967

Άρθρο 38

Η παρ. 1 του άρθρου 1 του α.ν. 89/1967 (Α' 132) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αλλοδαπές εταιρείες μπορούν να εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, με αποκλειστικό σκοπό να παρέχουν στα κεντρικά τους καταστήματα ή σε συνδεδεμένες με αυτές, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4172/2013 (Α' 167), και μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις, υπηρεσίες: (α) συμβουλευτικού χαρακτήρα, (β) κεντρικής λογιστικής υποστήριξης, (γ) ελέγχου ποιότητας παραγωγής, προϊόντων διαδικασιών και υπηρεσιών, (δ) κατάρτισης μελετών, σχεδίων και συμβάσεων, (ε) διαφήμισης και μάρκετινγκ, (στ) επεξεργασίας στοιχείων, (ζ) λήψης και παροχής πληροφοριών, (η) έρευνας και ανάπτυξης, (θ) ανάπτυξης λογισμικού, προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και υποστήριξης συστημάτων πληροφορικής, (ι) αποθήκευσης και διαχείρισης αρχείων και πληροφοριών, (ια) διαχείρισης προμηθευτών, πελατών και εφοδιαστικής αλυσίδας μη συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης μεταφορών με ίδια μέσα, (ιβ) διαχείρισης και εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού, και (ιγ) δραστηριοτήτων τηλεφωνικού κέντρου και τηλεφωνικής πληροφόρησης που βασίζεται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Οι εγκαθιστάμενες εταιρείες υποχρεούνται: α) εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παραγράφου 2 και εφεξής να απασχολούν στην Ελλάδα προσωπικό, τουλάχιστον τεσσάρων (4) ατόμων, εκ των οποίων ένα (1) δύναται να είναι μερικής απασχόλησης και β) να έχουν δαπάνες λειτουργίας στην Ελλάδα τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ετησίως. Τα ως άνω μεγέθη μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Για παραβάσεις της νομοθεσίας περί εισόδου και διαμονής αλλοδαπών ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την εταιρεία και ο νόμιμος εκπρόσωπός της στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως της τυχόν ποινικής ευθύνης του.

Η παροχή των υπηρεσιών του πρώτου εδαφίου, δεν συνιστά άσκηση πραγματικής διοίκησης στην Ελλάδα κατά το άρθρο 4 της παρ. 4 του ν. 4172/2013, από την εγκαθιστάμενη αλλοδαπή εταιρεία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις και οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 4 του ν. 4172/2013 (Α' 167) δεν εφαρμόζονται.»

Άρθρο 39

1. Το άρθρο 6 του α.ν. 89/1967 αναριθμείται σε άρθρο 8 και προστίθενται νέα άρθρα 6 και 7 ως εξής:

«Άρθρο 6

1. Αλλοδαπές εταιρείες που εγκαθίστανται στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 και ημεδαπές εταιρείες που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 4, μπορούν να λάβουν τις ενισχύσεις της παραγράφου 2, εφόσον: α) αναπτύσσουν νέα δραστηριότητα είτε ως προς το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών είτε ως προς τις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες, η οποία δεν ασκείται στην Ελλάδα τα τελευταία δύο (2) έτη μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης από τις ίδιες ή άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκουν και β) από τη νέα δραστηριότητα δημιουργείται ελάχιστος αριθμός νέων θέσεων απασχόλησης, οι οποίες διατηρούνται τουλάχιστον για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όπως ορίζεται ανά κατηγορία παρεχόμενων υπηρεσιών και χορηγούμενων ενισχύσεων στην απόφαση της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Κατ'εξαίρεση, εταιρείες που θα υποβάλουν αίτηση έως και 28.6.2019, δύναται να έχουν αναπτύξει τη νέα δραστηριότητα, πριν την υποβολή της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης και πάντως όχι πριν την 1.1.2019, ημερομηνία κατά την οποία προσμετρώνται και τα δύο (2) τελευταία έτη.

Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν και για τις αλλοδαπές εταιρείες που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, καθώς και ημεδαπές εταιρείες που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου κατά το άρθρο 4, εφόσον αυτές αναπτύσσουν νέα δραστηριότητα από την οποία δημιουργούνται νέες θέσεις απασχόλησης, κατά τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου.

Οι ενισχύσεις χορηγούνται με την απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 1 ή την τροποποίηση αυτής κατόπιν υποβολής συμπληρωματικού αιτήματος στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Στις εταιρείες της παραγράφου 1 μπορεί να χορηγούνται, σωρευτικά ή διαζευκτικά, ενισχύσεις των παρακάτω κατηγοριών:

α) Ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες είναι οι μισθολογικές δαπάνες για μέγιστη περίοδο δώδεκα (12) μηνών από την πρόσληψη εργαζομένου, ο οποίος:

αα) δεν είχε κανονική αμειβόμενη εργασία κατά τους προηγούμενους έξι (6) μήνες, ή

ββ) δεν έχει συμπληρώσει δύο (2) έτη από την ολοκλήρωση εκπαίδευσης με πλήρες ωράριο και δεν είχε προηγούμενη κανονική αμειβόμενη απασχόληση, ή

γγ) είναι ηλικίας άνω των 50 ετών, ή

δδ) ζει μόνος έχοντας τη φροντίδα ενός η περισσότερων μελών, ή

εε) έχει αναγνωρισθεί ως εργαζόμενος με αναπηρία βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Η πρόσληψη πρέπει να εξυπηρετεί τη νέα δραστηριότητα και να συνεπάγεται αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης, σε σχέση με το μέσο όρο του δωδεκαμήνου. Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης σε σχέση με τον μέσο όρο του δωδεκαμήνου που προηγήθηκε, η θέση ή οι θέσεις πρέπει να έχουν μείνει κενές από αποχώρηση εργαζομένων για λόγους που δεν εξαρτώνται από την επιχείρηση ή λόγω απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους και όχι λόγω προηγούμενης κατάρτισης θέσεων εργασίας.

Η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) επί των επιλέξιμων δαπανών. Εταιρεία δεν μπορεί να λαμβάνει για τους ίδιους εργαζομένους άλλη ενίσχυση επί των μισθολογικών δαπανών της περιόδου των πρώτων δώδεκα (12) μηνών από την πρόσληψη εκάστου.

Με την απόφαση της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός προσλήψεων και το ανώτατο ποσό μισθολογικού κόστους ανά εργαζόμενο, για τα οποία η εταιρεία μπορεί να λαμβάνει την ανωτέρω ενίσχυση, καθώς και η ένταση ενίσχυσης ανά κατηγορία παρεχομένων υπηρεσιών.

Η ενίσχυση της παρούσας κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ ετησίως, αθροισόμενη με άλλες κρατικές ενισχύσεις που λαμβάνει η επιχείρηση όπως αυτή νοείται στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση.

β) Ενισχύσεις για προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Η ενίσχυση χορηγείται για προγράμματα που διοργανώνονται από το νομικό πρόσωπο για την εκπαίδευση του προσωπικού σε σχέση με τη νέα δραστηριότητα. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης.

Επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες είναι:

αα) οι δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευτών, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευτές συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση,

ββ) τα έξοδα μετακίνησης των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων,

γγ) υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο,

δδ) οι δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης,

εε) οι δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευομένων και γενικές έμμεσες δαπάνες (διοικητικές δαπάνες, μισθώματα, γενικά έξοδα) για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση.

Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% επί των επιλέξιμων δαπανών, και η εταιρεία δεν μπορεί να λαμβάνει άλλη ενίσχυση για το ίδιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

Με την απόφαση της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 καθορίζεται το ανώτατο ποσό δαπανών για τις οποίες η επιχείρηση μπορεί να λαμβάνει την παραπάνω ενίσχυση συνολικά ή και κατά κατηγορία δαπάνης. Η χορηγούμενη ενίσχυση ανά έργο επαγγελματικής κατάρτισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

γ) Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Η παρούσα κατηγορία ενισχύσεων παρέχεται σε εταιρείες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος με σκοπό την παροχή υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης. Το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης πρέπει να εμπίπτει πλήρως σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες όπως αυτές ορίζονται στον ανωτέρω Κανονισμό: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.

Οι επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες του έργου έρευνας και ανάπτυξης αφορούν συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης και είναι οι εξής:

αα) δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό, εφόσον απασχολούνται αποκλειστικά στο έργο,

ββ) δαπάνες κτιρίων, οργάνων και εξοπλισμού, εφόσον και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Για τα κτίρια, τα όργανα και τον εξοπλισμό που δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,

γγ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο,

δδ) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου,

εε) δαπάνες για τη διεξαγωγή μελετών σκοπιμότητας.

Η ένταση της ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται σε ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) για βιομηχανική έρευνα, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για πειραματική ανάπτυξη και πενήντα τοις εκατό (50%) για μελέτες σκοπιμότητας. Η εταιρεία δεν μπορεί να λαμβάνει άλλη ενίσχυση για το ίδιο έργο έρευνας και ανάπτυξης.

Με την απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 6, καθορίζεται το ανώτατο ποσό δαπανών για τις οποίες η εταιρεία μπορεί να λαμβάνει την παραπάνω ενίσχυση συνολικά ή και κατά κατηγορία έρευνας και κατηγορία δαπάνης, καθώς και η ένταση ενίσχυσης κατά κατηγορία έρευνας.

Η χορηγούμενη ενίσχυση της κατηγορίας αυτής, αθροισόμενη με άλλες κρατικές ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης που λαμβάνει η επιχείρηση όπως αυτή νοείται στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, δεν μπορεί να υπερβαίνει, για έργα που αφορούν κυρίως βιομηχανική έρευνα τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ ανά έργο, για έργα που αφορούν κυρίως πειραματική ανάπτυξη τα

δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ ανά έργο και για μελέτες σκοπιμότητας και προετοιμασίας ερευνητικών δραστηριοτήτων τα επτά εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (7.500.000) ευρώ ανά μελέτη.

δ) Ενίσχυση δαπανών μισθολογικού κόστους και δαπανών εγκατάστασης συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013.

Ενισχυόμενες δαπάνες είναι:

αα) Οι μισθολογικές δαπάνες για μέγιστη περίοδο δώδεκα (12) μηνών από την πρόσληψη οποιουδήποτε εργαζομένου. Η πρόσληψη πρέπει να εξυπηρετεί τη νέα δραστηριότητα και να αντιπροσωπεύει αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης, σε σχέση με τον μέσο όρο του δωδεκαμήνου. Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης σε σχέση με τον μέσο όρο του δωδεκαμήνου που προηγήθηκε, η θέση ή οι θέσεις πρέπει να έχουν μείνει κενές από αποχώρηση εργαζομένων για λόγους που δεν εξαρτώνται από την επιχείρηση ή λόγω νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους και όχι λόγω προηγούμενης κατάρτησης θέσεων εργασίας.

ββ) Οι δαπάνες για αγορά εξοπλισμού και λογισμικού συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών που σχετίζονται άμεσα με τη νέα δραστηριότητα.

Η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) επί των επιλέξιμων δαπανών. Το νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να λαμβάνει άλλη ενίσχυση για τους ίδιους εργαζομένους επί των μισθολογικών δαπανών της περιόδου των δώδεκα (12) πρώτων μηνών από την πρόσληψη εκάστου, καθώς και για τις ίδιες δαπάνες αγοράς εξοπλισμού και λογισμικού.

Με την απόφαση της περίπτωσης α' της παραγράφου 6, καθορίζεται το ανώτατο ποσό δαπανών για τις οποίες χορηγείται η παραπάνω ενίσχυση, καθώς και η ένταση ενίσχυσης ανά κατηγορία παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η χορηγούμενη ενίσχυση στην κατηγορία αυτή, αθροισμένη με άλλες ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί από το κράτος, βάσει του προαναφερόμενου Κανονισμού, στην ενιαία επιχείρηση, όπως ορίζεται στον ίδιο Κανονισμό, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ σε περίοδο τριών (3) οικονομικών ετών.

3. Οι παραπάνω ενισχύσεις παρέχονται με τη μορφή επιχορήγησης, που συνίσταται σε παροχή χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών και προσδιορίζεται ως ποσοστό επ' αυτών.

Οι ενισχύσεις του παρόντος άρθρου χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζεται κατ' έτος το ποσό ενισχύσεων του άρθρου 6 συνολικά ή και κατά κατηγορία ενισχύσεων που μπορεί να χορηγηθούν κατά το έτος αυτό. Το ποσό αυτό συνιστά αυτοδίκαια τον προϋπολογισμό του έργου που εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

4. Οι ενισχύσεις χορηγούνται για επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται εντός του χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης και μέχρι τη συ-

μπλήρωση πέντε (5) πλήρων διαχειριστικών περιόδων. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται στην εταιρεία σε ετήσια βάση μετά το πέρας κάθε διαχειριστικής περιόδου, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από διενέργεια διοικητικού ή και επιτόπιου ελέγχου.

Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται από τη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, βάσει ετήσιας αναφοράς που υποβάλλει η εταιρεία με τα στοιχεία της δραστηριότητας αυτής, η οποία συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού λογιστή για τις επιλέξιμες προς ενίσχυση δαπάνες και τα δικαιολογητικά όπως καθορίζονται κατά περίπτωση στις αποφάσεις της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται από όργανα ελέγχου που συστήνονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού. Με την ίδια απόφαση ορίζεται το αντικείμενο του ελέγχου, τα μέλη που δεν μπορεί να είναι λιγότερα από δύο (2), το χρονικό διάστημα εντός του οποίου αυτά υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Η εταιρεία υποχρεούται να παρακολουθεί τις ενισχυόμενες δαπάνες διακριτά στα λογιστικά της βιβλία και να τηρεί τα στοιχεία των ενισχυόμενων δαπανών έως ότου ενημερωθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης ότι απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα δύναται να διενεργηθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης ή άλλο αρμόδιο φορέα διοικητικός ή και επιτόπιος έλεγχος στην επιχείρηση σε σχέση με τη χορηγηθείσα ενίσχυση.

5. Αν διαπιστωθεί ότι υποβλήθηκαν ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή αποσιωπήθηκαν στοιχεία που επηρεάζουν τη χορήγηση ή την καταβολή της ενίσχυσης, ανακαλείται η απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 1 κατά το μέρος που αφορά τη συγκεκριμένη ενίσχυση και επιστρέφεται έντοκα και με τις νόμιμες επιβαρύνσεις τυχόν καταβληθέν ποσό. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να μην καταβληθεί ή να αναζητηθεί τμήμα ή το σύνολο της ενίσχυσης, αν διαπιστωθεί η μη τήρηση των υποχρεώσεων που τίθενται για τη χορήγηση της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αποφάσεις της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

6. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζονται για τις κατηγορίες ενισχύσεων των περιπτώσεων α', β' και δ' της παραγράφου 2, ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός δημιουργούμενων νέων θέσεων απασχόλησης συνολικά ή κατ' έτος, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να δημιουργηθούν και το μετέπειτα χρονικό διάστημα για το οποίο υπάρχει υποχρέωση διατήρησης αυτών, τα ανώτατα όρια ενισχυόμενων δαπανών και τα ποσοστά ενίσχυσης για κάθε κατηγορία ενισχύσεων, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για τη χορήγηση των ενισχύσεων, τη διενέργεια των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων και την εκταμίευση των ποσών της ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με την ίδια

απόφαση ορίζεται η διαδικασία ανάκλησης της απόφασης της παραγράφου 2 του άρθρου 1 κατά το μέρος που αφορά τη χορήγηση της ενίσχυσης και επιστροφής τυχόν καταβληθέντων ποσών, καθώς και οι κυρώσεις που μπορεί να φθάνουν έως την ολική ανάκτηση της επιχορήγησης και η διαδικασία επιβολής αυτών, σε περίπτωση που συντρέχουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

β) Για την κατηγορία ενισχύσεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2, τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7

1. Οι ενισχύσεις του άρθρου 6 χορηγούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου αυτού και σε εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών, καθώς και ημεδαπές εταιρείες, που παρέχουν υπηρεσίες αποκλειστικά των περιπτώσεων α' έως ιγ' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 1 σε μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι απαραίτητα τα κεντρικά τους καταστήματα ή συνδεδεμένες με αυτές κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4172/2013. Οι εταιρείες του προηγούμενου εδαφίου δύνανται παράλληλα να παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες και σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση της παραγράφου 3.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση των ενισχύσεων αποτελεί η ανάπτυξη από την ωφελούμενη εταιρεία νέας δραστηριότητας στην Ελλάδα αναφορικά με το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών, η οποία δεν ασκείται στην Ελλάδα τα τελευταία δύο (2) έτη μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης, από την ίδια ή άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει.

Κατ' εξαίρεση, εταιρείες που θα υποβάλουν αίτηση έως και 28.6.2019, δύνανται να έχουν αναπτύξει τη νέα δραστηριότητα, πριν την υποβολή της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης και πάντως όχι πριν την 1.1.2019, ημερομηνία κατά την οποία προσμετρώνται και τα δύο (2) τελευταία έτη.

Ο ελάχιστος αριθμός νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης που δημιουργούνται εκ της νέας δραστηριότητας, για την οποία χορηγείται η ενίσχυση, όπως αυτός ορίζεται με τις αποφάσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 6, δεν μπορεί να είναι μικρότερος των εκατόν πενήντα (150), για το πρώτο έτος μετά τη χορήγηση της ενίσχυσης.

2. Για τις εταιρείες στις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 4.

3. Οι ενισχύσεις του παρόντος άρθρου χορηγούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός πενήντα (50) ημερών από την υποβολή σχετικής αίτησης στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Με τις αποφάσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 6 ορίζονται αναλόγως τα αναφερόμενα σε αυτές στοιχεία και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου».

ΜΕΡΟΣ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3310/2005 (Α' 30)

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 (Α' 30) αντικαθίστανται ως εξής:

«4.α) Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρείες από φορολογικά «μη συνεργάσιμα» κράτη κατά την έννοια των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος του ν. 4172/2013, (Α' 167). Οι εξωχώριες εταιρείες από φορολογικά «μη συνεργάσιμα» κράτη απαγορεύεται επίσης, να συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του μετοχικού κεφαλαίου ή να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή να είναι εταίροι των εταίρων σε επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις. Για τον έλεγχο και την επιβολή της απαγόρευσης αυτής η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας εφαρμόζει την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατά την παράγραφο 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρείες από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς όπως αυτά ορίζονται από τον κατάλογο της απόφασης της παραγράφου 7 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος με εξαίρεση τα κράτη που αποτελούν:

αα. κράτος - μέλος της Ένωσης, ή

ββ. κράτος - μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), ή

γγ. τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω ΣΔΣ, ή

δδ. σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω περιπτώσεις και έχουν συνάψει διμερή ή πολυμερή συμφωνία με την Ένωση.»

Άρθρο 41

Δυνατότητα παράτασης εμπορικών μισθώσεων σε ακίνητα του Δημοσίου

1. Οι παράγραφοι 12 και 13 του άρθρου 15 του ν. 4013/2011 (Α' 204) αντικαθίστανται ως εξής:

«12. Μισθώσεις ακινήτων, που υπάγονται στο π.δ. 34/1995 (Α' 30), οι οποίες αφορούν σε ακίνητα στα οποία στεγάζονται επιχειρήσεις με εκμισθωτή το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα πλην της ΕΤΑΔ, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν παραταθεί ή ανανεωθεί, εφόσον δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές μισθωμάτων ή άλλες οφειλές προς τον οικείο φορέα και υποβληθεί βιώσιμο επιχειρηματικό

πλάνο για εκσυγχρονισμό και ανακαίνιση του ακινήτου που εγκρίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του εκμισθωτή, μπορούν να παρατείνονται μέχρι δώδεκα (12) χρόνια από τη λήξη τους με απόφαση του αρμόδιου οργάνου και με απευθείας σύναψη σύμβασης παράτασης της μίσθωσης με τον εγκατεστημένο στο μίσθιο μισθωτή. Το ίδιο ισχύει και για μισθώσεις των παραπάνω ακινήτων που έχουν λήξει, εφόσον το μίσθιο δεν έχει αποδοθεί και δεν υφίσταται αντισυμβατική διακράτηση.

13. Για τον καθορισμό του μισθώματος του χρόνου της παράτασης της μίσθωσης σύμφωνα με την παράγραφο 12, προηγείται εκτίμηση της μισθωτικής αξίας του μισθίου από πιστοποιημένο εκτιμητή που έχει εγγραφεί στο μητρώο της παρ. Γ' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). Το μίσθωμα δεν μπορεί να συμφωνηθεί κατώτερο από την ανωτέρω εκτιμώμενη μισθωτική αξία. Αν το ήδη καταβαλλόμενο μίσθωμα υπερβαίνει την εκτιμώμενη μισθωτική αξία, το μίσθωμα δεν μπορεί να συμφωνηθεί κατώτερο από το ήδη καταβαλλόμενο.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4144/2013 (Α' 88) καταργείται.

Άρθρο 42

Τροποποίηση του ν. 4251/2014 (Α' 80)

1. Στο άρθρο 16 του ν. 4251/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η περίπτωση 1 της παραγράφου Α' αντικαθίσταται ως εξής:

«Α.1. Επιτρέπεται η είσοδος και η διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα, ως επενδυτών, για να πραγματοποιήσουν επένδυση που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική ανάπτυξη και οικονομία. Αν η επένδυση πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα μέχρι τριών (3), αναλόγως του ύψους της επένδυσης, πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι μέτοχοι ή στελέχη του αλλοδαπού νομικού προσώπου.

Για την υλοποίηση και τη λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου επιτρέπεται να εισέλθουν και να διαμείνουν στη χώρα μέχρι δέκα (10), αναλόγως του συνολικού ύψους της επένδυσης, πολίτες τρίτων χωρών, επιπλέον εκείνων που έχουν λάβει άδεια εισόδου και διαμονής για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, σύμφωνα με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρούσας περίπτωσης.»

β) Στην παράγραφο Α' προστίθεται περίπτωση 9 ως εξής:

«9. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 12 του άρθρου 136 καθορίζονται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος επένδυσης για την υπαγωγή στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζονται πρόσθετα χαρακτηριστικά της επένδυσης ως προϋπόθεση για την υπαγωγή στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.»

γ) Μετά την παράγραφο Β' προστίθεται παράγραφος Γ', ως εξής:

«Γ.1. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα πολίτη τρίτης χώρας που έχει πραγματοποιήσει επένδυση σε μία από τις εξής κατηγορίες:

α. εισφορά κεφαλαίου, ποσού τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ, τουλάχιστον, σε εταιρεία η οποία έχει έδρα ή εγκατάσταση στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης β', των Εταιρειών Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας, για την απόκτηση μετοχών σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή ομολόγων κατά την έκδοση ομολογιακού δανείου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Η πραγματοποίηση της επένδυσης γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτωσης 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία προσωπικής μερίδας του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.».

Η πραγματοποίηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον ανωτέρω διαμεσολαβητή και η διακράτησή της με βεβαίωση που εκδίδεται από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτωσης 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί τον σχετικό λογαριασμό χειριστή,

β. εισφορά κεφαλαίου, ποσού τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ) του άρθρου 21 του ν. 2778/1999 (Α' 295), που έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά στην Ελλάδα, για την απόκτηση μετοχών σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Κατά το αρχικό στάδιο και μέχρι την εισαγωγή της ΑΕΕΑΠ σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πραγματοποίηση της επένδυσης και η διακράτησή της πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την εταιρεία. Μετά την εισαγωγή της ΑΕΕΑΠ σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα, ισχύουν όσα ορίζονται στην υποπερίπτωση α',

γ. εισφορά κεφαλαίου, ποσού τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ) του άρθρου 5 του ν. 2367/1995 (Α' 261) για απόκτηση μετοχών ή σε Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΚΕΣ) του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54) για απόκτηση μεριδίων, εφόσον οι παραπάνω Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) έχουν ως σκοπό να επενδύουν αποκλειστικά σε επιχειρήσεις με έδρα ή και εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Σε περίπτωση τμηματικής καταβολής της συμμετοχής, σύμφωνα με τους όρους λειτουργίας του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων, ο επενδυτής υποχρεούται να τοποθετήσει το υπολειπόμενο ποσό της συμμετοχής του, σε δεσμευμένο λογαριασμό (escrow account), στο πιστωτικό ίδρυμα που αποτελεί το θεματοφύλακα του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων.

Για την επένδυση με εισφορά κεφαλαίου σε ΑΚΕΣ, ο

επενδυτής υποχρεούται να δημιουργήσει στο ανωτέρω πιστωτικό ίδρυμα μοναδικό τραπεζικό λογαριασμό με αποκλειστική χρήση την κατάθεση των κεφαλαίων που επιστρέφονται σε αυτόν από τον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων. Ο επενδυτής μπορεί να προβαίνει σε πράξεις εκταμίευσης από τον εν λόγω λογαριασμό, με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα του παραμένουσας επένδυσης στον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων και του παραμένουσας υπολοίπου στον δεσμευμένο λογαριασμό του δεύτερου εδαφίου ισούται τουλάχιστον με το αρχικά επενδυθέν ποσό για το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια διαμονής. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το διαχειριστή του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων για τη συμμετοχή του επενδυτή και το πιστωτικό ίδρυμα για τις κινήσεις των προαναφερόμενων λογαριασμών. Για την επένδυση με εισφορά κεφαλαίου σε ΕΚΕΣ, κατά το αρχικό στάδιο και μέχρι την εισαγωγή της ΕΚΕΣ σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πραγματοποίηση της επένδυσης και η διακράτησή της πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την εταιρεία. Μετά την εισαγωγή της ΕΚΕΣ σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα, ισχύουν όσα ορίζονται στην υποπερίπτωση α',

δ. αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, με αξία κτήσης τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, και υπολειπόμενη διάρκεια, κατά το χρόνο αγοράς, τρία (3) τουλάχιστον έτη, μέσω πιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στην Ελλάδα, το οποίο αποτελεί και τον θεματοφύλακά τους.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το πιστωτικό ίδρυμα,

ε. προθεσμιακή κατάθεση ύψους τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε ημεδαπό πιστωτικό ίδρυμα, ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας, με πάγια εντολή ανανέωσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το πιστωτικό ίδρυμα,

στ. αγορά μετοχών, εταιρικών ομολόγων ή και ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση ή διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα, αξίας κτήσης οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ τουλάχιστον.

Η πραγματοποίηση της επένδυσης γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτωσης 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία προσωπικής μερίδας του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.».

Ο επενδυτής υποχρεούται να τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικό και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμό για τις πράξεις πραγματοποίησης της επένδυσης και των μετέπειτα συναλλαγών

διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του και να μην εκταμιεύει οποιοδήποτε ποσό από ρευστοποίηση των κινητών αξιών, παρά μόνο για την επανεπένδυσή του σε κινητές αξίες του πρώτου εδαφίου, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της αρχικής επένδυσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτωσης 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί τον λογαριασμό χειριστή, για την κίνηση του χαρτοφυλακίου του επενδυτή, και από το πιστωτικό ίδρυμα του τρίτου εδαφίου, για την κίνηση του λογαριασμού που τηρείται από τον επενδυτή,

ζ. αγορά μεριδίων αξίας κτήσης τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε αμοιβαίο κεφάλαιο το οποίο έχει συσταθεί στην Ελλάδα ή άλλη χώρα και έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά σε μετοχές, εταιρικά ομόλογα ή και ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση ή διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα, εφόσον: (αα) το ύψος του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου ανέρχεται στο ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ τουλάχιστον και (ββ) το αμοιβαίο κεφάλαιο και ο διαχειριστής του είναι αδειοδοτημένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει, η οποία για χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και να έχει συνάψει διμερή συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών με την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Η πραγματοποίηση των επενδύσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτωσης 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία μερίδας αυτού στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.».

Για το αμοιβαίο κεφάλαιο τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικός και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμός για τις πράξεις πραγματοποίησης των επενδύσεών του και των μετέπειτα συναλλαγών διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του και την είσπραξη μερισμάτων. Κατά τη μεταφορά των προς επένδυση ποσών στον ανωτέρω λογαριασμό, ο διαχειριστής του αμοιβαίου κεφαλαίου δηλώνει στο πιστωτικό ίδρυμα τα στοιχεία των μεριδιούχων και των μεριδίων που σχετίζονται με αυτά.

Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων του πέμπτου εδαφίου, από τον παραπάνω λογαριασμό δεν εκταμιεύεται οποιοδήποτε ποσό και ο διαχειριστής υποχρεούται να επενδύει τα κεφάλαια σε κινητές αξίες του πρώτου εδαφίου, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού του τρίτου εδαφίου να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της ονομαστικής αξίας των μεριδίων του

αμοιβαίου κεφαλαίου. Εκταμίευση ποσού από τον παραπάνω λογαριασμό επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για πραγματοποίηση επένδυσης σύμφωνα με τον σκοπό του αμοιβαίου κεφαλαίου, κάλυψη εξόδων διαχείρισης και διανομή μερισμάτων στους μεριδιούχους ή εξόφληση μεριδίων, με την προϋπόθεση ότι για πολίτες τρίτης χώρας ο μεριδιούχος έχει προσκομίσει στον διαχειριστή έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας της περίπτωσης 6, στο οποίο αυτή βεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώση για την επικείμενη ρευστοποίηση της επένδυσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης από τους μεριδιούχους και το αμοιβαίο κεφάλαιο πιστοποιούνται με την ετήσια έκθεση του αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς και με βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον διαχειριστή του αμοιβαίου κεφαλαίου για τη συμμετοχή του πολίτη τρίτης χώρας σε αυτό, από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτωσης 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί το λογαριασμό χειριστή για την κίνηση του χαρτοφυλακίου του αμοιβαίου κεφαλαίου και από το πιστωτικό ίδρυμα του τρίτου εδαφίου για την κίνηση του λογαριασμού του αμοιβαίου κεφαλαίου, η αγορά μεριδίων ή μετοχών αξίας κτήσης τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον σε Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), ο οποίος έχει συσταθεί στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά σε ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, εφόσον: (αα) το ύψος του ενεργητικού του ΟΕΕ ανέρχεται στο ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ τουλάχιστον και (ββ) ο ΟΕΕ και ο διαχειριστής του είναι αδειοδοτημένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει.

Για τον ΟΕΕ τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικός και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμός για την κίνηση των κεφαλαίων που αφορούν την πραγματοποίηση των επενδύσεων και την είσπραξη των ποσών από την εκμετάλλευση ή ρευστοποίησή τους. Κατά τη μεταφορά των προς επένδυση ποσών στον ανωτέρω λογαριασμό, ο διαχειριστής του ΟΕΕ δηλώνει στο πιστωτικό ίδρυμα τα στοιχεία των μεριδιούχων και των μεριδίων που σχετίζονται με αυτά.

Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων του τέταρτου εδαφίου, από τον παραπάνω λογαριασμό δεν εκταμιεύεται οποιοδήποτε ποσό και ο διαχειριστής υποχρεούται να επενδύει τα κεφάλαια σε ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού του δεύτερου εδαφίου να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της ονομαστικής αξίας των μεριδίων του ΟΕΕ. Εκταμίευση ποσού από τον παραπάνω λογαριασμό επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για πραγματοποίηση επένδυσης σύμφωνα με τον σκοπό του ΟΕΕ, κάλυψη εξόδων διαχείρισης και διανομή μερισμάτων στους μεριδιούχους ή εξόφληση μεριδίων, με την προϋπόθεση ότι για πολίτες τρίτης χώρας ο μεριδιούχος έχει προσκομίσει στον διαχειριστή έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας της

περίπτωσης 6, στο οποίο αυτή βεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώση για την επικείμενη ρευστοποίηση της επένδυσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης από τους μεριδιούχους και τον ΟΕΕ πιστοποιείται με έκθεση του διαχειριστή του, που συνοδεύεται από έκθεση ορκωτών λογιστών για τη δραστηριότητα του ΟΕΕ, καθώς και βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον διαχειριστή του ΟΕΕ για τη συμμετοχή του πολίτη τρίτης χώρας σε αυτόν και από το πιστωτικό ίδρυμα του δεύτερου εδαφίου της για την κίνηση του λογαριασμού του ΟΕΕ.

2. Με την απόφαση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 12 του άρθρου 136 μπορεί να προστίθενται στις κατηγορίες επενδύσεων της περίπτωσης 1, περιπτώσεις που αφορούν τη συμμετοχή σε άλλες μορφές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων. Ο Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων πρέπει να έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά στην Ελλάδα και τόσο αυτός, όσο και ο διαχειριστής του να είναι αδειοδοτημένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει, η οποία για χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και να έχει συνάψει διμερή συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών με την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

3. Στην περίπτωση πραγματοποίησης επένδυσης των υποπεριπτώσεων α' έως στ' της περίπτωσης 1 από νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα πολιτών τρίτης χώρας ως εξής:

α) για επένδυση ύψους ποσού τουλάχιστον ίσου με αυτό που ορίζεται κατά υποπερίπτωση στην περίπτωση 1, η οποία πραγματοποιείται από ημεδαπό νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα σε πολίτη τρίτης χώρας εφόσον κατέχει το σύνολο των εταιρικών του μεριδίων,

β) για επένδυση που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα μέχρι τριών (3), αναλόγως του ύψους της επένδυσης, πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι μέτοχοι ή στελέχη του αλλοδαπού νομικού προσώπου.

Με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 12 του άρθρου 136 καθορίζεται ο αριθμός των πολιτών τρίτων χωρών του προηγούμενου εδαφίου, αναλόγως του ύψους της επένδυσης, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του ελάχιστου ποσού που ορίζεται κατά υποπερίπτωση στην περίπτωση 1.

4. Με μέριμνα της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καταρτίζονται κατάλογοι στους οποίους περιλαμβάνονται, ύστερα από αίτησή τους, οι ΑΕΕΑΠ της υποπερίπτωσης β', οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων της υποπερίπτωσης γ', τα Αμοιβαία Κεφάλαια της υποπερίπτωσης ζ' και οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων της υποπερίπτωσης η' της περίπτωσης 1, που πληρούν τις κατά υποπερίπτωση προϋποθέσεις. Οι ανωτέρω κατάλογοι αναρτώνται σε ιστοσελίδα που ορίζεται με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 12 του άρθρου 136.

Αρμόδια υπηρεσία για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης των επενδύσεων της παρούσας παραγράφου είναι η Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

5. Η αίτηση εισόδου στην Ελλάδα και τα δικαιολογητικά που καθορίζονται με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 12 του άρθρου 136, υποβάλλονται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου διαμονής του επενδυτή, μέσα στο επόμενο από την πραγματοποίηση της επένδυσης έτος. Η προξενική αρχή, μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους, διαβιβάζει αυτά στην αρμόδια υπηρεσία του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης 4, για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης της επένδυσης. Η ανωτέρω υπηρεσία, εξετάζει τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί και διαβιβάζει, μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους, στην προξενική αρχή σχετική πιστοποίηση προκειμένου να χορηγηθεί η εθνική θεώρηση εισόδου για «επένδυση σε τίτλους ή τραπεζική κατάθεση».

6. Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου ως επενδυτής της παρούσας παραγράφου, εφόσον προσκομίσει πρόσφατη πιστοποίηση της αρμόδιας υπηρεσίας για τη διακράτηση της επένδυσης και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά της παραγράφου 1 του άρθρου 136, χορηγείται, με απόφαση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, άδεια διαμονής, πενταετούς διάρκειας, η οποία ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα κάθε φορά, εφόσον πιστοποιείται η διακράτηση της συγκεκριμένης επένδυσης και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν πραγματοποιήσει επένδυση της παρούσας παραγράφου, είναι η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Η άδεια διαμονής ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται εφόσον δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις χορήγησης της.

7. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών ως επενδυτών της παρούσας παραγράφου αναγράφεται «Άδεια διαμονής για επένδυση σε τίτλους ή τραπεζική κατάθεση» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η συγκεκριμένη κατηγορία επένδυσης της περίπτωσης 1.

8. Οι πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στις διατάξεις του παρούσας παρ. μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 70, να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, σύμφωνα με την περίπτωση 5 της παραγράφου Α'.

9. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με την παρούσα παρ. δεν καθιερώνουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας.»

δ) Η παράγραφος Γ' αναριθμείται σε παράγραφο Δ' και αντικαθίσταται ως εξής:

«Δ.1. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων Α' ή Β' ή Γ', δεν υποχρεούνται να

εγκαταλείψουν την Ελληνική Επικράτεια προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για άδεια διαμονής, σύμφωνα με τις παραγράφους αυτές.

2. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, μπορούν να υποβάλουν στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής αίτηση για χαρακτηρισμό επένδυσης της παραγράφου Α' ή για πιστοποίηση πραγματοποίησης και διακράτησης επένδυσης της παραγράφου Γ', που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται, κατά περίπτωση, στην απόφαση του πρώτου ή δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 12 του άρθρου 136. Η αίτηση διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία προκειμένου να εισηγηθεί, κατά περίπτωση, για το χαρακτηρισμό ή την πραγματοποίηση και διακράτηση της επένδυσης όπως προβλέπεται στις περιπτώσεις 2 της παραγράφου Α' και 4 της παραγράφου Γ'.

3. Η υπηρεσία που εισηγείται για την επένδυση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παραγράφους Α' και Γ', είναι αρμόδια για την παρακολούθησή της μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής και ενημερώνει το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής για κάθε μεταβολή. Για τον σκοπό αυτόν, οι επενδυτές των παραγράφων Α' και Γ' υποχρεούνται να υποβάλλουν, κατά το πρώτο δίμηνο κάθε έτους ή όποτε άλλοτε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα σχετικά δικαιολογητικά που καθορίζονται, κατά περίπτωση, στην απόφαση του πρώτου ή δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 12 του άρθρου 136.»

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 136 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Με απόφαση των Υπουργών Μεταναστευτικής Πολιτικής, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εξωτερικών, καθορίζεται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος επένδυσης και λοιπά χαρακτηριστικά της επένδυσης για την υπαγωγή στις διατάξεις της παραγράφου Α' του άρθρου 16, όπως ορίζεται στην περίπτωση 9 της ίδιας παραγράφου, ο αριθμός αδειών αναλόγως του ύψους της επένδυσης που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο και ο ανώτατος αριθμός αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών για την υλοποίηση και τη λειτουργία της επένδυσης, αναλόγως του ύψους της, κατ' εφαρμογή του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης 1 της παραγράφου Α' του άρθρου 16, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση της περίπτωσης 3 της παραγράφου Α' του άρθρου 16, ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων όσον αφορά την επενδυτική δραστηριότητα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παραγράφου Α' του άρθρου 16.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση της περίπτωσης 5 της παραγράφου Γ' του άρθρου 16, ο αριθμός αδειών αναλόγως του ύψους της επένδυσης που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 3 της παραγράφου Γ' του άρθρου 16, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση, η διαδικασία κατάρτισης των καταλόγων και η ιστοσελίδα ενημέρωσης των ενδιαφερομένων της

περίπτωσης 4 της παραγράφου Γ' του ίδιου άρθρου, τα δικαιολογητικά και ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων αναφορικά με την επένδυση, κατ' εφαρμογή της περίπτωσης 3 της παραγράφου Δ' του άρθρου 16, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παραγράφου Γ' του άρθρου 16.

Με απόφαση των Υπουργών Μεταναστευτικής Πολιτικής και Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να προστίθενται στις κατηγορίες επενδύσεων της περίπτωσης 1 της παραγράφου Γ' του άρθρου 16 περιπτώσεις που αφορούν τη συμμετοχή σε άλλες μορφές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, όπως ορίζεται στην περίπτωση 2 της παραγράφου Γ' του ίδιου άρθρου, και να τίθενται οι, κατά περίπτωση, όροι και οι προϋποθέσεις.».

3. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4375/2016 καταργείται.

Άρθρο 43

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147)

1. Μετά το άρθρο 32 προστίθεται άρθρο 32Α ως εξής:

«Άρθρο 32Α

Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής των άρθρων 22 παράγραφοι 1, 36, 72 παράγραφος 1 περίπτωση α', 79 παράγραφοι 1 έως 4, και 221 παράγραφοι 8 και 9, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32:

α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 2, με την παράγραφο 3, με την περίπτωση β' της παραγράφου 4 και την παράγραφο 6, β) λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της ανάθεσης σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 2, ή γ) λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συναλλαγής στην περίπτωση προμηθειών που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4.

Στις περιπτώσεις α' και β' η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Στην περίπτωση γ' δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από τριμελές όργανο, το οποίο συγκροτείται από την Αναθέτουσα Αρχή και εισηγείται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης.».

2.α. Στο τέλος του άρθρου 33 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για το Ελεγκτικό Συνέδριο διατάξεις, υπόκεινται η πρώτη σύμβαση ανεξαρτήτως αξίας αυτής, εφόσον η συνολική εκτιμώμενη αξία του

Δυναμικού Συστήματος Αγορών υπερβαίνει τα εκάστοτε ισχύοντα όρια, καθώς και κάθε επιμέρους σύμβαση εφόσον υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.».

β. Η περίπτωση α' ισχύει και για τα δυναμικά συστήματα που είναι σε εξέλιξη κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

3.α. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. το χρηματικό ένταλμα ή κάθε άλλο παραστατικό που αντιστοιχεί σε αυτό για τους φορείς που δεν εμπύπτουν στον ν. 4270/2014 (Α' 143).».

β. Δαπάνες συμβάσεων που είχαν γίνει μέχρι την ισχύ του παρόντος με αναρτήσεις χρηματικών ενταλμάτων ή άλλων παραστατικών θεωρούνται έγκυρες.

4. Η παράγραφος 9 του άρθρου 39 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«9. Οι συμφωνίες - πλαίσιο αποστέλλονται για προληπτικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τις οικείες διατάξεις, ενώ οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις μόνο εφόσον η αξία τους υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.».

5. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 72 γίνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α. στο πρώτο εδάφιο μετά τη φράση «της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης» προστίθεται η φράση «μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης»,

β. στην υποπερίπτωση αα' οι λέξεις «άσκησης προσφυγής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής»,

γ. στην υποπερίπτωση ββ' οι λέξεις «ασφαλιστικών μέτρων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενδίκων βοηθημάτων προσωρινής δικαστικής Προστασίας»,

δ. στο τελευταίο εδάφιο η φράση «στην περίπτωση» αντικαθίσταται από τη φράση «στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β).».

6. Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 79Α προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Το ΕΕΕΣ ή το ΤΕΥΔ κατά περίπτωση μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.».

7.α. Στο άρθρο 80 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

αα. Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73:

α) για την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από τον οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 73,

β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β' του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας,

γ) για την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παρ. ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81.»

αβ. Στην παράγραφο 10 η φράση «μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους» αντικαθίσταται από τη φράση «συνοδεύονται από μετάφρασή τους.»

αγ. Στην παράγραφο 9 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., οι αναθέτουσες αρχές δύναται να απαιτούν ως απόδειξη για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του παρόντος, την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης εκ μέρους του οικονομικού φορέα, σε περίπτωση φυσικού προσώπου, ή σε περίπτωση νομικού προσώπου την υποβολή αυτής εκ μέρους του νομίμου εκπροσώπου, όπως αυτός ορίζεται στην περίπτωση 79Α του παρόντος.»

αδ. Προστίθεται νέα παράγραφος 12 που έχει ως εξής:

«12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2

του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση, γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, δ) οι ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.»

αε. Προστίθεται νέα παράγραφος 13 η οποία έχει ως εξής:

«13. Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους.»

β. Η υποπερίπτωση αδ' ισχύει και για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης που κατά τη δημοσίευση του παρόντος είναι εκκρεμείς, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης δεν προβλέπεται ειδικός όρος ως προς τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ως εκκρεμείς διαδικασίες για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων δεν έχει παρέλθει η προθεσμία προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103.

8. Στο άρθρο 92 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στην παράγραφο 4 η φράση «μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους» αντικαθίσταται από τη φράση «συνοδεύονται από μετάφρασή τους.»

β. Προστίθενται παράγραφοι 7 και 8 ως εξής:

«7. Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς δεν έχουν την υποχρέωση να υπογράφουν τα δικαιολογητικά του παρόντος με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά μπορεί να τα αυθεντικοποιούν με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο, εφόσον στη χώρα προέλευσής τους δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές η προσφορά συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνεται ότι, στη χώρα προέλευσης δεν προβλέπεται η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής ή ότι, στη χώρα προέλευσης δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

8. Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην

οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.»

9. Στο άρθρο 94 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5.α. Ειδικά στις συμβάσεις προμηθειών οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να ζητούν από τους προσφέροντες να δηλώνουν στην τεχνική τους προσφορά τη χώρα καταγωγής του τελικού προϊόντος που προσφέρουν.

β. Στην περίπτωση που ζητείται στην τεχνική προσφορά η ανωτέρω δήλωση, ο προσφέρων, εφόσον κατασκευάζει ο ίδιος το τελικό προϊόν, πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του, την επιχειρηματική μονάδα στην οποία θα κατασκευάσει το προσφερόμενο προϊόν, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής της. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η ανωτέρω δήλωση, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Όταν οι προσφέροντες δεν θα κατασκευάσουν οι ίδιοι το τελικό προϊόν, σε δική τους επιχειρηματική μονάδα, στην προσφορά τους δηλώνουν την επιχειρηματική μονάδα, στην οποία θα κατασκευαστεί το προσφερόμενο προϊόν και τον τόπο εγκατάστασής της. Επίσης, στην προσφορά τους πρέπει να επισυνάψουν και υπεύθυνη δήλωσή τους προς την Αναθέτουσα Αρχή ότι, η κατασκευή του τελικού προϊόντος θα γίνει από την επιχείρηση στην οποία ανήκει ή η οποία εκμεταλλεύεται ολικά ή μερικά τη μονάδα κατασκευής του τελικού προϊόντος και ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αυτής ή ο επίσημος αντιπρόσωπός της έχει αποδεχθεί έναντι τους την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου έγινε η αποδοχή. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχουν οι ανωτέρω δηλώσεις θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη.»

10. Στο άρθρο 100 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 100 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις συμβάσεις που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής ανεξαρτήτως ποσού και ανεξαρτήτως διαδικασίας, αποσφραγίζονται οι φάκελοι δικαιολογητικών, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς όλων των διαγωνιζόμενων για όλα τα στάδια και εκδίδεται μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα: α) όλων των σταδίων της παραγράφου 2 στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας και β) του δεύτερου σταδίου, ήτοι της υποβολής προσφορών, στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας και ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση.»

β. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 100 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά στις διαδικασίες που διενεργούνται μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών, οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων για την εγγραφή τους στο σύστημα υποβάλλονται ηλεκτρονικά, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης.»

11. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 101 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών

υπηρεσιών, εκτός από την περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και.»

12. Στο άρθρο 103 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1η φράση «, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών» αντικαθίσταται με τη φράση «εντός δέκα (10) ημερών.»

β. Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.»

γ. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 μετά τη φράση «από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο» προστίθεται η φράση «,στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.»

δ. Στην παράγραφο 7 η φράση «υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές» αντικαθίσταται με τη φράση «δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά.»

13. Στο άρθρο 105 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 μετά τη λέξη «άρθρα» προστίθενται οι λέξεις «127 και»,

β. στην παράγραφο 2 μετά τη φράση «σε κάθε προσφέροντα» προστίθεται η φράση «που δεν έχει αποκλειστεί οριστικά.»

γ. Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά. Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως, η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής:

α) αα) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 372 και

ββ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης της ένστασης του άρθρου 127 και σε περίπτωση άσκησης, η έκδοση απόφασης επί αυτής ή η πάροδος άπρακτης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 127,

β) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α, στην οποία θα δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση.»

δ. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 η φράση «η κατακύρωση γίνεται στον» αντικαθίσταται από τη φράση «ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 103 για τον.»

14. Στο άρθρο 107 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. στην παράγραφο 1 μετά τη λέξη «109» προστίθεται κόμμα «,» και η λέξη «109 Α.»

β. Στην παράγραφο 2 μετά τη λέξη «109» προστίθεται κόμμα «,» και η λέξη «109 Α.»

15. Μετά το άρθρο 109 προστίθεται άρθρο 109Α ως εξής:

«Άρθρο 109Α

Διαδικασία ανάθεσης

1. Οι συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως και εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ ανατίθενται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 118. Οι συμβάσεις άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, ανατίθενται με μία από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 26 του παρόντος.

2. Ιδίως, για συμβάσεις του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν τα κάτωθι:

α) αα) Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κάτω του ορίου της περίπτωσης δ' του άρθρου 5, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι

για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

ββ) Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου της περίπτωσης δ' του άρθρου 5, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

β) Οι λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 73 εφαρμόζονται υποχρεωτικά, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 73.

γ) Τα κριτήρια επιλογής καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης και μπορούν να περιλαμβάνουν αυτά που παρατίθενται στο άρθρο 75, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό.

δ) Για την απόδειξη των περιπτώσεων β' και γ' εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 79, 79Α και 80 του παρόντος.

ε) Οι Αναθέτουσες Αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 36 του παρόντος.

στ) Για τις εγγυήσεις, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 του παρόντος.

3. Οι συμβάσεις ποσού άνω των χιλίων (1.000) ευρώ αναρτώνται στο ΚΗΜΔΗΣ.»

16. Στο τέλος του άρθρου 111 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την εφαρμογή της περίπτωσης β', με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εξειδικεύονται οι μελέτες ιδιαίτερης κοινωνικής, αρχιτεκτονικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής σημασίας για τις οποίες διενεργείται αρχιτεκτονικός διαγωνισμός και καθορίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν στη διαδικασία προκήρυξης και διενέργειας του διαγωνισμού.»

17. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 117 μετά το πρώτο εδάφιο προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να προβλέπεται η υποχρεωτική συνυποβολή των εγγράφων και σε ηλεκτρονική μορφή, με τη χρήση οπτικού δίσκου. Σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ των έντυπων και ηλεκτρονικών στοιχείων, κατισχύουν αυτά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή. Οι Αναθέτουσες Αρχές δύνανται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας, εφόσον αυτό προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.»

18. α. Στο άρθρο 119 προστίθενται παράγραφοι 7 και 8 ως εξής:

«7. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται να αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ.

8. Σε περίπτωση συμβάσεων υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε ενέργειες ωρίμανσης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή/και ταμείων, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τα όρια της παραγράφου 1 του άρθρου 118 του παρόντος, η διαδικασία ανάθεσης γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 118 του παρόντος.»

β. Η μη ανάρτηση στο ΚΗΜΔΗΣ, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, των προσκλήσεων του άρθρου 119 δεν επηρεάζει την κανονικότητα της δαπάνης ούτε το κύρος της σύμβασης.

19. Η παράγραφος 1 του άρθρου 121 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων τηρούνται οι ακόλουθες προθεσμίες:

α) Στην ανοικτή διαδικασία, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την Αναθέτουσα Αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.

β) Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ και η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες.

γ) Στον συνοπτικό διαγωνισμό, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.»

20. Στο άρθρο 127 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στο τέλος του τίτλου του άρθρου 127 προστίθεται παύλα «-» και οι λέξεις «Δικαστική Προστασία.»

β. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), σε περίπτωση ένστασης κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία άσκησής της είναι πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα ή από τη συντέλεση της παράλειψης.»

γ. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ένσταση κατά της διακήρυξης ή της πρόσκλησης υποβάλλεται σε προθεσμία που εκτείνεται μέχρι το ήμισυ του χρονικού διαστήματος από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ ή την αποστολή της πρόσκλησης, κατά περίπτωση, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.»

δ. Στο τέλος του άρθρου 127 προστίθενται παράγραφοι 4 και 5, ως εξής:

«4. Η προθεσμία για την άσκηση ένστασης της παραγράφου 1 και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης. Κατά τα λοιπά, η άσκηση της ένστασης δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας.

5. Όποιος έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να ζητήσει την αναστολή εκτέλεσης και την ακύρωση της πράξης ή της παράλειψης της Αναθέτουσας Αρχής που εκδίδεται ή συντελείται επί της ένστασης της προηγούμενης παραγράφου, ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, κατά τα οριζόμενα στο π.δ. 18/1989 (Α' 8).

Η άσκηση της ένστασης της παραγράφου 1 αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ενδίκων βοηθημάτων του παρόντος. Πέραν από την ενδικοφανή αυτή προσφυγή δεν χωρεί καμία άλλη τυχόν προβλεπόμενη από γενική διάταξη ενδικοφανής προσφυγής ή ειδική προσφυγή νομιμότητας.

Το παράβολο για την άσκηση της αίτησης ακύρωσης και της αίτησης αναστολής υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ. 18/1989 (Α' 8).»

21. Στο τέλος του άρθρου 132 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται οι τροποποιητικές συμβάσεις, εφόσον η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις δεν έχουν οικονομικό αντικείμενο και δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παραγράφου 4,

β) όταν οι τροποποιήσεις γίνονται κατ' εφαρμογή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 του παρόντος και

γ) όταν μετά τον έλεγχο νομιμότητας της αρχικής σύμβασης αυτή εντάχθηκε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό της αρχικής σύμβασης δεν υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο ελέγχου για τις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις.

Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και τροποποιητικές συμβάσεις, δυνάμει των οποίων τροποποιείται σύμβαση της οποίας η αρχική αξία υπολείπεται του εκάστοτε ορίου του ελέγχου, εφόσον με την τροποποίηση αυτή προσαυξάνεται το οικονομικό αντικείμενο τόσο, ώστε η συνολική αξία της σύμβασης να υπερβαίνει το εκάστοτε όριο ελέγχου.».

22. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 200 μετά τις λέξεις «στον ανάδοχο» προστίθεται η φράση «αν δεν προβλέπεται άλλος τρόπος στα έγγραφα της σύμβασης».

23. Το άρθρο 205 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 205

Διοικητικές προσφυγές κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των συμβάσεων

Ο ανάδοχος μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις κατ' εφαρμογή των άρθρων 203, 206, 208, 207, 213, 218, 219 και 220, καθώς και κατ' εφαρμογή των συμβατικών όρων να ασκήσει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία (30) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης ή της πλήρους γνώσης της σχετικής απόφασης. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει τις επιβαλλόμενες κυρώσεις. Επί της προσφυγής αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στις περιπτώσεις β' και δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 οργάνου, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της, άλλως θεωρείται ως σιωπηρώς απορριφθείσα. Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί η άσκηση άλλης οποιασδήποτε φύσης διοικητικής προσφυγής. Αν κατά της απόφασης που επιβάλλει κυρώσεις δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα η προσφυγή ή αν απορριφθεί αυτή από το αποφαινόμενο αρμοδίως όργανο, η απόφαση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, αναστέλλονται οι συνέπειες της απόφασης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί.».

24.α. Μετά το άρθρο 205 προστίθεται άρθρο 205Α ως εξής:

«Άρθρο 205Α

Δικαστική Επίλυση Διαφορών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της σύμβασης ως διοικητικής ή ως ιδιωτικού δικαίου, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο Διοικητικό Εφετείο της Περιφέρειας, στην οποία εκτελείται η σύμβαση. Παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται. Αν η σύμβαση εκτελείται στην Περιφέρεια δύο ή περισσότερων Διοικητικών Εφετειών, αρμόδιο καθίσταται αυτό που θα επιλέξει ο προσφεύγων ή ο ενάγων.

2. Πριν από την άσκηση της προσφυγής στο Διοικητικό Εφετείο προηγείται υποχρεωτικά η τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 205 ενδικοφανούς διαδικασίας, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας αν

ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης.

3. Η υπόθεση συζητείται σε δικάσιμο που ορίζεται όσο το δυνατόν συντομότερα. Αν ο φάκελος της υπόθεσης δεν αποσταλεί στο Διοικητικό Εφετείο από τη Διοίκηση, η συζήτηση αναβάλλεται σε νέα δικάσιμο, κατά την οποία η υπόθεση συζητείται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο προσφεύγων ή ο ενάγων, αν το ζητήσει ο ίδιος.

4. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μία (1) δικάσιμο. Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη, μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Η απόφαση εκδίδεται το ταχύτερο. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου είναι αμέσως εκτελεστές.

5. Κατά των αποφάσεων των Διοικητικών Εφετειών που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης δυσχερώς επανορθώσιμης, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή η εν μέρει αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από τον διάδικο που έχει νικήσει. Για την αίτηση αποφαιίνεται, συνεδριάζοντας ως συμβούλιο, χωρίς υποχρεωτική κλήτευση των διαδίκων, το αρμόδιο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο συγκροτείται από τρία (3) μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο εισηγητής της υπόθεσης. Η απόφαση της αναστολής μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να ανακληθεί, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους έως και κατά την πρώτη συζήτηση της αναίρεσης.

6. Αν ο ανάδοχος του έργου είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της, που μεταξύ τους στην περίπτωση αυτή υπάρχει αναγκαστική ομοδικία.».

β. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

25. Στο άρθρο 218 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στην παράγραφο 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Ποινικές ρήτρες δύναται να επιβάλλονται και για πλημμελή εκτέλεση των όρων της σύμβασης.».

β. Στην παράγραφο 2 προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ) τυχόν άλλες ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για πλημμελή εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων, εφόσον προβλέπονται στα συμβατικά τεύχη. Το σύνολο των ποινικών ρητρών αυτής της περίπτωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της σύμβασης, εκτός αν αιτιολογημένα η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει άλλως.».

26. Το άρθρο 219 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 219

1. Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων γίνεται από επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 221.

2. Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η επιτροπή παραλαβής: α) είτε παραλαμβάνει τις σχετικές υπηρεσίες ή παραδοτέα, εφόσον καλύπτονται οι απαιτήσεις της σύμβασης χωρίς έγκριση ή απόφαση του αποφαινομένου οργάνου, β) είτε εισηγείται για την παραλαβή με παρατηρήσεις ή την απόρριψη των παρεχομένων υπηρεσιών ή παραδοτέων, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε τμηματικές παραλαβές.

3. Αν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσεται πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, που αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης και γνωμοδοτεί αν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων και συνεπώς αν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

4. Για την εφαρμογή της παραγράφου 3 ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι, δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των εν λόγω παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

β) Αν διαπιστωθεί ότι επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου απορρίπτονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 220.

5. Αν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του παραδοτέου από τον οικονομικό φορέα και δεν έχει εκδοθεί πρωτόκολλο παραλαβής της παραγράφου 2 ή πρωτόκολλο με παρατηρήσεις της παραγράφου 3, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια.

6. Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 1. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από την σύμβαση και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολής

και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων από τη σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων. Οποιαδήποτε ενέργεια που έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.»

27. Το άρθρο 221 τροποποιείται ως εξής:

α. Στο τέλος της παραγράφου 6 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατόν να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Ειδικά στις περιπτώσεις που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, η αποσφράγιση και μονογραφία των φακέλων γίνεται από το μέλος ή τα μέλη που βρίσκονται στην έδρα της αναθέτουσας αρχής, στην οποία έχουν κατατεθεί οι προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής, κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης.»

β. Η παράγραφος 11 τροποποιείται ως εξής:

αα) Στην περίπτωση α' διαγράφονται στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «και προσφυγών».

ββ) Στο τέλος της περίπτωσης α' προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση αποδοχής, ολικής ή μερικής, ένστασης με την οποία ζητείται η αναβαθμολόγηση τεχνικών προσφορών, η επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων προβαίνει κατά την κρίση της σε αναβαθμολόγηση.»

γγ) Μετά τις λέξεις «αποφαινομένου οργάνου» του πρώτου εδαφίου των περιπτώσεων β' και δ' προστίθεται η φράση «της Αναθέτουσας Αρχής ή του Φορέα Εκτέλεσης της Σύμβασης.»

δδ) Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 11 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ως μέλη της Επιτροπής του παρόντος δύναται να συμμετέχουν και ορίζονται και υπάλληλοι στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 216.»

εε) Στο τέλος της παραγράφου 11 μετά την περίπτωση ζ' προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η) Για την παρακολούθηση ή παραλαβή συμβάσεων προμηθειών ή συμβάσεων υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη από το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (2.500,00) δεν απαιτείται συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης ή Παραλαβής και το σχετικό πρωτόκολλο εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Υπηρεσίας.»

28. Μετά το άρθρο 221 προστίθεται άρθρο 221Α ως εξής:

«Άρθρο 22Α

Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων

1. Οι Επιτροπές που έχουν αναλάβει τη διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των κάτωθι προθεσμιών: α) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός επτά (7) εργασιμών ημερών από την αποσφράγιση. β) Όταν κριτήριο ανάθε-

σης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής και δεν προβλέπεται η υποβολή τεχνικής προσφοράς η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής ολοκληρώνεται αυθημερόν με την αποσφράγιση. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά υποβολής. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες.

γ) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την αποσφράγιση. δ) Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών. ε) Η αξιολόγηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης ολοκληρώνεται σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες. στ) Η αξιολόγηση των ενστάσεων από την αρμόδια Επιτροπή ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της ένστασης και την πλήρη πρόσβαση στα αρχεία του διαγωνισμού. Ειδικά στις περιπτώσεις ενστάσεων κατά διακήρυξης, η αξιολόγηση των ενστάσεων ολοκληρώνεται πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

2. Η Αναθέτουσα Αρχή αποφαινεται επί των Πρακτικών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών Πρακτικών.

3. Οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται αναλόγως σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις ή απαιτείται επιβεβαίωση στοιχείων κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή σύνθετες συμβάσεις που ο όγκος των δικαιολογητικών ή των τεχνικών προσφορών είναι μεγάλος οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παρατείνονται έως και το εξαπλάσιο των παραπάνω προθεσμιών.

4. Τυχόν υπέρβαση των ως άνω προθεσμιών της παραγράφου 1 και 2 δεν συνεπάγεται ακυρότητα της διαδικασίας.».

29. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 222 διαγράφεται η φράση «που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 228, 229 και 234.».

30. Μετά το άρθρο 269 προστίθεται άρθρο 269Α ως εξής:

«Άρθρο 269Α

Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής των άρθρων 79 παράγραφοι 1 έως 4, 258 παράγραφος 1 και 302 παράγραφος 1 περίπτωση α', οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 269:

α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ', ε', στ' και θ' της παραγράφου 1,

β) λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της ανάθεσης σύμφωνα με τις περιπτώσεις δ' και η' της παραγράφου 1 και

γ) λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συναλλαγής στην περίπτωση προμηθειών που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 1.

Στις περιπτώσεις α' και β' η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στους όρους της πρόσκλησης και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Στην περίπτωση γ' δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.».

31.α. Στο τέλος του άρθρου 270 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για το Ελεγκτικό Συνέδριο διατάξεις, υπόκεινται η πρώτη σύμβαση ανεξαρτήτως αξίας αυτής, εφόσον η συνολική εκτιμώμενη αξία του Δυναμικού Συστήματος Αγορών υπερβαίνει τα εκάστοτε ισχύοντα όρια, καθώς και κάθε επιμέρους σύμβαση εφόσον υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.».

β. Η περίπτωση α' ισχύει και για τα δυναμικά συστήματα που είναι σε εξέλιξη κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

32. Στο τέλος του άρθρου 273 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι συμφωνίες πλαίσιο αποστέλλονται για προληπτικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τις οικείες διατάξεις, ενώ οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις μόνο εφόσον η αξία τους υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.».

33. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 302 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' πριν τη φράση «συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης» προστίθεται η λέξη «μη».

β. Στην υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' οι λέξεις «άσκησης προσφυγής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής.».

γ. Το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ένδικων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως.».

34. Στο τέλος του άρθρου 315 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 304, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης δεν προβλέπεται υποβολή ΕΕΕΣ ή ΤΕΥΔ κατά περίπτωση, και ζητείται να προσκομίσουν όλα τα δικαιολογητικά κατά την υποβολή της προσφοράς, δύναται να μην εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 103, εφόσον δεν παρέλθει χρονικό διάστημα άνω των τριών (3) μηνών από την αποσφράγιση των προσφορών μέχρι την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, μετά την αξιολόγηση των προσφορών, εκδίδεται η απόφαση κατακύρωσης.».

35. Το άρθρο 316 τροποποιείται ως εξής:

α. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 μετά τη λέξη «άρθρα» προστίθενται οι λέξεις «333Α και.».

β. Στην παράγραφο 2 μετά τη φράση «σε κάθε προσφέροντα» προστίθεται η φράση «που δεν έχει αποκλειστεί οριστικά.».

γ. Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον ο αναθέτων φορέας δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά. Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής:

α) αα) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 372 και ββ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης της ένστασης του άρθρου 333Α και σε περίπτωση άσκησης, η έκδοση απόφασης επί αυτής ή η πάροδος άπρακτης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 127,

β) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση.».

δ. Στην παράγραφο 4 οι λέξεις «εντός είκοσι (20) ημερών» αντικαθίστανται από τη φράση «θέτοντάς του προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες.».

ε. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 η φράση «η κατακύρωση γίνεται στον» αντικαθίσταται από τη φράση «ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 103 για τον.».

36. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 318 μετά τον αριθμό «320» προστίθενται οι λέξεις «, 109 Α».

37. Μετά το άρθρο 320 προστίθεται άρθρο 320Α ως εξής:

«Άρθρο 320Α
Διαδικασία ανάθεσης

1. Οι συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως και εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ ανατίθενται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 328. Οι συμβάσεις άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, ανατίθενται με μία από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 263.

2. Ιδίως για συμβάσεις του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) αα) Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κάτω του ορίου της περίπτωσης γ' του άρθρου 235 η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Αναθέτοντα Φορέα μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

ββ) Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου της περίπτωσης γ' του άρθρου 235 η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Αναθέτοντα Φορέα μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

ββ) Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου της περίπτωσης γ' του άρθρου 235 η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οκτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Αναθέτοντα Φορέα μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

β) Οι λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 73 εφαρμόζονται υποχρεωτικά μόνο από τους Αναθέτοντες Φορείς που είναι Αναθέτουσες Αρχές, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 73.

γ) Τα κριτήρια επιλογής καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης και μπορούν να περιλαμβάνουν αυτά που παρατίθενται στο άρθρο 75, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό.

δ) Όλες οι επικοινωνίες, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών εκτελούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 258.

ε) Για τις εγγυήσεις, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 302.

3. Οι συμβάσεις ποσού άνω των χιλίων (1.000) ευρώ αναρτώνται στο ΚΗΜΔΗΣ.».

38. Η παράγραφος 1 του άρθρου 331 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων κάτω των ορίων τηρούνται οι ακόλουθες προθεσμίες:

α) Στην ανοικτή διαδικασία, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Αν επείγουσα κατάσταση, δεόντως τεκμηριωμένη από τον αναθέτοντα φορέα, καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, οι αναθέτοντες φορείς μπορεί να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.

β) Στην κλειστή διαδικασία και στη διαδικασία με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ορίζεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ και η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ορίζεται σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες.

γ) Στον συνοπτικό διαγωνισμό, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ορίζεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.».

39. Μετά το άρθρο 333 προστίθεται άρθρο 333Α ως εξής:

«Άρθρο 333Α

Ενστάσεις που ασκούνται κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) - Δικαστική Προστασία

Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), αναφορικά με τις ενστάσεις και τα ένδικα βοηθήματα, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 127. Σε περίπτωση Αναθέτοντα Φορέα που δεν είναι Αναθέτουσα Αρχή δεν απαιτείται η κατάθεση παραβόλου για το παραδεκτό της ένστασης.».

40. Στο άρθρο 337 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής: «6. Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται οι τροποποιητικές συμβάσεις, εφόσον η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις δεν έχουν οικονομικό αντικείμενο και δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παραγράφου 4,

β) όταν οι τροποποιήσεις γίνονται κατ' εφαρμογή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 του παρόντος και

γ) όταν μετά τον έλεγχο νομιμότητας της αρχικής σύμβασης αυτή εντάχθηκε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό της αρχικής σύμβασης δεν υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο ελέγχου για τις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις.

Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και τροποποιητικές συμβάσεις που εμπίπτουν στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν τροποποιείται σύμβαση της οποίας η αρχική αξία υπολειπόταν του εκάστοτε ορίου του ελέγχου, εφόσον με την τροποποίηση προσαυξάνεται το οικονομικό αντικείμενο τόσο, ώστε η συνολική αξία της σύμβασης να υπερβαίνει το εκάστοτε όριο ελέγχου.».

41. Στο άρθρο 364 αριθμείται η υφιστάμενη παράγραφος ως παράγραφος 1 και προστίθεται νέα παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν δεν απαιτείται προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης,

β) αν υποβλήθηκε μόνο μία (1) προσφορά και δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι και

γ) εφόσον πρόκειται για εκτελεστική σύμβαση συμφωνίας - πλαίσιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, ή για σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο Δυναμικού Συστήματος Αγορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 33 και 270.».

42. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 365 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση συμπληρωματικής αιτιολογίας επί της προσβαλλόμενης πράξης, αυτή υποβάλλεται έως και δέκα (10) ημέρες πριν την συζήτηση της προσφυγής και κοινοποιείται αυθημερόν στον προσφεύγοντα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ ή αν αυτό δεν είναι εφικτό με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής.».

43. Στο τέλος του άρθρου 367 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Η Α.Ε.Π.Π. επιλαμβάνεται αποκλειστικά επί θεμάτων που τίγονται με την προσφυγή και δεν μπορεί να ελέγξει παρεμπιπτόντως όρους της διακήρυξης ή ζητήματα που αφορούν τη διενέργεια της διαδικασίας.».

44. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' του άρθρου 368 μετά τη φράση «την περίπτωση α' της παραγράφου 4» προστίθεται η λέξη «και» και διαγράφεται η φράση «και την παράγραφο 2 του άρθρου 273.».

45. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 372 η λέξη «έκδοση» αντικαθίσταται με τις λέξεις: «κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση.».

46. α. Στο άρθρο 376 προστίθεται παράγραφος 17 ως εξής:

«17. Μέχρι να καταστεί εφικτή η έκδοση του πιστοποιητικού που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 80, αυτό αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα, χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού.».

β. Η περίπτωση α' καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες για τις οποίες, κατά το χρόνο έναρξης του παρόντος δεν έχει εκδοθεί πράξη κατακύρωσης.

47. Η περίπτωση 43 της παραγράφου 1 του άρθρου 377 αντικαθίσταται ως εξής:

«(43) των παραγράφων 3 και 33 του άρθρου 19 του ν. 2947/2001 (Α' 228),».

48. α. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 379 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ισχύς του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 38 αρχίζει από 1.6.2019.».

β. Η περίπτωση α' ισχύει αναδρομικώς από 1.6.2018 και οι συναφθείσες συμβάσεις θεωρούνται έγκυρες.

Άρθρο 44

Το έβδομο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011 (Α' 204) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Αρχής στις συμβάσεις άνω των δυόμισι χιλιάδων (2.500) ευρώ που υπάγονται στον παρόντα νόμο, και ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης χρηματοδότησης, οι οποίες συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του, επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,07%, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης.».

Άρθρο 45

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 18 του άρθρου 12 του ν. 4109/2013 (Α' 16) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «και από τις διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, και σε κάθε περίπτωση από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147).».

Άρθρο 46

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4497/2017 (Α' 171)

Στον ν. 4497/2017 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1) Στην παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4497/2017 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Ο πωλητής ενημερώνει τις Καταστάσεις Διακινούμενων Προϊόντων μηνιαίως. Η ενημέρωση για κάθε μήνα γίνεται συγκεντρωτικά για κάθε προϊόν εντός των πρώτων πέντε (5) ημερών του επομένου σύμφωνα με τα παραστατικά στοιχεία που τηρεί ο πωλητής.».

2) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4497/2017 μετά τη φράση «τέκνα τους» προστίθενται οι λέξεις «ή από τους γονείς ή από τα αδέρφια τους.».

3) Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 9 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αγρότες που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. του άρθρου 41 του Κώδικα Φ.Π.Α. και δραστηριοποιούνται στο στάσιμο ή πλανόδιο εμπόριο δεν υποχρεούνται στην προσκόμιση βεβαίωσης έναρξης δραστηριότητας από το TAXIS, καθώς και βεβαίωσης ταμειακής μηχανής από το TAXIS.».

4) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 13 μετά τη λέξη «συνταξιοδότησης» προστίθενται οι λέξεις «θανάτου ή παραίτησης ή αναπηρίας 67% τουλάχιστον.».

5) Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 13 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση θανάτου του κατόχου της άδειας, ένα από τα ενήλικα τέκνα ή ο σύζυγός του κατόχου που απεβίωσε δύναται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία του θανάτου, να υποβάλλει αίτηση για την απόκτηση της θέσης με τα εξής δικαιολογητικά: α) ληξιαρχική πράξη θανάτου, β) πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών, γ) έγγραφες παραιτήσεις από κάθε δικαίωμα απόκτησης θέσης στο μέλλον, από τα όλα τα ανωτέρω πρόσωπα με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους από Αρμόδια αρχή. Σε περίπτωση παραίτησης ή αναπηρίας, ο κάτοχος της άδειας και μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία πιστοποίησης αυτής υποβάλλει στις Αρμόδιες Αρχές του άρθρου 8 αίτηση, στην οποία δηλώνει το πρόσωπο στο οποίο θα παραχωρηθεί η θέση με συνημμένη βεβαίωση που εκδίδεται από τις υγειονομικές επιτροπές των Κ.Ε.Π.Α.».

6) Στο τέλος του άρθρου 19 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Η μείωση των τελών λόγω ένταξης στο ΚΕΑ ισχύει για όλους τους πωλητές που δραστηριοποιούνται στο υπαίθριο εμπόριο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.».

7) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση αυτή, διενεργείται η διαδικασία για την προκήρυξη θέσης της παραγράφου 3 του άρθρου 59, εκτός και αν, με υπεύθυνη δήλωσή του, ο αδειούχος πωλητής δηλώσει ότι δεν επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί για περισσότερες ημέρες.».

8) Στο τέλος της περίπτωσης στ' της παραγράφου 5 του άρθρου 28 προστίθενται οι λέξεις «εφόσον υπάρχει.».

9) Στο τέλος της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 5 του άρθρου 28 προστίθενται οι λέξεις «εφόσον υπάρχει.».

10) Στο τέλος του άρθρου 28 του ν. 4497/2017 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Η Επιτροπή Λαϊκών Αγορών συνεδριάζει δύο (2) τουλάχιστον φορές τον μήνα.».

11) Μετά το στοιχείο β' της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4497/2017 προστίθεται στοιχείο γ' ως εξής:

«γ. Από το ημερήσιο τέλος απαλλάσσονται οι παραγωγοί οι οποίοι δεν προσέρχονται στις λαϊκές αγορές, λόγω εξάντλησης των αποθεμάτων των προϊόντων τους που οφείλεται στην πώληση αυτών. Για το σκοπό αυτόν, ο παραγωγός υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στον φορέα λειτουργίας της λαϊκής αγοράς όπου δηλώνει την εξά-

ντληση των αποθεμάτων του λόγω πώλησης και δεν έχει δικαίωμα προσέλευσης στη λαϊκή αγορά καθόλο το χρονικό διάστημα που αναγράφεται στην διάρκεια ισχύος της άδειάς του για τα προϊόντα που έχουν εξαντληθεί.»

12) Στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4497/2017 (Α' 171) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Τα Επιμελητήρια που μετέχουν σε Εταιρίες Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) του άρθρου 45 του ν. 3982/2011 (Α' 143), δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 14 του ν. 2042/1992 (Α' 75). Για τη συμμετοχή σε ΕΑΝΕΠ, επιτρέπεται η αξιοποίηση μέρους του αποθεματικού τους μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Για την έκδοση της σχετικής απόφασης, το οικείο Επιμελητήριο καταθέτει αίτηση η οποία περιλαμβάνει:

αα. Αναφορά στο ύψος του ποσού που ενδιαφέρεται να επενδύσει και

ββ. Έκθεση Τεκμηρίωσης της Σκοπιμότητας σχετικά με τις προβλεπόμενες επιπτώσεις ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 3982/2011.»

13) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 69 του ν. 4497/2017 όπως ισχύει απαλείφεται η λέξη «έκτακτων.».

14) Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 88 του ν. 4497/2017 όπως ισχύει απαλείφεται η λέξη «έκτακτων.».

15) Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 100 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υπηρεσίες στις οποίες ανήκουν οργανικά οι αποσπασμένοι στο ΣΥΚΕΑΑΠ, προβαίνουν στην επιβολή των κυρώσεων των υποθέσεων που τους αποστέλλονται αρμοδίως και ενεργούν για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων αυτών. Στην περίπτωση της επιβολής κυρώσεων από τους ελεγκτές που αποσπώνται στο ΣΥΚΕΑΑΠ από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, αρμόδια για τη διεκπεραίωση καθίσταται η Διεύθυνση Ελέγχων και Παρατηρητηρίων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.»

16) Το εδάφιο μετά την περίπτωση ιε' της παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα μέλη του ΣΥΚΕΑΑΠ υποδεικνύονται, για μεν την περίπτωση γ' από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, για δε τις περιπτώσεις δ' έως ιε' από τους αντίστοιχους φορείς. Τα μέλη των περιπτώσεων δ', ε', στ', ζ', ια', και ιβ' αποσπώνται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και διατίθενται στο ΣΥΚΕΑΑΠ για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θητεία τους. Τα μέλη των περιπτώσεων γ' και ι' διατίθενται για αποκλειστική απασχόληση στο ΣΥΚΕΑΑΠ.

17) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο ΣΥΚΕΑΑΠ διατίθενται για αποκλειστική απασχόληση, με διετή θητεία, δύο (2) υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή με

προϋπηρεσία σε οργανική μονάδα με κυρωτικές αρμοδιότητες και δύο (2) ελεγκτές της Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας (Μετρολογία) της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας οι οποίοι εντέλλονται για κατ' αρμοδιότητα ελέγχους από το Συντονιστικό Κέντρο.»

18) Στο Παράρτημα ΙΓ' του ν. 4497/2017 το στοιχείο «Έλλειψη άδειας σε πλανόδιο ή στάσιμο εμπόριο, για την άσκηση του οποίου δεν χρησιμοποιήθηκε αυτοκινούμενο όχημα, έλλειψη άδειας του άρθρου 44 και παραμονή πλανόδιου πωλητή σε χώρο πέραν του χρονικού διαστήματος που διαρκεί η συναλλαγή: 200 ευρώ» αντικαθίσταται ως εξής:

«Έλλειψη άδειας σε πλανόδιο ή στάσιμο εμπόριο, για την άσκηση του οποίου δεν χρησιμοποιήθηκε αυτοκινούμενο όχημα, έλλειψη άδειας του άρθρου 45 και παραμονή πλανόδιου πωλητή σε χώρο πέραν του χρονικού διαστήματος που διαρκεί η συναλλαγή: 200 ευρώ.»

Άρθρο 47

1. Η Γενική Διεύθυνση Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, που έχει συσταθεί με το άρθρο 2 του π.δ. 147/2017 (Α' 192), μετονομάζεται σε Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος.

2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία και στις διοικητικές πράξεις αναφέρεται η Γενική Διεύθυνση Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης νοείται εφεξής η Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος.

3. Η παρ. 6 του άρθρου 174 του ν. 4512/2018 (Α' 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Από 17.4.2018 καταργούνται η περίπτωση β' της παραγράφου 1, η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 και η περίπτωση δ' με τις υποπεριπτώσεις της παρ. 3 του άρθρου 50 του π.δ. 147/2017 (Α' 192).»

Άρθρο 48

Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4302/2014 (Α' 225)

Στο άρθρο 7 του ν. 4302/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) δύο (2) υπάλληλους του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, και συγκεκριμένα:

αα) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, ο οποίος αναλαμβάνει και τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου, και ββ) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.»

2. Η παράγραφος 6 καταργείται.

Άρθρο 49

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3325/2005 (Α' 68)

1. Η παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 3325/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Σε περίπτωση διαχωρισμού υφιστάμενων βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων, μηχανολογικών εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών και αποθηκών που λειτουργούν νόμιμα εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής, για τη δημιουργία δύο (2) ή περισσότερων δραστηριοτήτων που ανήκουν σε διαφορετικά φυσικά ή νομικά πρόσωπα και λειτουργούν σε πλήρως διακεκριμένους χώρους, οι προκύπτουσες από τον διαχωρισμό μονάδες θεωρούνται υφιστάμενες δραστηριότητες και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17 του παρόντος, εφόσον η συνολική όχληση που προκύπτει από τη δραστηριότητα όλων των επιμέρους μονάδων δεν υπερβαίνει αθροιστικά την όχληση από τη λειτουργία της αρχικής διαχωριζόμενης μονάδας κατά το χρόνο της τελευταίας αδειοδότησής της. Προκειμένου περί διαχωρισμού ναυπηγοεπισκευαστικών δραστηριοτήτων, για την έκδοση ή τροποποίηση της άδειας λειτουργίας και της ΑΕΠΟ για κάθε προκύπτουσα δραστηριότητα, δεν ισχύουν οι περιορισμοί του άρθρου 16 του ν. 3325/2005, υπό την προϋπόθεση ότι κάθε προκύπτουσα δραστηριότητα λειτουργεί σε έκταση που αποτελεί τμήμα του χώρου εγκατάστασης της δραστηριότητας πριν από τον διαχωρισμό.»

2. Στο άρθρο 20 του ν. 3325/2005 προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Σε περίπτωση διαχωρισμού υφιστάμενων βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων, μηχανολογικών εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών και αποθηκών που λειτουργούν νόμιμα, για τις επιμέρους μονάδες που προκύπτουν από το διαχωρισμό εξακολουθεί να ισχύει κατά περίπτωση και αναλόγως του αδειοδοτικού καθεστώτος που διέπει τη δραστηριότητά της, η άδεια ή έγκριση ή γνωστοποίηση εγκατάστασης ή η υπεύθυνη δήλωση της διαχωριζόμενης επιχείρησης. Η έγκριση λειτουργίας των επιμέρους μονάδων, εφόσον προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, χορηγείται, χωρίς να απαιτείται νέα έγκριση εγκατάστασης, με τροποποίηση της άδειας ή έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας ή της υπεύθυνης δήλωσης της διαχωριζόμενης μονάδας. Για την τροποποίηση της άδειας ή έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας ή της υπεύθυνης δήλωσης, ως προς την αλλαγή του φορέα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 3982/2011. Αν για τη διαχωριζόμενη μονάδα έχει εκδοθεί απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), οι όροι αυτοί καλύπτουν και τις επιμέρους μονάδες και δεν απαιτείται νέα ΑΕΠΟ για την άδεια, έγκριση, γνωστοποίηση ή υπεύθυνη δήλωση λειτουργίας τους. Στις πράξεις που εκδίδονται ή στις δηλώσεις που γίνονται για τη λειτουργία των προκύπτουσών μονάδων τίθεται όρος για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων που αναφέρονται στην ΑΕΠΟ. Μετά τη λήξη ισχύος της ΑΕΠΟ για καθεμία από τις επιμέρους μονάδες εκδίδεται, εφόσον προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις και με τροποποίηση της ΑΕΠΟ της διαχωριζόμενης μονάδας, διακριτή ΑΕΠΟ για κάθε δραστηριότητα και φορέα. Λοιπά πιστοποιητικά και εγκρίσεις της διαχωριζόμενης μονάδας τεκμαίρεται ότι καλύπτουν τις μονάδες που προκύπτουν μετά τον διαχωρισμό και εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη

τους, οπότε και καθεμία από αυτές οφείλει να εφοδιαστεί με αυτά ξεχωριστά.»

Άρθρο 50

Ρυθμίσεις νομικών προσώπων δημοσίου τομέα

1. Οι διατάξεις των άρθρων 4, 6 και 9 του ν. 3429/2005 (Α' 314) εφαρμόζονται σε όλα τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3429/2005 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Τα επιχειρησιακά σχέδια κοινοποιούνται και στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.»

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4369/2016 (Α' 33) εφαρμόζονται σε όλα τα μονομελή και συλλογικά όργανα διοίκησης και τους εν γένει επικεφαλής:

α) φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την εξαίρεση της Κεντρικής Διοίκησης κατά την έννοια της περίπτωσης στ' της ίδιας παραγράφου,

β) Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης κατά την έννοια της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 και

γ) νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου εκτός Γενικής Κυβέρνησης, ανεξάρτητα από τον τρόπο επιλογής και διορισμού τους.

Μονομελή και συλλογικά όργανα διοίκησης, καθώς και εν γένει επικεφαλής της περίπτωσης γ' του προηγούμενου εδαφίου, που παραπέμπονται αμετάκλητα για κακούργημα και εφόσον έχει επιβληθεί η προσωρινή τους κράτηση, τίθενται αυτοδικαίως σε αργία για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η προσωρινή κράτηση αυτή ή η εκτέλεση πρωτοβάθμιας καταδικαστικής απόφασης.

4. Από 1.7.2019 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις της παραγράφου 1. Ειδικές διατάξεις για θέματα λειτουργίας δομών, καθώς και εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα οποία εμπίπτουν στη ρύθμιση της παραγράφου 1 του παρόντος, παραμένουν σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι σε αυτές περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3429/2005. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.

5. Η ισχύς της παραγράφου 1 άρχεται από 1.7.2019.

Άρθρο 51

Διάταξη για πολιτιστική πρωτεύουσα Ελευσίνας

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι επιχειρήσεις που συστήνονται για τη φιλοξενία του θεσμού «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» απαλλάσσονται από την υποχρέωση λήψης εγγυήσεων

συμμετοχής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, και εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, στόχος των οποίων είναι οποιοσδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: α) δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης, όπως ορίζεται στην υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 ή β) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως ορίζεται στην υπο περίπτωση γγ' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016.».

Άρθρο 52

Διατάξεις σχετικά με τον Συνήγορο του Καταναλωτή

Οι παρακάτω κενές οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, όπως αυτές περιγράφονται κατά κατηγορία και κλάδο στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3297/2004 (Α' 259), ανακατανέμονται μέσω της σύστασης - κατάργησης θέσεων ως εξής:

α. Οργανικές θέσεις που καταργούνται:

αα. Πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

ββ. Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ Οδηγού.

γγ. Μία (1) θέση του κλάδου ΥΕ Κλητήρα.

β. Οργανικές θέσεις που συνιστώνται:

Επτά (7) θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, κλάδου ΠΕ Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού.

Ως εκ τούτου, οι ανωτέρω κλάδοι διαμορφώνονται ως ακολούθως:

ΚΛΑΔΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ
Ειδικό Επιστήμονες	Τριάντα πέντε (35)
ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού	Πέντε (5)
ΔΕ Οδηγού	Μηδέν (0)
ΥΕ Κλητήρα	Μηδέν (0)

Κατά τα λοιπά εξακολουθεί να ισχύει η κατανομή των οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού και με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου όπως περιγράφεται στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3297/2004.

Άρθρο 53

Οργανισμός και Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Α. Θεσπίζεται ως σύνολο ο «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)», οι διατάξεις του οποίου έχουν ως εξής:

«ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

Άρθρο 1

Αποστολή και φύση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων [στο εξής η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ή Αρχή], όπως προβλέπεται στον

ιδρυτικό της νόμο (ν. 4013/2011, Α' 204), αλλά και στις σχετικές διατάξεις των νόμων 4412/2016 (Α' 147) και 4413/2016 (Α' 148), έχει ως κύρια αποστολή την προώθηση μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης των συναφών πολιτικών, τη διασφάλιση της εναρμόνισης του Εθνικού με το Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων της Ένωσης, την υποβολή προτάσεων για τη μεταρρύθμιση και βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, ώστε η ανάθεση και εκτέλεση των Δημοσίων Συμβάσεων να γίνονται με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα, καθώς και την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του τομέα αυτού και των επί μέρους δράσεων του. Επίσης, αποτελεί πρωτεύουσα εθνική αρχή επικοινωνίας των ελληνικών αρχών με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ανταλλαγή απόψεων, πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν την εθνική στρατηγική, το νομικό πλαίσιο και τις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και συμμετέχει στην εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και συναντήσεις στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.

Ως Ανεξάρτητη Αρχή, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλη ανεξάρτητη ή διοικητική αρχή, παρά μόνον στον έλεγχο της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής. Ο Πρόεδρος της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. καλείται στα αρμόδια για θέματα Δημοσίων Συμβάσεων κυβερνητικά όργανα προς ενημέρωσή τους.

ΤΙΤΛΟΣ Α'

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 2

Διοικητική διάρθρωση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

1. Οι οργανικές μονάδες της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. διακρίνονται σε αυτές που υπάγονται απευθείας στον Πρόεδρο της Αρχής και σε αυτές που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων.

2. Οι οργανικές μονάδες που υπάγονται απ' ευθείας στον Πρόεδρο της Αρχής είναι οι εξής:

α. Γραφείο Προέδρου.

β. Γραφείο Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων.

γ. Γραφείο Νομικού Συμβούλου.

3. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων (Γ.Δ.Δ.Σ.) απαρτίζεται από πέντε (5) Διευθύνσεις, ένα Αυτοτελές Γραφείο και μία (1) διοικητική δομή επιπέδου γραφείου:

α) Διεύθυνση Συντονισμού, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Συντονισμού και το Τμήμα Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης.

β) Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Μελετών και το Τμήμα Γνωμοδοτήσεων.

γ) Διεύθυνση Ελέγχου, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγματεύσεως και το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου.

δ) Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Στατιστικών Αναλύσεων και το Τμήμα Ηλεκτρονικής Υποστήριξης.

ε) Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού, το Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης και το Τμήμα Προμηθειών.

στ) Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης.

ζ) Τεχνική Υπηρεσία του άρθρου 14 του παρόντος.

Άρθρο 3

Γραφείο Προέδρου

Το Γραφείο Προέδρου υποστηρίζει γραμματειακά, οργανωτικά και επιτελικά τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη της Αρχής. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμοδιότητες του Γραφείου διακρίνονται σε εκείνες που έχουν οργανωτικό και γραμματειακό χαρακτήρα (Γραμματεία Προέδρου) και σε εκείνες με επιτελικό χαρακτήρα (Επιτελικός Τομέας).

α) Στις οργανωτικού και γραμματειακού χαρακτήρα αρμοδιότητες (Γραμματεία Προέδρου) περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

αα) Η παροχή γραμματειακής και οργανωτικής υποστήριξης προς τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη της Αρχής.

ββ) Η τήρηση πρωτοκόλλου Γραφείου Προέδρου, η τήρηση σχεδίων των αποφάσεων και εν γένει πράξεων της Αρχής και η τήρηση των Πρακτικών των Συνεδριάσεων της Αρχής.

γγ) Η επιμέλεια έκδοσης των εκθέσεων και κάθε άλλου πληροφοριακού εντύπου της Αρχής.

β) Στις επιτελικού χαρακτήρα αρμοδιότητες (Επιτελικός Τομέας) περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

αα) Η παρακολούθηση των επί μέρους δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής στο πεδίο των Δημοσίων Συμβάσεων.

ββ) Ο συντονισμός των συναρμόδιων υπηρεσιών της Αρχής σε ζητήματα σχεδιασμού ή απολογισμού, όπως και στη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων και προτάσεων για την βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που υποβάλλει η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. στον Πρόεδρο της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περίπτωση ιγ' του ν. 4013/2011, καθώς και κάθε έκθεσης που προβλέπεται στο πλαίσιο της Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα άρθρα 340 έως 344 του ν. 4412/2016 και 56 του ν. 4413/2016.

γγ) Η μέριμνα για τη δέουσα δημοσίευση ή με οποιοδήποτε τρόπο εκτέλεση των αποφάσεων, γνωμοδοτήσεων, συστάσεων, οδηγιών, αξιολογήσεων, πορισμάτων και των άλλων εκθέσεων και δράσεων της Αρχής.

δδ) Ο συντονισμός των συναρμόδιων υπηρεσιών της Αρχής για την απάντηση στα ερωτήματα κοινοβουλευτικού ελέγχου που υποβάλλονται μέσω του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

εε) Κάθε άλλη σχετική αρμοδιότητα που προβλέπεται για τον Πρόεδρο της Αρχής.

Άρθρο 4

Γραφείο Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

Το Γραφείο Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων έχει ως αποστολή την υποστήριξη των Δημόσιων και Διεθνών σχέσεων της Αρχής, καθώς και τα θέματα εθιμοτυπίας.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι οι ακόλουθες:

α) Η προεργασία και ο σχεδιασμός της εκπροσώπησης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. στα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή απόψεων, πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν στην εθνική στρατηγική, στο νομικό πλαίσιο και στις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, καθώς και την εν γένει ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου των Δημοσίων Συμβάσεων.

β) Η προεργασία και ο σχεδιασμός για τη συμμετοχή του Προέδρου των μελών ή του προσωπικού της Αρχής, κατόπιν εντολής του Προέδρου, στην εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και συναντήσεις στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.

γ) Η επιμέλεια και εν γένει υποστήριξη σε κάθε επαφή με κρατικό ή διεθνή οργανισμό στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.

δ) Ο σχεδιασμός και προγραμματισμός των δράσεων δημοσιότητας της Αρχής, καθώς και η οργάνωση και συντονισμός της συμμετοχής της Αρχής σε συνέδρια.

ε) Ο σχεδιασμός, η εισήγηση και η υλοποίηση των προγραμμάτων Δημοσίων Σχέσεων της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και της επαγγελματίας της με άλλους φορείς.

στ) Η παρακολούθηση, επισήμανση και συλλογή ειδήσεων και δημοσιευμάτων, τα οποία αφορούν αρμοδιότητες και δραστηριότητες της Αρχής, η δημιουργία αρχείου δημοσιευμάτων, καθώς και η σχετική ενημέρωση, των υπηρεσιακών μονάδων για θέματα που ανήκουν στις αρμοδιότητές τους.

ζ) Η ενημέρωση του κοινού για το έργο και την αποστολή της Αρχής και ειδικότερα η μέριμνα για την επικοινωνία και τις σχέσεις της Αρχής με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η πληροφόρησή τους για τις αρμοδιότητες και το έργο της, η οργάνωση συνεντεύξεων τύπου, καθώς και η κατάρτιση και διανομή των δελτίων τύπου, των ενημερωτικών φυλλαδίων και ενημερωτικών δελτίων.

η) Η επιμέλεια διοργάνωσης των εκδηλώσεων της Αρχής.

θ) Η διαχείριση θεμάτων πρωτοκόλλου και εθιμοτυπίας.

Άρθρο 5

Γραφείο Νομικού Συμβούλου

1. Το Γραφείο Νομικού Συμβούλου έχει ως αρμοδιότητα τη νομική υποστήριξη της Αρχής. Το εν λόγω Γραφείο στελεχώνεται από το Νομικό Σύμβουλο, ο οποίος ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, πλην του επιδόματος ευθύνης, εξομοιώνεται με προϊστάμενο Διεύθυνσης της Αρχής. Ο Νομικός Σύμβουλος, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, επικουρείται από μέλη του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΕΠ), καθώς και του Διοικητικού Προσωπικού που μπορεί να τοποθετούνται στο Γραφείο με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.

2. Στην Αρχή μπορεί να απασχολούνται έως τρεις (3) ασκούμενοι δικηγόροι, μετά από απόφαση της Αρχής, σύμφωνα με τον Κώδικα περί Δικηγόρων και τα εκάστοτε προβλεπόμενα σε σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Οι ασκούμενοι δικηγόροι τοποθετούνται με πράξη του Προέδρου στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου.

Ο Νομικός Σύμβουλος καθορίζει το πρόγραμμα άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων και σε αυτό το πλαίσιο μπορεί αυτοί να διατίθενται από τον ίδιο ή τον Πρόεδρο της Αρχής σε υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης.

3. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Γραφείου Νομικού Συμβούλου διακρίνονται σε δύο τομείς: (α) σε εκείνες που σχετίζονται με την αντιμετώπιση δικαστικών υποθέσεων και την έκδοση γνωμοδοτήσεων και (β) στις αφορώσες σε ζητήματα δικαίου της Ένωσης.

α) Στον τομέα των δικαστικών υποθέσεων και έκδοση γνωμοδοτήσεων ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) Η σύνταξη γνωμοδοτήσεων που ανατίθενται από τον Πρόεδρο ή τα μέλη της Αρχής, καθώς και από υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης, κατόπιν εντολής του Προέδρου.

ββ) Ο συντονισμός και η προετοιμασία των διοικητικών φακέλων και των εκθέσεων απόψεων της Αρχής, τις οποίες υποχρεούνται να συντάσσουν οι αρμόδιες Διευθύνσεις, προς αποστολή στα δικαστήρια για την εκδίκαση υποθέσεων στις οποίες η Αρχή είναι διάδικος.

γγ) Η άσκηση και υποστήριξη ένδικων βοηθημάτων και μέσωσ προς προάσπιση των συμφερόντων της Αρχής.

δδ) Η εκπροσώπηση της Αρχής σε δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες.

εε) Ο νομικός έλεγχος των εγγράφων των συμβάσεων που συνάπτει η Αρχή, μετά από παραγγελία της τελευταίας ή του Προέδρου της.

στστ) Η νομική υποστήριξη στελεχών της Αρχής, κατόπιν ειδικής εντολής του Προέδρου, ενώπιον των Δικαστηρίων ή των Δικαστικών Αρχών, σε περίπτωση ποινικής δίωξης αυτών για αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον η ανωτέρω δίωξη δεν έχει κινηθεί με ενέργειες της Αρχής.

β) Στον τομέα που άπτεται των ζητημάτων του δικαίου της Ένωσης ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) Η σύνταξη γνωμών και εισηγήσεων, κατόπιν παραγγελίας της Αρχής ή του Προέδρου, ως προς την ανάγκη ασκήσεως παρεμβάσεως επί προδικαστικών ερωτημάτων που έχουν τεθεί στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).

ββ) Η εισήγηση προς την Αρχή και η σύνταξη των σχετικών δικογράφων για την υποβολή παρατηρήσεων σε θέματα Δημοσίων Συμβάσεων, ιδίως για την ερμηνεία του δικαίου των Δημόσιων Συμβάσεων, είτε γραπτά, είτε προφορικά με πρωτοβουλία της Αρχής ή ύστερα από αίτημα των αρμόδιων δικαστηρίων σε δίκες που διεξάγονται ενώπιόν τους, καθώς και στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ).

γγ) Η εισήγηση προς την Αρχή και σύνταξη σχεδίων δικογράφων για κάθε θέμα που απαιτεί προσφυγή, παρέμβαση ή άλλο ένδικο βοήθημα ή μέσω ενώπιον ευρωπαϊκών ή διεθνών δικαστηρίων σε θέματα Δημοσίων Συμβάσεων κατόπιν ερωτήματος ή σε συνεννόηση με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

4. Ο Νομικός Σύμβουλος, ως επικεφαλής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου, μπορεί να αναθέτει την άσκηση καθηκόντων του σε μέλη του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού της Αρχής, τα οποία έχουν τοποθετηθεί στο εν λόγω Γραφείο.

5. Ο Νομικός Σύμβουλος μπορεί, κατόπιν εντολής του Προέδρου, να υποστηρίζει τις Διευθύνσεις της Αρχής επί νομικών ζητημάτων που τις απασχολούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

6. Στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου τηρούνται βάσεις δεδομένων της ελληνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομολογίας περί Δημοσίων Συμβάσεων, όπως και άλλων ανεξαρτήτων αρχών, για εσωτερική χρήση της Αρχής.

Άρθρο 6

Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων

1. Η Γενική Διεύθυνση επικουρεί τον Πρόεδρο της Αρχής που έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Αρχής, καθώς και τα μέλη της. Επιχειρησιακοί στόχοι της Γενικής Διεύθυνσης είναι η παρακολούθηση του συντονισμού και του ελέγχου των Διευθύνσεων και των λοιπών υπηρεσιών που την απαρτίζουν, καθώς και η διασφάλιση της έγκαιρης περαίωσης των ανατεθειμένων σ' αυτές εργασιών και καθηκόντων και της εν γένει οργανωτικής αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών αυτών. Επίσης, κεντρικός επιχειρησιακός στόχος της Γενικής Διεύθυνσης, μέσω και της, σύμφωνα με το δημόσιο λογιστικό, άσκησης αρμοδιοτήτων Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, είναι η συνεχής μέριμνα για την χρηστή δημοσιονομική διαχείριση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών της μέσω της διασφάλισης όλων των αναγκαίων πόρων και υπηρεσιών με τον πιο αποδοτικό τρόπο αλλά και των ειδικών θεμάτων διοικητικής πρακτικής της Αρχής.

2. Το Αρχείο της Γενικής Διεύθυνσης τηρείται σε επίπεδο κάθε Διεύθυνσης χωριστά.

Άρθρο 7

Γενικός Διευθυντής

1. Ο Γενικός Διευθυντής προϊστάται των Διευθύνσεων και Τμημάτων που υπάγονται στη Γ.Δ.Δ.Σ. Οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή είναι οι ακόλουθες:

α) Η μέριμνα για την τήρηση του προγραμματισμού, καθώς και για την υλοποίηση των στόχων και των κατευθύνσεων που τίθενται στη Γ.Δ.Δ.Σ. από τον Πρόεδρο και την Αρχή. Προς το σκοπό αυτόν ο Γενικός Διευθυντής παρακολουθεί τις εργασίες των Διευθύνσεων και των Τμημάτων.

β) Η κατανομή των εργασιών και των υποθέσεων μεταξύ των Διευθύνσεων της Γ.Δ.Δ.Σ., η περαιτέρω παρακολούθηση και έλεγχος της περαίωσης των εργασιών και υποθέσεων από τους χειριστές τους, καθώς και της

σύνταξης των σχετικών εισηγήσεων εντός των προβλεπόμενων ή οριζόμενων προθεσμιών και τέλος η απόφαση για την τηρητέα πορεία επί των υποθέσεων όταν εκδηλώνεται διάσταση απόψεων μεταξύ των συναρμοδίων υπηρεσιών.

γ) Η μέριμνα για την εμπρόθεσμη και ορθή εισαγωγή ενώπιον του αρμοδίου οργάνου των υποθέσεων, των εισηγήσεων ή εκθέσεων επί των σχεδίων γνωμοδοτήσεων, επί μέρους διατάξεων, αποφάσεων, συστάσεων, αξιολογήσεων, πορισμάτων της Αρχής και κάθε άλλης δράσης αυτής.

δ) Η εισήγηση προς τον Πρόεδρο της Αρχής για την τοποθέτηση του προσωπικού στις οργανωτικές μονάδες της Αρχής και τη μετακίνησή του μεταξύ των μονάδων αυτών.

ε) Ο έλεγχος για την εφαρμογή και την τήρηση από το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης των νόμων, των κανονισμών και των αποφάσεων που το αφορούν.

στ) Η μέριμνα, σε συνεργασία με τις λοιπές συναρμοδίες υπηρεσίες, για τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων και προτάσεων που υποβάλλει η Ε.Α.Α.ΔΗ. ΣΥ. στον Πρόεδρο της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 2 της παρ. 2 περίπτωση ιγ' του ν. 4013/2011, του προϋπολογισμού της Αρχής, καθώς και των άλλων εκθέσεων και εγγράφων που υποβάλλονται σε κάθε εθνικό και διεθνές όργανο ή Οργανισμό.

ζ) Η συγκρότηση ομάδων εργασίας από υπαλλήλους που ανήκουν σε διαφορετικές Διευθύνσεις, Τμήματα ή Γραφεία, για την αντιμετώπιση και επεξεργασία συγκεκριμένου ζητήματος ή την εκτέλεση διοικητικού έργου ή εργασίας που ανήκει στην αρμοδιότητα οποιασδήποτε υπηρεσιακής μονάδας της Γενικής Διεύθυνσης καθώς και ο ορισμός συντονιστή της ομάδας εργασίας.

2. Ο Γενικός Διευθυντής, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, μπορεί να επικουρείται γραμματειακά από μέλη του διοικητικού προσωπικού που ορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.

3. Ο Πρόεδρος της Αρχής μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή του Γενικού Διευθυντή, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης. Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση κένωσης, καθ' οιονδήποτε τρόπο, της θέσης Γενικού Διευθυντή της Αρχής μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση νέου προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης.

Άρθρο 8

Διεύθυνση Συντονισμού

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Συντονισμού αναφέρονται κυρίως: α) στην παρακολούθηση και το συντονισμό κάθε είδους φορέα που εμπλέκεται στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων, β) στην οργάνωση της επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με τις αρμόδιες υπηρεσίες και θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα που άπτονται της αρμοδιότητας της Διεύθυνσης, γ) στην οργάνωση της συμμετοχής της Αρχής σε επιτροπές διαφόρων καθηκόντων, δ) στη συλλογή και επεξεργασία σχετικών δεδομένων και ε) στην ανάπτυξη της κατάλληλης αρχιτεκτονικής της πολιτικής για την επαγγελματοποίηση και την εν γένει κατάρτιση και

πιστοποίηση του προσωπικού των αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓΕ και της ΓΓΥ.

2. Η Διεύθυνση Συντονισμού συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:

- α) Τμήμα Συντονισμού, καθώς και
- β) Τμήμα Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης.

3. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Συντονισμού είναι οι ακόλουθες:

α) Η παρακολούθηση των φορέων της κεντρικής διοίκησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων στο πλαίσιο της εποπτείας και του συντονισμού της δράσης τους, και ειδικότερα στο πλαίσιο της προαγωγής της εθνικής στρατηγικής, πολιτικής και δράσης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων, καθώς και η εκπόνηση των δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής, για τις οποίες η Αρχή φέρει τη σχετική υποχρέωση.

β) Η επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλου κράτους μέλους για ζητήματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης.

γ) Η προετοιμασία της συμμετοχής της Αρχής σε συλλογικά κυβερνητικά και άλλα όργανα με αρμοδιότητα επί των Δημοσίων Συμβάσεων.

δ) Η προετοιμασία συσκέψεων συντονισμού με εκπροσώπους των φορέων της κεντρικής διοίκησης και η συγκρότηση ομάδων εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των συναρμοδίων φορέων με σκοπό την ενοποίηση και ομοιόμορφη ανάπτυξη και εφαρμογή του δικαίου των Δημοσίων Συμβάσεων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων.

ε) Η παρακολούθηση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και ιδίως της εφαρμογής των κανόνων περί Δημοσίων Συμβάσεων, που περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως τη συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων σχετικά με τον προγραμματισμό και τις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των Δημοσίων Συμβάσεων, καθώς και η, κατόπιν συνεργασίας με τη Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης, επεξεργασία, ανάλυση αυτών των δεδομένων και εξαγωγή σχετικών συμπερασμάτων. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της παρακολούθησης αυτής τίθενται στη διάθεση του κοινού με υποχρεωτική ανάρτησή τους στην επίσημη ιστοσελίδα της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.

στ) Η προεργασία, σε συνεργασία με τη συναρμόδια Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, για την παροχή οδηγιών σε αναθέτουσες αρχές ως συνέπεια της προαναφερόμενης αρμοδιότητας της παρακολούθησης των συμβάσεων.

ζ) Η σύνταξη, σε συνεργασία με τις λοιπές Διευθύνσεις και Γραφεία, της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων και προτάσεων για την βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων και τη συμμόρφωση των αρμόδιων φορέων με τις προτάσεις και τις οδηγίες αυτές που υποβάλλει η Αρχή στον Πρόεδρο της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 2 της παρ. 2 περίπτωση ιγ' του ν. 4013/2011, καθώς και κάθε

έκθεσης που προβλέπεται στο πλαίσιο της Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα άρθρα 340 επ. του ν. 4412/2016 και 56 του ν. 4413/2016.

η) Η παρακολούθηση του ετήσιου προγραμματισμού των αναγκών της κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης, καθώς και της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης σχετικά με την εκτέλεση έργων, παροχή υπηρεσιών και προμήθεια αγαθών.

4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης είναι οι ακόλουθες:

α) Η συμμετοχή, σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς φορείς και, ιδίως, με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πιστοποιημένων ή μη προγραμμάτων κατάρτισης του προσωπικού των αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, των εκπαιδευτών του προσωπικού αυτού, καθώς και η εν γένει παρακολούθηση των εκπαιδευτικών δράσεων και των διαδικασιών πιστοποίησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.

β) Η ανάπτυξη και παροχή εργαλείων και μεθοδολογίας για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων, γνώσεων και ακεραιότητας που απαιτούνται για την επάρκεια των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και του προσωπικού τους και η εισήγηση προς τους αρμόδιους φορείς για την ανάπτυξη και εφαρμογή αποτελεσματικής πολιτικής επαγγελματοποίησης, καθώς και συστήματος πιστοποίησης δομών και φυσικών προσώπων στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.

γ) Η ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού της Αρχής και η κατάρτιση προτάσεων και εισηγήσεων για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα επιμόρφωσης και δια βίου μάθησης.

Άρθρο 9

Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων αναφέρονται: α) στην έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών και εγκυκλίων, β) στην προετοιμασία των ζητημάτων εναρμόνισης του εθνικού με το δίκαιο της Ένωσης, γ) στην τεκμηρίωση και την εκπόνηση μελετών για την υποστήριξη θεσμοθέτησης ρυθμίσεων και λοιπών δράσεων στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων, δ) στη σύνταξη πρότυπων ή υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης, ε) στην παροχή κάθε είδους συμβουλής ή γνωμοδοτήσεως σύμφωνης ή απλής επί ερωτημάτων ή διατάξεων σχεδίων νόμων ή κανονιστικών πράξεων που αφορούν στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.

2. Η Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:

- α) Τμήμα Μελετών, καθώς και
- β) Τμήμα Γνωμοδοτήσεων.

3. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Μελετών είναι οι ακόλουθες:

α) Η τεκμηρίωση και η εν γένει προετοιμασία των εισηγήσεων της Αρχής προς τα αρμόδια εθνικά όργανα με σκοπό την θεσμοθέτηση ρυθμίσεων για την προσήκουσα εναρμόνιση της εθνικής έννομης τάξης προς το δίκαιο της Ένωσης, την απλούστευση, κωδικοποίηση και

ενοποίηση των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του εθνικού δικαίου, καθώς και τον εξορθολογισμό των διοικητικών πρακτικών και διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των Δημοσίων Συμβάσεων.

β) Η σύνταξη, σε συνεργασία με τις λοιπές Διευθύνσεις κατά τον λόγο αρμοδιότητάς τους, κανονισμών, κατευθυντήριων οδηγιών, καθώς και εισηγήσεων για εγκυκλίους, που αναφέρονται σε τεχνικά ή λεπτομερειακά θέματα σχετικά με ζητήματα Δημοσίων Συμβάσεων που αφορούν ιδίως στην ερμηνεία της σχετικής εθνικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της Ένωσης, κατόπιν μελέτης και συνεκτίμησης της εθνικής νομολογίας και της νομολογίας των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ) Η σύνταξη σχεδίων πρότυπων ή υποδειγμάτων εγγράφων της σύμβασης, ιδίως διακηρύξεων και σχεδίων συμβάσεων μετά από διαβούλευση με τους κατά περίπτωση αρμόδιους δημόσιους φορείς.

δ) Η συγκέντρωση υλικού και η σχετική τεκμηρίωση για την υποβολή γραπτών ή προφορικών παρατηρήσεων από την Αρχή σχετικά με θέματα Δημοσίων Συμβάσεων, ιδίως για την ερμηνεία του δικαίου των Δημοσίων Συμβάσεων.

ε) Η εκπόνηση μελετών σε κλάδους του δικαίου Δημοσίων Συμβάσεων, με στόχο τον εντοπισμό των αποτελεσματικότερων επιλογών για την εναρμόνιση, απλούστευση και εξορθολογισμό των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των Δημοσίων Συμβάσεων.

στ) Η μέριμνα για την οργάνωση και λειτουργία βιβλιοθήκης με εκδόσεις, ελληνικές και ξενόγλωσσες, σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, σχετικές με την εφαρμογή της νομοθεσίας των Δημοσίων Συμβάσεων και με οποιοδήποτε άλλο έντυπο ή ηλεκτρονικό υλικό, που υποβοηθά το έργο της Αρχής.

ζ) Η συλλογή και η μέριμνα για τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων και τη συναφή νομολογία των ευρωπαϊκών και εθνικών δικαστηρίων.

η) Η επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλου κράτους - μέλους για ζητήματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης.

5. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, είναι οι ακόλουθες:

α) Η σύνταξη εισήγησης για τη διατύπωση γνώμης επί των διατάξεων σχεδίων νόμων που αφορούν στις Δημόσιες Συμβάσεις πριν από την κατάθεση τους στη Βουλή.

β) Η προετοιμασία των συσκέψεων με εκπροσώπους όλων των συναρμόδιων Υπουργείων ή και με τρίτους, ειδικούς σε θέματα Δημοσίων Συμβάσεων για την σύγκλιση δισταμένων απόψεων σε περίπτωση διαφωνίας του Υπουργού με την γνώμη της Αρχής.

γ) Η σύνταξη εισήγησης για τη διατύπωση γνώμης επί των προεδρικών διαταγμάτων, κατά το μέρος που ρυθμίζουν θέματα Δημοσίων Συμβάσεων.

δ) Η σύνταξη εισήγησης στο πλαίσιο της διαδικασίας για την παροχή ή μη της απαιτούμενης σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την έκδοση των λοιπών, πλην των διακηρύξεων, κανονιστικών πράξεων - καθώς και των κα-

νονισμών άλλων δημόσιων οργάνων και αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, κατά το μέρος που οι πράξεις αυτές ρυθμίζουν θέματα Σημοσίων Συμβάσεων.

ε) Η έρευνα, τεκμηρίωση και προεργασία για την παροχή οποιασδήποτε άλλης γνώμης, συμβουλής ή εν γένει συνδρομής στο πλαίσιο της συμβουλευτικής υποστήριξης της Αρχής προς τη Διοίκηση ή τις αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς.

Άρθρο 10 Διεύθυνση Ελέγχου

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Ελέγχου είναι η εποπτεία, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και ο έλεγχος των δράσεων των εν γένει φορέων της διοίκησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με όσα ο νόμος ορίζει.

2. Η Διεύθυνση Ελέγχου συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:

- α) Τμήμα Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης.
- β) Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου.

3. Η αρμοδιότητα του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης περιλαμβάνει την προετοιμασία έκθεσης του εισηγητή, η οποία διαλαμβάνει το ιστορικό, τα στοιχεία που βεβαιώνονται από τα έγγραφα και τα νομικά ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της διαδικασίας για την παροχή ή μη της απαιτούμενης σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να εκδοθεί απόφαση αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα που αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης.

4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου είναι οι ακόλουθες:

α) Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δράσεων των δημοσίων φορέων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των συναρμόδιων Υπουργείων, των αρμόδιων διοικητικών οργάνων άσκησης ελέγχου και εποπτείας και των εσωτερικών ελεγκτικών τους κανονισμών, καθώς και των αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, στο πλαίσιο του ισχύοντος εθνικού και ενωσιακού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για τη βελτίωση των ελεγκτικών μεθόδων και τον εντοπισμό των συνήθων και πλέον κρίσιμων πλημμελειών που παρουσιάζονται κατά τον προγραμματισμό και τις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με όσα ο νόμος ορίζει. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της παρακολούθησης αυτής, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντονισμού της Διεύθυνσης Συντονισμού, τίθενται στη διάθεση του κοινού με υποχρεωτική ανάρτησή τους στην επίσημη ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

β) Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων σε ευρισκόμενες σε εξέλιξη διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων από τις αναθέτουσες αρχές και τους εμπλεκόμενους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για την διαπίστωση παραβίασης ή μη του εθνικού δικαίου ή του δικαίου της Ένωσης.

γ) Η προετοιμασία για την έκδοση πορίσματος της Αρχής σχετικά με την έρευνα επί των υπό το ανωτέρω στοιχείο β' ελεγχόμενων διαδικασιών προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και η κοινοποίηση τους στην οικεία αναθέτουσα αρχή.

δ) Η προεργασία και η εισήγηση για την έκδοση απόφασης της Αρχής σχετικά με την διακοπή της προόδου των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης σε περίπτωση διαπίστωσης παραβίασης του εθνικού ή του ευρωπαϊκού δικαίου ή η εισήγηση για την παροχή έγγραφης συναίνεσης για την συνέχιση αυτών.

ε) Η μέριμνα για την διαβίβαση των ανωτέρω πορισμάτων στα αρμόδια δικαστήρια και τις εισαγγελικές αρχές, κατόπιν αιτήματός τους, καθώς και η ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων εποπτείας και ελέγχου, προκειμένου αυτά να επιληφθούν για την άσκηση των κατά νόμο αρμοδιοτήτων τους.

στ) Η εισήγηση για την αξιολόγηση, στο πλαίσιο της εποπτείας της Αρχής, των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ως προς την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και ενωσιακό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις κατευθυντήριες οδηγίες της Αρχής.

ζ) Η μέριμνα για την εκπόνηση συστήματος ανάλυσης κινδύνων με συγκεκριμένους δείκτες επί των δημοσίων συμβάσεων, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης.

η) Η σύνταξη σχεδίων των κατευθυντηρίων οδηγιών προς τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τις αναθέτουσες αρχές με αντικείμενο την ενοποίηση των διαδικασιών ελέγχου των σταδίων προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, καθώς επίσης και η εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς της έκδοσης σχετικών εγκυκλίων.

Άρθρο 11 Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης είναι η τήρηση και η εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, η στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των εισερχόμενων πληροφοριών επί των δημοσίων συμβάσεων και των δράσεων της Αρχής, καθώς και η τήρηση ή και παρακολούθηση σχετικών Μητρώων. Η Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 2 της παρ. 2 περίπτωση ι' του ν. 4013/2011, αποτελεί ενιαία συλλογή δεδομένων, με πηγές τόσο τα πληροφοριακά συστήματα που περιέχουν στοιχεία δημοσίων συμβάσεων, όσο και επεξεργασμένα δεδομένα που παράγει η ίδια η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

2. Η Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:

- α) Τμήμα Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Στατιστικών Αναλύσεων.
- β) Τμήμα Ηλεκτρονικής Υποστήριξης.

3. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Στατιστικών Αναλύσεων είναι οι ακόλουθες:

α) Η τήρηση, επικαιροποίηση και παρακολούθηση του Μητρώου Αποκλεισθέντων Φορέων, του Μητρώου αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων.

β) Η μέριμνα για την τήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, τη διαχείρισή της και τη διαλειτουργικότητα με υφιστάμενα ή και υπό ανάπτυξη πληροφοριακά συστήματα που σχετίζονται με τον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Ειδικότερα η μέριμνα για την τήρηση της Ε.Β.Δ.Δ.Η.Σ.Υ. περιλαμβάνει:

αα) τη συλλογή και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τη συναφή νομολογία των ενωσιακών και εθνικών δικαστηρίων,

ββ) την παρακολούθηση και αξιολόγηση της συλλογής, επεξεργασίας και δημοσίευσης στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων δεδομένων και στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους αρμόδιους δημόσιους φορείς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4013/2011,

γγ) την τήρηση των κατωτέρω στοιχείων: i) προκηρύξεων των διαγωνισμών και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ii) του αντικειμένου των διαγωνισμών και της διαδικασίας που τους διέπει, iii) των προϋπολογισμών και της πηγής χρηματοδότησης, iv) των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων και προθεσμιών, v) τυχόν συμπληρωματικών ή τροποποιητικών συμβάσεων, vi) σχετικής νομολογίας, vii) στατιστικών στοιχείων, καθώς επίσης και όσων ειδικότερων στοιχείων προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 4013/2011, των άρθρων 339 έως 344 του ν. 4412/2016 και 56 έως 57 του ν. 4413/2016.

γ) Η μέριμνα για την διαρκή επικαιροποίηση, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντονισμού της Διεύθυνσης Συντονισμού και το Τμήμα Μελετών της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, των πληροφοριών ως προς τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων που εισάγονται στο σύστημα του επιγραμμικού αποθετηρίου της Επιτροπής (e-certis).

δ) Η ανάπτυξη, ενημέρωση και εν γένει επιμέλεια της ηλεκτρονικής πύλης της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Π.Η.Δ.-Β' 1301/12.4.2012), όπως εκάστοτε ισχύει.

ε) Η ομογενοποίηση των δεδομένων που προβλέπονται στα ως άνω στοιχεία ώστε να επιτυγχάνεται η μοναδικότητά τους και η παραγωγή πληροφοριών.

στ) Η μέριμνα για τη λειτουργία συστήματος ανάλυσης κινδύνων με συγκεκριμένους δείκτες επί των δημοσίων συμβάσεων σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσιακές μονάδες της Αρχής.

ζ) Η υλοποίηση, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντονισμού της Διεύθυνσης Συντονισμού, των αναφορών επί των δεδομένων δημοσίων συμβάσεων.

η) Η εφαρμογή μεθοδολογιών στο σύστημα επιχειρηματικής ευφυΐας (Business Intelligence System) της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, για την υποστήριξη του έργου της Αρχής.

θ) Η εκπόνηση, κατόπιν αιτήματος της Αρχής ή του Προέδρου της, κάθε είδους στατιστικής ανάλυσης και επεξεργασίας δεδομένων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Ηλεκτρονικής Υποστήριξης είναι οι εξής:

α) Η ανάπτυξη, τήρηση, ενημέρωση και εν γένει επιμέλεια του ιστοτόπου της Αρχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Π.Η.Δ.).

β) Η υποβολή προτάσεων, σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσιακές μονάδες, για θέματα πληροφοριακών συστημάτων, η παρακολούθηση της τεχνικής υλοποίησής τους και η εισήγηση για τις αναγκαίες τροποποιήσεις και προσαρμογές σε συνεργασία με τους τελικούς χρήστες.

γ) Η υποβολή τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών που αφορούν στη χρήση, την επέκταση, την αναβάθμιση και τη βελτίωση των Πληροφοριακών και Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων της Αρχής και η διαβίβασή τους στο Τμήμα Προμηθειών της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.

δ) Η μέριμνα για την απρόσκοπτη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων και του τηλεφωνικού κέντρου της Αρχής σε σχέση με τον εξοπλισμό, το λειτουργικό σύστημα, τα συστήματα διαχείρισης των Βάσεων Δεδομένων και τα δίκτυα.

ε) Η εν γένει υποστήριξη των χρηστών των πληροφοριακών συστημάτων της Αρχής και η εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας του εξοπλισμού της Αρχής.

Άρθρο 12

Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης είναι η εύρυθμη διοικητική λειτουργία της Ε.Α.Α.Δ.Η.Σ.Υ. με το συντονισμό και τη διαχείριση των θεμάτων που άπτονται της διοικητικής υποστήριξης των υπηρεσιών της Αρχής, της διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού και της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, καθώς και η αποτελεσματική άσκηση της λειτουργίας της οικονομικής διοίκησης της Αρχής και της με διαφάνεια προμήθειας έργων, αγαθών και υπηρεσιών με σύγχρονες διαδικασίες και κριτήρια κόστους - οφέλους.

2. Η Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:

α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού,

β) Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης και

γ) Τμήμα Προμηθειών.

3. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού είναι οι ακόλουθες:

α) Η οργάνωση και η τήρηση του πρωτοκόλλου εξερχόμενων και εισερχόμενων εγγράφων, η παραλαβή και διακίνηση της αλληλογραφίας των εγγράφων και των τηλεφωνικών κλήσεων της Αρχής, καθώς και η μέριμνα για την κοινοποίηση και επίδοση κάθε εγγράφου, στα οποία περιλαμβάνονται οι κλήσεις, αποφάσεις, συστάσεις, αξιολογήσεις, πορίσματα και γνωμοδοτήσεις της Αρχής.

β) Η οργάνωση, ταξινόμηση και τήρηση αρχείου εγγράφων της Διεύθυνσης, καθώς και η αρχειοθέτηση, η ταξινόμηση και η φύλαξη των αποφάσεων της Αρχής.

γ) Η βεβαίωση της ακρίβειας αντιγράφων εγγράφων, καθώς και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του προσωπικού της Αρχής.

δ) Η μέριμνα για την εξυπηρέτηση του κοινού, και την επικοινωνία του με την, κατά περίπτωση, αρμόδια υπηρεσία της Αρχής.

ε) Η εισήγηση για το πρόγραμμα αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό της Αρχής σε συνεργασία με τις επιμέρους υπηρεσιακές μονάδες, καθώς και η διενέργεια των απαραίτητων διαδικασιών για τη στελέχωση αυτής και γενικά ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν σε προσλήψεις, αποσπάσεις και μετατάξεις προσωπικού.

στ) Η έκδοση εγκυκλίων και οδηγιών, σχετικών με θέματα προσωπικού της Αρχής.

ζ) Ο χειρισμός των θεμάτων της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Αρχής, καθώς και των θεμάτων που αφορούν στη χορήγηση των κάθε φύσης αδειών του προσωπικού, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τις αποφάσεις των, κατά περίπτωση, αρμόδιων οργάνων, στη σύνταξη σχετικών εισηγήσεων προς το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο και στη μέριμνα για την έκδοση των αντίστοιχων πράξεων.

η) Η συγκέντρωση, η συμπλήρωση και η διαβίβαση των δικαιολογητικών συνταξιοδότησης και η παρακολούθηση των θεμάτων σύνταξης και ασφάλισης του προσωπικού της Αρχής.

θ) Η τήρηση αρχείου των ατομικών φακέλων και ηλεκτρονικής βάσης με τα στοιχεία του υπηρετούντος προσωπικού, προκειμένου να ενημερώνεται το Μητρώο του Προσωπικού με τη συγκέντρωση και καταγραφή των μεταβολών του, καθώς και το Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης με τις απαραίτητες πληροφορίες, για τον προσδιορισμό των τακτικών και έκτακτων αποδοχών του προσωπικού της Αρχής.

ι) Η διεκπεραίωση των διαδικασιών που απαιτούνται για τη μετακίνηση υπαλλήλων στο εσωτερικό και το εξωτερικό, για εκτέλεση υπηρεσίας και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

ια) Η πρόταση για την κατανομή των οργανικών θέσεων, η διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η παρακολούθηση τήρησης του ωραρίου και της υπερωριακής απασχόλησης, η μέριμνα για τη διακίνηση του υπηρεσιακού οχήματος, η τήρηση των διατάξεων για την απλούστευση των διαδικασιών, καθώς επίσης για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία.

ιβ) Κάθε άλλο θέμα που άπτεται της εύρυθμης λειτουργίας της Αρχής και αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση του Προσωπικού της Αρχής.

4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Οικονομικής Υποστήριξης είναι οι ακόλουθες:

α) Η έκδοση εντολής πληρωμής των δαπανών της Αρχής, εντός των καθοριζόμενων χρονικών ορίων πληρωμών και η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

β) Η τακτοποίηση των χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής και η έκδοση συμψηφιστικών ενταλμάτων (τακτικών και προπληρωμής) για την εμφάνιση των εξόδων που βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων στη δημόσια ληψοδοσία, καθώς και η έκδοση λοιπών συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, όπου προβλέπεται.

γ) Η μέριμνα για τη σύνταξη, την έγκριση, την εκτέλεση και την παρακολούθηση του Προϋπολογισμού της Αρχής, σύμφωνα και με τους προβλεπόμενους δεσμευτικούς στόχους.

δ) Η σύνταξη των απολογιστικών οικονομικών καταστάσεων και του ισολογισμού και η υποβολή τους για έγκριση και δημοσίευσή τους.

ε) Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της είσπραξης του ειδικού τέλους υπέρ της Αρχής.

στ) Η μέριμνα για την εκκαθάριση των αποδοχών, των λοιπών αποζημιώσεων και των εξόδων μετακίνησης του Προέδρου, των Μελών και του Νομικού Συμβούλου της Αρχής, του Προσωπικού της Αρχής, καθώς και για την καταβολή των αμοιβών των εξωτερικών συνεργατών της. Η τήρηση των μισθολογικών Μητρώων και η χορήγηση ατομικών δελτίων μισθοδοσίας και πάσης φύσεως βεβαιώσεων μισθολογικού περιεχομένου.

ζ) Η εντολή και εκκαθάριση κάθε άλλης δαπάνης.

η) Η χορήγηση πάσης φύσεως βεβαιώσεων οικονομικού περιεχομένου.

θ) Ο έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας, καθώς και η εκκαθάριση των δαπανών της Αρχής, με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά αυτών.

ι) Η σύνταξη έκθεσης επί διαφωνιών με τον διατάκτη κατά την διενέργεια ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης και η υποβολή της, μαζί με τον σχετικό φάκελο, στη Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών Διατάξεων με σχετική κοινοποίηση στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4270/ 2014.

ια) Η οργάνωση, η λειτουργία και η παρακολούθηση του Ταμείου και η εισήγηση για τη διαχείριση των διαθεσίμων της Αρχής.

ιβ) Η οργάνωση, η λειτουργία και η παρακολούθηση του Λογιστηρίου και η τήρηση των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία βιβλίων και στοιχείων, καθώς και του Μητρώου Δεσμεύσεων.

ιγ) Η κατάρτιση του σχεδίου απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος από τον διατάκτη και η καταχώριση των αναλαμβανόμενων δεσμεύσεων στα οικεία λογιστικά βιβλία και στο Μητρώο Δεσμεύσεων.

ιδ) Ο έλεγχος της τήρησης των περί ανάληψης υποχρεώσεων διατάξεων και η παροχή βεβαίωσης επί των σχεδίων των σχετικών πράξεων για την ύπαρξη της απαιτούμενης πίστωσης και τη μη υπέρβαση του οριζόμενου κάθε φορά από το αρμόδιο όργανο ποσοστού διάθεσης της πίστωσης.

ιε) Η παραγωγή στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την εξόφληση των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων (τακτικών και προπληρωμής) με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων και η απόδοση των διενεργούμενων κρατήσεων υπέρ τρίτων σε αυτούς.

ιστ) Η μέριμνα για τη διενέργεια συμψηφισμών και η απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών.

ιζ) Η ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων και την πληρωμή των δικαιούχων.

ιη) Η καταχώριση των στοιχείων κατασχέσεων και εκχωρήσεων στα τηρούμενα Μητρώα.

5. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Προμηθειών είναι οι ακόλουθες:

α) Η έγκαιρη συγκέντρωση αιτημάτων αναγκών προμηθειών από το σύνολο των υπηρεσιών της Αρχής και η κατάρτιση του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών πάσης φύσεως υλικών, εξοπλισμού και εφοδίων για τις ανάγκες των υπηρεσιών και για τη συντήρηση και αποκατάσταση κάθε είδους εξοπλισμού.

β) Η συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης και σε ηλεκτρονική μορφή σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, καθώς και η τήρηση του αρχείου προμηθευτών αγαθών και υπηρεσιών της Αρχής.

γ) Η κατάρτιση, η παρακολούθηση και η εκτέλεση του προγράμματος και των συμβάσεων προμηθειών αγαθών, παροχής υπηρεσιών και εκπόνησης μελετών της Αρχής και η υποστήριξη της διενέργειας των σχετικών διαδικασιών.

δ) Η παρακολούθηση της παραλαβής των αγαθών και υπηρεσιών που προμηθεύεται η Αρχή και η διανομή ή διακίνηση αυτών προς τους αποδέκτες τους.

ε) Η μέριμνα για την καθαριότητα, τη φύλαξη (ασφάλεια), τη συντήρηση και την επισκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων και του λοιπού εξοπλισμού, εκτός από τα πληροφοριακά συστήματα.

στ) Η μέριμνα για τη λειτουργία αποθήκης αναλώσιμων και μη υλικών, καθώς και για τη συγκέντρωση του παλαιού και άχρηστου υλικού και για την επισκευή του, εκποίηση του ή καταστροφή του, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ζ) Η μέριμνα για την απογραφή και διασφάλιση της κινητής και ακίνητης περιουσίας της Αρχής, καθώς και για τη συγκέντρωση και διασφάλιση των τίτλων κτήσης της ακίνητης περιουσίας και για την τήρηση του Μητρώου παγίων στοιχείων.

η) Η συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τις δαπάνες προμηθειών και σύνταξη κατάστασης πληρωμής δαπάνης και στη συνέχεια διαβίβαση αυτών με έγγραφο για έλεγχο, εκκαθάριση, ενταλματοποίηση και πληρωμή στο αρμόδιο τμήμα.

Άρθρο 13

Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης

1. Το Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης υπάγεται απ' ευθείας στον Γενικό Διευθυντή και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Τη διεκπεραίωση υποθέσεων αρμοδιότητας των Διευθύνσεων Συντονισμού, Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, καθώς και Ελέγχου της Αρχής μετά από εντολή του Γενικού Διευθυντή και σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Τμήματος.

β) Τη διενέργεια έκτακτων ελέγχων σχετικά με ζητήματα δημοσίων συμβάσεων που αφορούν ιδίως στις περιφέρειες της Μακεδονίας και της Θράκης, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, κατόπιν σχετικής εντολής του Γενικού Διευθυντή, και επί του σχετικού πορίσματος συντάσσεται εισηγητικό σημείωμα προς την αρμόδια Διεύθυνση της Αρχής.

2. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ανατίθενται στο Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης με κριτήρια ιδίως την χωρική εγγύτητα του Τμήματος προς τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες, τη μεγαλύτερη ευχέρεια συλλογής και επεξεργασίας των αναγκαίων στοιχείων ή και οποιοδήποτε άλλο κριτήριο η Αρχή προκρίνει με γνώμονα την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων της. Σε κάθε περίπτωση, οι αρμοδιότητες του Αυτοτελούς Γραφείου μπορεί να ασκούνται παράλληλα ή συμπληρωματικά με τις αρμοδιότητες των κεντρικών υπηρεσιών της Αρχής.

3. Το Αυτοτελές Γραφείο συνεργάζεται με τις καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις της Αρχής από τις οποίες λαμβάνει οδηγίες και κατευθύνσεις για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και στις οποίες διαβιβάζει τα πορίσματα των ελέγχων που διενεργεί κατόπιν εντολής του Γενικού Διευθυντή και τα στοιχεία και πληροφορίες που εν γένει συλλέγει.

Άρθρο 14

Τεχνική Υπηρεσία

1. Στον Γενικό Διευθυντή υπάγεται απευθείας η Τεχνική Υπηρεσία της Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ., ως διοικητική δομή επιπέδου γραφείου.

2. Η Τεχνική Υπηρεσία έχει τις αρμοδιότητες που σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία για τα δημόσια έργα και τις μελέτες έχουν οι τεχνικές υπηρεσίες αναθετουσών αρχών. Η καθ' ύλην αρμοδιότητά της καθορίζεται για έργα και μελέτες αξίας έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. Με απόφαση της Αρχής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως επιτρέπεται η αύξηση αυτού του ορίου. Έργα ή μελέτες άνω του ως άνω ορίου εκτελούνται με την κατάρτιση προγραμματικής σύμβασης με άλλη αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Η Τεχνική υπηρεσία στελεχώνεται από μέλη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού ειδικότητας μηχανικού ή του διοικητικού προσωπικού της Αρχής, στα οποία ανατίθενται τα ανωτέρω καθήκοντα με απόφαση του Προέδρου, σύμφωνα με τις εκάστοτε υφιστάμενες ανάγκες, σε παράλληλη τοποθέτηση με τις διευθύνσεις της Αρχής, όπου και ασκούν τα κύρια καθήκοντά τους. Με απόφαση της Αρχής ορίζεται μεταξύ αυτών ο επι-

κεφαλής υπάλληλος, ο οποίος δεν λαμβάνει επίδομα θέσεως ευθύνης, αλλά ο χρόνος ασκήσεως των σχετικών καθηκόντων του λογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Γραφείου ως προς όλες τις λοιπές συνέπειες.

ΜΕΡΟΣ Β' ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Άρθρο 15

Σύσταση νέων θέσεων - Κατηγορίες και υπηρεσιακή κατάσταση προσωπικού

1. Στις οργανικές θέσεις που έχουν συσταθεί στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. με βάση το άρθρο 9 του ν. 4013/2011 και το άρθρο 13 του π.δ. 123/2012, καθώς και τις θέσεις αφενός μεν Γενικού Διευθυντή που συστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 238 του ν. 4072/2012 (Α' 86), αφετέρου δε Νομικού Συμβούλου που συστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4013/2011, προστίθενται με το παρόν άρθρο δέκα επτά (17) νέες θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και καταργείται μία (1) θέση διοικητικού προσωπικού.

Η πλήρωση των θέσεων ειδικού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού γίνεται είτε με πρόσληψη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28) όπως ισχύουν, ύστερα από σχετική προκήρυξη, στην οποία εξειδικεύονται τα εκάστοτε απαιτούμενα προσόντα, είτε με μετακίνηση στο πλαίσιο των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224) όπως ισχύουν, διατηρώντας τις διαδικασίες επιλογής που προβλέπονται στα άρθρα 19 έως και 24 του παρόντος.

2. Οι νέες θέσεις που συνιστώνται με το παρόν, μαζί με τις συσταθείσες με τον ν. 4013/2011 και το π.δ. 123/2012 θέσεις, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων του Γενικού Διευθυντή και του Νομικού Συμβούλου, αναβιβάζουν το σύνολο των θέσεων του προσωπικού της Αρχής σε εκατόν δώδεκα (112), κατανέμονται δε ως ακολούθως:

Α. Θέσεις Διοικητικού προσωπικού:

α) Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), θέσεις δεκατέσσερις (14), ως εξής:

Κλάδος ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού: θέσεις δεκατέσσερις (14), από τις οποίες επτά (7) έχουν συσταθεί με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 4013/2011, έξι (6) με το π.δ. 123/2012 και μία (1) με το παρόν.

β) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), θέσεις εννέα (9), ως εξής:

Κλάδος ΤΕ Πληροφορικής: θέσεις τέσσερις (4), οι οποίες έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

Κλάδος Διοικητικού - Λογιστικού: θέσεις πέντε (5) που έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

γ) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέσεις δύο (2), ως εξής:

Κλάδος ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων: διατηρούνται θέσεις δύο (2) και καταργείται μία (1) επί συνολικά τριών (3) που έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

δ) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέσεις δύο (2), ως εξής:

Κλάδος Επιμελητών: θέσεις δύο (2) που έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

Β. Θέσεις Διοικητικού Προσωπικού Γραμματέων: διατηρείται μία (1) θέση από τις δύο (2), που έχουν συσταθεί με το άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 4013/2011 και καταργείται μία (1) η οποία καλύπτεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό. Η διατηρούμενη θέση καλύπτει ανάγκες του Γραφείου Προέδρου της Αρχής.

Γ. Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.)

Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού είναι ογδόντα δύο (82), καλύπτονται είτε από μονίμους δημοσίους υπαλλήλους είτε από υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον κατέχουν τα αναγκαία προσόντα που ορίζονται στο άρθρο 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39), και επιμερίζονται στις παρακάτω ειδικότητες:

α) Νομικοί: θέσεις σαράντα (40), από τις οποίες οκτώ (8) συστάθηκαν με τον ν. 4013/2011, είκοσι δυο (22) με το π.δ. 123/2012 και δέκα (10) συνιστώνται με το παρόν.

β) Διπλωματούχοι μηχανικοί: θέσεις δέκα τρεις (13), από τις οποίες τρεις (3) συστάθηκαν με το ν. 4013/2011, οκτώ (8) με το π.δ. 123/2012 και δύο (2) συνιστώνται με το παρόν.

γ) Χημικοί, Βιολόγοι και λοιποί επιστήμονες με ειδικότητες αντίστοιχες με τις περιγραφόμενες στα άρθρα 7 και 8 του π.δ. 50/2001: θέσεις τέσσερις (4), από τις οποίες μία (1) συστάθηκε με τον ν. 4013/2011 και τρεις (3) με το π.δ. 123/2012.

δ) Επιστήμονες πληροφορικής: θέσεις δέκα (10), από τις οποίες (2) συστάθηκαν με τον ν. 4013/2011, τέσσερις (4) με το π.δ. 123/2012 και τέσσερις (4) συνιστώνται με το παρόν.

ε) Οικονομολόγοι: θέσεις έντεκα (11), από τις οποίες η μία (1) συστάθηκε με τον ν. 4013/2011, εννέα (9) με το π.δ. 123/2012 και μία (1) συνιστάται με το παρόν.

στ) Στατιστικοί: θέσεις δύο (2), οι οποίες συστάθηκαν με το π.δ. 123/2012.

ζ) Ιατροί - Οδοντογίατροι - Φαρμακοποιοί και άλλοι ειδικοί επιστημονικού προσωπικού του τομέα υγείας: δυο (2) θέσεις οι οποίες συστάθηκαν με το π.δ. 123/2012.

3. Στο Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης μπορεί να τοποθετούνται με απόφαση του Προέδρου στελέχη του επιστημονικού προσωπικού της Αρχής από τις υφιστάμενες ή συνιστώμενες με το παρόν θέσεις, ειδικοτήτων ιδίως νομικού ή οικονομολόγου ή μηχανικού. Επίσης, με απόφαση του Προέδρου μπορεί να τοποθετούνται έως δύο (2) μόνιμοι ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι διοικητικού προσωπικού.

4. Οι ειδικότητες, με τις οποίες καλύπτονται όλες οι ανωτέρω θέσεις, ορίζονται κάθε φορά με την προκήρυξη πλήρωσής τους.

5. Πριν από την έκδοση απόφασης μετάταξης ή απόσπασης προσωπικού για την πλήρωση των θέσεων του ειδικού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, διεξάγεται αξιολόγηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων ενός εκάστου, από οριζόμενη με απόφαση του Προέδρου της Αρχής τριμελή επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από μέλη ή και αναπληρωματικά μέλη της Αρχής προκειμένου να αξιολογηθεί υποψήφιος για την

πλήρωση θέσης του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού και από δύο (2) μέλη ή και αναπληρωματικά μέλη της Αρχής και τον Γενικό Διευθυντή ή Προϊστάμενο της αμέσως υποκείμενης οργανικής μονάδας για την αξιολόγηση των προσόντων του διοικητικού προσωπικού, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του ν. 4440/2016 όπως ισχύει. Στις εργασίες της τριμελούς επιτροπής παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, αιρετό μέλος του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Αρχής οριζόμενο από τον Πρόεδρο. Εφόσον τούτο έχει νομίμως κληθεί, η τριμελής επιτροπή συνεδριάζει νομίμως και χωρίς την παρουσία του.

Άρθρο 16

Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων

1. Της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων προΐσταται Γενικός Διευθυντής, ο οποίος επιλέγεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20.

2. Των Διευθύνσεων Συντονισμού, Μελετών και Γνωμοδοτήσεων και Ελέγχου, καθώς και των Τμημάτων των Διευθύνσεων αυτών, προΐστανται υπάλληλοι με την ιδιότητα του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού. Των Διευθύνσεων Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης και Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης προΐστανται υπάλληλοι με την ιδιότητα του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού ή κατηγορίας ΠΕ, ενώ των Τμημάτων των Διευθύνσεων αυτών, προΐστανται υπάλληλοι με την ιδιότητα του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού ή κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ.

3. Οι θέσεις των Προϊσταμένων των Γραφείων αντιστοιχούν σε θέσεις Προϊσταμένου Τμήματος της Αρχής πλην του επιδόματος ευθύνης.

Άρθρο 17

Κατανομή του προσωπικού

1. Οι θέσεις του προσωπικού αποτελούν ενιαίο σύνολο και η εκάστοτε κατανομή τους, καθώς και η μετακίνηση του προσωπικού, σε όλες τις επί μέρους υπηρεσιακές μονάδες και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.

2. Σε περίπτωση που στέλεχος του προσωπικού της Αρχής αναλαμβάνει θέση οργάνου σε δημόσια αρχή ή οργανισμό, ή αιτείται και λαμβάνει άδεια άνευ αποδοχών, επιτρέπεται η κάλυψη της οργανικής του θέσεως με απόσπαση προσωπικού για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο λήξεως της θητείας του ή της άδειας άνευ αποδοχών. Οι αποσπάσεις αυτές λύονται αυτοδίκαια με την εκ νέου ανάληψη υπηρεσίας από το στέλεχος στην Αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ

Άρθρο 18

Περίγραμμα θέσης Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης

1. Τα καθήκοντα της Γενικής Διεύθυνσης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. είναι τα παρακάτω:

α) Η ευθυγράμμιση των επιχειρησιακών στόχων της Γενικής Διεύθυνσης με την αποστολή της Αρχής.

β) Ο συντονισμός των Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση για την επίτευξη των επιχειρησιακών τους στόχων.

γ) Η παροχή εμπειριστατωμένων εισηγήσεων στην Αρχή, μετά από ανάλυση δεδομένων και αξιολόγηση κινδύνων, καθώς και η διαμόρφωση εναλλακτικών επιλογών, βάσει της ανάλυσης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος λειτουργίας του φορέα.

δ) Η διασφάλιση συνθηκών οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των Διευθύνσεων του φορέα και λοιπών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.

ε) Η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη διαχείριση κρίσεων.

στ) Η διαχείριση και αξιοποίηση του προσωπικού, ώστε να επιτυγχάνονται οι θεσπισμένοι στόχοι.

ζ) Η έγκριση των Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ) των υποκείμενων οργανικών μονάδων.

η) Η εισήγηση της ετήσιας στοχοθεσίας και η παρακολούθησή της βάσει των θεσπισμένων δεικτών απόδοσης, καθώς και η συνεχής βελτίωση του τρόπου λειτουργίας των οργανικών μονάδων με την υποβολή προτάσεων οργανωτικού και επιχειρησιακού ανασχεδιασμού.

θ) Η αξιολόγηση του προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

ι) Η εκπροσώπηση της Γενικής Διεύθυνσης, όπου απαιτείται.

2. Επιπρόσθετα καθήκοντα που απορρέουν από αρμοδιότητες που περιγράφονται σε ειδικότερη κείμενη νομοθεσία ή σε ειδικότερες σχετικές κανονιστικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 19

Περιγράμματα θέσεων

Προϊσταμένων Διευθύνσεων

1. Τα καθήκοντα των Προϊσταμένων Διευθύνσεων είναι τα παρακάτω:

α) Η ευθυγράμμιση των επιχειρησιακών στόχων της Διεύθυνσης με την ευρύτερη στόχευση της Γενικής Διεύθυνσης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

β) Η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων βάσει των επιχειρησιακών στόχων.

γ) Η διασφάλιση συνθηκών οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης και λοιπών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.

δ) Η παρότρυνση του προσωπικού για την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της Διεύθυνσης.

ε) Η διαχείριση, ανάπτυξη και αξιοποίηση του προσωπικού, ώστε να επιτυγχάνονται οι προγραμματισμένοι στόχοι και η εισήγηση προτάσεων βελτίωσης για την κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού.

στ) Η έγκριση των Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ) των υποκείμενων οργανικών μονάδων και η εισήγηση τυχόν τροποποιήσεων.

ζ) Η διαμόρφωση της ετήσιας στοχοθεσίας και ο προσδιορισμός των δεικτών μέτρησης αυτής σε συνεργασία με τους Προϊσταμένους των Τμημάτων.

η) Η αξιολόγηση του προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

θ) Η παρακολούθηση βέλτιστων πρακτικών και ο προσδιορισμός οργανωτικών, λειτουργικών και επιχειρησιακών βελτιώσεων των οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης.

ι) Η εκπροσώπηση της Διεύθυνσης όπου απαιτείται.

2. Επιπρόσθετα καθήκοντα που απορρέουν από αρμοδιότητες που περιγράφονται σε ειδικότερη κείμενη νομοθεσία ή σε ειδικότερες σχετικές κανονιστικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 20

Περιγράμματα θέσεων Προϊσταμένων Τμημάτων ή Γραφείων

1. Τα καθήκοντα των προϊσταμένων Τμημάτων ή Γραφείων είναι τα παρακάτω:

α) Η λειτουργική διασύνδεση των ασκούμενων αρμοδιοτήτων με τους επιχειρησιακούς στόχους της υπερκείμενης Διεύθυνσης.

β) Η συγκέντρωση, επεξεργασία, σύνθεση και παρουσίαση των απαραίτητων δεδομένων για την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

γ) Η παρότρυνση των υπαλλήλων για την υλοποίηση των δράσεων του Τμήματος ή του Γραφείου.

δ) Η ορθολογική κατανομή του αντικείμενου και των εισερχομένων στους υπαλλήλους του Τμήματος ή του Γραφείου.

ε) Η διασφάλιση συνθηκών συνεργασίας με άλλες υπηρεσίες της Αρχής και λοιπών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.

στ) Η ανίχνευση επιμορφωτικών αναγκών του προσωπικού και η διαμόρφωση ευκαιριών μάθησης για το σύνολο αυτού.

ζ) Η εισήγηση στον Προϊστάμενο της υπερκείμενης οργανικής μονάδας για ζητήματα σύστασης, τροποποίησης και κατάργησης θέσεων εργασίας και των σχετικών Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ) του Τμήματος ή του Γραφείου.

η) Η εφαρμογή και η παρακολούθηση της θεσπισμένης στοχοθεσίας σε ατομικό επίπεδο και η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των υπαλλήλων.

θ) Η αξιολόγηση του προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

ι) Η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της λειτουργίας του Τμήματος και η τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

ια) Η μέριμνα για την τήρηση του Αρχείου του Τμήματος ή του Γραφείου.

2. Επιπρόσθετα καθήκοντα που απορρέουν από αρμοδιότητες που περιγράφονται σε ειδικότερη κείμενη νομοθεσία ή σε ειδικότερες σχετικές κανονιστικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 21

Προσόντα διορισμού Γενικού Διευθυντή

Τα προσόντα διορισμού στη θέση του Γενικού Διευ-

θυντή είναι τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του ν. 4013/2011, και στην παράγραφο 6α του άρθρου 24 του ν. 4270/2014. Επιπλέον απαιτείται άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως αυτή αποδεικνύεται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α' 39). Περαιτέρω, συνεκτιμάται η γνώση της γαλλικής ή γερμανικής ή άλλης γλώσσας.

Άρθρο 22

Τρόπος επιλογής και διορισμού Γενικού Διευθυντή

1. Η επιλογή του Γενικού Διευθυντή γίνεται κατά παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007- Α' 26) μετά από δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας, με παράλληλη ανάρτηση στον ηλεκτρονικό ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» που πραγματοποιούνται το νωρίτερο έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος Γενικού Διευθυντή και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν. Με τη δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση, η Αρχή καλεί τους ενδιαφερομένους να υποβάλλουν αίτηση για επιλογή, μέσα σε προθεσμία που ειδικώς ορίζεται στη δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση και που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση. Στη δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση προσδιορίζονται η ειδικότητα, τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων, καθώς και τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνηχοβληθούν.

2. Ο Γενικός Διευθυντής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται για τριετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με απόφαση της Αρχής. Η θητεία του Γενικού Διευθυντή μπορεί να διακόπτεται πριν από τη λήξη της για λόγους που ανάγονται σε αδυναμία ή σε πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων του, με πράξη του Προέδρου, που εκδίδεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής.

3. Η θέση του Γενικού Διευθυντή μπορεί να πληρούται από υποψηφίους εγγεγραμμένους στο Μητρώο του άρθρου 1 του ν. 4369/2016, καθώς και υποψηφίους που δεν υπηρετούν στον δημόσιο τομέα, όπως ο τελευταίος ορίζεται στο άρθρο 14 παρ. 1 περίπτωση α' του ν. 4270/2014 (Α' 143). Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται από την Αρχή και διορίζεται με απόφαση του Προέδρου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί ελέγχου προσλήψεων, όπως ισχύει κάθε φορά. Για την επιλογή εισηγείται στην Αρχή τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφασή της και αποτελείται από τον Πρόεδρο της Αρχής, ένα μέλος της και ένα μέλος του ΝΣΚ.

Άρθρο 23

Προσόντα Προϊσταμένων Διευθύνσεων

1. Για την πλήρωση της θέσης Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Συντονισμού απαιτούνται:

α) Τίτλος σπουδών ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής σε οποιαδήποτε από τις ειδικότητες που περιγράφονται στην υποπαράγραφο Γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του παρόντος και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα.

β) Επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο με αυτό της Αρχής, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

γ) Πολύ καλή γνώση σε θέματα δημοσίων συμβάσεων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

δ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.

2. Για την πλήρωση της θέσης Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων απαιτούνται:

α) Τίτλος σπουδών Νομικής Σχολής ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα.

β) Επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο με αυτό της Αρχής, στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

γ) Πολύ καλή γνώση στα θέματα εθνικού και ενωσιακού δικαίου δημοσίων συμβάσεων.

δ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.

3. Για την πλήρωση της θέσης Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ελέγχου απαιτούνται:

α) Τίτλος σπουδών ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής σε οποιαδήποτε από τις ειδικότητες που περιγράφονται στην υποπαράγραφο Γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του παρόντος και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα.

β) Επαγγελματική εμπειρία σε αντικείμενο παρόμοιο με αυτό της Αρχής στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

γ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας και

δ) Πολύ καλή γνώση των θεμάτων των δημοσίων συμβάσεων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

4. Για την πλήρωση της θέσης Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης απαιτούνται:

α) Τίτλος σπουδών ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής από τους τίτλους σπουδών που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 50/2001 ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Στατιστικού ή διπλωματούχου ΠΕ μηχανικού και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα στα αντικείμενα αυτά.

β) Επαγγελματική εμπειρία σε αντικείμενο παρόμοιο με αυτό της Αρχής στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

γ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.

5. Για τη θέση Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης απαιτούνται:

α) Πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής.

β) Επαγγελματική εμπειρία σε παρόμοια προς το αντικείμενο της Διεύθυνσης θέματα, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

γ) Πολύ καλή γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.

6. Τα προσόντα των Προϊσταμένων που απαιτούνται κατά τις προηγούμενες παραγράφους, αποδεικνύονται κατά τα προβλεπόμενα στο π.δ. 50/2001.

7. Για την επιλογή των Προϊσταμένων Διευθύνσεων, επιπλέον των προαναφερομένων απαιτήσεων, συνεκτιμώνται η γενικότερη επιστημονική κατάρτιση, η δραστηριότητα στην υπηρεσία, η επαγγελματική ευσυνειδησία, η παραγωγικότητα, οι διοικητικές ικανότητες, η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών, η ικανότητα για συνεργασία και συλλογική εργασία και η συμπεριφορά του υπαλλήλου.

Άρθρο 24

Τρόπος επιλογής Προϊσταμένων Διευθύνσεων

1. Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων, επιλέγονται από την Αρχή, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007), μετά από δημόσια προκήρυξη του Προέδρου της Αρχής, που λαμβάνει την προσηκούσα δημοσιότητα, και αξιολόγηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, ύστερα από γνώμη τριμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής και η οποία απαρτίζεται από δύο (2) μέλη της Αρχής και ένα μέλος του ΝΣΚ.

2. Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων επιλέγονται και τοποθετούνται στις θέσεις αυτές με θητεία τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής, μετά τη λήξη της οποίας εξακολουθούν και ασκούν τα καθήκοντά τους έως την επανατοποθέτησή τους ως Προϊσταμένων ή την τοποθέτηση νέου Προϊσταμένου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 διαδικασία, η έναρξη της οποίας, με τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, λαμβάνει χώρα το νωρίτερο έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος Προϊσταμένου και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν.

3. Άρση της ανάθεσης καθηκόντων Προϊσταμένου Διεύθυνσης μπορεί να γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής και πριν τη λήξη της τριετίας, για λόγους που ανάγονται στην άσκηση των καθηκόντων του.

4. Σε περίπτωση που επιλέγεται ως Προϊστάμενος Διεύθυνσεως υποψήφιος που δεν είναι υπάλληλος της Αρχής και δεν υφίσταται κενή οργανική θέση, με την υπουργική απόφαση αποσπάσεώς του συνιστάται και προσωποπαγής οργανική θέση έως τη λήξη της θητείας του.

Άρθρο 25

Προσόντα και τρόπος επιλογής Προϊσταμένων λοιπών οργανικών μονάδων

1. Για τις θέσεις Προϊσταμένων των Τμημάτων και των Γραφείων, επιλέγονται κάτοχοι τίτλου σπουδών πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης που έχουν επαγγελματική εμπειρία σε σχετικό αντικείμενο, στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον δύο (2) ετών. Ειδικά για τις θέσεις Προϊσταμένων των Τμημάτων της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων απαιτείται πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών Νομικής Σχολής ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής.

2. Για την επιλογή των Προϊσταμένων Τμημάτων και Γραφείων συνεκτιμάται η επιστημονική κατάρτιση, η προϋπηρεσία σε δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα σε συναφές αντικείμενο, η γνώση ξένων γλωσσών, η δραστηριότητα στην υπηρεσία, η επαγγελματική ευσυνειδησία, η παραγωγικότητα, οι διοικητικές ικανότητες, η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών, η ικανότητα για συνεργασία και συλλογική εργασία και η συμπεριφορά του υπαλλήλου.

3. Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων και Γραφείων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων, καθώς και των Γραφείων Προέδρου και Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων, επιλέγονται από την Αρχή, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007), μετά από δημόσια προκήρυξη του Προέδρου της Αρχής, που λαμβάνει την προσήκουσα δημοσιότητα, και αξιολόγηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, ύστερα από γνώμη τριμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής. Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων και Γραφείων διορίζονται στις θέσεις αυτές με θητεία τριών ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής, μετά τη λήξη της οποίας εξακολουθούν και ασκούν τα καθήκοντά τους έως την επανατοποθέτησή τους ως Προϊσταμένων ή την τοποθέτηση νέου Προϊσταμένου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο προηγούμενο εδάφιο διαδικασία, η έναρξη της οποίας, με τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, λαμβάνει χώρα το νωρίτερο έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος Προϊσταμένου και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν.

4. Άρση της ανάθεσης καθηκόντων Προϊσταμένου Τμήματος ή Γραφείου μπορεί να γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής και πριν τη λήξη της τριετίας, για λόγους που ανάγονται στην άσκηση των καθηκόντων του.

5. Σε περίπτωση που επιλέγεται ως Προϊστάμενος Τμήματος ή Γραφείου υποψήφιος που δεν είναι υπάλληλος της Αρχής και δεν υφίσταται κενή οργανική θέση, με την υπουργική απόφαση αποσπάσεώς του συνιστάται και προσωποπαγής οργανική θέση έως τη λήξη της θητείας του.

Άρθρο 26

Προσόντα διορισμού λοιπού προσωπικού
Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

1. Τα προσόντα διορισμού στις θέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 15 του παρόντος είναι τα οριζόμενα στο π.δ. 50/2001.

2. Με τη δημόσια προκήρυξη ή με σχετική απόφαση της Αρχής μπορεί να εξειδικεύονται, εφόσον απαιτούνται, οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή τα διδακτορικά διπλώματα που γίνονται δεκτά για την κάλυψη των προκηρυσσόμενων θέσεων.

3. Ως προς τις ξένες γλώσσες, ελάχιστο προσόν για το ειδικό επιστημονικό προσωπικό, ορίζεται η πολύ καλή γνώση, όπως αυτή αποδεικνύεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του π.δ. 50/2001.

ΤΙΤΛΟΣ Β'

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
(Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

Άρθρο 27

Αρχές λειτουργίας της Αρχής

1. Η Αρχή ασκεί τις αρμοδιότητες και εν γένει λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.

2. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Αρχή: α) δύναται να συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλες αρμόδιες εθνικές ή διεθνείς αρχές, όπως και με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, β) δύναται να δημοσιεύει μελέτες με συγκεντρωτικά και συγκριτικά στοιχεία, να απευθύνει συστάσεις και να υποβάλλει προτάσεις στους αρμόδιους δημόσιους φορείς και αναθέτουσες αρχές.

3. Όπου στη κείμενη νομοθεσία περί Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. γίνεται λόγος για αναθέτουσες αρχές νοούνται και οι αναθέτοντες φορείς.

4. Τα μέλη της Αρχής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ενεργούν συλλογικά, εκτός αν άλλως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 28

Ατομικοί φάκελοι

1. Για κάθε μέλος της Αρχής τηρείται στο γραφείο του Προέδρου ατομικός φάκελος, στον οποίο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στον διορισμό και την προσωπική υπηρεσιακή του κατάσταση.

2. Δικαίωμα να λάβουν γνώση των παραπάνω φακέλων έχουν μόνο: α) ο Πρόεδρος της Αρχής, β) σε περίπτωση άσκησης πειθαρχικής δίωξης, ο Πρόεδρος, τα μέλη της Αρχής και του Πειθαρχικού Συμβουλίου και γ) το μέλος το οποίο αφορά ο φάκελος.

Άρθρο 29

Συνεδριάσεις της Αρχής

1. Η Αρχή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον δύο (2) φορές το μήνα και έκτακτα με απόφαση του Προέδρου ή αν το ζητήσουν τέσσερα (4) τουλάχιστον τακτικά μέλη της. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, και εφόσον υπάρχει ανάγκη να ληφθεί απόφαση, ο Πρόεδρος της Αρχής συγκαλεί αμέσως την Αρχή χωρίς την τήρηση προδικασίας.

2. Στις συνεδριάσεις της Αρχής μετέχουν τα τακτικά μέλη της. Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών καλούνται, αντ' αυτών, σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος του αντίστοιχου τακτικού.

Σε περίπτωση αδυναμίας σχηματισμού απαρτίας λόγω κωλύματος οποιασδήποτε φύσεως μέλους ή αναπληρωματικού μέλους, προς επέλευση της προβλεπόμενης απαρτίας, ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί αναπληρωτές άλλων μελών της Αρχής, κατά τη σειρά διορισμού τους, ανεξαρτήτως αν συμμετέχει στη συνεδρίαση το μέλος το οποίο αναπληρώνουν.

3. Με απόφαση του Προέδρου, τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε συνεδριάσεις της Αρχής, ανεξάρτητα από την παράλληλη παρουσία του τακτικού μέλους χωρίς δικαίωμα ψήφου, εφόσον η παρουσία τους κρίνεται απαραίτητη. Στην περίπτωση αυτή τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να μετέχουν και στο τελικό στάδιο της διαλογικής συζήτησης.

Στις συνεδριάσεις μπορεί να καλείται μετά από πρόσκληση του Προέδρου και να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Διευθυντής ή και ο Νομικός Σύμβουλος της Αρχής. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί να παραστούν κατά τη συζήτηση ειδικών θεμάτων και μέλη του προσωπικού της Αρχής ή τρίτοι, εκπρόσωποι του Δημοσίου ή αλλοδαπών αρχών, δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων και επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και εμπειρογνώμονες.

Χρέη γραμματέα ασκεί μέλος του διοικητικού προσωπικού της Αρχής που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου της. Σε περίπτωση κωλύματος, τον Γραμματέα αναπληρώνει προσωρινά μέλος του διοικητικού ή επισημονικού προσωπικού της Αρχής που ορίζεται για συγκεκριμένη συνεδρίαση ή διάστημα.

4. Οι συνεδριάσεις της Αρχής συγκαλούνται στην έδρα της. Με απόφασή της, η Αρχή μπορεί να συνεδριάσει οπουδήποτε αλλού εντός της Ελληνικής Επικράτειας. Οι συνεδριάσεις της Αρχής είναι μυστικές, εκτός αν άλλως αποφασιστεί από την Αρχή για συγκεκριμένο ζήτημα με αιτιολογημένη απόφαση.

5. Την σχετική πρόσκληση απευθύνει στα μέλη ο Πρόεδρος δύο (2) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση. Σε αυτήν αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όπως αυτά καθορίζονται από τον Πρόεδρο ή από τα τακτικά μέλη που ζητούν να συγκληθεί έκτακτη συνεδρίαση κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Στην πρόσκληση για τη συνεδρίαση καθορίζεται και το αν είναι δυνατή η συμμετοχή των μελών με τηλεδιάσκεψη.

6. Το Γραφείο Προέδρου της Αρχής κοινοποιεί την πρόσκληση στα μέλη με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεομοιοτυπίας ή τηλεφωνικής επικοινωνίας. Μαζί με την πρόσκληση κοινοποιείται και η εισήγηση, εφόσον υπάρχει. Αν τακτικό μέλος της Αρχής κωλύεται να παραστεί στη συνεδρίαση, οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως το Γραφείο Προέδρου της Αρχής με κάθε πρόσφορο μέσο, οπότε, στην περίπτωση αυτή καλείται ο αναπληρωτής του. Κλήση στα τακτικά μέλη δεν απαιτείται, αν ο Πρόεδρος έχει ορίσει ημέρα και ώρα τακτικής συνεδρίασης της Αρχής. Η ίδια διαδικασία τηρείται και σε περιπτώσεις έκτακτης συνεδρίασης της Αρχής.

7. Κατ' εξαίρεση, εφόσον συντρέχουν έκτακτες περιστάσεις, η πρόσκληση των μελών μπορεί να γίνει τηλεφωνικά και χωρίς τήρηση της προθεσμίας της παραγράφου 5, αλλά με σχετική καταχώριση σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στο Γραφείο Προέδρου της Αρχής.

8. Έλλειψη της πρόσκλησης, καθώς και οποιοσδήποτε άλλες πλημμελείες της θεραπεύονται και η Αρχή συνεδριάζει νόμιμα εάν το μέλος ή τα μέλη που δεν προσκλήθηκαν ή προσκλήθηκαν πλημμελώς παρίστανται και δεν αντιλέγουν στη συνεδρίαση.

9. Εφόσον μέλος της Αρχής έχει δηλώσει εγγράφως κώλυμα συμμετοχής σε συνεδριάσεις που θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, δεν απαιτείται πρόσκληση του μέλους αυτού στις συνεδριάσεις της εν λόγω περιόδου.

10. Αν κάποια από τα μέλη της Αρχής εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο και εφόσον τα λοιπά μέλη μαζί με τους αναπληρωτές των μελών που εξέλειψαν ή αποχώρησαν επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία, η Αρχή μπορεί να λειτουργήσει. Ο μη διορισμός ή η ανυπαρξία αναπληρωματικού μέλους δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της συγκροτήσεως της Αρχής. Μέλος που εκλείψει ή αποχωρήσει αντικαθίσταται με μέλος με θητεία πέντε (5) ετών. Το αυτό ισχύει και για τα αναπληρωματικά μέλη.

Η νομιμότητα της σύνθεσης της Αρχής δεν επηρεάζεται από την τυχόν εναλλαγή των μετεχόντων μελών σε διαδοχικές συνεδριάσεις. Αν η συζήτηση της υπόθεσης διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού προηγουμένως, τα μέλη που δεν μετείχαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις ενημερωθούν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία των κατ' αυτές συζητήσεων.

11. Η Αρχή συνεδριάζει νομίμως όταν παρίστανται τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της, στα οποία συμπεριλαμβάνεται ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Παρών θεωρείται και το μέλος που μετέχει με τηλεδιάσκεψη, εφόσον κατά την κρίση του Προέδρου της Αρχής η φύση της υπόθεσης επιτρέπει την κατά αυτόν τον τρόπο αποτελεσματική συμμετοχή του.

12. Θέμα εκτός ημερήσιας διάταξης μπορεί να συζητηθεί εάν συμφωνούν τα παριστάμενα μέλη.

13. Η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωση της έκθεσης του εισηγητή, εφόσον υπάρχει. Στη συνέχεια δίδεται ο λόγος στους τυχόν παριστάμενους τρίτους, οι οποίοι κατόπιν αποχωρούν.

Άρθρο 30 Πρακτικά

1. Με ευθύνη του Γραφείου Προέδρου τηρούνται πρακτικά όλων των συνεδριάσεων της Αρχής. Στα πρακτικά καταχωρίζονται τα θέματα που συζητήθηκαν, η άποψη που πλειοψήφησε και οι γνώμες των μελών που τυχόν μειοψήφησαν. Τα πρακτικά υπογράφονται από τον Πρόεδρο και από τον υπάλληλο που άσκησε καθήκοντα γραμματέα. Εάν δεν κριθεί σκόπιμη η παρουσία γραμματέα, τα πρακτικά υπογράφονται μόνο από τον Πρόεδρο.

2. Τα πρακτικά και οι εισηγήσεις καταχωρίζονται σε βιβλίο. Με απόφαση της Αρχής μπορεί να χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικά τμήματα των πρακτικών ή των εισηγήσεων εφόσον, κατά την αιτιολογημένη κρίση της, θίγονται επιχειρηματικά συμφέροντα ή παραβλάπτεται ο υγιής ανταγωνισμός ή συντρέχουν λόγοι που προβλέπονται στον ν. 2690/1999.

Άρθρο 31

Λόγοι αποκλεισμού και αποχή
ή εξαίρεση Μέλους

1. Τα μέλη της Αρχής αποκλείονται από την άσκηση των καθηκόντων τους ή οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον: α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) έχουν αναμιχθεί στην υπόθεση αυτή αυτοπροσώπως ή δια παρένθετου προσώπου με οποιονδήποτε τρόπο, όπως με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, αντιπροσώπου, εκπροσώπου, συμβούλου, μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή νομικού παραστάτη ή γ) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους ή δ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιόζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.

2. Μέλος το οποίο κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην Αρχή ή στον Πρόεδρο ή τον εκάστοτε προεδρεύοντα και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Ομοίως, αιτήσεις εξαίρεσης μέλους της Αρχής μπορεί να υποβάλλουν στα ίδια όργανα οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Στις περιπτώσεις αυτές, η Αρχή αποφαινεται το ταχύτερο δυνατόν.

3. Η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την Αρχή.

4. Τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που δηλώνεται αποχή, ή ζητείται η εξαίρεση, τόσων μελών ώστε τα απομένοντα να μη σχηματίζουν απαρτία.

Άρθρο 32

Προδικασία

1. Ο Πρόεδρος της Αρχής για την αποτελεσματικότερη προετοιμασία απόφασης, γνωμοδότησης ή άλλης ενέργειας της Αρχής, ορίζει εισηγητή ένα ή περισσότερα από τα τακτικά μέλη της, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, ή άλλο από τα μέλη της ή τον Γενικό Διευθυντή ή μέλος του ειδικού επιστημονικού προσωπικού ή το Νομικό Σύμβουλο, τάσσοντας και τη σχετική προθεσμία υποβολής της εισήγησής. Ο εισηγητής έχει την ευθύνη κατάρτισης του σχετικού φακέλου της υπόθεσης. Για την εκτέλεση της αποστολής του, επικουρείται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις. Η προθεσμία που χορηγείται στον εισηγητή μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.

2. Σε δυσχερείς ή γενικότερου ενδιαφέροντος περιπτώσεις και ιδίως όταν πρόκειται για έκδοση κανονιστικών αποφάσεων της Αρχής, ο Πρόεδρος μπορεί να συγκροτήσει ομάδα εργασίας για τη σύνταξη εισήγησης. Στην ομάδα αυτή μετέχουν ένα ή περισσότερα μέλη της Αρχής ή του τακτικού προσωπικού αυτής ή και ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 33

Διαδικασία ακρόασης

1. Όταν κρίνεται αναγκαίο, η Αρχή δύναται: α) να καλεί

τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα δημοσίων φορέων και αναθετουσών αρχών σε ακρόαση για την παροχή διευκρινίσεων επί ζητημάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων της, β) να καλεί ιδιωτικούς οικονομικούς φορείς σε ακρόαση για την παροχή διευκρινίσεων επί ζητημάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής και σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής στο πλαίσιο ελέγχου συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης, στην οποία άμεσα ή έμμεσα έχουν μετάσχει οι εν λόγω οικονομικοί φορείς.

2. Η κατά τα ανωτέρω προθεσμία κλήτευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) εργάσιμων ημερών, εκτός αν συντρέχουν λόγοι κατεπείγοντος, οπότε και η προθεσμία μπορεί να συντμηθεί σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες.

3. Η Αρχή μπορεί, κατά περίπτωση, να καλεί τα παραπάνω πρόσωπα ή τον εκπρόσωπό τους να υποβάλλουν μέσα σε τακτή προθεσμία και γραπτό υπόμνημα.

4. Η κλήση για ακρόαση επιδίδεται με επιμέλεια του Γενικού Διευθυντή ή εξουσιοδοτημένου από τον Πρόεδρο της Αρχής υπαλλήλου. Η επίδοση διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής ή άλλο δημόσιο όργανο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

5. Υπόμνημα μπορούν να υποβάλλουν και μετά την ακρόαση, εντός προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών, δημόσιοι φορείς, αναθέτουσες αρχές, οικονομικοί φορείς και άλλα πρόσωπα τα οποία κλήθηκαν και συμμετείχαν στην ακρόαση.

Άρθρο 34

Λήψη αποφάσεων

1. Η διάσκεψη για τη λήψη αποφάσεων γίνεται είτε αμέσως μετά τη συζήτηση, είτε σε χρόνο που ορίζει ο Πρόεδρος.

2. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του αναπληρωτή του.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, εφόσον παρίστανται τα αντίστοιχα τακτικά.

4. Η ψηφοφορία είναι φανερή. Κατ' εξαίρεση, η ψηφοφορία είναι μυστική στις περιπτώσεις που πρέπει να ληφθεί απόφαση για κωλύματα ή ασυμβίβαστα μελών της Αρχής.

5. Αν διατυπώνονται περισσότερες από δύο γνώμες και δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση, η ασθενέστερη μειοψηφία οφείλει να προσχωρήσει σε μία από τις δύο επικρατέστερες γνώμες.

6. Αν πρόκειται για συνεδρίαση της Αρχής προς διατύπωση απλής γνώμης, στο οικείο πρακτικό καταχωρίζονται υποχρεωτικώς όλες οι επί μέρους γνώμες που διατυπώθηκαν και τέθηκαν σε ψηφοφορία.

Άρθρο 35

Αποφάσεις - Γνωμοδοτήσεις

1. Οι αποφάσεις της Αρχής είναι ειδικά αιτιολογημένες. Τυχόν γνώμη της μειοψηφίας αναφέρεται στην απόφαση με μνεία των μελών που μειοψήφησαν.

2. Οι αποφάσεις της Αρχής υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, από τον συντάκτη της απόφασης και από τον υπάλληλο που άσκησε καθήκοντα γραμματέα. Στη συνέχεια καταχωρίζονται στο Βιβλίο Αποφάσεων της Αρχής κατά αύξοντα αριθμό, ο οποίος αποτελεί και τον αριθμό της απόφασης.

3. Οι αποφάσεις της Αρχής κοινοποιούνται στα εκάστοτε ενδιαφερόμενα μέρη και τις εκάστοτε αναθέτουσες αρχές.

4. Στην περίπτωση κοινοποίησης αποφάσεων και δημοσίευσης αυτών, η Αρχή, με πράξη του Προέδρου της, κατόπιν προτάσεως του ορισθέντος εισηγητή ή, σε περίπτωση μη ορισμού εισηγητή, κατόπιν προτάσεως της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων, παραλείπει από το προς κοινοποίηση ή και δημοσίευση κείμενο τα στοιχεία εκείνα που κρίνεται ότι αποτελούν είτε απόρρητο που αφορά την εθνική ασφάλεια και δημόσια τάξη είτε επιχειρηματικό ή εμπορικό απόρρητο για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

5. Η Αρχή τηρεί ειδικό Βιβλίο Γνωμοδοτήσεων, όπου καταχωρίζονται κατά αύξοντα αριθμό οι γνωμοδοτήσεις της. Οι γνωμοδοτήσεις της Αρχής αναρτώνται στην ιστοσελίδα της, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων της ανωτέρω παραγράφου.

6. Αποφάσεις της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. περί διακοπής διαδικασίας αναθέσεως ή εκτελέσεως δημοσίας συμβάσεων κοινοποιούνται υποχρεωτικά ατελώς από την αναθέτουσα αρχή στους μετέχοντες στη διαδικασία ανάθεσης ή στον ανάδοχο αντισυμβαλλόμενο. Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει πάραυτα την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σχετικά με την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης. Οι υποψήφιοι ανάδοχοι ή ο αντισυμβαλλόμενος δικαιούνται να αιτηθούν και από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. τη λήψη σχετικού αντιγράφου της απόφασης πληρώνοντας το σχετικό κόστος αναπαραγωγής της απόφασης, εφόσον αυτή υπερβαίνει τις είκοσι (20) σελίδες.

7. Στην περίπτωση που η Αρχή, κατά την ενάσκηση της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας, κρίνει ότι διατάξεις σχεδίου νόμου, προεδρικού διατάγματος, άλλης κανονιστικής πράξης ή κανονισμού λειτουργίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωσης αα), ββ), γγ), αλλά δεν της έχουν κοινοποιηθεί, δύναται και αυτεπαγγέλτως να ασκήσει την κατά περίπτωση γνωμοδοτική της αρμοδιότητα, ακόμα και αν η σχετική διάταξη, πράξη ή κανονισμός έχει ήδη δημοσιευτεί.

8. Κατά των εκτελεστών πράξεων της Αρχής που εκδίδονται στο πλαίσιο της ασκήσεως των κατά το άρθρο 2 του ν. 4013/2011 αρμοδιοτήτων της χωρεί απευθείας αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 36

Υποχρέωση συνδρομής των δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών

Τα αρμόδια δημόσια όργανα και οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να συνεργάζονται με την Αρχή, να παρέχουν σε αυτήν κάθε αναγκαία σχετική πληροφορία και να τηρούν τις υποδείξεις της, στο πλαίσιο της άσκησης

των αρμοδιοτήτων της. Ειδικότερα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, η Αρχή διά του Προέδρου της, δια του Γενικού Διευθυντή της ή διά εξουσιοδοτημένου από τον Πρόεδρο της προσώπου μπορεί με επιστολή της να ζητεί κατά προτεραιότητα την παροχή πληροφοριών και τη χορήγηση εγγράφων που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής, τάσσοντας σχετική προθεσμία.

Η μη χορήγηση όπως και η απόκρυψη πληροφοριών ή στοιχείων, καθώς επίσης και η χορήγηση εν γνώσει ανακριβών στοιχείων και γενικά η παρακώλυση και παραπλάνηση του ελεγκτικού έργου της Αρχής συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα.

Τα στελέχη της Αρχής κατά την άσκηση ελέγχων στις αναθέτουσες αρχές και φορείς έχουν τις εξουσίες που η νομοθεσία, σε αντίστοιχες περιπτώσεις, χορηγεί εκάστοτε στα στελέχη του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.).

Άρθρο 37

Υποχρέωση συνδρομής των ιδιωτικών οικονομικών φορέων

1. Οι καθ' οιονδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε στάδιο εμπλεκόμενοι σε μία διαδικασία δημόσιας σύμβασης οικονομικοί φορείς έχουν την υποχρέωση να συνδράμουν την Αρχή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Ειδικότερα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, η Αρχή διά του Προέδρου της, διά του Γενικού Διευθυντή της ή διά εξουσιοδοτημένου από τον Πρόεδρό της προσώπου μπορεί με επιστολή της να αιτείται την παροχή πληροφοριών και τη χορήγηση εγγράφων που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής στο πλαίσιο ελέγχου συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης, στην οποία άμεσα ή έμμεσα έχουν μετάσχει οι οικονομικοί φορείς. Η επίδοση της επιστολής ενεργείται, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, σε κάθε δε περίπτωση μπορεί να πραγματοποιείται και με συστημένη επιστολή ή ταχυμεταφορά.

2. Στην επιστολή αναφέρονται οι διατάξεις, οι οποίες θεμελιώνουν το αίτημα παροχής πληροφοριών και εγγράφων, ο σκοπός της αίτησης, η προθεσμία που τάσσεται για την παροχή των πληροφοριών, η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των δέκα (10) ημερών.

3. Οι οικονομικοί φορείς προς τους οποίους απευθύνεται η αίτηση οφείλουν να παράσχουν πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες και στοιχεία.

Άρθρο 38

Εχεμύθεια

1. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία που συλλέγονται στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό που επιδιώκεται με την αίτηση παροχής πληροφοριών ή την ακρόαση ή τη διενέργεια ελέγχου.

2. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, τα μέλη της Αρχής και οι αναπληρωματικοί τους, ο Γενικός Διευθυντής, ο Νομικός Σύμβουλος και όλα τα στελέχη και υπάλληλοι της Αρχής τηρούν την εμπιστευτικότητα και το εχεμύθεια.

Άρθρο 39 Βιβλία - Πρωτόκολλο

1. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων τηρεί ηλεκτρονικό πρωτόκολλο εισερχομένων εγγράφων. Κάθε έγγραφο που περιέρχεται στην Αρχή με οποιονδήποτε τρόπο, καταχωρίζεται αυθημερόν στο ανωτέρω πρωτόκολλο, κατ' αύξοντα αριθμό. Στο ίδιο πρωτόκολλο αναγράφονται επίσης το όργανο προς το οποίο το έγγραφο απευθύνεται, καθώς και η ημερομηνία εισόδου του. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων υποχρεούται να χορηγεί βεβαίωση καταχώρισης του εγγράφου με όλα τα παραπάνω στοιχεία.

2. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Αρχής τηρεί Βιβλίο Αποφάσεων και Βιβλίο Γνωμοδοτήσεων, καθώς και οποιοδήποτε άλλο βιβλίο αποφασισθεί να τηρείται για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.

Άρθρο 40 Πειθαρχικές διατάξεις

1. Τα μέλη και το προσωπικό της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία. Η πειθαρχική αγωγή ασκείται ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, με ανάλογη εφαρμογή των γενικών διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα.

2. Την πειθαρχική εξουσία επί των μελών της Αρχής και του προσωπικού αυτής, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Διευθυντή, ασκεί ο Πρόεδρος της Αρχής.

Άρθρο 41 Υπεύθυνος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Με απόφαση της Αρχής ορίζεται μέλος του τακτικού προσωπικού της ως Υπεύθυνος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για την τήρηση των υποχρεώσεων που τίθενται με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας των Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 119) και κάθε άλλη διάταξη που έχει θεσπιστεί προς εκτέλεση του Κανονισμού αυτού.».

Β. Οι διατάξεις του παρατιθέμενου στην προηγούμενη παράγραφο Α' Οργανισμού και Κανονισμού Λειτουργίας της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., τροποποιούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 4 και του άρθρου 7 του ν. 4013/2011 (Α' 204), με τις οποίες παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση με προεδρικό διάταγμα, αντιστοίχως, των ζητημάτων της Οργάνωσης και του Κανονισμού Λειτουργίας της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Γ.1. Δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταργούνται στο σύνολό τους: (α) το π.δ. 122/2012 (Α' 215) και (β) το π.δ. 123/2012 (Α' 216) πλην του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 13. Έως τότε εκδίδονται οι πράξεις κατανομής του προσωπικού στις οργανικές μονάδες που προβλέπονται στον παρατιθέμενο στην παράγραφο Α' Οργανισμό και Κανονισμό Λειτουργίας της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., οι οποίες τίθενται σε ισχύ από την κατάργηση των κατά το προηγούμενο εδάφιο διαταγμάτων.

2. Προϊστάμενοι διευθύνσεων και τμημάτων ή γραφείων, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί ή επιλεγεί μέχρι σήμερα,

μπορούν με απόφαση της Αρχής να ασκούν τα καθήκοντά τους έως τη λήξη της θητείας τους ή τον ορισμό νέων σύμφωνα με τις κείμενες για την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. διατάξεις. Σε περίπτωση δημιουργίας νέων οργανικών μονάδων οι υπηρετούντες μπορεί να τοποθετούνται με απόφαση της Αρχής σε μία από τις συνιστώμενες οργανικές μονάδες. Έως την πλήρωση των θέσεων αυτών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες για την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. διαδικασίες, ορίζονται με απόφαση της Αρχής προσωρινοί Προϊστάμενοι των νέων οργανικών μονάδων και αναπληρωτές Προϊστάμενοι εκείνων των οργανικών μονάδων των οποίων η θητεία των Προϊσταμένων έχει λήξει.

Δ. Η διαδικασία επιλογής προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. κινείται το νωρίτερο έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος Προϊσταμένου και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν.».

Άρθρο 54 Αποσπάσεις στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4440/2016 (Α' 224) προστίθεται και ισχύει από την έναρξη ισχύος του περίπτωσης κατ' ως εξής:

«(στ) στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.».

2. Η απόσπαση προσωπικού στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, με την ίδια σχέση εργασίας και με το ίδιο μισθολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176), με κοινοποίηση στην υπηρεσία του υπαλλήλου και στο αρμόδιο τμήμα περί αποσπάσεων και μετακινήσεων του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση και οι αποδοχές τους βαρύνουν τις υπηρεσίες από τις οποίες αποσπώνται.

3. Η απόσπαση γίνεται για δύο (2) έτη με δυνατότητα παράτασης για μία φορά για ίσο χρονικό διάστημα, ύστερα από αξιολόγηση των υποψηφίων από τον Γενικό Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων. Η απόσπαση προσωπικού διενεργείται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, ύστερα από δημόσια πρόσκληση που εκδίδει ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 55

1. Στο πλαίσιο της πολιτικής «Μένω Ελλάδα - Επιστρέφω Ελλάδα - Γέφυρες Συνεργασίας/Γνώσης», που στόχο έχει την αντιμετώπιση του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων» (brain drain) στο εξωτερικό, χορηγούνται χρηματικά έπαθλα, κατόπιν αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων από ειδική Επιτροπή, σε:

α. διακρατικά δίκτυα επιστημονικής-ερευνητικής συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν κάτοχοι τίτλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι είναι: είτε (α) ελληνικής καταγωγής είτε (β) πολίτες της ΕΕ ή τρίτων χωρών που είχαν μόνιμη κατοικία την Ελλάδα επί τουλάχιστον τρία (3) έτη, και οι οποίοι (α, β) διαμένουν και απασχολούνται στη χώρα που εκπροσωπούν για τουλάχιστον ένα (1) έτος κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης υποψηφιότητας. Σε κάθε δίκτυο θα πρέπει να εκπροσωπούνται τουλάχιστον δύο (2) χώρες, εκ των οποίων μία υποχρεωτικά είναι η Ελλάδα,

β. προτάσεις επιχειρηματικών συνεργασιών που αφορούν την παραγωγή συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας στην Ελλάδα, και στις οποίες συμμετέχουν κάτοχοι τίτλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι είναι είτε: (α) ελληνικής καταγωγής είτε (β) πολίτες της ΕΕ ή τρίτων χωρών που είχαν μόνιμη κατοικία την Ελλάδα επί τουλάχιστον τρία (3) έτη, και οι οποίοι (α, β) διαμένουν και απασχολούνται στο εξωτερικό για τουλάχιστον ένα (1) έτος κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης υποψηφιότητας.

2. Η δράση υλοποιείται από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

3. Τα χρηματικά έπαθλα δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο. Η χρηματοδότηση του συνολικού διανεμόμενου χρηματικού ποσού πραγματοποιείται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των τριών (3) εκατομμυρίων ευρώ κατά έτος. Το συνολικό ετήσιο ποσό ενίσχυσης αποτελεί τον προϋπολογισμό του ενάριθμου έργου στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ρυθμίζεται οποιοδήποτε σχετικό θέμα με το ως άνω πρόγραμμα βραβείων, όπως η διάρκεια του προγράμματος, η διαδικασία και η συχνότητα απονομής των βραβείων, οι κατηγορίες απονεμόμενων βραβείων, τα κριτήρια και η διαδικασία συμμετοχής, τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων, η σύνθεση της ειδικής Επιτροπής αξιολόγησης ανά κατηγορία βραβείων, ο καθορισμός του ύψους και του τρόπου καταβολής των χρηματικών βραβείων, καθώς και κάθε άλλη, σχετική με την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, λεπτομέρεια.

Άρθρο 56

Δομές Στήριξης Επιχειρήσεων

1. Στα κατά τόπους Επιμελητήρια δύναται να δημιουργούνται Δομές Στήριξης Επιχειρήσεων (ΔΣΕ). Σκοπός των ΔΣΕ είναι η υποστήριξη των επιχειρήσεων μέσω της ενημέρωσης και διευκόλυνσης των ενδιαφερομένων για πάσης φύσεως επιχειρηματικά θέματα που αφορούν την πραγματοποίηση και την περαιτέρω ανάπτυξη των επενδυτικών τους σχεδίων.

2. Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών αναλαμβάνει την ανάπτυξη της κεντρικής ψηφιακής πλατφόρμας, μέσω της οποίας θα παρέχονται με οργανωμένο τρόπο επεξεργασμένη πληροφορηση και υπηρεσίες σύμφωνα με την παράγραφο 1. Στο ΕΚΤ δημιουργείται ΔΣΕ, όπου σε συνεργασία με τις άλλες κατά τόπους ΔΣΕ θα παρέχονται υπηρεσίες υποστήριξης στις επιχειρήσεις.

3. Οι κατά τόπους ΔΣΕ συντονίζονται και εποπτεύονται στο έργο τους από την Επιτελική Δομή Στήριξης Επιχειρήσεων (ΕΔΣΕ), στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος, του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ), της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ).

4. Η ΕΔΣΕ ορίζει ετησίως συγκεκριμένους, μετρήσιμους στόχους βάσει των οποίων οι ΔΣΕ αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους και δύναται να παύει τη λειτουργία κατά τόπον ΔΣΕ σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στους τιθέμενους στόχους. Επίσης η ΕΔΣΕ προτείνει στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης δράσεις σχετικά με τη στήριξη επιχειρήσεων, ιδίως στους εξής τομείς:

α. Ενσωμάτωση ή ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων παραγωγής.

β. Προώθηση εξαγωγών.

γ. Αναδιάρθρωση επιχειρήσεων.

δ. Δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών και υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με την πορεία υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων.

5. Η χρηματοδότηση του προγράμματος Δομών Στήριξης Επιχειρήσεων πραγματοποιείται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ κατά έτος.

6. Για τη στελέχωση των ΔΣΕ, τα επιμελητήρια και το ΕΚΤ δύναται να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης έργου με αντικείμενο την υποστήριξη των επιχειρήσεων σύμφωνα με την παρ. 1, κατόπιν δημοσίευσης πρόσκλησης για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες στην ιστοσελίδα τους και σε ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, στην οποία αναφέρονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τους ειδικότερους όρους για τη στελέχωση των ΔΣΕ, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις ειδικότερες αρμοδιότητες της ΕΔΣΕ, το συνολικό ποσό και τον τρόπο χρηματοδότησης του προγράμματος από το ΠΔΕ, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ζήτημα.

Άρθρο 57

Ρύθμιση μισθολογικών ζητημάτων

Η παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 4569/2018 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Η προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αυτή διαμορφώθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (Α' 226), χορηγείται, από 1.9.2018, σε όλους τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), που έχουν διοριστεί ή μεταταχθεί μετά την 1.11.2011 έως και την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς επίσης και ως διοικητικό προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ελ.Συν.).

β. Η προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αυτή διαμορφώθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (Α' 226) και η οποία προέκυψε από την εφαρμογή του άρθρου 57 του ν. 2324/1995 (Α' 146) όπως επαναφέρθηκε σε ισχύ και τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 2873/2000 (Α' 285) και διατηρήθηκε σε ισχύ με τις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 12 του ν. 3205/2003 (Α' 297), από την 1.9.2018 καταβάλλεται σε όλους τους υπαλλήλους όλων των οργανικών μονάδων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), με ημερομηνία διορισμού ή μετάταξης στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης έως 31.3.2019.»

ΜΕΡΟΣ Ε'
ΣΥΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑ-
ΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΛΑΜΙΑΣ

Άρθρο 58
Σύσταση φορέα

1. Συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Φορέας Διοίκησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ακινήτων και Εγκαταστάσεων Πανελληνίας Έκθεσης Λαμίας Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.» και το διακριτικό τίτλο «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.». Στις διεθνείς συναλλαγές η επωνυμία θα αποδίδεται ως «LAMIA CENTER S.A.».

2. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών αποφάσεων, τις διατάξεις του ν. 3463/2006 (Α' 11), καθώς και τις διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104).

3. Έδρα αυτής ορίζεται ο Δήμος Λαμιέων.

4. Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται σε τριάντα (30) έτη και αρχίζει από την καταχώρηση του καταστατικού της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Η διάρκεια δύναται να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας.

5. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται σε εκατόν εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (170.000) ευρώ, διαιρεμένο σε χίλιες εφτακόσιες (1.700) ονομαστικές μετοχές των εκατό (100) ευρώ η κάθε μία, εκ των οποίων οι χίλιες είκοσι (1.020) ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα του Δήμου Λαμιέων, οι τριακόσιες σαράντα (340) ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και οι τριακόσιες σαράντα (340) ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λαμίας.

6. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώριση του καταστατικού της στο Γ.Ε.ΜΗ., το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.

Άρθρο 59
Σκοπός

1. Σκοπός της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» είναι:

α) Η διοργάνωση ετήσιας Πανελληνίας Έκθεσης, στη Λαμία, με στόχο την ανάδειξη της έκθεσης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με κύρια έμφαση τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και της προώθησης των εθνικών αγροτικών προϊόντων.

β) Η ανάπτυξη δράσεων με φορείς και οργανώσεις με στόχο την προώθηση της τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης.

γ) Η αξιοποίηση των κτιρίων με στόχο να αποτελέσει ο νέος φορέας πόλο έλξης δράσεων έρευνας και καινοτομίας - συνεδρίων σε συνεργασία με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τους επαγγελματικούς φορείς της περιοχής.

δ) Η υποστήριξη των τοπικών επενδυτικών συνεργασιών.

ε) Η προώθηση της ευρύτερης περιοχής ως επενδυτικού προορισμού, μέσω ανάπτυξης θεσμικών συνεργασιών με διεθνείς φορείς.

στ) Η παροχή ενημέρωσης για την εξωστρεφή επιχειρηματικότητα και η παροχή πληροφόρησης, συμβουλευτικής βοήθειας και κάθε άλλης υποστηρικτικής υπηρεσίας προς τις τοπικές επιχειρήσεις με στόχο τη διευκόλυνση επιχειρηματικών επαφών και τη στήριξη των ελληνικών τοπικών εξαγωγών και της ελληνικής τοπικής επιχειρηματικότητας στις διεθνείς αγορές.

Για την εξυπηρέτηση των σκοπών της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» δύναται ιδίως:

α) να διαχειρίζεται και να λειτουργεί μόνιμο εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο,

β) να προβαίνει σε εκσυγχρονισμό και επέκταση όλων των υποδομών της έκτασης της Π.Ε.Λ.,

γ) να διοργανώνει εκθέσεις, σεμινάρια, συνέδρια και συναντήσεις με θέματα οικονομικού, τεχνολογικού, ερευνητικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού ενδιαφέροντος,

δ) να εκμεταλλεύεται κυλικεία, εστιατόρια και γενικά χώρους παροχής υπηρεσιών προς το κοινό και

ε) να προβαίνει σε κάθε άλλη συναφή δραστηριότητα που δεν αντίκειται στους παραπάνω σκοπούς.

2. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» εφαρμόζει τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Άρθρο 60 **Διοικητικό Συμβούλιο**

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» από πέντε (5) μέλη και αποτελείται από:

α) ένα πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας επί των θεματικών πεδίων της εταιρείας ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ο οποίος ορίζεται από το Δήμο Λαμιέων,

β) δύο (2) εκπρόσωπους του Δήμου Λαμιέων,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,

δ) έναν (1) εκπρόσωπο του Επιμελητηρίου Φθιώτιδας.

2. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά για ισόχρονο διάστημα.

Άρθρο 61 **Μετοχικό Κεφάλαιο - Μετοχές**

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» ανέρχεται στο ποσό των εκατόν εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (170.000), διαιρεμένο σε χίλιες εβδομήντα (1.700) ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ η κάθε μία. Το μετοχικό κεφάλαιο αναλαμβάνεται κατά το ποσό των εκατόν δύο χιλιάδων (102.000) ευρώ από το Δήμο Λαμιέων, κατά το ποσό των τριάντα τεσσάρων χιλιάδων (34.000) ευρώ από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, κατά το ποσό των (34.000) ευρώ από το Επιμελητήριο Φθιώτιδας και καταβάλλεται με μετρητά το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Τα δικαιώματα των μετόχων στο πλαίσιο συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση ασκούνται από τον Δήμαρχο Λαμιέων, τον Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας, τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Επιμελητηρίου Φθιώτιδας.

3. Οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» είναι ονομαστικές, αδιαίρετες και αμεταβίβαστες.

Άρθρο 62 **Πόροι**

Πόροι της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» είναι οι εξής:

1. Οι πρόσοδοι από την εν γένει διαχείριση και αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων από την εταιρεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.

2. Επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, περιλαμβανομένων και προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας, που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή Διεθνείς Οργανισμούς ή εθνικούς πόρους.

3. Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, χορηγίες και πάσης φύσεως ενισχύσεις νομικών ή φυσικών προσώπων, ημεδαπών ή αλλοδαπών για την επίτευξη του σκοπού της.

4. Έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Άρθρο 63 **Προσωπικό**

1. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών προσλαμβάνει προσωπικό με σύμβαση εργασίας αορίστου και ορισμένου χρόνου, με σύμβαση μίσθωσης έργου και έμμισθης εντολής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

2. Για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Δήμος Λαμιέων, δια των αντιστοιχών υπηρεσιών του, θα παρέχει τεχνική και διοικητική υποστήριξη για την κάλυψη των αναγκών της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Α.Ε.».

3. Η κάλυψη των αναγκών της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» σε προσωπικό δύναται να γίνει και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224) περί Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας.

Άρθρο 64 **Παραχώρηση ακινήτου Π.Ε.Λ.**

1. Στην ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» παραχωρείται από το Ελληνικό Δημόσιο, κατά χρήση, χωρίς αντάλλαγμα, για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ετών, προς αξιοποίηση, διαχείριση και εκμετάλλευση, το ακίνητο της Πανελληνίας Έκθεσης Λαμίας (Π.Ε.Λ.), με έκταση αρχικής ιδιοκτησίας 167.457,00 τ.μ και περιτοχιζόμενη ιδιοκτησίας 118.010,061 τ.μ., μετά των υφισταμένων κτισμάτων και εγκαταστάσεων, το οποίο εμφανίζεται στο συνημμένο από Απριλίου 2005 τοπογραφικό διάγραμμα (Παράρτημα Β').

2. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» αναλαμβάνει, καθ' όλη τη διάρκεια της παραχώρησης, τις κάτωθι ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

α. Να προβαίνει σε συντήρηση και αξιοποίηση των υφισταμένων εγκαταστάσεων του ακινήτου της Π.Ε.Λ.

β. Να λαμβάνει από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με αποκλειστικά δικής της ευθύνη, μέριμνα και δαπάνη, όλες τις άδειες οι οποίες απαιτούνται για την υλοποίηση του σκοπού της παραχώρησης, να τηρεί τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, καθώς επίσης να καταβάλει την δαπάνη για την εκτέλεση των εργασιών που απαιτούνται.

γ. Να ενημερώνει άμεσα, μέσω των εντεταλμένων οργάνων των μετόχων της, την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας, σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνονται καταπατήσεις ή αυθαίρετες επεμβάσεις επί του παραχωρούμενου ακινήτου, των υφιστάμενων εντός αυτού εγκαταστάσεων και των κτιρίων ή επί των κοινοχρήστων χώρων, προκειμένου να ληφθούν όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέτρα προστασίας, για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του Δημοσίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι της παραχώρησης και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού η παραχώρηση δύναται να ανακληθεί εν όλω ή εν μέρει, σε περίπτωση παράβασης των όρων αυτής. Σε κάθε περίπτωση η παραχώρηση ανακαλείται εάν η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Α.Ε.», εντός της πρώτης πενταετίας από την έκδοση της ως άνω υπουργικής απόφασης, δεν έχει προβεί σε ουδεμία ενέργεια σύμφωνα με τον καταστατικό σκοπό της και τους όρους της παραχώρησης, για την αξιοποίηση και εκμετάλλευση της παραχωρηθείσας έκτασης και των υφιστάμενων εντός αυτής εγκαταστάσεων.

4. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» δύναται να ενεργεί ως Κύριος Έργου και Αναθέτουσα Αρχή για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση έργων στην παραχωρηθείσα έκταση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, συνεπικουρούμενη από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Λαμιέων.

Άρθρο 65

Κατάργηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» και μεταφορά των αρμοδιοτήτων του

1. Το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», με έδρα την Λαμία, το οποίο συνεστήθη με τις διατάξεις του ν. 214/1975 (Α' 259), καταργείται με τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 6, συνεχίζει δε να διατηρεί τη νομική προσωπικότητά του και να εκπληρώνει τους σκοπούς του μέχρι τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, από την επομένη της οποίας επέρχονται για το εν λόγω Ν.Π.Δ.Δ., αυτοδίκαια, τα αποτελέσματα της κατάργησης.

2. Οι σκοποί του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», όπως προβλέπονται στο άρθρο 2 του ν. 214/1975 και τις λοιπές κείμενες διατάξεις, καθώς και κάθε αρμοδιότητα αυτού, μεταφέρονται και ασκούνται εφεξής από την συσταθείσα με τον παρόντα νόμο ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.».

3. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.», υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και πάσης φύσεως εκκρεμότητες που υφίστανται κατά την κατάργηση του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας». Οι εκκρεμείς δίκες του μετατρεπόμενου νομικού προσώπου συνεχίζονται από την ανώνυμη εταιρεία, χωρίς να επέρχεται βίαση διακοπή τους και χωρίς να απαιτούνται άλλες ειδικότερες διατυπώσεις ή ενέργειες για τη συνέχισή τους. Προβλήματα δικαιοδοσίας που μπορεί να προκύψουν, επιλύονται από τα δικαστήρια στα οποία εκκρεμούν οι υποθέσεις. Έργα, δράσεις και προγράμματα, συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους Διεθνείς Οργανισμούς ή εθνικούς πόρους, τα οποία έχουν αναληφθεί και υλοποιούνται από το καταργούμενο νομικό πρόσωπο, καθώς και εκκρεμείς διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες, από την κατάργηση του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από την ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.».

4. Η κινητή περιουσία του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» περιέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα στην ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.». Ταμειακά υπόλοιπα και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών του καταργούμενου Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», καθώς και το τυχόν αδιάθετο ποσοστό της κρατικής επιχορήγησης, μεταφέρονται, μέσα σε δύο (2) μήνες από την κατάργηση αυτού, με εντολή του Υπουργού Οικονομικών, σε λογαριασμό της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» και αποτελούν έσοδα αυτής.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών συγκροτείται, μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επταμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν εκπροσώποι των ανωτέρω Υπουργείων, καθώς και εκπρόσωποι των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» και του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», για τη διενέργεια καταγραφής: α) των πάσης φύσεως απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», β) της κατάστασης πάσης φύσεως έργων και εγκαταστάσεων, καθώς και γ) απογραφής των κινητών, τα οποία κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου περιέρχονται στην κυριότητα της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.».

Η έκθεση καταγραφής-απογραφής υποβάλλεται στους ανωτέρω Υπουργούς το αργότερο εντός εξαμήνου και εγκρίνεται με κοινή απόφασή τους μέχρι την ημερομηνία κατάργησης Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας».

6. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών που εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την κατάργηση του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», ρυθμίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα της κατάργησης αυτού και ιδίως όσα αναφέρονται στον εξοπλισμό, στα αρχεία, στα έσοδα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εξυπηρέτηση των σκοπών και των αρμοδιοτήτων αυτού από την ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.».

Άρθρο 66

Αναστολή πληρωμών για οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

Αναστέλλεται για δύο (2) έτη από την ημερομηνία κατάργησης του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» η πληρωμή των βεβαιωμένων κατά την κατάργηση του Ν.Π.Δ.Δ. «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

Άρθρο 67

Μεταβατικές - Τελικές διατάξεις

1. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3325/2005, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 70 του ν. 4549/2018 (Α' 105), αναριθμείται σε 2α.

2α. Η παρ. 1Α του άρθρου 25 του ν. 3982/2011 καταργείται.

β. Η φράση του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 3982/2011 «και για τις περιπτώσεις της παρ. 1Α μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών» καταργείται.

γ. Η φράση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 3982/2011 «και εντός δεκαπέντε (15) ημερών για τις περιπτώσεις της παρ. 1Α» καταργείται.

3. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4442/2016 (Α' 230) παρατείνεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

4. α. Καταργούνται οι παράγραφοι 5 έως 8 του άρθρου 83 του ν. 4442/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 78 του ν. 4549/2018.

β. Στο άρθρο 78 του ν. 4549/2018 μετά την παράγραφο 1 προστίθενται παράγραφοι 2 έως 5 ως εξής:

«2. Η απόφαση του εσωτερικού άρθρου 81 της παραγράφου 1 εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 2 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από αυτό.

4. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου 1 αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης του εσωτερικού άρθρου 81 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με την επιφύλαξη των διατάξεων του εσωτερικού άρθρου 83.

5. Το άρθρο 77 του ν. 4442/2016 αναριθμείται σε άρθρο 84.»

γ. Στο άρθρο 79 του ν. 4549/2018 (Α' 105) προστίθεται τρίτη παράγραφος ως εξής:

«3. Η υπ' αριθμ. οικ. 12684/ 92/2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 3181), καταργείται».

5. Το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ., που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπηρετεί με απόσπαση στη Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης του κανονιστικού πλαισίου για το επιχειρηματικό περιβάλλον, που έχει συσταθεί με το άρθρο 133 του ν. 4512/2018, μετατάσσεται με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από αίτησή του, σε κενή οργανική θέση κλάδου ή ειδικότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Για τη μετάταξη απαιτείται οι υπάλληλοι να κατέχουν τα τυπικά προσόντα του κλάδου ή της ειδικότητας της οργανικής θέσης στην οποία μετατάσσονται. Η μετάταξη πραγματοποιείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Η αίτηση μετάταξης υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

6. α. Για αιτήσεις καθορισμού επιχειρηματικών πάρκων, που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος και για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 3982/2011, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ίδιου νόμου.

β. Για επιχειρηματικά πάρκα για τα οποία έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 3982/ 2011 και δεν έχει εκδοθεί η απόφαση διαπίστωσης ολοκλήρωσης των έργων υποδομής του άρθρου 53 του ν. 3982/2011, τάσσεται προθεσμία ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προκειμένου η ΕΑΝΕΠ να διαμορφώσει το μετοχικό της κεφάλαιο ώστε:

αα) το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί να μην είναι κατώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής,

ββ) από το μετοχικό κεφάλαιο που έχει καταβληθεί, ποσό που αντιστοιχεί στο πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής να έχει πραγματοποιηθεί με καταβολή μετρητών. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να παραταθεί διοικητικά.

Σε περίπτωση μεταβολής του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής με τροποποίηση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 3982/2011, ισχύουν οι σχετικές προβλέψεις της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ίδιου νόμου. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, ανακαλείται αυτοδίκαια η απόφαση έγκρισης ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου.

γ. Στην περίπτωση ΒΙΠΕ του ν. 4458/1965 και ΒΕΠΕ του ν. 2545/1997, που αιτούνται την ένταξή τους στις διατάξεις του ν. 3982/2011, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 3 και 5 του άρθρου 63 του τελευταίου αυτού νόμου και για τις οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί τα έργα υποδομής ή, αντίστοιχα, δεν έχει διαπιστωθεί η ολοκλήρωσή τους για το σύνολο της οριοθετημένης έκτασής τους, με την υποβολή της αίτησης, οφείλουν να πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3982/2011. Το ποσοστό του απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου υπολογίζεται με βάση τον προϋπολογισμό των ανωτέρω υπολειπόμενων έργων υποδομής, τα οποία περιγράφονται στα στοιχεία του φακέλου της αίτησης υπαγωγής στο ν. 3982/2011 και οφείλουν να εκπληρώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρ. 2 του άρθρου 4 της κοινής υπουργικής απόφασης Φ/Α. 15/3/2226/ 170/2012 (Β' 583).

7. Η ισχύς του άρθρου 44 αρχίζει από τις 23.1.2013.

8. Η διάταξη της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4399/2016, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 2 του άρθρου 28 του παρόντος, έχει εφαρμογή από τις 10.1.2018 και καταλαμβάνει και τις επιχειρήσεις που υπέβαλαν αιτήσεις υπαγωγής σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016, για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί απόφαση υπαγωγής μέχρι την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει ή υποβάλλουν αιτήσεις υπαγωγής μετά την ημερομηνία αυτή. Οι επιχειρήσεις αυτές υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση με την οποία δηλώνουν ότι: α) δεν έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω και β) δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν μέσα σε περίοδο δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία έχει υποβληθεί η αίτηση υπαγωγής.

9. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. Δ του άρθρου 14B του ν. 3908/2011, που προστέθηκε με το άρθρο 34 του παρόντος, ισχύει από τις 22.6.2016.

10. Η ισχύς του άρθρου 47 αρχίζει από τη δημοσίευση του ν. 4109/2013.

11. Η ισχύς της παραγράφου 1 του άρθρου 19 αρχίζει από την 1.4.2017.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ
ΜΕ ΥΠΟΘΗΚΗ ΣΕ ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Άρθρο 68

Πεδίο εφαρμογής - προϋποθέσεις επιλεξιμότητας

1. Φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς πτωχευτική ικανότητα δικαιούται να ζητήσει τη ρύθμιση των οφειλών των παραγράφων 2 και 3, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, προκειμένου να προστατεύσει την κύρια κατοικία του από την αναγκαστική ρευστοποίηση, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις επιλεξιμότητας:

α) Το αιτούν φυσικό πρόσωπο έχει εμπράγματο δικαίωμα, αποκλειστικής ή κατ' ιδανικό μερίδιο, κυριότητας, πλήρους ή φιλής, ή επικαρπίας σε ακίνητο, το οποίο αποτελεί την κύρια κατοικία του και βρίσκεται στην Ελλάδα.

β) Δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση, που απέρριψε αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 (Α' 130) λόγω δόλιας περιέλευσης του αιτούντος σε αδυναμία πληρωμής ή λόγω ύπαρξης επαρκούς περιουσίας του αιτούντος ή που δέχθηκε την αίτηση, ακόμα κι αν ο οφειλέτης εξέπεσε κατά την παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010 ή το σχέδιο διευθέτησης οφειλών καταγγέλθηκε κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010. Αν εκδόθηκε τέτοια απόφαση, το φυσικό πρόσωπο μπορεί να ασκήσει την αίτηση του άρθρου 72 μόνο αν πριν την άσκηση της αίτησής του και πριν την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 72 η απόφαση εξαφανίστηκε ή αναιρέθηκε ύστερα από παραδοχή ένδικου μέσου.

γ) Η αξία της προστατευόμενης κύριας κατοικίας, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 72, δεν υπερβαίνει τα 175.000 ευρώ, αν στις οφειλές της παραγράφου 2 περιλαμβάνονται επιχειρηματικά δάνεια, και τα 250.000 ευρώ σε κάθε άλλη περίπτωση.

δ) Το οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος φυσικού προσώπου, κατά το τελευταίο έτος, για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, δεν υπερβαίνει τα 12.500 ευρώ. Το ποσό του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται κατά 8.500 ευρώ για τον σύζυγο και κατά 5.000 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τα τρία εξαρτώμενα μέλη.

ε) Αν το σύνολο των οφειλών των παραγράφων 2 έως 4 υπερβαίνει τα 20.000 ευρώ, η ακίνητη περιουσία του αιτούντα, του συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών, πέραν της κύριας κατοικίας του αιτούντα, καθώς και τα μεταφορικά μέσα του αιτούντα και του συζύγου του, έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα 80.000 ευρώ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 72.

στ) Οι καταθέσεις, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και τα πολύτιμα μέταλλα, σε νομίσματα ή ράβδους, του αιτούντος και του συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα 15.000 ευρώ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 72.

ζ) Υφίσταται τουλάχιστον μία οφειλή επιδεκτική ρύθμισης κατά τις παραγράφους 2 έως 6.

η) Το σύνολο του ανεξόφλητου κεφαλαίου, στο οποίο συνυπολογίζονται λογιστικοποιημένοι τόκοι και, αν υπάρχουν, έξοδα εκτέλεσης, των οφειλών των παραγράφων 2 και 3, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του άρθρου 72, δεν υπερβαίνει τις 130.000 ευρώ ανά πιστωτή ή τις 100.000 ανά πιστωτή αν στις οφειλές αυτές περιλαμβάνονται επιχειρηματικά δάνεια. Αν η οφειλή έχει συνομολογηθεί σε άλλο, πλην ευρώ, νόμισμα, τότε για τον καθορισμό του μέγιστου ορίου των 130.000 ευρώ ή των 100.000 ευρώ, αντίστοιχα λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία αλλοδαπού νομίσματος και ευρώ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 72.

2. Με το παρόν Μέρος, το φυσικό πρόσωπο, για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, μπορεί να ρυθμίσει οφειλές του από οποιαδήποτε αιτία προς πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και οφειλές του από στεγαστικό δάνειο προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εφόσον για τις οφειλές αυτές έχει εγγράφει, πριν την άσκηση της αίτησης του άρθρου 72, υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης σε ακίνητο, που χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία του, και οι οφειλές αυτές βρίσκονταν σε καθυστέρηση τουλάχιστον ενενήντα ημερών κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

3. Με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 ο τρίτος κύριος μπορεί να ρυθμίσει οφειλές άλλων ενοχικά υπόχρεων φυσικών προσώπων από οποιαδήποτε αιτία προς πιστωτικά ιδρύματα ή από στεγαστικό δάνειο προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, για τις οποίες έχει παραχωρηθεί υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης στη δική του κύρια κατοικία, εφόσον οι οφειλές αυτές βρίσκονταν σε καθυστέρηση τουλάχιστον ενενήντα ημερών κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

4. Η μεταβίβαση των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων ή η ανάθεση της διαχείρισής τους κατά τον ν. 4354/2015 (Α' 176), καθώς επίσης η τιτλοποίησή τους κατά τον ν. 3156/2003 (Α' 157) ή η υποκατάσταση εγγυητή ή εν γένει συνοφειλέτη σε αυτές δεν εμποδίζει τη ρύθμισή τους κατά το παρόν Μέρος.

5. Δεν ρυθμίζονται με το παρόν Μέρος οφειλές φυσικών προσώπων, για τις οποίες υφίσταται εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

6. Δεν ρυθμίζονται με τον παρόν Μέρος οφειλές, που κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 72, έχουν ρυθμιστεί σύμφωνα με τα άρθρα 99 επ. του ν. 3588/2007 (Α' 153), τα άρθρα 61 έως 67 του ν. 4307/2014 (Α' 246) ή το ν. 4469/2017 (Α' 62), ή για τις οποίες υπάρχει εκκρεμής αίτηση ρύθμισης κατά τις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 69**Ορισμοί**

Για τις ανάγκες του παρόντος Μέρους:

α) Ο όρος «πιστωτικό ίδρυμα» περιλαμβάνει και εκείνα που τελούν υπό ειδική εκκαθάριση.

β) Ο όρος «σύζυγος» περιλαμβάνει και τον αντισυμβαλλόμενο σε σύμφωνο συμβίωσης του ν. 4356/2015 (Α' 181) ή του ν. 3719/2008 (Α' 241).

γ) Ως «εξαρτώμενα μέλη» νοούνται τα πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 11 του ν. 4172/2013 (Α' 167).

δ) Ως «οικογενειακό εισόδημα» νοείται το άθροισμα των εισοδημάτων του αιτούντος, του συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών, μειωμένο κατά τους αναλογούντες φόρους, την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 και το τέλος επιτηδεύματος του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152). Στο «οικογενειακό εισόδημα» συμπεριλαμβάνονται και τα αφορολόγητα, καθώς και τα αυτοτελώς φορολογούμενα ποσά.

ε) Ως «δημόσιος τομέας» νοείται το σύνολο των φορέων που απαριθμείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

στ) Ως «κύρια κατοικία» νοείται αυτή που προκύπτει από την τελευταία υποβληθείσα φορολογική δήλωση του αιτούντος.

ζ) Ως «χρηματοπιστωτικά προϊόντα» νοούνται τα μέσα χρηματαγοράς κατά την παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14) οι κινητές αξίες κατά την παρ. 44 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 και τα εξαγοράσιμα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

η) Ως «μεταφορικά μέσα» νοούνται τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις γ', στ' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4172/2013, εφόσον ανήκουν στην κυριότητα του αιτούντα ή του συζύγου του.

Άρθρο 70**Προσδιορισμός αξίας περιουσιακών στοιχείων**

1. Για να κριθεί η επιλεξιμότητα του αιτούντος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 68, ως αξία του ακινήτου, αν αυτό βρίσκεται στην Ελλάδα, λογίζεται η φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) σύμφωνα με τον ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως αυτή προκύπτει από την τελευταία πράξη προσδιορισμού φόρου. Για γήπεδα εκτός σχεδίου πόλης και οικισμού, για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., ως αξία ακινήτων λογίζεται η αντικειμενική αξία αυτών, όπως αυτή προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982 (Α' 43) και της υπ' αριθμ. 1144814/26361/ΠΟΛ./1310/1998 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1328). Αν το ακίνητο βρίσκεται στην αλλοδαπή, για την επιλεξιμότητα του αιτούντος κατά την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 68 λαμβάνεται υπόψη η εμπορική αξία.

2. Για τον προσδιορισμό του καταβλητέου ποσού κατά το άρθρο 75, ως αξία της κύριας κατοικίας λογίζεται η εμπορική της αξία όπως είχε καταχωρισθεί στα βιβλία του πιστωτικού ιδρύματος κατά την 31η Δεκεμβρίου του τελευταίου έτους, πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 72. Εάν η αίτηση του άρθρου 72 υποβληθεί μέχρι την 30η Απριλίου λαμβάνεται υπόψη η αξία

της 31ης Δεκεμβρίου του προτελευταίου έτους πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 72. Ο αιτών μπορεί να αποδείξει ότι η εμπορική αξία της κύριας κατοικίας του είναι διαφορετική από την καταχωρισμένη στα βιβλία των πιστωτών, οπότε το ποσό της παραγράφου 1 του άρθρου 75 καθορίζεται με βάση την αποδεικνυόμενη εμπορική αξία.

3. Αν ο αιτών έχει κατ' ιδανικό μερίδιο κυριότητα, πλήρη ή ψιλή, ή επικαρπία στην κύρια κατοικία του, κρίσιμη για την επιλεξιμότητά του κατά την περίπτ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 68 είναι η αξία της πλήρους και αποκλειστικής κυριότητας. Για τον προσδιορισμό του καταβλητέου ποσού κατά το άρθρο 75, κρίσιμη είναι η αξία του ιδανικού του μεριδίου και, αν ο αιτών έχει επικαρπία ή ψιλή κυριότητα, το ήμισυ της αξίας της πλήρους κυριότητας. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και για την αποτίμηση των λοιπών περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος κατά την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 68.

Άρθρο 71**Ηλεκτρονική πλατφόρμα**

Η διαδικασία που περιγράφεται στο παρόν Μέρος, με εξαίρεση τις διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του δικαστηρίου, διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, η οποία αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Γ.Π.Σ.) σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.). Η πλατφόρμα φιλοξενείται και λειτουργεί στις υποδομές της Γ.Γ.Π.Σ. Στην πλατφόρμα παρέχεται πρόσβαση μέσω της ιστοσελίδας της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.

Άρθρο 72**Υποβολή αίτησης**

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο, στο οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της παραγράφου 1 του άρθρου 68, μπορεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2019 να υποβάλει αίτηση για ρύθμιση των οφειλών των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 68, με σκοπό την προστασία της κύριας κατοικίας του από την αναγκαστική ρευστοποίηση.

2. Απαγορεύεται η υποβολή δεύτερης αίτησης από το ίδιο φυσικό πρόσωπο, ακόμα κι αν με τη δεύτερη αίτηση ζητείται ρύθμιση διαφορετικών οφειλών σε σχέση με την πρώτη ή αν ο αιτών εξέπεσε της ρύθμισης που προέκυψε από την προηγούμενη αίτηση.

3. Αν υπάρχουν ελλείψεις ή σφάλματα της αίτησης, τα οποία δεν μπορούν να διορθωθούν με εισαγωγή των στοιχείων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, μπορεί η αίτηση να διαγραφεί και ταυτόχρονα να επανυποβληθεί. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 78.

4. Η αίτηση περιέχει:

α) Πλήρη στοιχεία του αιτούντος (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, διεύθυνση οικίας και εργασίας, Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας, αν είναι επιτηδευματίας, τηλέφωνο, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).

β) Στοιχεία του συζύγου και των εξαρτώμενων μελών του.

γ) Εισοδήματα του αιτούντος, του συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του από οποιαδήποτε πηγή και αιτία.

δ) Κατάλογο των πιστωτών, με ληξιπρόθεσμες ή μη απαιτήσεις, για τις οποίες έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης στην κύρια κατοικία, το οφειλόμενο ποσό ανά πιστωτή, την ημερομηνία, αναφορικά με την οποία προσδιορίζεται το ύψος της κάθε οφειλής, και τους συνοφειλέτες που ευθύνονται έναντι κάθε πιστωτή.

ε) Κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων των περιπτώσεων ε' και στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 68, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή.

στ) Πλήρη περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων (είδος βάρους ή εξασφάλισης, πιστωτής, ασφαλιζόμενο ποσό, σειρά, δημόσιο βιβλίο), που είναι εγγεγραμμένα στην κύρια κατοικία του αιτούντος.

ζ) Κατάλογο των πιστωτών με οφειλές ανεπίδεκτες ρύθμισης κατά τις παραγράφους 2 έως 6 του άρθρου 68, έκαστος των οποίων έχει απαίτηση ανώτερη των 2.000 ευρώ.

η) Δήλωση του αιτούντος, ότι: αα) δεν εκδόθηκε οριστική απόφαση, που απέρριψε αίτησή του κατά το άρθρο 4 του ν. 3869/2010 λόγω δόλιας περιέλευσής του σε αδυναμία πληρωμής ή λόγω ύπαρξης επαρκούς περιουσίας ή που εξαίρεσε την κύρια κατοικία του από τη ρευστοποίηση κατά την παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010, ββ) οι οφειλές, των οποίων ζητεί τη ρύθμιση, δεν έχουν ρυθμιστεί σύμφωνα με τα άρθρα 99 επ. του ν. 3588/2007, τα άρθρα 61 έως 67 του ν. 4307/2014 ή το ν. 4469/2017, ούτε υπάρχει εκκρεμής αίτηση ρύθμισής τους κατά τις διατάξεις αυτές.

5. Η αίτηση συνοπογράφεται από το σύζυγο και τα εξαρτώμενα μέλη του αιτούντος ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους.

6. Ο αιτών συνοδεύει υποχρεωτικά την αίτησή του με τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) πιστοποιητικό βαρών της κύριας κατοικίας από το αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή αντίγραφο του κτηματολογικού φύλλου αυτής,

β) αν ο οφειλέτης ή ο σύζυγός του είναι κύριος ή επικαρπωτής γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης και οικισμού, για το οποίο δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., συμπληρωμένο έντυπο υπολογισμού αξίας γηπέδου, υπογεγραμμένο από συμβολαιογράφο.

Ο αιτών μπορεί επίσης να συνοδεύει την αίτησή του με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, στοιχείο ή πληροφορία, τα οποία θεωρεί σημαντικά για την επιτυχία της διαδικασίας.

7. Κατά την υποβολή της αίτησης ανακτώνται αυτόματα από τη βάση δεδομένων της Φορολογικής Διοίκησης:

α) δήλωση εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε1),

β) κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) του τελευταίου έτους,

γ) δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9),

δ) πράξη διοικητικού προσδιορισμού του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) του τελευταίου φορολογικού έτους,

ε) πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος (εκκαθαριστικό) του τελευταίου φορολογικού έτους,

στ) κινητά περιουσιακά στοιχεία (αυτοκίνητα, αεροσκάφη, πλοία, σκάφη) του αιτούντος, που αναφέρονται στο έντυπο Ε1 του τελευταίου φορολογικού έτους.

Τα έγγραφα της παρούσας παραγράφου αντλούνται αυτόματα εκκινώντας από την τελευταία διαθέσιμη έκδοσή τους, εφόσον δεν έχει παρέλθει η αντίστοιχη προθεσμία υποβολής τους βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Μετά την παρέλευση των προβλεπόμενων προθεσμιών η αυτόματη άντληση των εγγράφων, εκκινεί από την τελευταία έκδοση για την οποία υπάρχει υποχρέωση υποβολής.

8. Κατά την υποβολή της αίτησης ανακτώνται αυτόματα από τα πιστωτικά ιδρύματα:

α) στοιχεία αναφορικά με τις απαιτήσεις προς πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες είναι επιδεκτικές ρύθμισης κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 68, το οφειλόμενο ποσό ανά πιστωτή, την ημερομηνία, αναφορικά με την οποία προσδιορίζεται το ύψος της κάθε οφειλής, και τους συνοφειλέτες που ευθύνονται έναντι κάθε πιστωτή,

β) στοιχεία αναφορικά με καταθέσεις και χρηματοπιστωτικά προϊόντα του τηρούνται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και την εκτιμώμενη αξία τους,

γ) τα στοιχεία βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων επί των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος που βρίσκονται στη διάθεσή τους.

9. Αν τα δικαιολογητικά των παραγράφων 7 και 8 δεν ανακτηθούν αυτόματα από τις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων για οποιονδήποτε λόγο, τότε υποβάλλονται από τον αιτούντα.

10. Με την αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία, ο αιτών παρέχει άδεια στους συμμετέχοντες πιστωτές και στο Δημόσιο για πρόσβαση, επεξεργασία και διασταύρωση των δεδομένων του, τα οποία περιλαμβάνονται στην αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα, όσο και άλλων δεδομένων του που βρίσκονται στην κατοχή των συμμετεχόντων πιστωτών για τους σκοπούς της συνολικής διαδικασίας του παρόντος Μέρους. Η άδεια του προηγούμενου εδαφίου συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170). Η άρση του τραπεζικού απορρήτου του προηγούμενου εδαφίου αφορά χρονική περίοδο, η οποία εκκινεί πέντε (5) έτη πριν από την οριστική υποβολή της αίτησης και διαρκεί μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο αιτών με τη συναινετική ή δικαστική ρύθμιση. Η άρση του φορολογικού απορρήτου κατά το δεύτερο εδάφιο αφορά χρονική περίοδο, η οποία εκκινεί πέντε (5) έτη πριν από την οριστική υποβολή της αίτησης και διαρκεί μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης του άρθρου 74 ή την αμετάκλητη περάτωση της δίκης του άρθρου 77. Έναντι του Δημοσίου η άρση του απορρήτου εκτείνεται σε όλη τη χρονική διάρκεια της ρύθμισης.

11. Η αίτηση υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντα και των συνυπογραφόντων, συζύγου και εξαρτώμενων μελών για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου της αίτησης και των υποβληθέντων εγγράφων. Ο αιτών ενημερώνεται κατά την υποβολή της αίτησης για τις συνέπειες της ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986.

12. Αν αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα ότι η υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 11 είναι ψευδής, τότε, εφόσον η ανακρίβεια επιδρά στην επιλεξιμότητα του αιτούντος, η δικαστική ή η εξώδικη ρύθμιση θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη, ο οφειλέτης εκπίπτει όλων των δικαιομάτων βάσει της ρύθμισης, οφείλει να καταβάλει στον πιστωτή την οφειλή που προκύπτει από την αρχική σύμβαση μειωμένη κατά τα ποσά που καταβλήθηκαν και ο θιγόμενος πιστωτής μπορεί να επισπεύσει άμεσα αναγκαστική εκτέλεση. Η εν λόγω οφειλή επιβαρύνεται με επιτόκιο πέντε τοις εκατό (5%). Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 80 εφαρμόζεται αναλόγως. Η Διοίκηση υποχρεούται να ανακαλέσει με αναδρομική ενέργεια την απόφαση, με την οποία εγκρίθηκε η συνεισφορά του Δημοσίου κατά το άρθρο 76, αν αποδεικνύεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι η απόφαση στηρίχθηκε σε ψευδή στοιχεία. Σε αυτήν την περίπτωση το Δημόσιο αναζητά από τον αιτούντα την καταβληθείσα συνεισφορά, η οποία επιβαρύνεται με επιτόκιο πέντε τοις εκατό (5%) από τον χρόνο καταβολής της.

13. Η υποβολή της αίτησης διακόπτει τη διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 (Α' 288). Αν για οποιονδήποτε λόγο η διαδικασία του παρόντος Μέρους δεν τελεσφορήσει, δεν απαιτείται συνέχιση της διαδικασίας επίλυσης καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας.

14. Η αίτηση, μετά τον προέλεγχο επιλεξιμότητας κατά το άρθρο 73, μεταγράφεται με επιμέλεια οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον στο βιβλίο μεταγραφών ή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο της κύριας κατοικίας του αιτούντος.

Άρθρο 73

Προέλεγχος επιλεξιμότητας

Πριν την οριστική υποβολή της αίτησης, η πλατφόρμα, με ειδική ένδειξη, ενημερώνει τον αιτούντα για την επιλεξιμότητά του ή μη. Αν, παρά την ένδειξη για μη επιλεξιμότητα, ο αιτών υποβάλει οριστικά την αίτησή του, η πλατφόρμα εμποδίζει την περαιτέρω πρόοδο της διαδικασίας και εκδίδεται βεβαίωση περί απόρριψης της αίτησης.

Άρθρο 74

Διαδικασία συναινετικής ρύθμισης

1. Μόλις υποβληθεί οριστικά η αίτηση, η πλατφόρμα κοινοποιεί την αίτηση και τα συνοδευτικά της έγγραφα στους πιστωτές, των οποίων οι απαιτήσεις ζητείται να ρυθμιστούν.

2. Μέσα σε έναν μήνα από την κοινοποίηση της αίτησης κάθε πιστωτής μπορεί να υποβάλλει πρόταση για ρύθμιση της απαίτησής του σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 75. Αν ο πιστωτής αρνηθεί την υποβολή πρότασης, ισχυριζόμενος ότι ο αιτών είναι μη επιλέξιμος, προσδιορίζει τον λόγο της μη επιλεξιμότητας και μεταφορτώνει το σχετικό αποδεικτικό έγγραφο, αν αυτό υπάρχει.

3. Οι πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μπορούν να διατυπώσουν προς τον οφειλέτη μία κοινή πρόταση ή τις επιμέρους προτάσεις τους μέσω εκπροσώπου τους. Ως εκπρόσωπος ορίζεται ο εμπραγμάτως ασφαλισμένος δανειστής, ο οποίος προηγείται στην υποθηκική τάξη, και σε κάθε άλλη περίπτωση ο δανειστής με την υψηλότερη απαίτηση.

4. Μέσα σε έναν μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων των πιστωτών, ο αιτών δηλώνει ποιες από τις υποβληθείσες προτάσεις αποδέχεται και ποιες απορρίπτει. Αν η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου παρέλθει άπρακτη, λογίζεται ότι ο αιτών απέρριψε την υποβληθείσα πρόταση ή τις υποβληθείσες προτάσεις. Η αποδοχή της πρότασης από τον αιτούντα επέχει θέση ηλεκτρονικής υπογραφής του αναρτηθέντος σχεδίου σύμβασης.

5. Με την αποδοχή μίας ή περισσότερων προτάσεων επέρχονται οι συνέπειες του άρθρου 79 ως προς τους ρυθμιζόμενους πιστωτές, ανεξάρτητα από τη μη ρύθμιση των απαιτήσεων των λοιπών πιστωτών.

6. Η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης ολοκληρώνεται:

α) με την απόρριψη της αίτησης κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 73,

β) με την παραίτηση του αιτούντος από την αίτησή του, η οποία μπορεί να υποβληθεί μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 4, υποβάλλεται ηλεκτρονικά και κοινοποιείται από την πλατφόρμα σε όλους τους πιστωτές,

γ) με την παράλειψη ή την άρνηση όλων των πιστωτών προς ρύθμιση να υποβάλουν πρόταση,

δ) με την αποδοχή ή την απόρριψη και της τελευταίας πρότασης πιστωτή από τον αιτούντα.

7. Η πρόταση ρύθμισης του πιστωτή, που έγινε αποδεκτή από τον αιτούντα αποτελεί εκτελεστό τίτλο, δυνάμει του οποίου μπορεί να επισπευσθεί αναγκαστική εκτέλεση στη λοιπή περιουσία του αιτούντα πλην της κύριας κατοικίας του, καθώς και στην κύρια κατοικία, αν ο οφειλέτης εκπέσει κατά το άρθρο 80. Ο ενδιαφερόμενος πιστωτής δικαιούται να καταθέσει αντίγραφο της γενόμενης αποδεκτής ρύθμισης στο Ειρηνοδικείο της κατοικίας του αιτούντος. Ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται από τον ειρηνοδίκη του τόπου της προστατευόμενης κύριας κατοικίας.

8. Με επιμέλεια οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον η πρόταση ρύθμισης του πιστωτή, που έγινε αποδεκτή από τον αιτούντα, μεταγράφεται στο βιβλίο μεταγραφών ή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο της κύριας κατοικίας του αιτούντος.

9. Ρυθμιζόμενοι πιστωτές του ιδιωτικού τομέα, που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα ή εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, και που κατέστησαν πιστωτές λόγω υποκατάστασης ή διαδοχής πιστωτικού ιδρύματος, διενεργούν τις πράξεις των παρ. 2 και 3, μόνο αφότου κοινοποιήσουν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και, αν είναι νομικά πρόσωπα, τα φυσικά πρόσωπα που τα εκπροσωπούν καθώς και τα νομιμοποιητικά τους έγγραφα. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται κατά το προηγούμενο εδάφιο ισχύουν και για κάθε μεταγενέστερη αίτηση που περιλαμβάνει απαιτήσεις των πιστωτών αυτών, μέχρι να κοινοποιηθεί διαφορετική διεύθυνση ή διαφορετικός εκπρόσωπος.

10. Αν μεταξύ των προς ρύθμιση πιστωτών περιλαμβάνονται ιδιώτες της παραγράφου 8, οι οποίοι δεν έχουν κοινοποιήσει στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο αιτών επιδίδει αντίγραφο της αίτησης σε αυτούς και μεταφορτώνει στην πλατφόρμα το αποδεικτικό επίδοσης. Στην περίπτωση αυτή, οι προθεσμίες της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης, καθώς και η προσωρινή προστασία του άρθρου 78, ξεκινούν από τη μεταφόρτωση του τελευταίου αποδεικτικού επίδοσης.

11. Κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, η εκπροσώπηση του αιτούντα ή κάθε συμμετέχοντος πιστωτή από δικηγόρο είναι προαιρετική.

Άρθρο 75

Όροι προστασίας της κύριας κατοικίας

1. Για την προστασία της κύριας κατοικίας του, ο αιτών καταβάλλει το εκατόν είκοσι τοις εκατό (120%) της αξίας αυτής σε μηνιαίες ισόποσες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, με επιτόκιο ίσο με το Euribor τριμήνου προσαυξημένο κατά δύο τοις εκατό (2%). Αν το εκατόν είκοσι τοις εκατό (120%) της αξίας της κύριας κατοικίας υπερβαίνει το σύνολο των οφειλών που περιλαμβάνονται στην αίτηση, τότε καταβάλλεται το σύνολο των οφειλών σε αντίστοιχες τοκοχρεωλυτικές δόσεις.

2. Το ποσό της παραγράφου 1 καταβάλλεται σε χρονικό διάστημα εικοσιπέντε (25) ετών, το οποίο όμως δεν πρέπει να υπερβαίνει το 80ο έτος της ηλικίας του αιτούντος, εκτός εάν συμβληθεί εγγυητής, αποδοχής των πιστωτών, ευθυνόμενος ως αυτοφειλέτης.

3. Αν ρυθμίζονται περισσότεροι από ένας πιστωτές, τότε η μηνιαία δόση, που προκύπτει κατά τις παραγράφους 1 και 2, επιμερίζεται μεταξύ των ρυθμιζόμενων πιστωτών, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους σε πλειστηρίασμα που θα προέκυπτε, αν η κύρια κατοικία πλειστηριαζόταν χωρίς έξοδα εκτέλεσης και χωρίς κατάταξη λοιπών πιστωτών, που δεν αναφέρονται στην αίτηση. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου: α) η προσημείωση υποθήκης εξομοιώνεται με την υποθήκη και κατατάσσεται με βάση τη χρονική της προτεραιότητα, β) αν απαίτηση πιστωτή με ειδικό προνόμιο δεν ικανοποιείται στο σύνολό της ως τέτοια, τότε για το απομένον τμήμα της συμμετέχει στην υποθετική κατάταξη, κατά περίπτωση ως απαίτηση με γενικό προνόμιο ή ως μη προνομιούχος απαίτηση.

Άρθρο 76

Συνεισφορά Δημοσίου

1. Το Δημόσιο συνεισφέρει στις μηνιαίες καταβολές που προσδιορίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 75. Η συνεισφορά του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται σε ειδικό ακατάσχετο λογαριασμό με δικαιούχο τον οφειλέτη. Η συνεισφορά του Δημοσίου δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται. Για την έγκριση και καταβολή της συνεισφοράς δεν απαιτείται φορολογική ή ασφαλιστική ενημερότητα του οφειλέτη.

2. Η αίτηση του άρθρου 72 επέχει θέση αίτησης και για τη συνεισφορά του Δημοσίου. Με την υποβολή της αίτησης το Δημόσιο αποκτά πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα και τα έγγραφα που ανταλλάσσονται μεταξύ του αιτούντος και των πιστωτών στο πλαίσιο της διαδικασίας, καθώς και σε κάθε στοιχείο σχετικό με τη δίκη του άρθρου 77.

3. Για να συνεισφέρει το Δημόσιο, πρέπει να ρυθμιστούν, συναινετικά ή δικαστικά, όλες οι οφειλές που είναι επιδεκτικές ρύθμισης κατά τις παραγράφους 2 έως 6 του άρθρου 68 και το συμφωνηθέν σχέδιο ρύθμισης να είναι σύμφωνο με το άρθρο 75.

4. Η συνεισφορά του Δημοσίου διαρκεί για όσο χρόνο διαρκεί η ρύθμιση. Οι προϋποθέσεις και το ποσό της συνεισφοράς του Δημοσίου επανεξετάζονται αυτεπαγγέλτως κάθε έτος. Ο δικαιούχος μπορεί μετά την παρέλευση ενός (1) έτους από τον αρχικό προσδιορισμό ή την τελευταία αναπροσαρμογή της συνεισφοράς να ζητήσει μεταρρύθμιση του ποσοστού συνεισφοράς, αν εξαιτίας μεταβολής των εισοδημάτων του, των εύλογων δαπανών διαβίωσης ή του επιτοκίου αναφοράς, προκύπτει αδυναμία του να καταβάλει τη δική του συνεισφορά. Ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο υποβολής της αίτησης του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 72. Μέχρι την αποδοχή της αίτησης για αναπροσαρμογή της συνεισφοράς ο οφειλέτης οφείλει να συνεχίζει να καταβάλλει το ποσό που τον βαρύνει σύμφωνα με την προηγούμενη απόφαση περί συνεισφοράς. Η αναπροσαρμογή της συνεισφοράς δεν επηρεάζει τη μηνιαία δόση που λαμβάνουν οι πιστωτές κατά το άρθρο 75.

5. Η συνεισφορά του Δημοσίου διακόπτεται, αν ο δικαιούχος καθυστερήσει την καταβολή του ποσού που βαρύνει τον ίδιο, με αποτέλεσμα να θεμελιώνονται τα κατά το άρθρο 80 δικαιώματα του πιστωτή, ακόμα κι αν αυτά δεν ασκηθούν. Αν ο δικαιούχος δεν καταβάλει εγκαίρως το ποσό που βαρύνει τον ίδιο, ο θιγόμενος πιστωτής υποχρεούται να ενημερώσει, εγγράφως ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από τη θεμελίωση των δικαιωμάτων του άρθρου 80, το όργανο που είναι αρμόδιο να αποφασίζει για τη συνεισφορά του Δημοσίου. Αν ο πιστωτής παραλείψει την ενημέρωση του προηγούμενου εδαφίου και ασκηθούν από τον πιστωτή τα δικαιώματα του άρθρου 80, τότε ο πιστωτής υποχρεούται να επιστρέψει στο Δημόσιο με τον νόμιμο τόκο της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4174/2013 (Α' 170) τα ποσά που αυτό κατέβαλε από το χρόνο κατά τον οποίο ο πιστωτής όφειλε να είχε ενημερώσει το Δημόσιο.

6. Καθυστέρηση του Δημοσίου να καταβάλει την εγκριθείσα συνεισφορά μπορεί να οδηγήσει σε έκπτωση του αιτούντα κατά το άρθρο 80, μόνο εφόσον το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση υπερβαίνει αθροιστικά την αξία εννέα (9) μηνιαίων δόσεων συνεισφοράς και ο πιστωτής έχει ενημερώσει τον οφειλέτη ως προς την υπερημερία του Δημοσίου το αργότερο έως τον έκτο μήνα υπερημερίας.

7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, αν ο οφειλέτης εκπέσει κατά το άρθρο 80 ως προς οποιονδήποτε πιστωτή, το Ελληνικό Δημόσιο αναζητά από τον οφειλέτη όλα τα ποσά που κατέβαλε κατά το παρόν άρθρο.

Άρθρο 77

Δικαστική ρύθμιση

1. Φυσικό πρόσωπο, που υπέβαλε οριστικά την αίτηση του άρθρου 72 κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 73, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την προστασία της κύριας κατοικίας του με τους όρους του άρθρου 75, αν δεν κρίθηκε επιλέξιμος ή αν, ενώ κρίθηκε επιλέξιμος, για οποιονδήποτε λόγο δεν επιτεύχθηκε συμφωνία με έναν ή περισσότερους από τους πιστωτές.

2. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το Ειρηνοδικείο του τόπου, στο οποίο βρίσκεται η κύρια κατοικία του αιτούντος.

3. Το δικαστήριο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η συζήτηση της αίτησης προσδιορίζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα μέσα σε έξι μήνες από την κατάθεσή της, ακόμα και καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου αριθμού οριζόμενων υποθέσεων εκούσιας δικαιοδοσίας, όπως αυτός καθορίζεται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του οικείου Ειρηνοδικείου. Η απόφαση εκδίδεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη συζήτηση.

4. Η αίτηση της παραγράφου 1 ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 74. Στην προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται το χρονικό διάστημα από 1η έως 31η Αυγούστου.

5. Η αίτηση στρέφεται κατά των πιστωτών, με τους οποίους δεν επιτεύχθηκε συναινετική ρύθμιση.

6. Με την αίτηση ο αιτών συνυποβάλλει στη γραμματεία του αρμόδιου Ειρηνοδικείου εκτυπωμένο όλο το υλικό που μεταφορτώθηκε στην πλατφόρμα, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης της επιλεξιμότητας και της συναινετικής ρύθμισης.

7. Η αίτηση μεταφορτώνεται, επί ποινή απαραδέκτου, μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την κατάθεσή της, στην πλατφόρμα του άρθρου 71, μέσω της οποίας κοινοποιείται στους συμμετέχοντες πιστωτές. Η κοινοποίηση του προηγούμενου εδαφίου επέχει θέση επίδοσης στους πιστωτές. Αν μεταξύ των διαδίκων πιστωτών περιλαμβάνονται ιδιώτες, οι οποίοι δεν έχουν κοινοποιήσει στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο αιτών επιδίδει μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεση αντίγραφο της αίτησης σε αυτούς και μεταφορτώνει στην πλατφόρμα το αποδεικτικό επίδοσης.

8. Το δικαστήριο καθορίζει σύμφωνα με το άρθρο 75 ενιαίο σχέδιο ρύθμισης έναντι των πιστωτών, κατά των οποίων στρέφεται η αίτηση. Από το ποσό της παραγράφου 1 του άρθρου 75 αφαιρείται το συνολικό ποσό, που καταβλήθηκε σε συμμόρφωση προς την προσωρινή διαταγή της παραγράφου 2 του άρθρου 78. Η απόφαση δεν θίγει τις ρυθμίσεις που επιτεύχθηκαν συναινετικά. Αν το δικαστήριο κρίνει τον αιτούντα ως μη επιλέξιμο, απορρίπτει την αίτηση και επιβάλλει την ποινή του άρθρου 205 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η οποία στην περίπτωση αυτή ισούται με το πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής οφειλής, της οποίας ζητήθηκε η ρύθμιση, δεν μπορεί όμως να είναι κατώτερη των 1.500 ευρώ ούτε να υπερβαίνει τα 5.000 ευρώ.

9. Η απόφαση συνιστά τίτλο εκτελεστό ως προς τις καταβολές που ορίζει, δυνάμει του οποίου μπορεί να επισπευσθεί αναγκαστική εκτέλεση στη λοιπή περιουσία του αιτούντος πλην της κύριας κατοικίας του, καθώς και στην κύρια κατοικία, αν ο οφειλέτης εκπέσει κατά το άρθρο 80.

10. Με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου η απόφαση μεταφορτώνεται στην πλατφόρμα του άρθρου 71. Με επιμέλεια οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον η απόφαση μεταγράφεται στο βιβλίο μεταγραφών ή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο της κύριας κατοικίας του αιτούντος.

Άρθρο 78

Προσωρινή προστασία

1. Από την κοινοποίηση της αίτησης του άρθρου 72 κατά τις παραγράφους 1 και 10 του άρθρου 74, αφού προηγουμένως ο οφειλέτης έχει κριθεί επιλέξιμος κατά τον προέλεγχο επιλεξιμότητας του άρθρου 73, και μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 4 του άρθρου 77, αναστέλλεται αυτοδικαίως κάθε πλειστηριασμός της κύριας κατοικίας του αιτούντος. Η αναστολή της παρούσας παραγράφου αντισταθμίζεται στο σύνολο των πιστωτών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Έναντι των πιστωτών, που δεν περιλαμβάνονται στην αίτηση, η αναστολή της παρούσας παραγράφου αρχίζει να ισχύει από τη μεταγραφή ή την καταχώριση της αίτησης κατά την παράγραφο 14 του άρθρου 72.

2. Ο δικαστής του πρωτοβάθμιου ή του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί η αίτηση, μπορεί, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ύστερα από σχετικό αίτημα, να εκδώσει υπέρ του αιτούντος, που κρίθηκε επιλέξιμος, αλλά για οποιονδήποτε λόγο δεν ρύθμισε συναινετικά μία ή περισσότερες οφειλές του, προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση ή την έφεση ή την κλήση ή στα πρακτικά, με την οποία παρατείνεται η αναστολή της παραγράφου 1 μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης. Η προσωρινή διαταγή της παρούσας παραγράφου εκδίδεται εφόσον πιθανολογείται ότι η αίτηση είναι βάσιμη, καθώς και ότι, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης η κύρια κατοικία του αιτούντος θα έχει πλειστηριαστεί. Αν ο πιστωτής παρέλειψε να υποβάλει πρόταση, χωρίς να επικαλεστεί μη επιλεξιμότητα του αιτούντα κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 74, η προσωρινή διαταγή χορηγείται υπό

τον όρο καταβολής του ημίσεος της τελευταίας ενήμερης δόσης πριν την άσκηση της αίτησης του άρθρου 72. Αν ο αιτών δεν αποδέχτηκε την πρόταση του πιστωτή, η προσωρινή διαταγή χορηγείται υπό τον όρο καταβολής της μηνιαίας δόσης που όριζε η απορριφθείσα πρόταση. Αν το αίτημα χορήγησης προσωρινής διαταγής περιέχεται σε εμπρόθεσμη αίτηση του άρθρου 77, τότε μέχρι τη συζήτησή του η αναστολή της παραγράφου 1 παρατείνεται αυτοδικαίως. Το δικαστήριο μπορεί να ανακαλέσει την προσωρινή διαταγή οποτεδήποτε. Εάν ο αιτών καταστεί υπερήμερος ως προς τις μηνιαίες καταβολές που ορίζει το δικαστήριο σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, με συνέπεια το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικά την αξία τριών (3) μηνιαίων δόσεων, τότε η προσωρινή διαταγή καθίσταται ανίσχυρη για το μέλλον και ο δανειστής ανακτά το δικαίωμα να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση.

3. Ο αιτών που κρίθηκε μη επιλέξιμος μπορεί να αναστείλει τον πλειστηριασμό της κύριας κατοικίας του, σύμφωνα με το άρθρο 1000 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το άρθρο 781 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δεν εφαρμόζεται.

4. Η αναστολή εκτέλεσης του παρόντος άρθρου συνεπάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση της διάθεσης ή της επιβάρυνσης της κύριας κατοικίας του αιτούντος.

5. Η αναστολή εκτέλεσης του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει την επιβολή αναγκαστικής εκτέλεσης ή ασφαλιστικών μέτρων στην κύρια κατοικία του αιτούντος, αρκεί να μην πραγματοποιηθεί πλειστηριασμός, ούτε τη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης ή ασφαλιστικών μέτρων στην υπόλοιπη περιουσία του οφειλέτη, ούτε την άσκηση αγωγής ή την έκδοση διαταγής πληρωμής για τις απαιτήσεις, των οποίων ζητείται η ρύθμιση.

Άρθρο 79 **Συνέπειες ρύθμισης**

1. Μετά την επίτευξη συναινετικής ή δικαστικής ρύθμισης με τουλάχιστον έναν πιστωτή, δεν επιτρέπεται σε οποιοδήποτε πιστωτή του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, η επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης στην κύρια κατοικία του αιτούντος, η λήψη ασφαλιστικών μέτρων επί αυτής, η εγγραφή υποθήκης ή η τροπή προσημείωσης υποθήκης σε υποθήκη.

2. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου 1 δεν ισχύουν για τους πιστωτές, των οποίων οι απαιτήσεις ήταν επιδεκτικές ρύθμισης κατά τις παραγράφους 2 έως 6 του άρθρου 68, τελικά όμως, για οποιοδήποτε λόγο, δεν ρυθμίστηκαν, συναινετικά ή δικαστικά. Στις περιπτώσεις αυτές όλοι οι πιστωτές, ακόμη και όσοι ρύθμισαν τις απαιτήσεις τους, μπορούν να αναγγελθούν για το σύνολο των απαιτήσεών τους. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 969 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αρκεί μόνο η ικανοποίηση του επισπεύδοντος.

3. Μη επιδεκτικοί ρύθμισης πιστωτές του ιδιωτικού τομέα μπορούν να επισπεύσουν αναγκαστική εκτέλεση μόνο μετά από άδεια, που χορηγείται από το Ειρηνοδικείο του τόπου της κύριας κατοικίας του οφειλέτη, με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η άδεια χορηγεί-

ται μόνο αν η υπόλοιπη ρευστοποιήσιμη περιουσία του οφειλέτη δεν επαρκεί για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του συνόλου των πιστωτών, εκτός εάν ο πιστωτής έχει εμπράγματη ασφάλεια στην κύρια κατοικία, που εγγράφηκε πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 72. Ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει παροχή προθεσμίας έως δύο ετών, στην οποία καταβάλλει σε ισόποσες άτοκες μηνιαίες δόσεις το ποσό που θα λάμβανε ο αιτών πιστωτής σε περίπτωση αναγκαστικού πλειστηριασμού της κύριας κατοικίας του οφειλέτη. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτής μπορεί να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση, μόνο αν ο οφειλέτης καταστεί υπερήμερος ως προς την καταβολή του ποσού αυτού. Το άρθρο 80 εφαρμόζεται αναλόγως. Αν ο πιστωτής αυτός επισπεύσει εκτέλεση, εφαρμόζονται αναλόγως το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2.

4. Με τη συναίνεση του αιτούντος, μπορεί να εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση υποθήκη για απαίτηση που γεννιέται κατά τη διάρκεια της ρύθμισης. Για τον πιστωτή αυτό δεν ισχύουν οι απαγορεύσεις της παραγράφου 1.

5. Αν ο αιτών αποβιώσει πριν την ολοκλήρωση της ρύθμισης, τότε η ρύθμιση διακόπτεται, εκτός αν συμβλήθηκε εγγυητής κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 75. Αν ο κληρονόμος χρησιμοποιεί την κληρονομία κύρια κατοικία ως δική του κύρια κατοικία και πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 68 κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, μπορεί να ζητήσει κατά τον παρόντα νόμο τη συνέχιση της ρύθμισης του άρθρου 75 και την εκ νέου χορήγηση της συνεισφοράς του Δημοσίου κατά το άρθρο 76, ακόμα και μετά την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 72.

Άρθρο 80 **Αθέτηση της ρύθμισης**

Αν ο αιτών καταστεί υπερήμερος ως προς τις μηνιαίες καταβολές της συναινετικής ή της δικαστικής ρύθμισης, με συνέπεια το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικά την αξία τριών (3) μηνιαίων δόσεων, ο θιγόμενος πιστωτής δικαιούται, με εκτελεστό τίτλο τη συναινετική ρύθμιση ή την απόφαση του άρθρου 77, να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση ακόμη και στην κύρια κατοικία του αιτούντα. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 926 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το χρονικό διάστημα, που πρέπει να μεσολαβεί μεταξύ της επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση και της κατάσχεσης, ανέρχεται σε τριάντα (30) ημερολογιακές μέρες. Κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία επισπεύδεται κατά το παρόν άρθρο, επιτρέπονται όλα τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται κατά την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 81 **Ολοκλήρωση της ρύθμισης**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της ρύθμισης και την πλήρη συμμόρφωση του οφειλέτη αποσβήνεται το τμήμα των ρυθμισμένων απαιτήσεων που υπερβαίνει το ποσό της παραγράφου 1 του άρθρου 75 και αποσβήνεται κάθε υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης, που εγγράφηκε στην κύρια κατοικία για ρυθμισμένη απαίτηση.

Άρθρο 82 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις, οι προσφερόμενες λειτουργίες και εφαρμογές και οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του άρθρου 71.

2. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών μπορεί να τροποποιείται το περιεχόμενο της αίτησης του άρθρου 72. Με την απόφαση αυτή μπορεί να προβλεφθεί και προαιρετικό περιεχόμενο της αίτησης.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών μπορεί να τροποποιείται ο κατάλογος των δικαιολογητικών που συνυποβάλλονται μαζί με την αίτηση του άρθρου 72 ή ανακτώνται από την πλατφόρμα. Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται ότι ορισμένα δικαιολογητικά δεν υποβάλλονται υποχρεωτικά μαζί με την αίτηση, αλλά μπορούν να υποβληθούν το αργότερο έως τη λήξη της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης του άρθρου 74.

4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης του άρθρου 74.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού του ακριβούς ύψους της συνεισφοράς του Δημοσίου κατά το άρθρο 76, το όργανο που είναι αρμόδιο να αποφασίζει για τη συνεισφορά του Δημοσίου, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με τη συνεισφορά του Δημοσίου. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να συμμορφώνεται προς την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων.

6. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της αξίας των μεταφορικών μέσων, προκειμένου να ελέγχεται το κριτήριο επιλεξιμότητας της περίπτ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 68.

Άρθρο 83 **Τελικές διατάξεις**

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πιστωτές του δημόσιου τομέα μπορούν να κοινοποιούν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην οποία γίνεται κάθε κοινοποίηση σχετική με το παρόν Μέρος, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να τους εκπροσωπούν στη διαδικασία συναινετικής ρύθμισης, υποβάλλοντας και τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα. Μέχρι να πραγματοποιηθούν οι πρώτες κοινοποιήσεις του προηγούμενου εδαφίου, εξακολουθούν να ισχύουν οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα φυσικά πρόσωπα που έχουν υποδειχθεί στα πλαίσια του ν. 4469/2017.

2. Πιστωτές, οι οποίοι απέκτησαν απαιτήσεις επιδεκτικές ρύθμισης με μεταβίβαση κατά το άρθρο 3 του ν. 4354/2015, συμμετέχουν στη διαδικασία του παρόντος νόμου μόνο μέσω της εταιρίας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015.

3. Πιστωτές, οι οποίοι απέκτησαν απαιτήσεις επιδεκτικές ρύθμισης με τιτλοποίηση κατά το ν. 3156/2013 συμμετέχουν στη διαδικασία του παρόντος Μέρους μόνο μέσω του προσώπου, στο οποίο έχει ανατεθεί η διαχείριση τους κατά την παρ. 14 του άρθρου 10 του ν. 3156/2013.

4. Αιτήσεις του άρθρου 4 του ν. 3869/2010, οι οποίες υποβλήθηκαν μέχρι την 28η Φεβρουάριου 2019, χωρίς να συνοδεύονται από βεβαιώσεις οφειλών του άρθρου 2 του ν. 3869/2010, είναι παραδεκτές, εφόσον οι βεβαιώσεις προσκομιστούν μέχρι την 30ή Απριλίου 2019.

5. Οι πιστωτές δικαιούνται να χρησιμοποιούν την πλατφόρμα του άρθρου 71 προς το σκοπό άσκησης των δικαιωμάτων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 10 του ν. 3869/2010, χωρίς να απαιτείται συνδρομή της εισαγγελικής αρχής, αν εκκρεμεί κατά των πιστωτών αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 και τα δεδομένα, των οποίων ζητείται η κοινοποίηση, βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής.

6. Φυσικά πρόσωπα, που πριν την άσκηση της αίτησης του άρθρου 72 έχουν ασκήσει αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 και αυτή είναι εκκρεμής σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, χωρίς να έχει συζητηθεί, μπορούν να υποβάλουν την αίτηση του άρθρου 72 του παρόντος νόμου. Αν οι αιτούντες ρυθμίσουν συναινετικά οποιαδήποτε από τις οφειλές, που είναι επιδεκτικές ρύθμισης κατά τον παρόντα νόμο, τότε η δίκη του ν. 3869/2010 καταργείται. Φυσικά πρόσωπα του παρόντος άρθρου μπορούν να ασκήσουν την αίτηση του άρθρου 77 του παρόντος Μέρους μόνο αν παραιτηθούν από την αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010.

Άρθρο 84 **Έναρξη ισχύος του Έβδομου Μέρους**

Η ισχύς του παρόντος Μέρους αρχίζει την 30η Απριλίου 2019, εκτός από το άρθρο 82, η ισχύς του οποίου αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ **ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 85 **Τροποποιήσεις του ν. 4481/2017**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4481/2017 (Α' 100) αριθμείται σε παράγραφο 1α και μετά την περίπτωση α) προστίθεται περίπτωση β) ως εξής:

«β) Ειδικά για την περίπτωση του άρθρου 51Α του παρόντος, η ανάθεση διαχείρισης δικαιωμάτων στην Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων του ΟΠΙ, εκτείνεται και στην είσπραξη των δικαιωμάτων που είχαν γεννηθεί ως αξιώσεις σε χρόνο προγενέστερο της ανάθε-

σης της διαχείρισης στον ΟΠΙ, για τα οποία είτε δεν έχει χορηγηθεί άδεια χρήσης από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης ή την ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης του άρθρου 50, η άδεια του οποίου ανακλήθηκε, είτε έχει χορηγηθεί άδεια χρήσης, χωρίς όμως να έχουν καταβληθεί τα αναλογούντα δικαιώματα. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και για μη εισπραχθείσες αμοιβές του άρθρου 18 του ν. 2121/1993.».

2. Στο άρθρο 17 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 μετά από τη λέξη «τα δικαιώματα» προστίθενται λέξεις ως εξής:

«, τα οποία δεν αποτελούν ίδιο περιουσιακό του στοιχείο.».

β) Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 η λέξη «πνευματικά» διαγράφεται.

γ) Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα έσοδα από δικαιώματα ή τα έσοδα που προκύπτουν από την επένδυση των εσόδων από δικαιώματα που περιέχονται στους ξεχωριστούς λογαριασμούς της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, καθώς και οι απαιτήσεις από δικαιώματα του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, της ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50 και του ΟΠΙ κατά την άσκηση των καθηκόντων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 51Α είναι ακατάσχετα από οποιονδήποτε κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης.».

δ) Στην παράγραφο 3 προστίθεται πέμπτο εδάφιο ως εξής:

«Τα έσοδα και οι απαιτήσεις από δικαιώματα του προηγούμενου εδαφίου δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και στο υπόλοιπο Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα, όσον αφορά τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης ή την Ανεξάρτητη Οντότητα Διαχείρισης του άρθρου 50 ή τον ΟΠΙ κατά την άσκηση των καθηκόντων του που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 51Α.».

ε) Το πέμπτο εδάφιο αναριθμείται σε έκτο και τροποποιείται ως εξής:

«Τυχόν μέτρα διασφάλισης των οφειλών στο Δημόσιο, που έχουν ήδη επιβληθεί κατά του Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης ή της Ανεξάρτητης Οντότητας Διαχείρισης του άρθρου 50, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4174/2013, για ίδιες οφειλές κατά του Δημοσίου, αίρονται αυτοδικαίως.».

στ) Στο τέλος της παραγράφου 3 προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς εκτελέσεις ως προς το ατέλεστο μέρος της διαδικασίας αυτών και ως προς τις πράξεις εκτελέσεως που θα γίνουν μετά την έναρξη της ισχύος τους. Το κύρος και οι έννομες συνέπειες των πράξεων της διαδικασίας εκτελέσεως που έχουν γίνει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν θίγονται.».

3. Μετά την παράγραφο 4 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Εξαιρούνται από την κατάσχεση στα χέρια του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, της ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50 και του ΟΠΙ κατά την άσκηση των καθηκόντων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 51Α, χρηματικές απαιτήσεις τρίτων, του Δημοσίου, των Ασφαλιστικών Ταμείων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά των δικαιούχων φυσικών προσώπων μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (7.500,00 €) ετησίως για κάθε δικαιούχο φυσικό πρόσωπο.».

4. Μετά από τη νέα παράγραφο 5 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Σε περίπτωση πτώχευσης του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ή της ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50, τα έσοδα από δικαιώματα, τα έσοδα που προκύπτουν από την επένδυση των εσόδων από δικαιώματα που περιέχονται στους ξεχωριστούς λογαριασμούς της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, οι απαιτήσεις από δικαιώματα και η εύλογη αμοιβή του άρθρου 18 του ν. 2121/1993, δεν ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3588/2007 (Α' 153) (Πτωχευτικός Κώδικας) και αποχωρίζονται υποχρεωτικά από αυτήν υπέρ των δικαιούχων - μελών, όπως αυτοί εκπροσωπούνται. Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται και για τις εκκρεμείς αιτήσεις πτώχευσης και για αιτήσεις πτώχευσης και τις εκκρεμείς πτωχεύσεις.».

5. Στο άρθρο 51Α του ν. 4481/2017, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 45 του ν. 4531/2018 (Α' 62) προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Η ανάθεση της διαχείρισης δικαιωμάτων των δικαιούχων στον ΟΠΙ εκτάκτως και προσωρινά σύμφωνα με την παράγραφο 1, δεν συνιστά μεταβίβαση περιουσίας κατ' άρθρο 479 ΑΚ, του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ή της ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50, η άδεια του οποίου ανακλήθηκε, στον ΟΠΙ. Ο ΟΠΙ δεν καθίσταται καθολικός ή ειδικός διάδοχος του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ή της ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την 5.4.2018.».

Άρθρο 86

Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και συμπλήρωση του άρθρου 6Α του ν. 3889/2010 (Α' 182)

1. α) Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν.4014/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Ο Γενικός Γραμματέας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρος».

β) Η περίπτωση ε' της παρ.1 του άρθρου 13 του ν. 4014/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Το ΚΕΣΠΑ συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στη σύνθεση και λειτουργία του.».

2. α) Στο άρθρο 6Α του ν. 3889/2010, όπως προστέθηκε με το άρθρο 37 του ν. 4546/2018 (Α' 101), προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, έπειτα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας ή διεύθυνσης αυτού, με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 6 και τηρουμένων των δημοσιονομικών στόχων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής και του εκάστοτε ετήσιου προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου, δύναται να καθορίζεται ποσό από τον ετήσιο προϋπολογισμό του, το οποίο αποδίδεται ως δημόσιο έσοδο στον Κρατικό Προϋπολογισμό, εγγράφεται σε ειδικό Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδου (ΑΛΕ) και διατίθεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αποκλειστικά για την κάλυψη της συμμετοχής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων Life με δικαιούχο/ συνδικαιούχο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

β) Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 6Α του ν. 3889/2010 (Α' 182), όπως προστέθηκαν με το άρθρο 37 του ν. 4546/2018 (Α' 101), αναριθμούνται σε παραγράφους 3 και 4.

Άρθρο 87

Διαδικασία πρόσληψης προσωπικού σε χρηματοδοτούμενα, από ευρωπαϊκούς πόρους, προγράμματα Life

1. Για την υλοποίηση έργων που εντάσσονται σε χρηματοδοτούμενα, από ευρωπαϊκούς πόρους, προγράμματα Life, με δικαιούχους Υπουργεία ή/και τους εποπτευόμενους φορείς τους, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δύναται να απασχολείται εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό ή εμπειρογνώμονες και συνάπτονται, για τον σκοπό αυτό, συμβάσεις μίσθωσης έργου.

2. Για τη σύναψη των συμβάσεων της προηγούμενης παραγράφου ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α. Αναρτάται στην ιστοσελίδα του δικαιούχου, καθώς και στο διαδικτυακό ιστότοπο «Διαύγεια» πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με προθεσμία τουλάχιστον δέκα (10) ημερών για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προσδιορίζεται το συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασης μίσθωσης έργου σε σχέση με το αντικείμενο και τη διάρκεια του ευρωπαϊκού προγράμματος, η διάρκεια της σύμβασης, η οποία ακολουθεί τον συνολικό χρόνο υλοποίησης του έργου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, το ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες του έργου του ευρωπαϊκού προγράμματος, το τίμημα της σύμβασης και η σύνδεσή του με τα στάδια υλοποίησης του έργου, τα προσόντα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στην διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και τα κριτήρια επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης για την επιλογή του εξειδικευμένου επιστημονικού ή άλλου προσωπικού ή των εμπειρογνώμωνων.

β. Για την αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται, έπειτα από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης του δικαιούχου φορέα, συγκροτείται ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, με μέλη που ορίζονται, έπειτα από σχετική απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του

αρμόδιου οργάνου διοίκησης του οικείου φορέα, εφόσον δικαιούχος είναι ο τελευταίος. Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να καλεί σε ατομική συνέντευξη τους/ τις ενδιαφερόμενους/ες υποψηφίους/ες, τηρουμένων των τυπικών κριτηρίων που θεσπίστηκαν στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και εν συνεχεία συντάσσει και διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό αξιολόγησης στον αρμόδιο Υπουργό ή στο αρμόδιο όργανο διοίκησης του οικείου φορέα, εφόσον δικαιούχος είναι ο τελευταίος.

3. Δαπάνες που αφορούν σε δεδουλευμένες αποδοχές εξειδικευμένου επιστημονικού ή άλλου προσωπικού ή εμπειρογνώμωνων, δυνάμει συμβάσεων στο πλαίσιο υλοποίησης έργων της παραγράφου 1 και εκκρεμεί η καταβολή τους έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 88

Συμπλήρωση του άρθρου 8 του ν. 4519/2018 (Α' 25)

1. Στην αρχή του άρθρου 8 του ν. 4519/2018 προστίθεται ο αριθμός 1 και μετά την παράγραφο 1 προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του οικείου Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ), δύναται να καθιερώνεται εισιτήριο εισόδου επίσκεψης, το οποίο αποτελεί πόρο του οικείου ΦΔΠΠ, σε ειδικά προσδιορισμένες θέσεις του Δικτύου Natura 2000, για δραστηριότητες που είναι σύμφωνες με τους σκοπούς του.

Η τιμή του εισιτηρίου, οι κατηγορίες προσώπων που απαλλάσσονται ή καταβάλλουν μειωμένο εισιτήριο, οι ημέρες ελεύθερης επίσκεψης του κοινού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με την κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου.

β) Με την ίδια απόφαση δύναται να ορίζεται ότι, ποσοστό έως σαράντα τοις εκατό (40%) των εσόδων από το αντίτιμο του εισιτηρίου θα αποδίδεται από τον εισπράττοντα ΦΔΠΠ στο Πράσινο Ταμείο. Το ποσό αυτό διατίθεται αποκλειστικά για τους σκοπούς του ή επιμέρους ποσοστό αυτού αποδίδεται από το Πράσινο Ταμείο στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στα διοικητικά όρια των οποίων βρίσκεται η ειδικά προσδιορισμένη θέση της προστατευόμενης περιοχής, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων ή υπηρεσιών που εξυπηρετούν τις ανάγκες της συγκεκριμένης περιοχής.

γ) Οι πόροι της περίπτωσης α' αποτυπώνονται στον προϋπολογισμό του οικείου ΦΔΠΠ και το μέρος των εσόδων που απομένει μετά την αφαίρεση του ποσοστού που ορίζεται σύμφωνα με την περίπτωση β', διατίθεται από τον οικείο ΦΔΠΠ για τις ανάγκες διοίκησης και διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000, που εμπíπτουν στην χωρική του αρμοδιότητα, συμπεριλαμβανομένης της πρόσληψης εποχικού προσωπικού, εφόσον απαιτείται.

δ) Ειδικά για τη λειτουργία του Εθνικού Δρυμού Λευκών Ορέων (Φαράγγι Σαμαριάς) και ανεξάρτητα από το χρόνο έκδοσης της κοινής υπουργικής απόφασης

της περίπτωσης α', μόνο για την περίοδο 2019 ισχύει η υπουργική απόφαση. 40982/2003 (Β' 511/29.4.2003) και αρμόδια για τη διαδικασία πρόσληψης εποχικού προσωπικού και κάθε άλλη απαραίτητη διαδικασία για τη διαχείριση της επισκεψιμότητας είναι η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, δια της Διεύθυνσης Δασών Χανίων. Τα έσοδα από το αντίτιμο του εισιτηρίου της περιόδου 2019 εισπράττονται από τη Διεύθυνση Δασών Χανίων και κατατίθενται στο λογαριασμό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου. Από τα έσοδα αυτά το Πράσινο Ταμείο διαθέτει ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στα διοικητικά όρια των οποίων βρίσκεται το Φαράγγι Σαμαριάς, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων ή υπηρεσιών που εξυπηρετούν τις ανάγκες της συγκεκριμένης περιοχής. Ειδικά η Τοπική Κοινότητα Λάκκων, του Δήμου Πλατανιά, του Νομού Χανίων από το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%), λαμβάνει το δέκα τοις εκατό (10%).»

2. Οι περιπτώσεις α', β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1790/1988 (Α' 134) καταργούνται.

Άρθρο 89

Συμπλήρωση του άρθρου 7 και τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 4519/2018 (Α' 25)

1. Στο άρθρο 7 του ν. 4519/2018 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής και η ισχύς της αρχίζει από 20.2.2018:

«7. Επιτρέπεται στους ΦΔΠΠ η πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μετά την έγκριση των Εσωτερικών Κανονισμών Διοίκησης και Λειτουργίας τους, σύμφωνα με την περίπτωση ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.»

2. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4519/2018 αντικαθίσταται ως εξής και η ισχύς της αρχίζει από 20.2.2018:

«2) α. Οι ΦΔΠΠ συνεχίζουν να απασχολούν το υφιστάμενο προσωπικό τους, που απασχολείται με σύμβαση ορισμένου χρόνου, μέχρι την ανάρτηση των οικείων οριστικών πινάκων κατάταξης της παραγράφου 4 ή της παραγράφου 7 του άρθρου 7.»

Άρθρο 90

Προσθήκη άρθρου 7Α στον ν. 4519/2018 (Α' 25)

1. Μετά το άρθρο 7 του ν. 4519/2018, προστίθεται άρθρο 7Α, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 7Α

1) Οι ΦΔΠΠ της παραγράφου 3 του άρθρου 2, που απασχολούν προσωπικό με ενεργές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, δύνανται να υποβάλουν προς έγκριση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας τους, σύμφωνα με την περίπτωση ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6, προκειμένου να συστήσουν τόσες οργανικές θέσεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ίδιων κλάδων και κατηγοριών, όσες οι θέσεις του προσωπικού που απασχολείται στον οικείο ΦΔΠΠ.

2) Πλέον των οργανικών θέσεων που συστήνονται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, για την κάλυψη αναγκών των ΦΔΠΠ της παραγράφου 4 του άρθρου 2, αλλά και ενδεχόμενων λειτουργικών κενών, απολύτου αναγκαιότητας των ΦΔΠΠ της παραγράφου 3 του άρθρου 2, συστήνονται οργανικές θέσεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αριθμού ίσου με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των θέσεων της προηγούμενης παραγράφου, σε κλάδους και κατηγορίες επιλογής του οικείου ΦΔΠΠ, και πάντως συναφείς με τις αρμοδιότητες αυτού.

3) Οι ΦΔΠΠ που συστάθηκαν με την παράγραφο 4 του άρθρου 2, δύνανται να υποβάλουν προς έγκριση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικό Κανονισμό Διοίκησης και Λειτουργίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6, στον οποίο συμπεριλαμβάνεται η σύσταση οργανικών θέσεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

4) Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση των υπουργικών αποφάσεων έγκρισης των εσωτερικών κανονισμών των παραγράφων 1 και 3, στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, οι οικείοι ΦΔΠΠ, υποβάλλουν αίτημα, στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), για την πρόσληψη προσωπικού, προς κάλυψη των οργανικών τους θέσεων.

5) Ως προς τις προσλήψεις του τακτικού προσωπικού που διενεργούνται με την ειδική διαδικασία της παραγράφου 1, η εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης βαθμολογείται με 17 μονάδες ανά μήνα και για συνολική εμπειρία μέχρι ογδόντα τέσσερις (84) μήνες. Η ανωτέρω ειδική εμπειρία προϋποθέτει ενεργή και χωρίς διακοπή σύμβαση, στον συγκεκριμένο ΦΔΠΠ, για τον οποίο προκηρύσσεται η θέση. Σε κάθε περίπτωση, η σύμβαση εργασίας πρέπει να έχει ως απώτατο χρόνο έναρξής της την 31η Δεκεμβρίου 2015. Υποψήφιοι που πληρούν το κριτήριο της εντοπιότητας, όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση Δ' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28) δεν προτάσσονται των υποψηφίων που αποδεικνύουν την ειδική εμπειρία του προηγούμενου εδαφίου. Ως προς το σύνολο των θέσεων της παραγράφου 1, δεν απαιτούνται τα πρόσθετα προσόντα διορισμού που προβλέπονται στο άρθρο 27 του π.δ. 50/2001 (Α' 39). Όσοι διορίζονται στις θέσεις που συστήνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, δεσμεύονται να υπηρετήσουν στη θέση διορισμού τους, τουλάχιστον 10 έτη από το διορισμό τους, και μέχρι την συμπλήρωση του διαστήματος αυτού, δεν μετακινούνται, αποσπώνται ή μετατάσσονται σε άλλες θέσεις.

6) Μέχρι τη δημοσίευση των οριστικών πινάκων διορισμού στις οργανικές θέσεις που συστήνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι αρμοδιότητες των ΦΔΠΠ ασκούνται από τους απασχολούμενους με ενεργές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου. Με τη δημοσίευση των οριστικών πινάκων διοριστέων στις οργανικές θέσεις που συστήνονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προηγούμενου εδαφίου λύονται αυτοδικαίως και αζημίως για τους οικείους ΦΔΠΠ.

7) Εργαζόμενοι που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στους ΦΔΠΠ με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, κατατάσσονται σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, στην ίδια ειδικότητα, εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση της απόφασης τροποποίησης του Εσωτερικού Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας, ως ορίζεται στην παράγραφο 1, λαμβανομένης υπόψη για κάθε έννομη συνέπεια της προϋπηρεσίας αυτών. Η κατάταξη του ανωτέρω προσωπικού, διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8) Η μισθολογική δαπάνη του προσωπικού που στελεχώνει τις οργανικές θέσεις των παραγράφων 1 και 2, καλύπτεται για το έτος 2019 από πιστώσεις του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11. Από το 2020 και εφεξής η μισθολογική δαπάνη καλύπτεται από την επιχορήγηση που λαμβάνει έκαστος ΦΔΠΠ, από τις πιστώσεις που εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΕΝ, διαφορετικά από το Πράσινο Ταμείο, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11.».

2. Οι ΦΔΠΠ που υπάγονται στην παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 4519/2018, υποβάλλουν προς έγκριση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας την τροποποίηση των Εσωτερικών Κανονισμών Διοίκησης και Λειτουργίας, μέσα σε δύο μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος. Μέσα στην ίδια προθεσμία, οι ΦΔΠΠ που υπάγονται στην παρ. 3 του ίδιου ως άνω άρθρου, υποβάλλουν προς έγκριση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Εσωτερικό Κανονισμό Διοίκησης και Λειτουργίας.

Άρθρο 91

Συμπλήρωση του άρθρου 10 του ν. 4519/2018 (Α' 25)

Στο άρθρο 10 του ν. 4519/2018 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. α) Οι ΦΔΠΠ δύνανται στον Εσωτερικό Κανονισμό Διοίκησης και Λειτουργίας να προβλέπουν ειδικές ικανότητες ή προσόντα που σχετίζονται με τη φυσική κατάσταση ή τη γλωσσομάθεια των υποψηφίων, κατά τη διαδικασία πρόσληψης προσωπικού ορισμένου χρόνου για την κάλυψη εποχικών αναγκών λόγω αυξημένης επισκεψιμότητας ή άλλης σαφώς αιτιολογημένης ανάγκης. Για τον ίδιο λόγο, στον ανωτέρω Κανονισμό δύνανται να ρυθμίζονται, κατόπιν ειδικής αιτιολογίας, θέματα που αφορούν το προσωπικό που απασχολείται πέραν του ωραρίου ή σε βάρδιες, για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους αυξημένης επισκεψιμότητας της περιοχής, με παράλληλη δυνατότητα για πρόβλεψη χορήγησης ημερών ανάπαυσης.

β) Για την πρόσληψη προσωπικού ορισμένου χρόνου στους ΦΔΠΠ ισχύουν οι διατάξεις του δεύτερου άρθρου του ν. 4528/2018 (Α' 50).».

Άρθρο 92

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α' 309) αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και οικονομικών συμφερόντων, αρχικές με απόκτηση ιδιότητας υπόχρεου τα έτη 2016, 2017, 2018 και ετήσιες των ετών 2016 (χρήση 2015), 2017 (χρήση 2016) και 2018 (χρήση 2017) υποβάλλονται από 18.2.2019 έως 30.4.2019.».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4571/2018 (Α' 186) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι καταστάσεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 για τους υπόχρεους σε υποβολή Δ.Π.Κ. και Δ.Ο.Σ. για το έτος 2018 καταχωρίζονται από 3.1.2019 έως 25.1.2019 και για το έτος 2019 έως 30.4.2019.».

Άρθρο 93

Πιστωτικά υπόλοιπα παρακρατούμενων φόρων πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Τα πιστωτικά υπόλοιπα που προέκυψαν από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικών ετών 2009, 2011, 2012 και 2013 των πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά το μέρος που οφείλονται σε φόρο που έχει παρακρατηθεί κατά τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 12 του ν. 2238/1994 (Α' 151) και για τα οποία δημιουργήθηκαν διαφορές που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων, συμψηφίζονται κατά προτεραιότητα, όταν προκύψει φόρος εισοδήματος και κατά το μέρος που ο φόρος αυτός επαρκεί για το σκοπό του ως άνω συμψηφισμού.

Για τυχόν ποσά πιστωτικών υπολοίπων που έχουν ήδη επιστραφεί από τη φορολογική αρχή δυνάμει τελεσιδικιών δικαστικών αποφάσεων γεννάται υποχρέωση απόδοσης στο Ελληνικό Δημόσιο, όταν και κατά το μέρος που προκύψει φόρος εισοδήματος, προστιθέμενο, το μέρος αυτό, στα προς συμψηφισμό πιστωτικά υπόλοιπα του προηγούμενου εδαφίου.

Πιστωτικά υπόλοιπα ή επιστραφέντα ποσά φόρων προγενέστερου έτους συμψηφίζονται κατά προτεραιότητα έναντι αυτών μεταγενέστερου έτους.

2.α. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4046/2012 (Α' 28) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο που προέκυψε από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικών ετών 2011, 2012 και 2013 και δεν συμψηφίστηκε εντός των πέντε (5) ετών, συμψηφίζεται σε ισόποσες δόσεις εντός δέκα (10) ετών με οποιασδήποτε φύσεως φορολογικές υποχρεώσεις των τραπεζών, αρχής γενομένης από 1.1.2020.».

β. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται επί υποθέσεων για τις οποίες έχουν υποβληθεί αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις ενώπιον της φορολογικής αρχής και δεν έχουν εξετασθεί, καθώς και επί εκκρεμών υποθέσεων κατά την έννοια του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 4509/2017 (Α' 201).

Άρθρο 94

Ρυθμίσεις για την Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.)

1. Για τη μεταβίβαση της κυριότητας και νομής των ακινήτων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου

Α.Ε.» (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), που μεταβιβάζονται στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.» (ΕΤ.Α.Δ.), δυνάμει της παρ. 7 του άρθρου 196 του ν. 4389/2016 (Α' 94), για τα οποία δεν έχει λάβει χώρα καταχώριση στα αρμόδια Υποθηκοφυλακεία ή Κτηματολογικά Γραφεία, η καταχώριση γίνεται ατελώς από την ΕΤ.Α.Δ., στο όνομα και για λογαριασμό της, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του ως άνω άρθρου.

2. α) Με την εξαίρεση των ακινήτων που είτε εμπίπτουν στις εξαιρούμενες υπό στοιχεία α' έως και ε' περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 196 του ν. 4389/2016 είτε τελούν υπό προστατευόμενη, δυνάμει της κείμενης νομοθεσίας, διακατοχή, ή γενικά, η εκποίησή τους είναι αντίθετη στην ελληνική νομοθεσία, επιτρέπεται, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤ.Α.Δ., η απευθείας εκποίηση ακινήτων, που περιέρχονται στην κυριότητα της ΕΤ.Α.Δ. με τις διατάξεις του άρθρου 196 του ν. 4389/2016, και για τα οποία έχει καταχωρισθεί η μεταβίβαση στο οικείο βιβλίο μεταγραφών ή κτηματολογικό φύλλο, στις ακόλουθες περιπτώσεις: αα) ακινήτων συνιδιοκτησίας με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ββ) ακινήτων κειμένων εντός ή εκτός σχεδίου πόλης, μη άρτιων ή και μη οικοδομήσιμων, προς ιδιοκτήτες συνεχόμενων ακινήτων, μετά από γνωμοδότηση του οικείας Υπηρεσίας Δόμησης, γγ) για την επέκταση ή/και την εξυπηρέτηση λειτουργίας υφιστάμενων όμορων βιομηχανιών ή βιοτεχνιών ή τουριστικών καταλυμάτων των υποπεριπτώσεων αα', δδ' και εε' της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), όπως ισχύει.

β) Σε περίπτωση ύπαρξης δύο ή περισσότερων εκκρεμών αιτήσεων ενδιαφερομένων για αγορά, διενεργείται διαγωνισμός, σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΕΤ.Α.Δ.

γ) Πριν από την εισαγωγή της αίτησης για συζήτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤ.Α.Δ., διενεργείται από αυτήν έλεγχος ότι, δεν συντρέχει περίπτωση εξαιρετέου κατά το νόμο ακινήτου, ενώ, παράλληλα διαβιβάζεται από την ΕΤ.Α.Δ. προς το Αυτοτελές Τμήμα Μητρώου Ακίνητης Περιουσίας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, αίτηση χορήγησης πληροφοριών και περαιτέρω έρευνας από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας, κατά τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία. Αφού από τους ως άνω ελέγχους διαπιστωθεί ότι, δεν συντρέχει περίπτωση εξαιρετέου, κατά τον νόμο, ακινήτου και ληφθεί η σχετική έγγραφη απάντηση του Αυτοτελούς Τμήματος Μητρώου Ακίνητης Περιουσίας, συνεχίζεται η διαδικασία εκποίησης κατά τις διατάξεις του νόμου και του Κανονισμού της ΕΤ.Α.Δ., η δε μεταβολή καταχωρίζεται στα κτηματολογικά βιβλία ή στα βιβλία μεταγραφών.

3. Επί των εκκρεμών αιτήσεων, κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) του τιμήματος αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο.

4.α) Στα εξαιρετέα κατά τον νόμο ακίνητα εξακολουθούν να ισχύουν οι περί εξαγοράς από το Δημόσιο ισχύουσες διατάξεις. Η μεταβίβαση αυτών, εφόσον επιτρέπεται από τον νόμο, αιτιολογείται ειδικά και τελεί υπό τις ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κλη-

ρονομιάς, καθώς και τις λοιπές προστατευτικές για κάθε μορφή εξαιρετέου ακινήτου διατάξεις.

β) Αν εξαιρετέο κατά τον νόμο ακίνητο, του οποίου η μεταβίβαση επιτρέπεται από τον νόμο, συμπεριλήφθηκε εκ παραδρομής στα υπό μεταβίβαση στην ΕΤ.Α.Δ. ακίνητα και η αίτηση εκποίησής του έχει υποβληθεί στην ΕΤ.Α.Δ. πριν τη μεταγραφή του νόμιμου τίτλου, η διαδικασία εκποίησης συνεχίζεται από το Ελληνικό Δημόσιο, στο οποίο η ΕΤ.Α.Δ. διαβιβάζει αμελητί το σχετικό φάκελο. Το τίμημα εισπράττεται από το Ελληνικό Δημόσιο κατά τις ισχύουσες γι' αυτό διατάξεις περί απευθείας εκποίησης.

5. Το τίμημα της εξαγοράς δεν συμψηφίζεται με τυχόν οφειλόμενα ή καταβεβλημένα ποσά λόγω μίσθωσης ή επιβληθείσας αποζημίωσης χρήσης του ακινήτου.

6. Η μεταβίβαση του ακινήτου δεν επιφέρει μεταβολή στο πολεοδομικό και προστατευτικό για το περιβάλλον καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν το ακίνητο πριν από αυτή.

Άρθρο 95

Φορολογική μεταχείριση χρεωστικών ομολόγων που εκδίδονται από πιστωτικούς συνεταιρισμούς που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα

1. Στην περίπτωση α' του άρθρου 23 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, μετά τη φράση «που εκδίδουν ανώνυμες εταιρείες» προστίθεται η φράση «και τα χρεωστικά ομόλογα που εκδίδουν πιστωτικοί συνεταιρισμοί που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα».

2. Στο άρθρο 3 του ν. 1667/1986 (Α' 196) προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Για τα πάσης φύσεως ομόλογα που εκδίδονται από πιστωτικούς συνεταιρισμούς που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα, ισχύουν αναλόγως οι φορολογικές και άλλες ρυθμίσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 14 του ν. 3156/2003 (Α' 157).»

3. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1.1.2014.

Άρθρο 96

Χορήγηση εφάπαξ ενίσχυσης πληγέντων

1. Χορηγείται έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που διέμεναν σε ακίνητα ή χρησιμοποιούσαν ως επαγγελματική στέγη ακίνητα που επλήγησαν από τον σεισμό της 26ης Οκτωβρίου 2018 στην Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως προσωρινά ακατάλληλα ή επικίνδυνα για χρήση από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Η ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται στο ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά ακίνητο και στο ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ ανά χώρο βοηθητικής χρήσης. Τα ανωτέρω ποσά δεν καταβάλλονται αθροιστικά, όταν τα πληγέντα ακίνητα και οι βοηθητικοί χώροι χρησιμοποιούνται από τον ίδιο δικαιούχο και έχουν ανεγερθεί εντός του ίδιου οικοπέδου ή γηπέδου. Το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ χορηγείται για βοηθητικούς χώρους, όπως αποθήκες, εφόσον στο ίδιο οικόπεδο ή γήπεδο δεν υφίσταται κτήριο κατοικίας του ίδιου δικαιούχου.

2. Η έκτακτη ενίσχυση της παραγράφου 1 δεν υπόκειται σε φορολογία και δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ο.Κ.Α.), τους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής και κάθε άλλο ζήτημα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα για τη χορήγηση της ενίσχυσης του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 97

Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4587/2018 (Α' 218)

1. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4587/2018 (Α' 218) παρατείνεται για ακόμη δύο (2) μήνες μετά τη λήξη της.

2. Η περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4587/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Η παρακράτηση και απόδοση των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών, εργαζόμενου και εργοδότη, για όλους τους κλάδους στους οποίους ασφαλιζόνταν οι δικαιούχοι ως μισθωτοί, υπολογίζεται επί των αποδοχών των εργαζομένων κατά τον τελευταίο μήνα πλήρους απασχόλησής τους πριν τη λήξη των συμβάσεων εργασίας τους και βαρύνει τον Ο.Α.Ε.Δ.».

Άρθρο 98

Μετεγκατάσταση λόγω αλλαγών χρήσεων γης

Στον ν. 3325/2005 (Α' 68) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στο άρθρο 7, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 70 του ν. 4549/2018 (Α' 105), προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Οι δραστηριότητες που ιδρύθηκαν νόμιμα και λειτουργούν σε περιοχές χωρίς καθορισμένες χρήσεις γης, μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους σε περίπτωση καθορισμού της χρήσης γης με τον οποίο αυτές καθίστανται μη συμβατές, εφόσον δεν επιβάλλεται ρητά η απομάκρυνσή τους. Η επέκταση των δραστηριοτήτων αυτών είναι δυνατή εντός του χώρου ή του γηπέδου όπου λειτουργούσαν πριν τον καθορισμό της χρήσης γης και μέσα στα όρια του βαθμού όχλησης, όπως αυτά προσδιορίζονται βάσει της τελευταίας ισχύουσας έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας.

5. Για τις δραστηριότητες των παραγράφων 1 έως 4, στην περίπτωση κτηριακής επέκτασης για την οποία

υποβάλλεται αίτηση μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις για την εκτός σχεδίου πόλεως δόμηση.».

2. Το τελευταίο εδάφιο των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 7 καταργείται.

Άρθρο 99

Είσπραξη και απόδοση της εισφοράς σε χρήμα του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 (Α' 143) - Ρυθμίσεις για τα Επιχειρηματικά Πάρκα και τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής

1. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 9, η εγκεκριμένη πράξη εφαρμογής κοινοποιείται από την ΕΑΝΕΠ στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας μέσα σε τρία (3) έτη από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου 47.».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η εισφορά σε χρήμα υπολογίζεται στο εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με την πράξη εφαρμογής και ανέρχεται στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας που έχει αυτή, κατά τον χρόνο της έγκρισης της πράξης εφαρμογής. Η εισφορά αυτή βεβαιώνεται με ατομική διοικητική πράξη από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και καταβάλλεται, μετά την έγκριση της πράξης εφαρμογής, σε ειδικό λογαριασμό της ΕΑΝΕΠ που τηρείται για τον σκοπό αυτό, σε έξι (6) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις για την υλοποίηση των κοινόχρηστων χώρων και των έργων υποδομής. Με την ίδια πράξη καθορίζονται και τα σχετικά διαστήματα καταβολής των έξι (6) δόσεων. Οι δόσεις καταβάλλονται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τις προβλεπόμενες ημερομηνίες καταβολής. Η ΕΑΝΕΠ ενημερώνει την Αποκεντρωμένη Διοίκηση για τις εισπράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί, σε τακτά χρονικά διαστήματα ανά υπόχρεο και χρέος.

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής κάποιας δόσης, η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και με ευθύνη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενημερώνεται η αρμόδια, για την έκδοση του αποδεικτικού ενημερότητας, Δ.Ο.Υ. του οφειλέτη, για τη δέσμευση αυτής, με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 (Α' 43). Η άρση της δέσμευσης χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας γίνεται αν εξοφληθούν ολικά οι βεβαιωμένες οφειλές προς την ΕΑΝΕΠ.

Σε περιοχές όπου δεν εφαρμόζεται αντικειμενικό σύστημα αξιών, η αξία της έκτασης προσδιορίζεται από την οικεία Δ.Ο.Υ. Αν τα ποσά που συγκεντρώνονται από τις εισφορές, μαζί με τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης, δεν επαρκούν για την υλοποίηση των έργων υποδομής, μπορεί να ορίζεται πρόσθετη εισφορά σε χρήμα. Αν τα ποσά που συγκεντρώνονται από τις εισφορές υπερκαλύπτουν τα απαιτούμενα για την υλοποίηση των έργων υποδομής, το πλεόνασμα περιέρχεται στην ΕΑΝΕΠ για τους σκοπούς της, και κατατίθεται στον ειδικό λογαριασμό που τηρείται, σύμφωνα με την περίπτωση ιβ' της παραγράφου 2 του άρθρου 59.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να καθορίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες για τη διαδικασία εισπραξης των εισφορών σε χρήμα, δέσμευσης χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας και άρσης αυτής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

3. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 9 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Αν η ΕΑΝΕΠ καταστεί κυρία του συνόλου της έκτασης του Επιχειρηματικού Πάρκου, η πολεοδομία γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2, χωρίς τη σύνταξη πράξης εφαρμογής, και η πολεοδομική μελέτη μπορεί να κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση της ΓΓΒ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και να εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των καθ' ύλην συναρμόδιων υπουργών, είτε κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 47 είτε σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα έτος από την έκδοση της απόφασης έγκρισης του ΕΠ της παραγράφου 1 του άρθρου 47. Σε περίπτωση που η πολεοδομική μελέτη κατατίθεται για έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 3, τίθεται προθεσμία ενός (1) έτους από την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου 47 για την κατάρτιση και την υποβολή της. Η ΕΑΝΕΠ, ως μοναδικός ιδιοκτήτης, υποχρεούται να διαθέσει την απαιτούμενη από την πολεοδομική μελέτη, έκταση για τους δρόμους, το πράσινο και τους λοιπούς κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους και εγκαταστάσεις.».

4. Η παρ. 4 του άρθρου 53 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα έργα υποδομής των Επιχειρηματικών Πάρκων ολοκληρώνονται μέσα σε τρία (3) έτη από την έγκριση της πράξης εφαρμογής, όπου αυτή απαιτείται. Στην περίπτωση του άρθρου 52 της παραγράφου 9, τα έργα υποδομής των Επιχειρηματικών Πάρκων ολοκληρώνονται μέσα σε τρία (3) έτη από την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να χορηγείται παράταση δυο (2) ετών με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Νέα παράταση μέχρι ένα (1) ακόμα έτος μπορεί να χορηγείται: α) σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή β) σε περίπτωση που υπάρχουν συγκεκριμένα απρόβλεπτα εμπόδια για την πρόοδο των εργασιών, εφόσον η πρόοδος των έργων βρίσκεται σε στάδιο που μπορεί να εκτιμηθεί ότι, εντός της νέας αυτής προθεσμίας, είναι δυνατή η ολοκλήρωση των έργων. Η παράταση του προηγούμενου εδαφίου ή και μεγαλύτερη, εφόσον απαιτείται, για τους ίδιους λόγους μπορεί να χορηγείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.».

5. Μετά το άρθρο 55 του ν. 3982/2011 προστίθεται άρθρο 55Α που έχει ως εξής:

«Άρθρο 55Α

Ειδικές Πολεοδομικές Διατάξεις Επιχειρηματικών Πάρκων

1. Επιτρέπεται η μεταφορά υλοποίησης υπολοίπου συντελεστή δόμησης μεταξύ ακινήτων του ίδιου ιδιοκτήτη εντός περιοχών ΒΙ.ΠΕ. του ν. 4085/1965 (ΕΤΒΑ), ΒΕ.ΠΕ. του ν. 2545/1997 (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ., ΒΙΟΠΑ), Επιχειρηματικών Πάρκων του ν. 3982/2011 υπό την προϋπόθεση μη υπέρβασης του ποσοστού κάλυψης άνω του ογδόντα τοις εκατό (80%).

Η πραγματοποίηση μεταφοράς συντελεστή συντελείται με τροποποίηση της εγκριτικής για τις ως άνω περιοχές κοινής υπουργικής απόφασης μετά από αίτημα του ιδιοκτήτη των ακινήτων.

2. Για γήπεδα ή οικόπεδα, εντός περιοχών ΒΙ.ΠΕ. του ν. 4085/1965 (ΕΤΒΑ), ΒΕ.ΠΕ. του ν. 2545/1997 (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ., ΒΙΟΠΑ), Επιχειρηματικών Πάρκων του ν. 3982/2011, που ανήκουν στον ίδιο ιδιοκτήτη ή έχουν μισθωθεί με μακροχρόνια μίσθωση από τον ίδιο μισθωτή τουλάχιστον δέκα (10) ετών και τέμνονται από δημοτικό ή επαρχιακό δρόμο, δύναται να εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4067/2012. Η ζεύξη αυτών εγκρίνεται από το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής και τον αρμόδιο για τον έλεγχο και τη διαχείριση του Κοινοχρήστου Χώρου φορέα.».

6. Στην παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4067/2012 (Α' 79) προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Οι ειδικές πολεοδομικές διατάξεις του τρίτου μέρους του ν. 3982/2011 (Α' 143), καθώς και του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225) κατισχύουν των γενικών διατάξεων που περιέχονται στον παρόντα νόμο.».

7. Στο άρθρο 9 του ν. 4302/2014 (Α' 225) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Κατ' εξαίρεση, για χρονικό διάστημα έως είκοσι (20) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής, χωρίς δικαίωμα κτιριακής επέκτασης, σε νόμιμα υφιστάμενα κτίρια που βρίσκονται σε περιοχές των Ζ.Ο.Ε. που έχουν χαρακτηριστεί ως γεωργική γη, όπου ασκούνται δραστηριότητες αποθήκευσης τουλάχιστον μια πενταετία πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν οι όροι δόμησης των γεωργικών αποθηκών και επιτρέπονται: α) οι κύριες δραστηριότητες της περίπτωσης β' του άρθρου 1, β) οι δευτερεύουσες - συμπληρωματικές δραστηριότητες της περίπτωσης β' του άρθρου 1, εξαιρουμένων των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, γ) η αποθήκευση προϊόντων ελεγχόμενης θερμοκρασίας σε ψυγεία.».

Άρθρο 100

Αδειοδότηση μονάδων παραγωγής ή/και εμφιάλωσης ιατρικών και πεπιεσμένων αερίων

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2647/1998 (Α' 237) προστίθεται περίπτωση 20 ως εξής:

«20) Η γνωστοποίηση εγκατάστασης και λειτουργίας, η χορήγηση εγκρίσεων εγκατάστασης και λειτουργίας,

η έκδοση αποφάσεων διενέργειας ελέγχων και επιβολής προστίμων στις περιπτώσεις ίδρυσης, επέκτασης ή εκσυγχρονισμού μονάδων παραγωγής ή/και εμφιάλωσης ιατρικών αερίων, καθώς και εμφιάλωσης πεπιεσμένων αερίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 έως 40 του ν. 3982/2011 (Α' 143).».

Άρθρο 101
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4497/2017
(Α' 171)

1) Στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4497/2017 η φράση «με δεκατρία (13) τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη» αντικαθίσταται με τη φράση «με δεκαπέντε (15) τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη».

2) Η υποπερίπτωση ε' της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. έξι (6) εκπροσώπους των Ομοσπονδιών πωλητών, από τους οποίους τρεις (3) είναι παραγωγοί πωλητές και τρεις (3) είναι επαγγελματίες πωλητές. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι επιλέγονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3 με κριτήρια, όπως τον αριθμό των παραγωγών και επαγγελματιών που οι Ομοσπονδίες εκπροσωπούν και την κάλυψη κατά το δυνατό ευρύτερης χωρικής έκτασης δραστηριοποίησης. Από τους έξι (6) εκπροσώπους των Ομοσπονδιών πωλητών, οι δύο (2), ένας παραγωγός και ένας επαγγελματίας πωλητής, προέρχονται από σωματεία που εδρεύουν στις Περιφερειακές Ενότητες Ανατολικής, Δυτικής Αττικής και Νήσων.

3) Η υποπερίπτωση ε' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. έξι (6) εκπροσώπους των Ομοσπονδιών πωλητών, από τους οποίους τρεις (3) είναι παραγωγοί πωλητές και τρεις (3) είναι επαγγελματίες πωλητές. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι επιλέγονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ.3 με κριτήρια, όπως τον αριθμό των παραγωγών και επαγγελματιών πωλητών που οι Ομοσπονδίες εκπροσωπούν και την κάλυψη κατά το δυνατό ευρύτερης χωρικής έκτασης δραστηριοποίησης.».

4) Στο τέλος του άρθρου 28 του ν. 4497/2017 προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Οι εκπρόσωποι των παραγωγών δύναται να εισηγούνται στις επιτροπές του άρθρου 28 σχετικά με αιτήματα παραγωγών για δραστηριοποίηση σε λαϊκές αγορές, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 32, σχετικά με το ποσοστό υπερκάλυψης είκοσι τοις εκατό (20%) της παρ. 4 του άρθρου 32 και την αμοιβαία αλλαγή θέσεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 35».

5α) Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4497/2017 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Άδειες πλανόδιου εμπορίου που έχουν εκδοθεί από Δήμο πριν από την δημοσίευση του παρόντος, μπορούν να μετατρέπονται σε άδειες στάσιμου εμπορίου με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, κατόπιν αίτησης του πωλητή.».

β) Η ανωτέρω παράγραφος ισχύει από τις 13.11.2017.

6) Το πρώτο εδάφιο της παρ.14 του άρθρου 59 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Οι υφιστάμενες άδειες για κυριακάτικες αγορές ισχύουν έως τη συνταξιοδότηση των κατόχων τους.».

7) Στο τέλος του άρθρου 59 του ν. 4497/2017 προστίθενται παράγραφοι 20, 21 και 22 ως εξής:

«20. Ανάλογα με το φορέα λειτουργίας της λαϊκής αγοράς, ο οικείος Περιφερειάρχης ή Δήμαρχος δύναται με απόφαση που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών:

α) Να συγκροτεί πενταμελείς επιτροπές, που αποτελούνται από τρία (3) μέλη του φορέα λειτουργίας της λαϊκής αγοράς και ορίζονται από τον Περιφερειάρχη ή τον Δήμαρχο και δύο (2) εκπροσώπους των πωλητών, έναν παραγωγό και έναν επαγγελματία, που υποδεικνύονται από τα συλλογικά όργανα των πωλητών κατόπιν πρόσκλησης του φορέα λειτουργίας.

β) Να αναθέτει στις επιτροπές της περίπτωσης α' :

αα) την καταγραφή των πωλητών με παρουσία στις λαϊκές αγορές που υπάγονται στην αρμοδιότητα του οικείου φορέα λειτουργίας. Αυτή η καταγραφή περιλαμβάνει τόσο τους πωλητές στους οποίους έχει αποδοθεί θέση με διοικητική πράξη του φορέα λειτουργίας, όσο και εκείνους που δραστηριοποιούνται χωρίς να τους έχει αποδοθεί θέση,

ββ) την καταγραφή των κενών θέσεων και την αρίθμηση αυτών, σε περίπτωση που δεν υπάρχει,

γγ) την απόδοση θέσεων σε πωλητές οι οποίοι καταλαμβάνουν θέση με βάση διοικητική πράξη του φορέα λειτουργίας και επιθυμούν βελτίωση αυτής, καθώς και

δδ) την απόδοση θέσεων σε πωλητές για τους οποίους αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο τρόπο ότι κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος έχουν παρουσία στη συγκεκριμένη λαϊκή αγορά δίχως να τους έχει αποδοθεί θέση με διοικητική πράξη του φορέα λειτουργίας.

γ) Να ρυθμίζει κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την καταγραφή πωλητών, την καταγραφή θέσεων και την απόδοση θέσεων.

21. Για την απόδοση θέσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 20, εφαρμόζεται η εξής διαδικασία:

α. Με την απόφαση της παραγράφου 20 ορίζεται προθεσμία εκδήλωσης ενδιαφέροντος για όσους πωλητές κατέχουν θέση που τους έχει αποδοθεί με διοικητική πράξη και επιθυμούν βελτίωση αυτής. Η εκδήλωση ενδιαφέροντος για συμμετοχή στη διαδικασία βελτίωσης καθιστά αυτομάτως τη θέση την οποία κατείχαν μέχρι εκείνη τη στιγμή κενή.

β. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η επιτροπή της παραγράφου 20 καταγράφει τους πωλητές και τις θέσεις που καταλαμβάνουν, καθώς και τις κενές θέσεις στις λαϊκές αγορές που υπάγονται στην αρμοδιότητά της. Ως κενές θέσεις νοούνται:

αα. όσες έχουν προκύψει μετά την εκδήλωση ενδιαφέροντος, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρούσας,

ββ. όσες καταλαμβάνονται από πωλητές δίχως να τους έχει αποδοθεί θέση με διοικητική πράξη του φορέα λειτουργίας και

γγ. όσες δεν καταλαμβάνονται από πωλητή.

γ. Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής, η επιτροπή της παραγράφου 20 καταρτίζει προσωρινό πίνακα, σύμφωνα με τον Πίνακα Α' του Παραρτήματος Κ' του παρόντος ο οποίος αναρτάται στη λαϊκή αγορά, καθώς και στην ιστοσελίδα του φορέα λειτουργίας. Τυχόν ενστάσεις υποβάλλονται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από

την ανάρτηση του Πίνακα καταγραφής και εξετάζονται από την ίδια επιτροπή. Μετά την εξέταση των ενστάσεων αναρτάται ο οριστικός Πίνακας καταγραφής.

δ. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση του οριστικού Πίνακα καταγραφής, πωλητές οι οποίοι: αα) καταλαμβάνουν θέση με βάση διοικητική πράξη του φορέα λειτουργίας ή ββ) έχουν παρουσία σε συγκεκριμένη λαϊκή αγορά, δίχως να τους έχει αποδοθεί θέση με διοικητική πράξη του φορέα λειτουργίας, μπορούν να υποβάλουν αίτηση στην επιτροπή της παραγράφου 20 για βελτίωση ή απόδοση θέσης αντίστοιχα.

ε. Η αίτηση των πωλητών για βελτίωση ή απόδοση θέσης μπορεί να περιλαμβάνει μία θέση. Πωλητές που δεν έχουν παρουσία στη συγκεκριμένη λαϊκή αγορά, βάσει στοιχείων του φορέα λειτουργίας, δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία.

στ. Εάν δεν υποβληθεί καμία αίτηση για βελτίωση ή απόδοση θέσης, σύμφωνα με την περίπτωση δ' ή εάν δεν υποβληθούν περισσότερες από μία (1) αιτήσεις για την ίδια θέση, η επιτροπή της παραγράφου 20 υποβάλλει τον πίνακα καταγραφής και απόδοσης θέσεων στην Επιτροπή Λαϊκών Αγορών για οριστική έγκριση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Πίνακα Δ' του Παραρτήματος Κ'.

ζ. Αν υπάρχουν περισσότερες αιτήσεις για μία θέση, αυτή αποδίδεται στον πωλητή, ο οποίος συγκεντρώνει τα περισσότερα μόρια, σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος Ε' του ν. 4497/2017, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 84 του ν. 4582/2018 (Α' 208). Το κριτήριο της έλλειψης παραβατικότητας του Παραρτήματος Ε' διαπιστώνεται από την επιτροπή με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία του φορέα λειτουργίας της λαϊκής αγοράς. Ως ημερομηνία αναφοράς για τον υπολογισμό του τελευταίου έτους εντός του οποίου διαπιστώνεται ή μη, παράβαση, λογίζεται η ημερομηνία λήξης υποβολής των αιτήσεων των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας διενεργείται κλήρωση.

η. Η μοριοδότηση της περίπτωσης ζ' εφαρμόζεται από την επιτροπή της παραγράφου 20, η οποία συντάσσει: αα) Πίνακα καταγραφής και απόδοσης θέσεων, καθώς και κενών θέσεων σύμφωνα με τον Πίνακα Β' του Παραρτήματος Κ', και ββ) πίνακα απόδοσης εναπομεινασών θέσεων με βάση τη μοριοδότηση των πωλητών, στους οποίους δεν έχει αποδοθεί θέση, σύμφωνα με τον Πίνακα Γ' του Παραρτήματος Κ'.

θ. Οι πίνακες της περίπτωσης ή αναρτάται στην λαϊκή αγορά, καθώς και στην ιστοσελίδα του φορέα λειτουργίας.

ι. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση των πινάκων της περίπτωσης η', οι πωλητές στους οποίους δεν έχει αποδοθεί θέση με την ανωτέρω διαδικασία υποβάλλουν, ανά σειρά κατάταξης, αίτηση στην επιτροπή της παραγράφου 20 για την τοποθέτησή τους σε μία από τις θέσεις που έχουν απομείνει στην λαϊκή αγορά. Μετά την υποβολή των αιτήσεων, η επιτροπή συντάσσει και διαβιβάζει στις επιτροπές του άρθρου 28 τον Πίνακα οριστικής απόδοσης θέσεων σε όλους τους πωλητές ανά λαϊκή αγορά, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Πίνακα Δ' του Παραρτήματος Κ', ο οποίος αναρτάται στην λαϊκή αγορά, καθώς και στην ιστοσελίδα του φορέα λειτουργίας.

ια. Ενστάσεις επί του Πίνακα οριστικής απόδοσης θέσεων υποβάλλονται στις επιτροπές του άρθρου 28, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτησή του. Οι επιτροπές του άρθρου 28, αφού εξετάσουν τυχόν ενστάσεις, εγκρίνουν τον οριστικό Πίνακα, με βάση τον οποίο εκδίδονται οι διοικητικές πράξεις απόδοσης θέσεων σε όσους πωλητές συμμετείχαν στη διαδικασία.

22. Η τοποθέτηση των πωλητών διενεργείται σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 20. Η γραμματειακή υποστήριξη στις επιτροπές για τη διεκπεραίωση της ανωτέρω διαδικασίας παρέχεται από το φορέα λειτουργίας.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Κ'

Α' Πίνακας καταγραφής θέσεων (παρ. 21γ του άρθρου 59).

ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΗΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΩΛΗΤΗ	ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ ΛΟΓΩ ΑΙΤΗΣΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ ΛΟΓΩ ΜΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ (ΝΑΙ / ΟΧΙ)

Β' Πίνακας καταγραφής-απόδοσης με μοριοδότηση ή κλήρωση και κενών θέσεων (παρ. 21η του άρθρου 59)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΗΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΩΛΗΤΗ	ΜΟΡΙΑ	ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ (ΝΑΙ)

Γ' Πίνακας απόδοσης εναπομεινασών θέσεων κατόπιν μοριοδότησης ή κλήρωσης (παρ.21ι του άρθρου 59)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΗΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΩΛΗΤΗ	ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ (ΝΑΙ)

Δ' Πίνακας οριστικής απόδοσης θέσεων (παρ. 21 στ και 21ι του άρθρου 59).

ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΗΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΩΛΗΤΗ	ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ (ΝΑΙ / ΟΧΙ)

Άρθρο 102

1. α. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4013/2011 (Α' 204), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Προϊσταται των υπηρεσιών που υπάγονται απ' ευθείας στον Πρόεδρο της Αρχής, συντονίζει και κατευθύνει τις υπηρεσίες που ανήκουν στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Αρχής.»

β. Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«αα) Προϊσταται των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και μεριμνά για την εκτέλεση των απαιτούμενων ενεργειών, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Αρχής και τις οδηγίες του Προέδρου της.»

γ. Στην περίπτωση α' της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προστίθεται υποπερίπτωση δδ' ως εξής:

«δδ) έχει τις αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών, όπως προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί δημόσιου λογιστικού.»

δ. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Γενικός Διευθυντής θα πρέπει να διαθέτει τριετή εμπειρία σε θέματα οικονομικής διαχείρισης ή διαχειριστικού ελέγχου και διοικητική εμπειρία στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, ενώ συνεκτιμάται η εμπειρία σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της Αρχής.»

Άρθρο 103**Τροποποίηση του ν. 4072/2012 (Α' 86)**

Μετά την παρ. 3 του άρθρου 294 του ν. 4072/2012 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4.α. Σε εταιρεία του άρθρου 270, οι εταίροι ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της μέχρι του ποσού της εταιρικής μερίδας τους, όταν η είσοδός τους στην εταιρεία και η γένεση των υποχρεώσεων έλαβαν χώρα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν συμμετείχαν καθοιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας.

β. Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς ενώπιον των Δικαστηρίων υποθέσεις.»

Άρθρο 104

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4540/2018 (Α' 91) καταργείται.

Άρθρο 105

Μετά το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4587/2018 (Α' 218) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Για τη μισθολογική και βαθμολογική κατάταξη και εξέλιξη του μεταφερόμενου προσωπικού, αναγνωρίζεται ο συνολικός χρόνος υπηρεσίας που διανύθηκε στην Ε.Β.Ζ. Α.Ε.»

Άρθρο 106

Η παράγραφος 4α του άρθρου 111 του ν. 2725/1999 (Α' 121) τροποποιείται ως εξής:

«4.α. Από την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου 2016-2017 και εφεξής, σε περίπτωση που Α.Α.Ε. υποβιβάζεται και τίθεται σε καθεστώς εκκαθάρισης εξαιτίας υποβιβασμού της ομάδας από την κατώτερη επαγγελματική κατηγορία του αθλήματος ή αναδιάρθρωσης των επαγγελματικών κατηγοριών ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο και εφόσον συσταθεί για το ίδιο άθλημα νέα Α.Α.Ε. από το ίδιο ιδρυτικό αθλητικό σωματείο ή, σε περίπτωση συγχώνευσης, από το σωματείο που θα προέλθει ή θα παραμείνει από τη συγχώνευση, τότε η νέα Α.Α.Ε. διαθέτει την υπό εκκαθάριση Α.Ε.Ε. και υπεισέρχεται ως προς τις υποχρεώσεις στη θέση της υπό εκκαθάριση Α.Ε.Ε. ως εξής:

α) Αυτοδικαίως στο σύνολο των υποχρεώσεων προς το Δημόσιο και τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης,
β) αυτοδικαίως στο ήμισυ των αμιγώς αγωνιστικών οφειλών (ήτοι οφειλών προς ποδοσφαιριστές, άλλες ομάδες, προπονητές, γυμναστές και εν γένει προπονητικά επιτελεία, διαμεσολαβητές, διοργανωτές, τη Διεθνή Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία «FIFA», την Ένωση Ευρωπαϊκών Ποδοσφαιρικών Ομοσπονδιών «UEFA» και άλλες Ομοσπονδίες),

γ) στο υπόλοιπο ήμισυ των αμιγώς αγωνιστικών οφειλών (κατά την προηγούμενη περίπτωση), καθώς και στο σύνολο των μη αγωνιστικών οφειλών προς τρίτους, εάν οι οφειλές αυτές δεν ικανοποιήθηκαν από τα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία της υπό εκκαθάριση Α.Ε.Ε. και υπό την προϋπόθεση ότι, έχει ολοκληρωθεί αμετάκλητα η δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων των τρίτων τόσο προς τον εκκαθαριστή της Α.Ε.Ε. όσο και προς τα πρόσωπα που δημιούργησαν τις οφειλές.

Ως υποχρεώσεις / οφειλές νοούνται εκείνες, των οποίων η γενεσιουργός αιτία ανάγεται σε χρόνο έως και τη θέση της Α.Ε.Ε. σε εκκαθάριση, με την επιφύλαξη των περί παραγραφής διατάξεων. Διακοπή παραγραφής, η οποία έχει επέλθει με έγερση αγωγής ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, προβάλλεται και έναντι της νέας Α.Ε.Ε.

Για κάθε καταβολή στην οποία προβαίνει η νέα Α.Ε.Ε., κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην παρούσα, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά της υπό εκκαθάριση Α.Α.Ε.

Τα ιδρυτικά αθλητικά σωματεία που κατέλαβαν τη θέση της υποβιβασθείσας Α.Α.Ε. πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου 2016-2017, μπορούν να ιδρύσουν νέα Α.Α.Ε. η οποία δεν καθίσταται καθολικός διάδοχος των υποχρεώσεων της υποβιβασθείσας Α.Α.Ε. ανεξαρτήτως της πορείας της εκκαθάρισης.».

Άρθρο 107

Το εδάφιο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι επαγγελματίες αδειούχοι δεν επιτρέπεται να έχουν

εισοδήματα από τη χονδρική πώληση των πωλούμενων προϊόντων, που αναγράφονται στην άδειά τους, που να υπερβαίνουν το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ετήσιου τζίρου τους, ούτε εισοδήματα από οποιαδήποτε άλλη πηγή, που να υπερβαίνουν το ποσό του κατωφλίου της φτώχειας, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, που αφορά μονοπρόσωπα νοικοκυριά, όπως αυτό δημοσιεύεται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ.».

Άρθρο 108

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
Α/Α	Χ	Ψ	Α/Α	Χ	Ψ
1	466.975,745	4.240.951,639	51	466.893,729	4.242.146,746
2	466.000,062	4.240.991,704	52	466.900,310	4.242.163,094
3	466.998,556	4.240.992,815	53	466.908,990	4.242.194,987
4	466.015,628	4.240.997,127	54	466.916,740	4.242.215,536
5	466.045,981	4.241.105,084	55	466.921,245	4.242.223,177
6	466.038,616	4.241.128,111	56	466.946,084	4.242.264,988
7	466.041,242	4.241.144,343	57	466.954,292	4.242.281,015
8	466.075,460	4.241.285,833	58	466.954,976	4.242.298,523
9	466.080,530	4.241.352,335	59	466.961,005	4.242.318,238
10	466.147,875	4.241.342,916	60	466.986,928	4.242.289,569
11	466.225,088	4.241.332,116	61	466.998,435	4.242.273,570
12	466.242,558	4.241.489,111	62	467.005,803	4.242.263,074
13	466.270,640	4.241.529,466	63	467.008,864	4.242.258,562
14	466.234,666	4.241.554,499	64	467.013,598	4.242.252,082
15	466.224,230	4.241.561,623	65	467.021,745	4.242.242,914
16	466.175,689	4.241.594,951	66	467.025,240	4.242.239,300
17	466.185,254	4.241.603,889	67	467.030,666	4.242.236,686
18	466.189,228	4.241.607,603	68	467.040,975	4.242.232,993
19	466.290,427	4.241.582,198	69	467.055,891	4.242.226,549
20	466.311,907	4.241.577,051	70	467.081,375	4.242.216,906
21	466.313,675	4.241.584,471	71	467.097,624	4.242.210,605
22	466.320,392	4.241.610,794	72	467.114,367	4.242.204,146
23	466.328,877	4.241.615,387	73	467.118,849	4.242.201,015
24	466.344,290	4.241.616,747	74	467.123,026	4.242.197,121
25	466.386,376	4.241.616,449	75	467.125,552	4.242.190,562
26	466.401,087	4.241.617,141	76	467.145,527	4.242.142,001
27	466.428,621	4.241.617,894	77	467.149,609	4.242.132,708
28	466.490,373	4.241.620,321	78	467.150,484	4.242.129,746
29	466.495,914	4.241.620,376	79	467.160,439	4.242.104,197
30	466.498,588	4.241.622,158	80	467.163,681	4.242.097,575
31	466.501,091	4.241.628,024	81	467.177,284	4.242.034,680
32	466.507,771	4.241.628,905	82	467.179,038	4.242.021,616
33	466.566,028	4.241.633,286	83	467.180,950	4.242.010,408
34	466.597,412	4.241.627,282	84	467.184,511	4.241.995,963
35	466.619,320	4.241.625,568	85	467.186,967	4.241.987,475
36	466.660,033	4.241.625,651	86	467.197,223	4.241.969,853
37	466.661,372	4.241.627,435	87	467.205,376	4.241.957,341
38	466.660,746	4.241.661,728	88	467.216,393	4.241.943,877
39	466.668,863	4.241.760,270	89	467.227,503	4.241.927,904
40	466.684,261	4.241.874,501	90	467.238,293	4.241.913,821
41	466.701,698	4.241.976,640	91	467.248,027	4.241.902,609
42	466.757,156	4.241.976,688	92	467.266,167	4.241.882,599
43	466.754,228	4.241.953,207	93	467.274,787	4.241.873,374
44	466.808,689	4.241.954,987	94	467.292,448	4.241.857,765
45	466.811,823	4.241.960,081	95	467.305,955	4.241.845,139
46	466.811,479	4.241.987,779	96	467.311,045	4.241.839,425
47	466.824,508	4.242.018,537	97	467.317,139	4.241.834,065
48	466.834,720	4.242.032,266	98	467.323,059	4.241.829,577
49	466.856,543	4.242.071,100	99	467.329,445	4.241.826,241
50	466.875,084	4.242.113,336	100	467.333,907	4.241.823,134

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
Α/Α	Χ	Ψ	Α/Α	Χ	Ψ
101	467.346,510	4.241.817,558	151	467.868,355	4.241.723,048
102	467.355,078	4.241.813,125	152	467.890,272	4.241.736,758
103	467.366,162	4.241.806,688	153	467.908,767	4.241.745,225
104	467.376,073	4.241.797,910	154	467.927,368	4.241.740,548
105	467.385,272	4.241.790,006	155	467.938,079	4.241.740,548
106	467.390,027	4.241.784,700	156	467.950,853	4.241.742,215
107	467.397,636	4.241.777,876	157	467.970,858	4.241.744,489
108	467.405,732	4.241.771,766	158	467.992,067	4.241.744,332
109	467.410,844	4.241.764,892	159	468.025,115	4.241.742,097
110	467.415,400	4.241.760,534	160	468.056,782	4.241.739,347
111	467.422,938	4.241.755,429	161	468.084,264	4.241.735,674
112	467.431,824	4.241.747,401	162	468.111,750	4.241.734,071
113	467.436,438	4.241.743,406	163	468.132,127	4.241.732,936
114	467.435,440	4.241.741,427	164	468.147,326	4.241.735,674
115	467.447,550	4.241.731,049	165	468.158,617	4.241.734,339
116	467.475,109	4.241.709,570	166	468.167,303	4.241.734,272
117	467.495,816	4.241.697,927	167	468.185,271	4.241.736,650
118	467.509,204	4.241.688,212	168	468.218,427	4.241.737,588
119	467.521,899	4.241.676,136	169	468.239,253	4.241.738,092
120	467.536,951	4.241.663,879	170	468.262,661	4.241.740,088
121	467.546,289	4.241.657,981	171	468.290,618	4.241.744,523
122	467.550,783	4.241.656,574	172	468.317,367	4.241.748,200
123	467.556,351	4.241.655,673	173	468.341,959	4.241.748,842
124	467.556,433	4.241.662,254	174	468.342,629	4.241.750,643
125	467.558,077	4.241.669,261	175	468.348,441	4.241.750,340
126	467.561,000	4.241.680,711	176	468.356,081	4.241.748,849
127	467.562,793	4.241.685,458	177	468.369,392	4.241.743,578
128	467.564,588	4.241.695,796	178	468.385,400	4.241.736,086
129	467.565,873	4.241.707,554	179	468.395,305	4.241.731,769
130	467.567,016	4.241.720,094	180	468.406,676	4.241.726,981
131	467.569,429	4.241.736,712	181	468.414,822	4.241.723,753
132	467.570,239	4.241.743,663	182	468.423,265	4.241.721,566
133	467.569,679	4.241.748,542	183	468.432,211	4.241.720,500
134	467.571,006	4.241.750,722	184	468.442,561	4.241.719,243
135	467.578,599	4.241.818,585	185	468.451,095	4.241.718,120
136	467.618,429	4.241.812,376	186	468.464,615	4.241.715,924
137	467.626,592	4.241.800,785	187	468.473,352	4.241.713,649
138	467.630,448	4.241.786,152	188	468.484,954	4.241.708,113
139	467.630,876	4.241.750,228	189	468.505,050	4.241.698,770
140	467.632,799	4.241.707,267	190	468.516,360	4.241.692,615
141	467.635,392	4.241.683,636	191	468.529,686	4.241.685,290
142	467.639,970	4.241.686,748	192	468.540,011	4.241.680,847
143	467.679,389	4.241.692,131	193	468.546,036	4.241.679,080
144	467.719,581	4.241.698,596	194	468.557,461	4.241.677,213
145	467.769,470	4.241.702,181	195	468.572,039	4.241.674,536
146	467.801,728	4.241.709,897	196	468.583,555	4.241.673,433
147	467.822,237	4.241.714,162	197	468.583,555	4.241.671,897
148	467.825,178	4.241.714,225	198	468.590,393	4.241.670,334
149	467.841,369	4.241.714,575	199	468.597,533	4.241.666,435
150	467.856,923	4.241.717,601	200	468.602,600	4.241.661,951

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
Α/Α	Χ	Ψ	Α/Α	Χ	Ψ
201	468.608,536	4.241.656,563	251	469.116,491	4.241.384,330
202	468.632,405	4.241.638,382	252	469.125,992	4.241.377,278
203	468.640,699	4.241.632,499	253	469.131,383	4.241.372,521
204	468.650,847	4.241.626,346	254	469.137,282	4.241.367,691
205	468.656,716	4.241.624,778	255	469.142,204	4.241.365,267
206	468.666,452	4.241.623,780	256	469.153,711	4.241.360,829
207	468.674,306	4.241.624,164	257	469.159,289	4.241.359,546
208	468.686,624	4.241.625,653	258	469.167,477	4.241.356,499
209	468.699,311	4.241.629,110	259	469.167,477	4.241.356,499
210	468.706,723	4.241.630,872	260	469.193,987	4.241.345,106
211	468.716,659	4.241.632,988	261	469.208,665	4.241.338,532
212	468.726,338	4.241.635,205	262	469.221,902	4.241.333,978
213	468.737,394	4.241.636,155	263	469.235,688	4.241.330,312
214	468.743,315	4.241.636,459	264	469.245,800	4.241.328,151
215	468.748,097	4.241.636,809	265	469.265,691	4.241.325,360
216	468.755,359	4.241.635,171	266	469.289,739	4.241.322,477
217	468.766,116	4.241.629,937	267	469.323,530	4.241.319,197
218	468.773,563	4.241.625,841	268	469.354,951	4.241.316,068
219	468.780,720	4.241.622,838	269	469.374,944	4.241.314,455
220	468.790,070	4.241.618,971	270	469.391,586	4.241.313,281
221	468.798,867	4.241.615,229	271	469.403,233	4.241.313,745
222	468.805,337	4.241.612,218	272	469.412,549	4.241.313,806
223	468.811,919	4.241.610,232	273	469.418,463	4.241.314,391
224	468.820,882	4.241.608,814	274	469.420,764	4.241.314,442
225	468.828,674	4.241.609,206	275	469.432,164	4.241.313,515
226	468.840,464	4.241.611,772	276	469.565,079	4.241.302,272
227	468.848,595	4.241.614,120	277	469.588,028	4.241.301,629
228	468.854,453	4.241.614,575	278	469.623,617	4.241.296,914
229	468.860,235	4.241.614,035	279	469.651,497	4.241.293,108
230	468.867,635	4.241.611,114	280	469.702,894	4.241.285,900
231	468.874,273	4.241.606,107	281	469.723,370	4.241.284,354
232	468.879,156	4.241.601,759	282	469.754,103	4.241.282,628
233	468.892,318	4.241.591,827	283	469.784,489	4.241.282,241
234	468.913,582	4.241.576,466	284	469.828,203	4.241.285,285
235	468.933,087	4.241.560,556	285	469.940,991	4.241.270,874
236	468.949,983	4.241.547,639	286	469.984,087	4.241.263,455
237	468.964,900	4.241.534,299	287	470.002,333	4.241.260,447
238	468.979,765	4.241.519,056	288	470.019,397	4.241.258,597
239	468.990,884	4.241.508,623	289	470.047,053	4.241.259,894
240	469.009,126	4.241.489,808	290	470.065,653	4.241.260,198
241	469.020,596	4.241.477,859	291	470.080,962	4.241.259,092
242	469.028,804	4.241.469,080	292	470.091,733	4.241.258,037
243	469.043,010	4.241.452,397	293	470.105,549	4.241.255,911
244	469.056,026	4.241.439,078	294	470.138,673	4.241.250,391
245	469.063,671	4.241.431,478	295	470.169,908	4.241.241,156
246	469.074,167	4.241.420,454	296	470.186,908	4.241.239,242
247	469.074,569	4.241.420,097	297	470.201,553	4.241.235,515
248	469.083,672	4.241.412,027	298	470.209,532	4.241.223,790
249	469.099,039	4.241.398,657	299	470.224,120	4.241.215,222
250	469.112,992	4.241.386,926	300	470.237,712	4.241.209,323

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
Α/Α	Χ	Ψ	Α/Α	Χ	Ψ
301	470.247.549	4.241.206.105	351	470.424.999	4.240.967.498
302	470.253.451	4.241.203.423	352	470.373.279	4.240.849.998
303	470.269.245	4.241.194.797	353	470.357.899	4.240.825.998
304	470.279.618	4.241.186.753	354	470.284.279	4.240.735.998
305	470.295.535	4.241.172.451	355	470.174.689	4.240.648.998
306	470.300.901	4.241.164.227	356	470.132.159	4.240.596.998
307	470.304.835	4.241.155.825	357	470.113.499	4.240.562.998
308	470.311.810	4.241.148.317	358	470.087.689	4.240.491.498
309	470.318.964	4.241.141.523	359	470.077.809	4.240.414.998
310	470.328.264	4.241.135.088	360	470.088.439	4.240.321.998
311	470.335.418	4.241.132.048	361	470.112.499	4.240.213.498
312	470.342.214	4.241.131.512	362	470.303.089	4.239.672.998
313	470.347.043	4.241.131.512	363	470.350.589	4.239.481.998
314	470.350.441	4.241.132.764	364	470.381.601	4.239.425.629
315	470.358.310	4.241.137.233	365	470.418.969	4.239.308.998
316	470.364.570	4.241.144.026	366	470.443.791	4.239.257.919
317	470.377.859	4.241.160.658	367	470.444.139	4.239.254.761
318	470.382.152	4.241.169.239	368	470.451.037	4.239.244.187
319	470.388.590	4.241.181.217	369	470.446.016	4.239.233.099
320	470.393.598	4.241.193.731	370	470.455.673	4.239.233.467
321	470.396.459	4.241.200.346	371	470.538.372	4.239.063.289
322	470.398.427	4.241.205.530	372	470.545.981	4.239.050.291
323	470.401.494	4.241.217.031	373	470.561.227	4.239.027.928
324	470.403.104	4.241.225.791	374	470.562.458	4.239.017.977
325	470.406.144	4.241.232.941	375	470.567.216	4.238.991.362
326	470.415.444	4.241.242.774	376	470.568.753	4.238.956.355
327	470.423.492	4.241.249.925	377	470.566.887	4.238.906.607
328	470.430.467	4.241.255.645	378	470.565.454	4.238.855.066
329	470.440.482	4.241.260.294	379	470.563.233	4.238.835.541
330	470.451.392	4.241.261.009	380	470.562.749	4.238.787.331
331	470.459.619	4.241.262.439	381	470.547.758	4.238.787.373
332	470.479.388	4.241.262.994	382	470.509.413	4.238.787.181
333	470.488.330	4.241.263.173	383	470.480.446	4.238.790.605
334	470.500.134	4.241.265.497	384	470.456.068	4.238.801.108
335	470.511.580	4.241.271.038	385	470.434.812	4.238.806.523
336	470.523.026	4.241.276.938	386	470.407.442	4.238.808.867
337	470.534.294	4.241.282.480	387	470.372.175	4.238.801.785
338	470.543.415	4.241.283.731	388	470.344.085	4.238.801.685
339	470.548.243	4.241.283.016	389	470.334.921	4.238.801.653
340	470.566.542	4.241.279.977	390	470.309.770	4.238.803.552
341	470.577.093	4.241.278.725	391	470.294.263	4.238.804.723
342	470.585.320	4.241.277.832	392	470.273.598	4.238.799.646
343	470.597.661	4.241.277.117	393	470.248.278	4.238.795.191
344	470.604.457	4.241.277.474	394	470.242.653	4.238.795.893
345	470.609.285	4.241.277.117	395	470.208.201	4.238.802.073
346	470.609.653	4.241.272.378	396	470.206.323	4.238.802.303
347	470.544.939	4.241.220.498	397	470.176.093	4.238.762.705
348	470.519.339	4.241.192.998	398	470.171.021	4.238.754.851
349	470.499.839	4.241.167.998	399	470.160.296	4.238.739.076
350	470.474.439	4.241.121.998	400	470.134.636	4.238.728.200

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
Α/Α	Χ	Ψ	Α/Α	Χ	Ψ
401	470.101,152	4.238.723,521	451	468.821,691	4.238.640,816
402	470.077,970	4.238.757,203	452	468.821,589	4.238.640,918
403	469.977,600	4.238.687,031	453	468.816,132	4.238.650,917
404	469.955,695	4.238.670,377	454	468.808,251	4.238.663,038
405	469.930,812	4.238.652,474	455	468.804,755	4.238.676,707
406	469.910,426	4.238.640,538	456	468.799,602	4.238.694,130
407	469.888,089	4.238.633,761	457	468.796,106	4.238.708,404
408	469.874,964	4.238.630,779	458	468.788,679	4.238.725,373
409	469.859,077	4.238.620,512	459	468.783,806	4.238.738,759
410	469.851,809	4.238.610,315	460	468.770,469	4.238.757,394
411	469.854,338	4.238.608,513	461	468.761,678	4.238.767,242
412	469.851,043	4.238.603,192	462	468.749,076	4.238.781,683
413	469.837,482	4.238.583,303	463	468.740,285	4.238.794,561
414	469.818,193	4.238.556,769	464	468.723,461	4.238.814,560
415	469.803,343	4.238.535,611	465	468.712,236	4.238.826,244
416	469.778,690	4.238.505,511	466	468.693,896	4.238.841,698
417	469.764,866	4.238.490,531	467	468.664,741	4.238.867,529
418	469.736,010	4.238.466,007	468	468.651,554	4.238.878,892
419	469.704,067	4.238.445,081	469	468.649,640	4.238.880,472
420	469.680,508	4.238.433,515	470	468.700,388	4.238.960,565
421	469.667,363	4.238.430,016	471	468.713,860	4.238.978,568
422	469.655,932	4.238.430,016	472	468.677,805	4.239.005,547
423	469.643,526	4.238.432,246	473	468.592,257	4.239.058,914
424	469.625,220	4.238.438,540	474	468.596,335	4.239.065,869
425	469.614,486	4.238.443,557	475	468.480,849	4.239.136,315
426	469.597,874	4.238.453,326	476	468.649,187	4.239.104,977
427	469.578,915	4.238.466,006	477	468.837,902	4.239.095,738
428	469.557,133	4.238.480,955	478	468.890,266	4.239.095,643
429	469.540,126	4.238.492,103	479	468.896,362	4.239.106,765
430	469.519,635	4.238.506,037	480	468.910,343	4.239.131,626
431	469.500,499	4.238.519,594	481	468.924,422	4.239.152,065
432	469.487,800	4.238.528,521	482	468.938,812	4.239.171,070
433	469.475,254	4.238.534,234	483	468.941,348	4.239.185,207
434	469.461,872	4.238.537,857	484	468.944,879	4.239.199,848
435	469.452,253	4.238.538,832	485	468.947,035	4.239.220,329
436	469.438,453	4.238.539,390	486	468.945,148	4.239.249,703
437	469.421,885	4.238.540,532	487	468.943,694	4.239.285,966
438	469.399,116	4.238.532,543	488	468.947,292	4.239.319,078
439	469.360,813	4.238.541,991	489	468.954,788	4.239.361,807
440	469.337,479	4.238.538,737	490	468.966,793	4.239.413,069
441	469.333,004	4.238.537,877	491	468.972,792	4.239.429,443
442	469.265,223	4.238.516,551	492	468.986,192	4.239.453,270
443	469.176,450	4.238.522,210	493	469.020,359	4.239.516,992
444	469.068,034	4.238.590,186	494	469.039,957	4.239.551,043
445	468.997,190	4.238.571,163	495	469.064,167	4.239.593,107
446	468.991,980	4.238.591,096	496	468.570,838	4.239.933,517
447	468.966,182	4.238.584,353	497	468.555,831	4.239.948,302
448	468.932,721	4.238.576,307	498	468.545,385	4.239.960,487
449	468.907,400	4.238.624,907	499	468.510,849	4.239.992,703
450	468.828,604	4.238.643,773	500	468.494,304	4.240.002,111

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
Α/Α	Χ	Ψ	Α/Α	Χ	Ψ
501	468.461,135	4.240.016,836	551	467.615,111	4.239.525,684
502	468.440,060	4.240.027,098	552	467.613,570	4.239.512,151
503	468.422,186	4.240.038,144	553	467.606,002	4.239.462,590
504	468.414,985	4.240.043,505	554	467.606,224	4.239.460,343
505	468.379,462	4.240.067,361	555	467.612,367	4.239.460,555
506	468.363,336	4.240.078,191	556	467.629,951	4.239.462,884
507	468.348,503	4.240.088,152	557	467.649,864	4.239.468,178
508	468.331,317	4.240.099,694	558	467.681,981	4.239.482,964
509	468.311,183	4.240.113,215	559	467.721,881	4.239.503,305
510	468.299,949	4.240.120,760	560	467.738,539	4.239.512,904
511	468.273,902	4.240.138,252	561	467.752,061	4.239.517,606
512	468.257,025	4.240.149,586	562	467.760,096	4.239.517,606
513	468.235,101	4.240.164,854	563	467.765,780	4.239.512,904
514	468.232,607	4.240.166,591	564	467.771,659	4.239.502,130
515	468.216,694	4.240.178,008	565	467.788,696	4.239.480,787
516	468.135,052	4.240.236,582	566	467.797,081	4.239.473,914
517	468.129,261	4.240.241,379	567	467.791,882	4.239.448,265
518	468.047,801	4.240.297,781	568	467.790,367	4.239.433,285
519	467.975,652	4.240.347,737	569	467.793,721	4.239.409,983
520	467.842,659	4.240.439,820	570	467.800,272	4.239.379,035
521	467.569,015	4.240.629,289	571	467.806,981	4.239.345,842
522	467.541,168	4.240.589,070	572	467.811,678	4.239.316,660
523	467.544,194	4.240.519,253	573	467.813,416	4.239.287,889
524	467.486,518	4.240.519,378	574	467.845,972	4.239.284,282
525	467.507,211	4.240.467,780	575	467.878,154	4.239.279,288
526	467.505,508	4.240.414,603	576	467.893,576	4.239.328,314
527	467.507,973	4.240.398,609	577	467.930,132	4.239.316,814
528	467.475,255	4.240.392,911	578	467.899,641	4.239.169,905
529	467.476,411	4.240.366,624	579	467.899,150	4.239.167,412
530	467.500,200	4.240.370,466	580	467.940,033	4.239.156,273
531	467.528,109	4.240.268,507	581	467.940,015	4.239.153,548
532	467.526,261	4.240.235,340	582	467.928,750	4.239.111,939
533	467.554,694	4.240.241,949	583	467.922,227	4.239.113,345
534	467.549,503	4.240.193,836	584	467.907,061	4.239.068,745
535	467.534,902	4.240.154,479	585	467.868,300	4.239.071,271
536	467.533,330	4.240.129,326	586	467.847,363	4.239.068,885
537	467.543,499	4.240.083,533	587	467.851,703	4.239.077,973
538	467.528,106	4.240.083,872	588	467.844,694	4.239.085,839
539	467.522,747	4.240.008,284	589	467.826,354	4.239.087,719
540	467.532,101	4.239.941,730	590	467.809,051	4.239.091,856
541	467.515,438	4.239.912,628	591	467.791,296	4.239.100,369
542	467.536,491	4.239.900,574	592	467.760,188	4.239.113,950
543	467.610,477	4.239.856,966	593	467.745,176	4.239.116,403
544	467.611,912	4.239.856,120	594	467.713,996	4.239.115,249
545	467.659,439	4.239.818,546	595	467.679,280	4.239.110,919
546	467.650,339	4.239.718,911	596	467.670,475	4.239.108,322
547	467.648,835	4.239.702,447	597	467.650,266	4.239.102,406
548	467.656,245	4.239.643,659	598	467.615,333	4.239.107,023
549	467.609,814	4.239.642,540	599	467.577,139	4.239.111,235
550	467.591,477	4.239.529,035	600	467.552,889	4.239.112,966

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
601	467.528,926	4.239.118,449	651	466.647,308	4.239.428,129
602	467.516,512	4.239.126,962	652	466.616,446	4.239.430,311
603	467.502,500	4.239.138,991	653	466.572,486	4.239.434,362
604	467.489,290	4.239.154,357	654	466.541,615	4.239.409,691
605	467.458,352	4.239.192,365	655	466.511,805	4.239.388,892
606	467.431,062	4.239.222,183	656	466.473,231	4.239.354,868
607	467.410,765	4.239.232,728	657	466.441,887	4.239.329,412
608	467.367,180	4.239.251,037	658	466.372,657	4.239.278,061
609	467.354,228	4.239.253,840	659	466.351,739	4.239.256,645
610	467.337,269	4.239.253,173	660	466.327,365	4.239.235,611
611	467.304,419	4.239.259,714	661	466.311,897	4.239.222,579
612	467.266,693	4.239.269,746	662	466.297,876	4.239.211,708
613	467.246,262	4.239.278,823	663	466.280,853	4.239.206,752
614	467.205,872	4.239.298,486	664	466.259,840	4.239.202,337
615	467.186,910	4.239.306,494	665	466.227,226	4.239.202,735
616	467.170,752	4.239.308,630	666	466.190,415	4.239.210,701
617	467.141,442	4.239.310,782	667	466.146,095	4.239.213,584
618	467.115,670	4.239.313,184	668	466.115,426	4.239.214,667
619	467.103,251	4.239.315,320	669	466.096,625	4.239.209,046
620	467.091,716	4.239.319,620	670	466.070,081	4.239.195,592
621	467.062,605	4.239.336,972	671	466.037,503	4.239.177,127
622	467.025,165	4.239.358,120	672	466.015,874	4.239.168,978
623	467.009,942	4.239.368,398	673	465.983,441	4.239.165,755
624	467.000,995	4.239.376,407	674	465.955,298	4.239.169,832
625	466.996,989	4.239.383,348	675	465.937,392	4.239.179,207
626	466.993,250	4.239.394,427	676	465.907,051	4.239.196,896
627	466.988,028	4.239.411,433	677	465.871,111	4.239.209,883
628	466.984,155	4.239.422,645	678	465.848,875	4.239.212,457
629	466.972,938	4.239.444,269	679	465.835,456	4.239.210,873
630	466.958,630	4.239.469,676	680	465.782,803	4.239.206,252
631	466.949,016	4.239.491,033	681	465.754,676	4.239.201,638
632	466.942,041	4.239.504,555	682	465.738,541	4.239.200,207
633	466.930,691	4.239.511,763	683	465.725,344	4.239.206,742
634	466.915,067	4.239.513,365	684	465.700,911	4.239.235,202
635	466.905,453	4.239.516,435	685	465.677,548	4.239.259,792
636	466.895,437	4.239.522,041	686	465.658,273	4.239.278,072
637	466.885,947	4.239.528,722	687	465.639,542	4.239.304,195
638	466.871,399	4.239.526,782	688	465.630,207	4.239.317,351
639	466.851,848	4.239.524,544	689	465.595,322	4.239.364,678
640	466.835,534	4.239.518,366	690	465.574,082	4.239.393,955
641	466.806,646	4.239.501,702	691	465.561,775	4.239.397,774
642	466.772,222	4.239.490,630	692	465.522,437	4.239.414,865
643	466.740,836	4.239.479,249	693	465.482,097	4.239.440,240
644	466.739,105	4.239.478,485	694	465.435,600	4.239.426,966
645	466.736,247	4.239.471,328	695	465.407,326	4.239.420,024
646	466.717,184	4.239.466,664	696	465.379,547	4.239.422,008
647	466.708,159	4.239.445,483	697	465.354,745	4.239.429,941
648	466.688,311	4.239.432,860	698	465.324,486	4.239.436,387
649	466.671,776	4.239.434,323	699	465.295,220	4.239.446,304
650	466.665,562	4.239.433,499	700	465.281,331	4.239.456,716

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
Α/Α	Χ	Ψ	Α/Α	Χ	Ψ
701	465.271,410	4.239.481,508	751	464.312,106	4.240.002,106
702	465.260,901	4.239.525,683	752	464.264,186	4.240.039,290
703	465.246,040	4.239.540,393	753	464.278,559	4.240.067,380
704	465.237,849	4.239.547,802	754	464.401,124	4.239.999,999
705	465.215,505	4.239.568,717	755	464.475,436	4.239.970,501
706	465.213,122	4.239.571,056	756	464.515,093	4.239.963,500
707	465.196,842	4.239.591,776	757	464.552,531	4.239.975,999
708	465.190,615	4.239.589,898	758	464.569,812	4.240.011,000
709	465.179,927	4.239.595,524	759	464.569,125	4.240.051,000
710	465.164,096	4.239.608,315	760	464.545,377	4.240.208,999
711	465.150,490	4.239.618,300	761	464.521,688	4.240.285,501
712	465.129,880	4.239.627,721	762	464.485,092	4.240.441,000
713	465.110,601	4.239.629,892	763	464.475,061	4.240.520,500
714	465.090,148	4.239.634,534	764	464.473,875	4.240.560,501
715	465.074,734	4.239.646,026	765	464.500,096	4.240.718,001
716	465.071,535	4.239.650,246	766	464.516,456	4.240.892,653
717	465.066,998	4.239.656,230	767	464.575,751	4.240.933,001
718	465.064,210	4.239.667,313	768	464.615,749	4.240.930,499
719	465.073,256	4.239.702,649	769	464.655,281	4.240.924,500
720	465.056,164	4.239.707,999	770	464.729,938	4.240.895,999
721	465.015,805	4.239.715,559	771	464.807,718	4.240.877,999
722	464.991,130	4.239.721,489	772	465.071,987	4.240.857,167
723	464.963,161	4.239.729,462	773	465.071,987	4.240.857,167
724	464.929,586	4.239.739,302	774	465.278,660	4.240.666,046
725	464.871,133	4.239.768,856	775	465.268,915	4.240.638,990
726	464.738,899	4.239.839,349	776	465.381,524	4.240.606,522
727	464.724,931	4.239.842,800	777	465.540,692	4.240.576,220
728	464.726,793	4.239.846,999	778	465.726,257	4.240.574,886
729	464.720,224	4.239.847,250	779	465.996,951	4.240.571,639
730	464.711,459	4.239.848,984	780	466.223,250	4.240.560,817
731	464.698,941	4.239.851,549	781	466.343,438	4.240.527,267
732	464.678,027	4.239.854,570	782	466.359,680	4.240.561,899
733	464.673,650	4.239.855,661	783	466.385,666	4.240.638,738
734	464.649,162	4.239.861,767	784	466.421,398	4.240.686,357
735	464.632,663	4.239.865,961	785	466.478,785	4.240.726,400
736	464.617,655	4.239.869,676			
737	464.608,790	4.239.872,088			
738	464.593,672	4.239.877,646			
739	464.580,871	4.239.883,522			
740	464.562,235	4.239.892,486			
741	464.531,172	4.239.905,713			
742	464.506,546	4.239.914,946			
743	464.484,306	4.239.922,601			
744	464.460,924	4.239.929,936			
745	464.440,789	4.239.935,609			
746	464.423,940	4.239.940,648			
747	464.386,192	4.239.950,605			
748	464.374,253	4.239.955,653			
749	464.364,005	4.239.962,571			
750	464.338,173	4.239.980,836			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΓΗΠΕΔΟΥ (ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ)

Ιδιοκτησία : ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΛΑΜΙΑΣ

Κλίμαξ 1 : 1000

ΑΡΧΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ 1977
 Ε (Α,Β,Γ,Δ,Ε,Ζ,Η,Α) = 167.457,000 μ²

ΠΕΡΙΤΟΙΧΙΖΟΜΕΝΗ ΣΗΜΕΡΑ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ Ε (1,2,3,4,.....,19,20,1) = 118.010,061 μ²

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (1) Ε = 7.249,811 μ²

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (2) Ε = 6.260,145 μ²

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (3) Ε = 5.987,722 μ²

ΧΩΡΟΙ ΣΕ ΚΟΙΝΗ ΚΡΗΣΗ (δρόμοι - πεζοδρόμια - πράσινο) Ε = 29.929,261 μ²

ΚΤΙΡΙΑ

1. ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Α	Ε = 2.925,414 μ ²
2. ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Β	Ε = 2.842,821 μ ²
3. ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Γ	Ε = 2.898,237 μ ²
4. ΙΣΟΓΕΙΟ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ ΗΜΙΤΕΛΕΣ	Ε = 118,981 μ ²
5. ΙΣΟΓΕΙΟ ΛΑΜΑΡΙΝΟΣΚΕΠΕΣ	Ε = 165,089 μ ²
6. ΙΣΟΓΕΙΟ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ	Ε = 35,241 μ ²
7. ΔΙΩΡΟΦΟΝ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ	Ε = 138,088 μ ²
8. ΙΣΟΓΕΙΟ ΛΑΜΑΡΙΝΟΣΚΕΠΕΣ	Ε = 63,722 μ ²
9. ΙΣΟΓΕΙΟ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ ΥΠΟΣΤ Δ.Ε.Η	Ε = 45,480 μ ²

Λαμία Απριλίου 2005

ο μηχανικός

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Α. ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Πτυχιούχος Πολιτικός Μηχανικός Τ.Ε.
 Α.Μ.Μ.Ε.Τ.Ε.Μ.: 34986
 ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΑΜΙΑΣ - ΤΗΛ. 22310 61191
 ΑΦΜ 101925488 ΔΟΥ ΛΑΜΙΑΣ

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 1 Απριλίου 2019

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης
και Υπουργός Οικονομίας
και Ανάπτυξης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ

Υφυπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΜΥΡΣΙΝΗ ΖΟΡΜΠΑ

Αναπληρωτής Υπουργός
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

Εσωτερικών

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Υφυπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Υφυπουργός
Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΡΑΤΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Τουρισμού

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΙΤΣΙΟΡΛΑΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Εξωτερικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

**ΜΑΡΙΑ-ΕΛΙΖΑ
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Μεταναστευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

Επικρατείας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 1 Απριλίου 2019

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

